

Pašnovērtējuma ziņojums par 2022./2023. akadēmisko gadu

STUDIJU VIRZIENS "VADĪBA, ADMINISTRĒŠANA UN NEKUSTAMO ĪPAŠUMU PĀRVALDĪBA"

Ventspils Augstskola

Satura rādītājs

II. 14 2.1.Studiju virziena pārvaldība	
2.2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte 2.3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums. 2.4. Zinātniskā pētniecība. 2.5. Sadarbība un internacionalizācija. 2.6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana. III. 51 3.1. Studiju programmas raksturojošie parametri. 3.2. Studiju saturs un īstenošana. 3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums.	
2.3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums 2.4. Zinātniskā pētniecība 2.5. Sadarbība un internacionalizācija 2.6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana III. 51 3.1. Studiju programmas raksturojošie parametri 3.2. Studiju saturs un īstenošana 3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums	13
2.4. Zinātniskā pētniecība 2.5. Sadarbība un internacionalizācija 2.6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana III. 51 3.1. Studiju programmas raksturojošie parametri 3.2. Studiju saturs un īstenošana 3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums	23
2.5. Sadarbība un internacionalizācija	26
2.6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana III. 51 3.1. Studiju programmas raksturojošie parametri 3.2. Studiju saturs un īstenošana 3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums	37
 III. 51 3.1. Studiju programmas raksturojošie parametri. 3.2. Studiju saturs un īstenošana. 3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums. 	45
3.1. Studiju programmas raksturojošie parametri. 3.2. Studiju saturs un īstenošana. 3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums.	48
3.2. Studiju saturs un īstenošana 3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums	
3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums	50
3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums	53
3.4. Mācībspēki	
IV. 67	
4.1. Studiju programmas raksturojošie parametri	65
4.2. Studiju saturs un īstenošana	
4.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums	79
4.4. Mācībspēki	
V. 84	
5.1. Studiju programmas raksturojošie parametri	84
5.2. Studiju saturs un īstenošana	91
5.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums	94
5.4. Mācībspēki	
VI. 99	
6.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji	99
6.2. Studiju saturs un īstenošana	
6.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums	
6.4. Mācībspēki	
VII. 125	
7.1. Studiju programmu raksturojošie parametri	126

7.2. Studiju saturs un īstenošana	131
7.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums	139
7.4. Mācībspēki	142
Pielikumi	147

I. Informācija par Ventspils Augstskolu

1.1. Pamatinformācija par Ventspils Augstskolu un tās stratēģiskajiem attīstības virzieniem

Ventspils Augstskola (VeA) ir akreditēta valsts augstskola un zinātniskā institūcija, kuras galvenie darbības virzieni ir augstākā izglītība, zinātniskā darbība, zināšanu komercializācija un mūžizglītība. Ventspils Augstskola Zinātnisko institūciju reģistrā kā zinātniskā institūcija reģistrēta kopš 2013. gada 20. maija. Ventspils Augstskola ir dibināta 1997. gada 23. jūlijā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta (turpmāk tekstā — MK) Nr. 384 rīkojumu "Par Ventspils Augstskolas dibināšanu". Ventspils Augstskola kā valsts dibināta augstskola atrodas Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas pārraudzībā, bet savu darbību un attīstību virza, ņemot vērā Kurzemes reģiona un Ventspils valstspilsētas attīstības nostādnes, tā dodot ieguldījumu valsts policentriskajā attīstībā. Ventspils Augstskola savā darbībā ievēro Augstskolu likumu, Zinātniskās darbības likumu, Izglītības likumu, Ventspils Augstskolas Satversmi un citus starptautiska, nacionāla un reģionāla līmeņa attīstības plānošanas dokumentus un normatīvos aktus.

Saskaņā ar MK 2022. gada 21. jūnija rīkojumu Nr.449 "Par valsts augstskolu stratēģisko specializāciju" VeA noteikta stratēģiskā specializācija šādās zinātnes jomās:

- dabaszinātnes (izglītības tematiskās jomas fizikālās zinātnes, datorika un izglītības programmu grupa elektronika un automātika);
- sociālās zinātnes (izglītības tematiskā joma komerczinības un administrēšana);
- humanitārās un mākslas zinātnes (izglītības tematiskā joma humanitārās zinātnes).

Ventspils Augstskolas **misija** laika periodā no 2021. līdz 2027. gadam ir sniegt mūsdienīgu, mainīgajiem darba tirgus nosacījumiem pielāgotu, pētniecībā balstītu, ikvienam pieejamu izglītību un kļūt par izglītības izcilības un inovāciju platformu, kur savus talantus atklāj jaunie speciālisti un zināšanas izplata profesionāļi. Savukārt, Ventspils Augstskolas **nākotnes redzējums** ir digitāli atvērta un pieejama Eiropas līmeņa augstskola, kas ir starptautiski atpazīstama un sniedz būtisku ieguldījumu tautsaimniecības un zinātnes attīstībā.

Ventspils Augstskolā trīs fakultātēs (Ekonomikas un pārvaldības fakultātē (EPF), Tulkošanas studiju fakultātē (TSF) un Informācijas tehnoloģiju fakultātē (ITF)) četros studiju virzienos tiek īstenotas 17 studiju programmas, no kurām sešas īstenotas EPF.

VeA studiju virzieni:

- Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība;
- Tulkošana;
- Valodu un kultūras studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas;
- Informācijas tehnoloģija, datortehnika, elektronika, telekomunikācijas, datorvadība un datorzinātne.

Ventspils Augstskolas definētās vērtības laika periodam no 2021. gada līdz 2027. gadam:

- izcilība;
- koleģialitāte;
- komanda;
- elastība:
- radošums;
- akadēmiskais godīgums;
- zinātniskie sasniegumu.

Laika periodam no 2021. līdz 2027. gadam Ventspils Augstskolā ir definēti trīs stratēģiskās attīstības mērķi, kurus papildina četri horizontālie jeb caurviju mērķi. Izvirzītie mērķi ir saistīti ar četriem Ventspils Augstskolas stratēģiskās attīstības virzieniem: S – studijas, Z – zinātne, P – pārvaldība un M – mūžizglītība.

Ventspils Augstskolas attīstības mērķi:

- Studiju piedāvājuma modernizācija un digitalizācija, lai sagatavotu darba tirgū šodien un nākotnē pieprasītus speciālistus ar 21.gs. aktuālajām prasmēm prioritārajos studiju virzienos;
- Zinātnes izcilība un zināšanu pārnese tautsaimniecībā, kā arī inovāciju kapacitātes, zināšanu un pētniecības sociālo un ekonomisko vērtību paaugstināšana sadarbībā ar ārējiem, t.sk. starptautiskajiem partneriem;
- Ventspils Augstskolas resursu attīstība un efektīva pārvaldība, t.sk. cilvēkresursu, tehnoloģiju, pārvaldības un finansiālā efektivitāte.

Ventspils Augstskolas horizontālie mērķi:

- Sistemātiska sadarbības ietvara ar ārējiem partneriem (industriju, sociālajiem partneriem, sadarbības tīkliem, citām izglītības un zinātniskajām iestādēm) attīstība nacionālā un starptautiskā līmenī;
- Ventspils Augstskolas internacionalizācija un starptautiskas reputācijas un vides veidošana rezultatīvai sadarbībai izglītībā, zinātnē un attīstībā;
- Ventspils Augstskolas resursu attīstība un efektīva pārvaldība, t.sk. cilvēkresursu, tehnoloģiju, pārvaldības un finansiālā efektivitāte;
- Sociālā atbildība ilgtspējīgai tautsaimniecības izaugsmei.

Studējošo skaita dinamika Ventspils Augstskolā ir redzama zemāk pievienotajā 1.1. tabulā, izvēloties par pamatu trīs dinamiku raksturojošos studējošo skaita kritērijus. Novērtēšanas periodā zemākie skaitliskie rādītāji bija 2021./2022. akadēmiskajā gadā, ko radīja ieceļošanas ierobežojumi u.c. drošības ierobežojumi COVID-19 pandēmijas izplatības laikā. Tomēr jāatzīmē, ka 2022./2023. akadēmiskajā gadā uzņemto studējošo skaits pieaudzis vairāk kā par 13 %, kas atspoguļo augšupejošu tendenci un

norāda uz to, ka COVID-19 pandēmija ierobežojumi būtiski ietekmēja uzņemšanas rezultātus pārskata periodā.

1.1.tabula Studējošo skaita dinamika Ventspils Augstskolā 2019./2020.-2022./2023. a. g.

	2019./2020. a. g.	2020./2021. a. g.	2021./2022. a. g.	2022./2023. a. g.
Uzņemto studentu skaits	279	301	246	284
Studentu skaits kopā	725	769	743	726
Absolventu skaits	150	151	130	130

^{*}dati uz pārskata gada 1.oktobri

Ventspils Augstskolas stratēģija 2021.-2027.gadam latviešu valodā pieejama <u>šeit</u>.

1.2. Ventspils Augstskolas pārvaldības struktūras, galveno lēmumu pieņemšanā iesaistīto institūciju, to sastāva un šo institūciju pilnvaru raksturojums

Ventspils Augstskolas struktūra ir veidota vienotā hierarhiskā sistēmā, lai nodrošinātu Ventspils Augstskolas darbību sabiedrības interesēs, ievērojot labas pārvaldības principus, kas ietver atklātību, datu aizsardzību, taisnīgu procedūru īstenošanu saprātīgā laikā. Tā izveidota, lai īstenotu Ventspils Augstskolas misijas, nākotnes redzējuma un mērķu efektīvu sasniegšanu, balstoties uz lēmumu pieņemšanas procesu un pienākumiem, kas izriet no Augstskolu likumā paredzēto koleģiālo lēmējinstitūciju un lēmējinstitūciju noteiktajām funkciju pilnvarām.

Saskaņā ar Ventspils Augstskolas Satversmi (pieejama šeit) VeA pārvaldes orgāni ir:

- VeA Satversmes sapulce augstskolas akadēmiskā, vispārējā personāla un studējošo pārstāvības institūcija;
- VeA Padome koleģiāla VeA augstākā lēmējinstitūcija, kas ir atbildīga par VeA ilgtspējīgu attīstību, stratēģisko un finanšu uzraudzību, kā arī nodrošina VeA darbību atbilstoši tās attīstības stratēģijā noteiktajiem mērķiem. VeA Padome aizsargā VeA autonomiju, kā arī respektē akadēmiskā personāla un studējošo akadēmisko brīvību un veicina tās īstenošanu;
- VeA Senāts koleģiāla VeA augstākā akadēmiskā lēmējinstitūcija, kas ir atbildīga par VeA izglītības, pētniecības, radošās darbības izcilību, attīstību un atbilstību starptautiski atzītiem

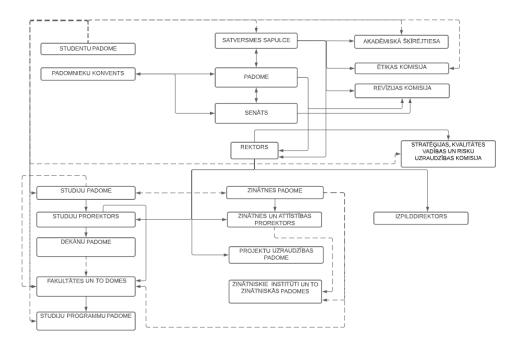
kvalitātes standartiem. VeA Senāts regulē VeA akadēmiskās, radošās un zinātniskās darbības jomas;

- VeA rektors augstākā amatpersona, kas īsteno VeA vispārējo administratīvo vadību un bez īpaša pilnvarojuma pārstāv VeA;
- VeA Akadēmiskā šķīrējtiesa atbild par VeA Satversmē noteikto akadēmisko brīvību un tiesību ierobežojumiem vai pārkāpumiem.

VeA darbojas VeA Studentu padome, kas ir augstākā studentu pašpārvaldes institūcija. VeA Studentu Padome ir vēlēta, neatkarīga studējošo tiesību un interešu pārstāvības institūcija, kas aizstāv un pārstāv studējošo intereses akadēmiskās, materiālās un kultūras dzīves jautājumos augstskolā un citās valsts institūcijās.

Lēmumu pieņemšanas efektīva procesa nodrošināšanas nolūkā VeA ir izveidotas koleģiālas konsultatīvas un noteiktu jomu jautājumu risināšanas lēmēj struktūras:

- VeA Revīzijas komisija;
- VeA Padomnieku konvents;
- VeA Ētikas komisija;
- VeA Akadēmiska godīguma komisija;
- VeA Studiju padome;
- VeA Zinātnes Padome;
- VeA fakultāšu domes;
- VeA zinātnisko institūtu zinātniskās padomes;
- VeA studiju programmu padome;
- VeA stratēģijas, kvalitātes vadības un risku uzraudzības komisija;
- VeA Projektu uzraudzības padome;
- VeA Vadības darba grupa;
- VeA dekānu padome.

1.1. att. Ventspils Augstskolas stratēģiskās, operatīvās un funkcionālās pārvaldības struktūrshēma

1.3. Kvalitātes politikas īstenošanas mehānisma raksturojums un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai. Kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrādē un pilnveidē iesaistīto pušu un to lomas raksturojums

VeA kvalitātes nodrošināšana vērsta uz VeA vienotu darbību un attīstību stratēģiskās specializācijas jomās atbilstoši politikas plānošanas dokumentos noteiktajām politikas plānošanas cikla prioritātēm tautsaimniecības un sabiedrības attīstībai. VeA kvalitātes vadības sistēma tiek īstenota saskaņā ar Eiropas Kvalitātes vadības fonda izcilības modeli (EFQM izcilības modelis), atbilstoši VeA attīstības stratēģijā noteiktajam, kā arī Eiropas Savienības un Latvijas Republikas kvalitātes kritērijiem.

VeA kvalitātes vadības sistēma veidota ar mērķi pilnveidot studiju apguves kvalitāti, kas atbilstoši darba tirgus prasībām nodrošina tautsaimniecības, valsts un sabiedrības attīstībai nākotnes vajadzībām nepieciešamos cilvēkresursus, veicinot iespēju dinamiski piemēroties ārējās vides pārmaiņām.

Lai stiprinātu izglītības kvalitātes nodrošināšanu un vadības rīcībspēju VeA kvalitātes vadības politika ir orientēta uz:

- sadarbību ar ieinteresētajām pusēm;
- stratēģisku pieeju un līderību;
- personāla iesaistīšanos;
- procesu vadību un to pilnveidošanu;
- sistemātiskumu;
- datu pieeju lēmumu pieņemšanā;

• nepārtrauktu pilnveidošanos.

VeA kvalitātes vadības sistēma un tās nodrošināšanas procesi ir strukturēti atbilstoši ciklam: plāno – veic – pārbaudi – rīkojies (PVPR).

1.2. att. VeA kvalitātes vadības sistēma

VeA kvalitātes vadības sistēma ir izveidota kā trīs līmeņu sistēma:

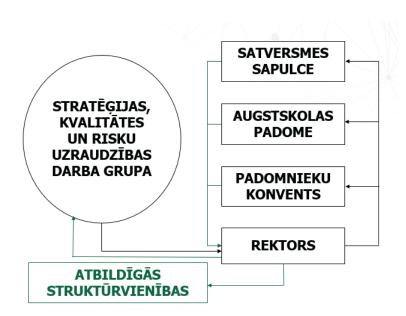
- 1. VeA VIRZIENS, ko veido VeA Stratēģija, nosakot skaidrus, atbilstošus un samērojamus mērķus un uzdevumus;
- 2. VeA RĪCĪBA, kas sastāv no augstākās izglītības īstenošanas, zinātniskās darbības īstenošanas un mūžizglītības īstenošanas caur vadības, pamatdarbības nodrošināšanas un atbalsta procesiem, īstenojot procedūras, lai nodrošinātu mērķu sasniegšanu un uzdevumu izpildi;
- 3. VeA REZULTĀTU UZRAUDZĪBA.

VeA augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai sistēmas visu trīs līmeņu ietvaros tiek pielietoti šādi mehānismi un procedūras:

- studiju virziena un studiju programmu licencēšana un akreditācija;
- studiju programmu mērķu un uzdevumu, satura atbilstība VeA attīstības stratēģijai un attīstības tendencēm starptautiskā, nacionālā un reģionālā mērogā;
- studiju programmu starptautiskās un nacionālās konkurētspējas salīdzinājums ar citām Eiropas Savienības valsts atzītu augstskolu programmām;
- ikgadējā studiju programmu pašnovērtējumu, studiju programmu vājo un stipro pušu, izmaiņu, attīstības iespēju izvērtējums un programmu pilnveide;
- studiju programmas resursu nodrošinājums un digitalizācija;
- studentcentrētās pieejas izvērtējums;

- studējošo snieguma novērtējums un vadība;
- studējošo iesaistes pētniecībā novērtējums;
- studējošo apmierinātības izvērtējums;
- absolventu darbības un pozicionēšanās darba un uzņēmējdarbības vidē novērtējums;
- akadēmiskā personāla ikgadējo sasniedzamo rezultātu novērtējums un viedokļu izvērtējums;
- procesu un dokumentācijas analīze un pilnveide;
- nozaru asociāciju un darba devēju viedokļu un sadarbības attīstības analīze;
- stratēģijas, kvalitātes vadības un risku uzraudzība.

Stratēģijas, kvalitātes vadības un risku uzraudzības nodrošināšanai izveidota stratēģijas, kvalitātes vadības un risku uzraudzības komisija rektora, studiju prorektora, zinātnes un attīstības prorektora, izpilddirektora, fakultāšu dekānu, zinātnisko institūtu direktoru, studējošo pārstāvja un struktūrvienību vadītāju sastāvā. Šī darba grupa ne retāk kā reizi gadā apkopo atbildīgo struktūrvienību darbības rezultātus, lai veiktu atbilstības analīzi stratēģiskajiem rādītājiem, kvalitātes principiem, kā arī lai identificētu riskus. Stratēģijas, kvalitātes vadības un risku uzraudzības vizualizācija atspoguļota attēlā.

1.3. att. VeA stratēģijas, kvalitātes vadības un risku uzraudzība

VeA kvalitātes politika un vadības rokasgrāmata, kā arī citi saistošie iekšējie normatīvie akti publicēti VeA tīmekļa vietnē un ir pieejami VeA personālam, studentiem, sadarbības partneriem un citām ieinteresētajām pusēm (pieejams: <u>šeit</u>).

VeA kvalitātes vadības sistēmas procesi un ar to saistītā informācija, kā arī saistītie VeA iekšējie normatīvie akti pieejami VeA iekšējā tīkla informācijas satura vadības sistēmā MOODLE vidē.

1.4. Ventspils Augstskolas iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas atbilstība Augstskolu likuma 5. punkta 2.1. daļā norādītajam

1.2. tabula Ventspils Augstskolas iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas atbilstība Augstskolu likuma 5. punkta 2.1. daļā norādītajam

Nr. p. k.	P [1] Atbilstoši <u>Augstskolu likuma</u> 5. panta 2.¹ daļai augstskola/koledža, īstenojot iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmu, garantē studiju virziena nepārtrauktu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti	Pamatojums
1	Iedibināta politika un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai	ATBILST VeA ieviesta un uzturēta kvalitātes vadības sistēma ar izstrādātu kvalitātes rokasgrāmatu, definētiem procesiem un atbildību, ievērojot ārējos un iekšējos normatīvos aktus.
2	Izstrādāts mehānisms augstskolas studiju programmu veidošanai, iekšējai apstiprināšanai, to darbības uzraudzīšanai un periodiskai pārbaudei	ATBILST Studiju programmas izstrādes un pilnveides kārtību un turpmāku virzīšanu licencēšanai Ventspils Augstskolā nosaka 2019. gada 16. janvāra Senāta sēdē apstiprinātais "Nolikums par jaunas studiju programmas izstrādes kārtību Ventspils Augstskolā". Detalizētu informāciju skatīt pašnovērtējuma ziņojuma 2.2.2. nodaļā.
3	Izveidoti un publiskoti tādi studējošo sekmju vērtēšanas kritēriji, nosacījumi un procedūras, kas ļauj pārliecināties par paredzēto studiju rezultātu sasniegšanu	ATBILST Vērtēšanas kritēriji, nosacījumi un procedūru nosaka 2020. gada 15. janvāra Senāta sēdē apstiprinātais "Nolikums par pārbaudījumu organizēšanas kārtību un studējošo zināšanu vērtēšanu Ventspils Augstskolā", "Nolikums par studiju kārtību Ventspils Augstskolā", 2021. gada 11. augusta Senāta sēdē apstiprinātais "Nolikums par studiju kursa apjoma un satura izvērtēšanu un atzīšanu Ventspils Augstskolā", 2020. gada 16. decembra Senāta sēdē apstiprinātais "Nolikums par vispārējām

Papildu informāciju skatīt pašnovērtējuma ziņojuma 2.3.6. nodaļā. 5 Nodrošināts, ka tiek vākta un analizēta ATBILST
informācija par studējošo sekmēm,

absolventu nodarbinātību, studējošo apmierinātību ar studiju programmu, par akadēmiskā personāla darba efektivitāti, pieejamiem studiju līdzekļiem un to izmaksām, augstskolas darbības būtiskiem rādītājiem

VeA nodrošina, ka tiek vākta un analizēta informācija:

- par studējošo sekmēm saskaņā ar 2020. gada 15. janvāra Senāta sēdē apstiprinātais "Nolikums par pārbaudījumu organizēšanas kārtību un studējošo zināšanu vērtēšanu Ventspils Augstskolā";
- absolventu nodarbinātību, studējošo apmierinātību ar studiju programmu, par akadēmiskā personāla darba efektivitāti saskaņā ar 2019.gada 13.februārī VeA Senātā apstiprināto nolikum "Nolikums par studējošo, absolventu un darba devēju aptaujām studiju procesa novērtēšanai un uzlabošanai"; par pieejamiem studiju līdzekļiem un to izmaksām, augstskolas darbības būtiskiem rādītājiem atbilstoši stratēģisko rādītāju izpildes analīzei saskaņā ar VeA stratēģiju 2021. – 2027. gadam un VeA ikgadējā budžeta izstrādes ietvarā atbilstoši ar 2022. gada 26. augusta VeA Padomes lēmumu apstiprināto nolikumu "Nolikums par Ventspils Augstskolas budžeta izstrādes principiem". Papildu informāciju skatīt pašnovērtējuma zinojuma 2.2.4. nodalā.

6 Augstskola, īstenojot kvalitātes nodrošināšanas sistēmas, garantē studiju virziena nepārtrauktu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti

ATBILST

VeA Senāts atbilstoši ikgadējai studiju virziena pašnovērtējuma ziņojumā sniegtajai informācijai vērtē un lemi par studiju virzienu, studiju programmu darbību un attīstību saskaņā ar VeA stratēģiskajiem attīstības virzieniem. Fakultātes un studiju virziena līmenī iekšējo kvalitāti, kontroli un attīstību nodrošina fakultātes dome, fakultātes studiju programmu padome, fakultātes dekāns, studiju programmu direktori. Studiju programmas līmenī iekšējo kvalitāti un attīstību nodrošina studiju programmas direktors. Iekšējās kvalitātes kontroli studiju programmas līmenī veic fakultātes dekāns. Studiju kursa līmenī kvalitāti un attīstību nodrošina studiju programmu īstenojošais

akadēmiskais personāls un kontroli veic studiju
programmas direktors.
Detalizētu informāciju skatīt pašnovērtējuma
ziņojuma 2.1. un 2.2. punktos.

II. Studiju virziena raksturojums

2.1.Studiju virziena pārvaldība

2.1.1. Studiju virziena mērķi un to atbilstība augstskolas darbības jomai, stratēģiskās attīstības virzieniem, sabiedrības un tautsaimniecības attīstības vajadzībām un attīstības tendencēm. Studiju virziena un tajā iekļauto studiju programmu savstarpējās sasaistes novērtējums

Uzņēmējdarbība ir prasme, ko var iemācīties. Veiksmīga biznesa vadīšanai nav jābūt dzimušam uzņēmējam. Par uzņēmēju var kļūt, attīstot biznesa domāšanu un prasmes. Tā kā Eiropai ir vajadzīgi vairāk uzņēmēju, kas rada darbavietas, ir nepieciešams atbalstīt šāda veida izglītību visās ES valstīs. Eiropas Komisija (EK) ir formulējusi, ka EK galvenais mērķis ir veicināt uzņēmējdarbības izglītību un uzsvērt tās nozīmi visos līmeņos, sākot no pamatskolas līdz universitātei un ārpus tās.

Studiju virziens "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" ir viens no pirmajiem VeA izveidotajiem studiju virzieniem. Tas tiek īstenots Ekonomikas un pārvaldības fakultātē saskaņā ar Izglītības un zinātnes ministrijas izstrādātajām "Izglītības attīstības pamatnostādnēm 2021.—2027. gadam", paredzot izglītības kvalitātes paaugstināšanu un starptautisko iespēju paplašināšanu.

Studiju virziena attīstības sociālekonomiskais pamatojums ir rodams valdības ekonomiskās politikas dokumentos un biznesa vadības virziena programmu nepieciešamību reģionos nosaka šādi nacionāla, reģionāla un pilsētas līmeņa politikas dokumenti:

- Latvijas nacionālo reformu programma "ES 2020" stratēģijas īstenošanai;
- Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam;
- Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027. gadam;
- Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam "Nākotnes prasmes nākotnes sabiedrībai";
- Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnes 2021.-2027.gadam;
- Nacionālās industriālās politikas pamatnostādnes 2021. 2027.gadam;
- Viedās specializācijas stratēģija;
- Digitālās transformācijas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam;
- Reģionālā politika 2021.-2027. gadam;

- Konceptuālais ziņojums "Par augstskolu iekšējās pārvaldības modeļa maiņu";
- Kurzemes plānošanas reģiona Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2015.-2030. gadam;
- Ventspils pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam Rīcības plāns;
- Ventspils pilsētas attīstības programma 2021.-2027. gadam.

Studiju virziena galvenais mērķis ir sagatavot augsta līmeņa speciālistus, vadītājus un uzņēmējus tautsaimniecībai svarīgās nozarēs, vienlaikus sniedzot nozīmīgu ieguldījumu uzņēmējdarbības attīstībā Latvijā. Tas atbilst Ventspils Augstskolas attīstības stratēģijā 2021. –2027. gadam formulētajai misijai un nākotnes redzējumam (skatīt 1.1. nodalu).

Studiju virziena uzdevumi ir:

- tirgū pieprasītu un konkurētspējīgu studiju programmu īstenošana un to nepārtraukta pilnveide, lai izglītotu augsta līmeņa ekonomikas, uzņēmējdarbības un vadības speciālistus tautsaimniecībai nepieciešamās nozarēs un sekmētu to konkurētspēju mainīgos sociālekonomiskajos apstākļos;
- docētāju nepārtraukta akadēmiskā (pedagoģiskā, pētnieciskā un personīgā) pilnveide;
- docētāju un studentu iesaiste zinātniski pētnieciskajos projektos;
- sadarbības veicināšana ar darba devējiem un citām ieinteresētajām pusēm.

Veidojot ciešāku saikni ar darba devējiem, studiju virziena "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" studiju programmu īstenošanā aktīvi piedalās gan nozares speciālisti, gan potenciālie darba devēji. Šādas sadarbības modeli paredz arī "Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021.—2027. gadam" un Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija — "Latvija 2030". Studiju virziens "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" piedāvā arī profesionālās bakalaura un maģistra studiju programmas, kuru studējošajiem paredzētas prakses attiecīgajās nozarēs.

Novērtējot studiju programmu savstarpējo sasaisti, jāmin, ka Ventspils Augstskolā EPF īstenotajā studiju virzienā iespējams studēt visu trīs līmeņu studiju programmās — bakalaura, maģistra un doktora un viena līmeņa studiju programmā iegūtās zināšanas, prasmes un attieksmes sniedz iespēju studēt nākamā līmeņa studiju programmā. Bakalaura studiju programmu — Vadībzinātne", Biznesa vadība" un "Jaunuzņēmumu vadība" var turpināt studijas maģistra studiju programmā "Uzņēmējdarbības vadība" (skatīt 2.1.tabulu). (Maģistra studiju programma "Starptautiskais bizness un eksporta menedžments" jaunajā akreditācijas periodā netiks īstenota.) Maģistra līmenī studiju programmā "Uzņēmējdarbības vadība" tiek attīstītas profesionālās uzņēmējdarbības vadības kompetences un pētniecības prasmes, kuras tālāk iespējams attīstīt kopīgajā doktora studiju programmā "Ekonomika un uzņēmējdarbība". Studiju programmas veidotas tā, lai bakalaura un maģistra līmenī kopējais studiju ilgums būtu 5 gadi.

2.1.tabula

Studiju programmu savstarpējā sasaiste studiju virziena ietvaros

	Profesionālā studiju programma	Akadēmiskā studiju programma
Doktora studijas	Neattiecas	"Ekonomika un uzņēmējdarbība" (kopīga ar ViA un RTA)
Maģistra studijas	"Uzņēmējdarbības vadība"	"Starptautiskais bizness un eksporta menedžments" (kopīga ar Kremsas lietišķo zinātņu universitāti)
Bakalaura studijas	"Biznesa vadība" "Jaunuzņēmumu vadība"	"Vadībzinātne"

Studiju programmu īstenošanas un attīstības laikā tiek ievēroti Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras (LKI) un Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras (EKI) principi.

Studiju programmu efektīvas darbības nodrošināšanai un turpmākās attīstības sekmēšanai tiek uzturēti pastāvīgi kontakti ar absolventiem un darba devējiem. Ventspils Augstskola regulāri seko līdzi LR Ekonomikas ministrijas prognozēm par darba tirgus pieprasījumu.

2.1.2. Studiju virziena SVID analīze attiecībā uz izvirzītajiem mērķiem. Vērtējums par studiju virziena attīstības plānu nākamajiem sešiem gadiem un attīstības plāna izstrādes procesu

Studiju virziena kvalitātes novērtēšanai katru gadu tiek gatavots studiju virziena pašnovērtējuma ziņojums. Ziņojums tiek skatīts un apstiprināts EPF studiju programmu padomē, EPF domē un VeA Senātā. Pašnovērtējuma ziņojums ietver arī SVID analīzi.

Zemāk sniegta studiju virziena SVID analīze.

Stiprās puses:

- starpdisciplināras un mūsdienīgas visas augstākā līmeņa studiju programmas bakalaura, maģistra, doktora studijas;
- augsti attīstīta infrastruktūra, modernas, pilnībā aprīkotas auditorijas un teicama digitālā infrastruktūra (Moodle, BBB, publikāciju datu bāzes u.c.);
- VeA institucionāli vienota, pieejama un atvērta institūcija, kas ļauj operatīvi (ātri) pieņemt lēmumus un ieviest pārmaiņas;
- studiju procesa norise augstskolas ēku kompleksā, kurā atrodas arī bibliotēka tas ļauj pietiekami racionāli izlietot studijām atvēlēto laiku;
- motivēts un profesionāli kvalificēts akadēmiskais personāls gan ar akadēmisku, gan praktisku pieredzi studiju nozarē, kurš regulāri paaugstina savu kvalifikāciju un nodrošina studiju procesu angļu valodā;

- individuāla studentcentrēta pieeja;
- pozitīvs studiju mikroklimats un studenti aktīvi iesaistās gan studiju darbā, gan ārpus tā notiekošajos procesos un pasākumos;
- izaugsmes iespējas studentiem iesaistīties pētījumos kopā ar pieredzējušiem pētniekiem un veidot karjeru VeA;
- labiekārtota un moderna dienesta viesnīca, pietiekams vietu skaits visiem studentiem;
- stipendiju fonds no sadarbības partneriem;
- iespējas studēt vienu vai divus semestrus ārvalstu augstskolās;
- konkurētspējīgi, darba tirgū pieprasīti absolventi;
- pieredze starptautiskos un valsts nozīmes pētījumos un sadarbības projektos;
- spēja piesaistīt projektu finansējumu (valsts un ES struktūrfondu);
- VeA sekmē zināšanas, tīklošanos un inovācijas Latvijas viedās specializācijas jomās, t.sk. IKT, tehnoloģijās, inženiersistēmās;
- zinātniskās institūcijas statuss;
- sadarbība ar pilsētas mācību iestādēm interešu izglītības nodrošināšanai;
- sadarbība ar vietējiem darba devējiem;
- nozīmīgs pašvaldības atbalsts;
- pieejama attīstīta pilsētas sporta infrastruktūra.

Vājās puses:

- atšķirīgs studentu zināšanu, kompetenču līmenis, iestājoties augstskolā;
- neliels uzņemto maksas studentu skaits;
- daļa no nodarbībām var notikt tikai moduļu formā;
- netiek piedāvātas e-studijas un tālmācības studijas;
- vēlēto docētāju laika un resursu kapacitātes ierobežotība un pārslodze, problēmas sabalansēt akadēmisko slodzi ar zinātnisko darbu un dalību projektos;
- nepietiekama docētāju iesaistīšanās mācību metodisko materiālu sagatavošanā studiju kursos un tālākizglītības vajadzībām (liels darba ieguldījums, zema finansiālā atdeve);
- nepietiekama docētāju stažēšanās ārvalstu universitātēs;
- grūtības piesaistīt augstas kvalifikācijas docētājus VeA atrašanās vietas dēļ.

<u>Iespējas:</u>

- studiju programmu savlaicīga aktualizēšana, pielāgojot darba tirgus prasībām un pieprasījumam;
- jaunu studiju programmu attīstība sadarbībā ar ārvalstu augstskolām;
- digitalizācija, e-studiju un tālmācības studiju attīstība ar mērķi palielināt studējošo skaitu, tai skaitā, piesaistīt studējošos no ārvalstīm;
- e-studiju un tālmācības studiju attīstība;
- absolventu lomas palielināšana studiju virziena attīstībā;
- studentu iespēja gūt praktiskas iemaņas VeA īstenotajos pētniecības un attīstības projektos;
- akadēmiskā personāla attīstība, kas saistās ar jaunā doktorantūras modeļa ieviešanu, akadēmiskās karjeras sistēmas pilnveidi, atbalstu akadēmiskā personāla profesionālajai pilnveidei;
- ārvalstu mācībspēku un pētnieku piesaiste un sadarbības attīstība ar ārvalstu AII un pētniecības institūcijām;
- studentu (vietējo un ārvalstu) atbalsta sistēmas stiprināšana, lai sekmētu iekļaušanos mācību vidē, t.sk. risinātu studentu atbiruma jautājumu;
- atbalsta sistēmas izveide jaunajiem doktorantiem, veidojot vidi, kur nodarboties ar zinātni un pētniecību;
- studentu mērķtiecīga un apzināta iesaiste risinājumu meklēšanā un lēmumu pieņemšanā, kas saistīti ar studiju procesa un vides attīstību;
- Ventspils kā pievilcīgas dzīves, studiju un darba vietas (studentiem, pētniekiem, profesionāļiem) popularizēšana.

Draudi:

- izmaiņas tiesību aktos un tiesiskās paļāvības trūkums, kas var negatīvi ietekmēt AII darbību;
- nestabils un nepietiekams valsts finansējums augstākajai izglītībai un zinātnei, kā arī pieaugušo izglītībai.
- vispārējo zināšanu līmeņa pazemināšanās vidusskolu absolventiem;
- studentu skaita samazināšanās demogrāfisko procesu rezultātā un brīvas pieejas bezmaksas augstākās izglītības iegūšanai ārvalstīs dēļ;
- jauno cilvēku un augsti kvalificētu speciālistu emigrācija;
- nepieciešamība paralēli studijām strādāt algotu darbu, kas traucē studentiem kvalitatīvi pabeigt studijas un atsevišķos gadījumos liek pārtraukt studijas;
- iedzīvotāju relatīvi zemais maksātspējas līmenis reģionā, kas ierobežo potenciālo maksas studentu skaitu un veicina studiju pārtraukšanu finansiālu apsvērumu dēļ;

- budžeta vietu skaita samazināšanās sociālajā zinātnē;
- akadēmiskā personāla vidējais vecuma un lēnais atjaunotnes temps.

Lai mazinātu draudu ietekmi, VeA izmanto gan iepriekš tekstā minētās, gan citas iespējas. Lai mazinātu drauda, ka samazinās potenciālo studentu skaits, ietekmi, VeA plāno aktīvāk darboties ārvalstu studējošo piesaistē, ir uzsākta jaunas unikālas profesionālās bakalaura studiju programmas "Jaunuzņēmumu vadība" īstenošana angļu valodā. Fakultātē arī maģistra līmenī tiek īstenota studiju programma angļu valodā — "Starptautiskais bizness un eksporta menedžments", kas veidota kā kopīgā maģistra studiju programma ar Kremsas lietišķo zinātņu universitāti (Austrija). Lai piesaistītu studējošos, kuru studijas tiek finansētas no fizisko vai juridisko personu līdzekļiem, tas ir, maksas studentus, tiek pārskatīts un aktualizēts studiju programmu saturs, tiek dažādots studiju īstenošanas process, veidojot studiju programmas un studijas darba tirgus prasībām atbilstošākas, studējošajiem pievilcīgākas. Piemēram, 2021. gada rudens semestrī tika uzsāktas nepilna laika studijas bakalaura līmenī. 2022. gadā būtiski tiek izmainīta profesionālā bakalaura studiju programma "Biznesa vadība", veicot izmaiņas studiju kursu piedāvājumā, kā arī piešķiramajā specializācijā un profesionālajā kvalifikācijā. Absolventi tiek iesaistīti gan studiju procesā kā vieslektori, prakšu, bakalaura un maģistra darbu vadītāji, komisiju locekļi, gan tā izvērtēšanā, studējošie — VeA īstenotajos gan iekšējos, gan ārējos projektos un pētījumos.

Ventspils Augstskolas stratēģijā 2021.-2027.gadam ir definēti četri VeA stratēģiskās attīstības virzieni: studijas, zinātne, pārvaldība un mūžizglītība. Studiju virziena īstenošanai ir formulēti šādi uzdevumi un darbības rādītāji:

- uzdevumi profesionāļu sagatavošana; mūsdienīgas izglītības īstenošana; jaunu studiju pieeju un formu ieviešana; dažādu ārējo sadarbības veidu īstenošana; studiju programmu eksportspējas veicināšana;
- darbības rādītāji studējošo skaits, absolventu skaits, studiju programmu pieejamība, iesaistīto pušu apmierinātība.

Studiju virziena attīstības plānā formulētās darbības un sasniedzamie rādītāji saistīti ar studiju virzienam noteiktajiem uzdevumiem.

2.1.3. Studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu vadības (pārvaldības) struktūra, tās efektivitātes analīze un novērtējums

Studiju virziena vadība balstīta VeA organizācijas struktūrā un saskaņā ar to virzienu "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" vada Ekonomikas un pārvaldības fakultātes dekāns, bet virziena darbību pārrauga studiju prorektors. Studiju virziena studiju programmas vada studiju programmu direktori. Studiju virziena darbība, aktualitātes un attīstības perspektīvas, kā arī studiju programmu aktualitātes, tiek regulāri pārraudzītas un pilnveidotas EPF domes sēdēs, kā arī studiju programmu padomes sēdēs. Studiju procesu ikdienā nodrošina fakultātes studiju administrēšanas speciālists-lietvedis un Studiju nodaļas darbinieki.

Studiju prorektors koordinē un vada studiju satura, organizācijas un plānošanas jautājumus, pārrauga Studiju nodaļas darbu.

Fakultātes dekāns saskaņā ar Ventspils Augstskolas Ekonomikas un pārvaldības fakultātes nolikumu nodrošina fakultātes operatīvo pārvaldi. Dekāns atbild par:

- fakultātes, tās struktūrvienību, fakultātē īstenojamo studiju programmu direktoru un personāla darbības atbilstību iekšējiem un ārējiem normatīvajiem aktiem;
- studiju un zinātniskā darba organizāciju un kvalitāti;
- fakultātes personāla komplektāciju;
- fakultātes domes un VeA vadības lēmumu un rīkojumu izpildi jautājumos, kas skar fakultātes darbību;
- kārto fakultātes kompetences ietvaros saimnieciskos un finansiālos jautājumus;
- savas kompetences ietvaros izdod rīkojumus, kas ir saistoši fakultātes personālam;
- veic citus pienākumus atbilstoši amata aprakstam.

Dekāna pienākumos ietilpst fakultātes darbības koordinēšana ar citām augstskolām, zinātniskajām iestādēm un citām iestādēm fakultātes kompetencē esošajos jautājumos. Dekāns pārstāv fakultāti VeA institūcijās, attiecībās ar citām fiziskām un juridiskām personām. Dekāns nosaka fakultātes studiju administrēšanas speciālista-lietveža pienākumus un kontrolē to izpildi, pārrauga fakultātes struktūrvienību un fakultātes personāla darbību.

Studiju programmas direktors ir atbildīgs par studiju programmas satura un īstenošanas kvalitāti. Studiju programmas direktors:

- organizē studiju programmas izstrādi atbilstoši zinātnes nozares aktuālajām prasībām un programmas īstenošanas laikā nodrošina tās sistemātisku pilnveidi;
- atbild par studiju programmas apraksta izstrādi;
- atbild par studiju kursu aprakstu izstrādi studiju programmā;
- piedalās reklāmas informācijas (anotāciju, aprakstu, bukletu u. c.) izstrādē un studiju programmas reklamēšanā;
- rūpējas par studiju programmas intelektuālo un materiālo nodrošinājumu;
- atbild par studiju programmas īstenošanu atbilstoši studiju procesu reglamentējošiem normatīvajiem dokumentiem;
- informē studējošos un docētājus par mobilitātes iespējām;
- organizē sadarbību ar potenciālajiem darba devējiem;
- seko studiju gaitai, izvērtē un analizē studentu sniegumu;
- nosaka VeA vai citās augstākās mācību iestādēs agrāk apgūto studiju kursu apjoma, satura un vērtējuma atbilstību studiju programmai;

- organizē studiju programmas sagatavošanu pašnovērtēšanai, ekspertēšanai, akreditēšanai u. tml.:
- gatavo pārskatus par studiju programmas izpildi, iesniedz tos pēc pieprasījuma fakultātes dekānam, Studiju nodaļas vadītājam, studiju prorektoram;
- izstrādā un iesniedz fakultātes dekānam studiju plānu;
- atbild par studentu praksēm;
- katru gadu sniedz fakultātes dekānam visu nepieciešamo informāciju pārskata sagatavošanai par veiktajām darbībām studiju virziena pilnveidei.

Studiju metodiķis organizē un koordinē studiju procesa īstenošanu un pētniecisko darbību, konsultē un sniedz metodisko atbalstu akadēmiskajam personālam un fakultātes dekānam saskaņā ar iekšējiem un ārējiem normatīviem aktiem.

Studiju administrēšanas speciālists-lietvedis pārzina un kārto fakultātes lietvedību, palīdz dekānam pildīt fakultātes domes lēmumus, ir iesaistīta studiju procesa organizēšanas nodrošināšanā.

Augstskolas administratīvais un tehniskais personāls atbilstoši saviem pienākumiem sniedz nepieciešamo atbalstu studiju procesa īstenošanai fakultātē.

VeA ir izveidota stabila sistēma studiju programmu pārvaldībai un pilnveidei. Priekšlikumus izmaiņu veikšanai studiju programmās sagatavo studiju programmas direktors, balstoties uz akadēmiskā personāla ieteikumiem, darba devēju atsauksmēm, studentu aptaujām, jaunākajām tendencēm tautsaimniecībā un darba tirgū. Priekšlikumi tiek pārrunāti ar fakultātes dekānu un studiju prorektori un iesniegti vērtēšanai studiju programmas padomē. Pēc tam jautājums tiek vērtēts un akcepta gadījumā apstiprināts EPF Domes sēdē. Būtiskas izmaiņas studiju programmā tiek virzītas apstiprināšanai VeA Senātā. Studiju virziena un programmu tehnisko atbalstu nodrošina fakultātes studiju administrēšanas speciālists-lietvedis, studiju nodaļa, kā arī ITML nodaļa.

2.1.4. Studējošo uzņemšanas prasību un sistēmas raksturojums; iepriekš iegūtās izglītības atzīšana

Studējošo uzņemšanas prasības ir noteiktas saskaņā ar studiju programmas licencēšanas nosacījumiem. Uzņemšanas kārtību Ventspils Augstskolā uzrauga ar rektora rīkojumu noteikta Uzņemšanas komisija, kuras sastāvā ir gan Studiju nodaļas vadītājs, gan studiju programmu direktori u.c. uzņemšanas procesā iesaistītie. Uzņemšana pamatstudiju programmās tiek organizēta caur Vienoto uzņemšanu pamatstudiju programmās www.latvija.lv portālu, bet studiju pieteikumi maģistra un doktora studiju programmām tiek virzīti klātienē vai attālināti caur VeA iekšējiem informācijas tehnoloģiju resursiem. Ārvalstu studentu uzņemšanai tiek izmantots pieteikšanās sistēma "DreamApply".

"Uzņemšanas noteikumi un imatrikulācijas kārtība Ventspils Augstskolā 2022./2023. akadēmiskajā gadā", kurā tiek noteikts regulējums par studējošo uzņemšanu, pieejama šeit: https://irp.cdn-website.com/f6b5d556/files/uploaded/01_Uznemsanas%20_noteikumi_2022_2023_%20%282%29% 20%282%29.pdf

"Ārzemju studentu uzņemšanas noteikumi un imatrikulācijas kārtība Ventspils Augstskolas angļu valodā pasniegtajās studiju programmās 2022./2023. akadēmiskajā gadā" pieejama šeit: https://irp.cdn-

website.com/f6b5d556/files/uploaded/Uznemsanas_noteikumi_arzemniekiem_ENG_2022-2023_20220705.pdf

Studējošo iepriekšējās izglītības un profesionālās pieredzes atzīšana ir reglamentēta iekšējā normatīvajā regulējumā, kur tiek skaidrota iepriekš apgūtās formālās izglītības atzīšana, un neformālās izglītības un profesionālās pieredzes atzīšana.

Nolikums nosaka kārtību kādā studiju programmas direktoram ir jāizvērtē iepriekš apgūtie studiju kursi un kā ir jānoformē atzīšanas protokols. Atzīšanas protokols un tajā iekļautais studējošā individuālais studiju plāns ir pielikums studiju prorektora rīkojumam par iepriekšējā izglītībā sasniegto studiju rezultātu atzīšanu. Ventspils Augstskolā šī procedūra ir vienota visiem 4 studiju virzieniem.

"Nolikums par ārpus formālās izglītības vai profesionālajā pieredzē iegūtu kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu" pieejams šeit: https://irp.cdn-website.com/f6b5d556/files/uploaded/14_Par_profesionalas%20pieredzes%20atzisanu_nolikums.pdf

Lai tiktu izpildīti nolikumā minētie procesi, tiek izdots rektora rīkojums par Ventspils Augstskolas Studiju rezultātu atzīšanas komisijas sastāvu konkrētā studiju virzienā. Pēc komisijas lēmuma, tiek izveidots konkrētas formas atzīšanas protokols un noteikts individuālais studiju plāns, kuri tiek apstiprināti ar Studiju prorektora rīkojumu. Saskaņā ar Ventspils Augstskolā noteikto maksas pakalpojumu cenrādi, šis pakalpojums maksā 100,00 EUR.

2.1.5. Studējošo sasniegumu vērtēšanā izmantoto metožu un procedūru novērtējums

Sekmju vērtēšanas kritēriji, nosacījumi un saistošās procedūras ir noteiktas VeA Senāta apstiprinātajos nolikumos, kas pieejami "Moodle" vidē:

- Nolikums par pārbaudījumu organizēšanas kārtību un studentu zināšanu vērtēšanu Ventspils Augstskolā;
- Nolikums par studiju kārtību Ventspils Augstskolā.

Studiju programmā sasniedzamie studiju rezultāti tiek vērtēti atbilstoši diviem kritērijiem:

- kvalitatīvais kritērijs vērtējums 10 ballu sistēmā;
- kvantitatīvais kritērijs studiju priekšmeta apjoms kredītpunktos, iegūstot sekmīgu vērtējumu par studiju kursa obligātā satura apguvi.

Katrā semestrī iegūstamo kredītpunktu summa tiek norādīta studiju plānā. Izpildīto darbu kvantitatīvi novērtē katru semestri un studiju gadu, tādējādi kontrolējot studenta izpildītā darba apjoma atbilstību studiju plānā paredzētajam.

Pārbaudījumos tiek vērtētas studējošo zināšanas, prasmes un kompetences, kuras tiek noteiktas studiju programmā un katrā atsevišķā studiju kursā. Atbilstoši Ventspils Augstskolas noteikumiem "Nolikums par pārbaudījumu organizēšanas kārtību un studējošo zināšanu vērtēšanu Ventspils Augstskolā", ir noteikti galvenie pārbaudījumu veidi:

- Studiju kursu pārbaudījumi katra studiju kursa noslēgumā studējošajiem jākārto studiju kursa pārbaudījums, kurā tiek vērtēta studiju rezultātu sasniegšanas pakāpe noteiktā studiju kursā. Studiju kursa pārbaudījumu formas var būt: eksāmens, ieskaite, studiju darbs, izņēmuma gadījumos kombinētais pārbaudījums, praksei aizstāvēšana.
- Starppārbaudījumi studiju kursa īstenošanas laikā studējošajiem jākārto starppārbaudījumi. Starppārbaudījumi var būt: laboratorijas darbs, praktiskais darbs, kontroldarbs, mājasdarbs, tests, prezentācija, referāts, eseja, cits pārbaudījuma veids atbilstoši studiju programmas specifikai.
- Gala vai valsts pārbaudījums gala pārbaudījumus reglamentē VeA Gala pārbaudījumu komisijas (GPK) nolikums, bet valsts pārbaudījumus reglamentē VeA Valsts pārbaudījumu komisijas (VPK) nolikums.

Starppārbaudījumu skaitu un biežumu nosaka studiju kursa docētājs saskaņā ar studiju kursa aprakstu. Katrā studiju kursā var būt vairāki starppārbaudījumi. Starppārbaudījumos studējošo iegūtie vērtējumi var tikt ņemti vērā studiju kursa pārbaudījuma vērtēšanas laikā. Pārbaudījuma formas tāpat kā pārbaudījuma veidus nosaka studiju kursa docētājs, saskaņā ar studiju kursa aprakstu. Katrā studiju kursā ir tikai viens studiju kursa gala pārbaudījums.

Studiju rezultātu vērtēšanā izmanto dažādus pārbaudes veidus un tos vērtē 10 ballu skalā vai ar vērtējumu "ieskaitīts/neieskaitīts". Studiju rezultātu sasniegšanas pakāpi studiju programmas obligātās daļas studiju kursa gala pārbaudījuma ietvaros ar vērtējumu "ieskaitīts/neieskaitīts" var vērtēt, ja studiju kursa apjoms nepārsniedz 2 kredītpunktus.

Par sekmīgiem uzskata vērtējumus no "gandrīz viduvēji" (4) līdz "izcili" (10) un vērtējumu "ieskaitīts". Kursa studijas tiek uzskatītas par sekmīgām, ja kursa programmā noteiktās prasības tiek izpildītas saskaņā ar pasniedzēja noteikto kursa standartā, līdz pārbaudījuma perioda beigām, ja nav noteikts citādi, (piem., saņemts pārbaudījuma kārtošanas termiņa pagarinājums).

Ventspils Augstskolā mācību un zināšanu novērtēšanas metodes ir objektīvas un tiek konsekventi izmantotas pedagoģiskajā darbībā, tās atbilst Ministru kabineta noteikumu prasībām un balstās uz sekojošiem principiem:

- vērtēšanas atklātības princips atbilstoši izvirzītajiem studiju programmas mērķiem un uzdevumiem, kā arī studiju kursu mērķiem Ventspils Augstskola ir noteikusi prasību kopumu studiju rezultātu vērtēšanai;
- vērtējuma obligātums nepieciešamība iegūt pozitīvu vērtējumu par programmas satura apguvi, t.i. par katru programmā apguvei paredzēto studiju kursu;

- vērtēšanā izmantoto pārbaudes veidu dažādība, kā pamatformas lietojot ieskaites un eksāmenus;
- vērtējuma atbilstība pārbaudes darbos studentiem tiek dota iespēja apliecināt savas analītiskās, radošās un pētnieciskās spējas, apgūtās zināšanas un zinātnisko atziņu lietošanas prasmi;
- prasību atklātība un skaidrība uzsākot studijas, studējošais tiek informēts par atbilstošā studiju kursa saturu, prasībām un vērtēšanas procedūru.

Katram studiju kursam ir izstrādāts detalizēts kursa apraksts, kurā definēts studiju kursa mērķis, sniegti studiju kursa studiju rezultāti, aprakstīts studējošo patstāvīgā darba organizācijas veids un studiju rezultātu vērtēšana, noteikts studiju kursa saturs un studiju kursa kalendārais plāns, kā arī izmantotā literatūra. Docētāji izvēlas mācīšanas un vērtēšanas metodes, pamatojoties uz studiju programmas un studiju kursu mērķiem. Studiju rezultātu novērtēšana ir objektīva un tiek dokumentēta. Studentu semināru darbu, projektu, prakses un noslēguma darbu vērtēšanu reglamentē atbilstoši VeA dokumenti.

Valsts pārbaudījumu, kura sastāvdaļa ir bakalaura darba izstrāde un aizstāvēšana, vērtē valsts pārbaudījuma komisija, kuras priekšsēdētāju un sastāvu attiecīgajam akadēmiskajam gadam apstiprina saskaņā ar Ventspils Augstskolas Valsts pārbaudījumu komisijas (VPK) nolikumu. Komisija darbojas saskanā ar šo nolikumu.

Gala pārbaudījumu, kura sastāvdaļa ir bakalaura darba izstrāde un aizstāvēšana, vērtē gala pārbaudījuma komisija, kuras priekšsēdētāju un sastāvu attiecīgajam akadēmiskajam gadam apstiprina saskaņā ar Ventspils Augstskolas Gala pārbaudījumu komisijas (GPK) nolikumu. Komisija darbojas saskaņā ar šo nolikumu.

2.1.6. Akadēmiskā godīguma principi un to ievērošanas mehānisms

Akadēmiskais godīgums ir viena no pamatvērtībām, kas minēta VeA attīstības stratēģijā laika posmam no 2021. līdz 2027. gadam. Tas nozīmē augstāko profesionālisma un precizitātes standartu, objektivitātes un patiesuma, morāles un ētikas principu, godīguma ievērošanu.

Lai informētu un palīdzētu studentiem ievērot akadēmisko godīgumu, ir izstrādāti vairāki nolikumi:

- "Maģistra darba, bakalaura darba un kursa darba izstrādāšanas, noformēšanas un aizstāvēšanas metodiskie norādījumi";
- "Noteikumi studentu zinātniski pētniecisko darbu izstrādāšanā";
- Nolikums "Pārbaudījumu organizēšanas kārtība un studentu zināšanu vērtēšana Ventspils Augstskolā".

Studentu kursa, bakalaura un maģistra darbi pēc to iesniegšanas dekanātā tiek ievietoti un apstrādāti Vienotajā datorizētajā plaģiāta kontroles sistēmā plaģiāta kontroles nolūkos. Visus gadījumus, kad tiek

konstatēta sakritība ar kāda cita autora darbu, izvērtē Studiju nodaļas speciālists un dekāns. Pārkāpuma gadījumā tiek sasaukta komisija, kas izskata jautājumu un lemį par sankciju piemērošanu studentam.

2.2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte

2.2.1. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitātes novērtējums studiju virziena ietvaros

Studiju programmas pārvaldībai tiek izmantota izstrādātā un VeA Senātā apstiprinātā Kvalitātes vadības sistēma, kas ietver studiju procesa kvalitātes nodrošināšanu. Tās raksturojums sniegts pašnovērtējuma ziņojuma I daļas 1.3. punktā.

Studiju kvalitāte tiek nodrošināta, pilnveidojot un attīstot studiju programmas un studiju kursus. Studiju kvalitātes nodrošināšanas darbu organizē atbilstošo priekšmetu atbildīgie docētāji, studiju programmas direktors, Ekonomikas un pārvaldības fakultātes dekāns, Studiju nodaļas speciālisti un studiju prorektors.

Detalizētāk kvalitātes nodrošināšanas darbības raksturotas šīs nodaļas 2.2.2.–2.2.5. punktos.

2.2.2. Studiju programmu izstrādes un pārskatīšanas sistēmas un procesu analīze un novērtējums

Jaunas studiju programmas izstrādes kārtību un turpmāku virzīšanu licencēšanai Ventspils Augstskolā nosaka 2023. gada 25. janvāra Senāta sēdē apstiprinātais "Nolikums par studiju programmas izstrādes, licencēšanas un pilnveides kārtību Ventspils Augstskolā". Šī nolikuma mērķis ir izstrādāt kvalitatīvas, normatīviem aktiem atbilstošas studiju programmas.

Saskaņā ar minēto nolikumu par studiju programmas izstrādes uzraudzību ir atbildīgs attiecīgās fakultātes dekāns, bet par studiju programmas sagatavošanu un ar to saistīto dokumentu iesniegšanu apstiprināšanai — fakultātes domes apstiprināts studiju programmas direktora p. i. Jaunās studiju programmas licencēšanas dokumenti tiek skatīti un apstiprināti fakultātes studiju programmu padomē, fakultātes domē un VeA Senātā.

Katrai Ventspils Augstskolas studiju programmai ir studiju programmas direktors, kas ir atbildīgs par šīs programmas satura un īstenošanas kvalitāti. Studiju programmas tiek regulāri pārskatītas — gan saņemot studējošo aptaujas rezultātus (reizi semestrī), gan veidojot studiju plānus jaunam semestrim (reizi gadā), gan gatavojot un izskatot pašnovērtējuma ziņojumu (reizi gadā), gan fakultātes domes sēdē izskatot Valsts pārbaudījumu komisijas un Gala pārbaudījumu komisijas darba rezultātus (reizi gadā). Studiju programmas izvērtēšanā papildu studiju programmas direktoram iesaistīts ir arī fakultātes dekāns, studiju prorektors. Programmas vērtējums, nepieciešamās izmaiņas tiek skatītas fakultātes studiju programmu padomē un fakultātes domē.

Atgriezeniskās saites iegūšanai no studējošajiem, absolventiem un darba devējiem tiek izmantotas 2.4. punktā aprakstītās aptaujas. Studiju programmu direktori regulāri tiekas ar studējošajiem, pārrunā

un informē par aktuālajiem jautājumiem. Studējošie ir fakultātes domes, fakultātes studiju programmu padomes, VeA Senāta sastāvā, absolventi un darba devēji — fakultātes studiju programmu padomes sastāvā.

2.2.3. Studējošo sūdzību un priekšlikumu iesniegšanas procedūras un/vai sistēmas raksturojums

Katra studiju gada sākumā studiju procesā iesaistītais personāls – rektors, studiju prorektors, dekāns, studiju programmas direktors, studiju nodaļas pārstāvis, speciālists ārējo sakaru jautājumos, ITML nodaļas vadītājs, bibliotēkas vadītājs, studentu viesnīcas vadītājs, studentu padomes vadītājs – tiekas ar studējošajiem un papildu citiem jautājumiem sniedz informāciju, kādos jautājumos pie viņiem vērsties.

Vairumā gadījumu jautājumi un studentu sūdzības tiek risinātas operatīvi. Nopietnas sūdzības gadījumā studējošie tiek aicināti sūdzību iesniegt rakstveidā. Tā tiek izskatīta, lemts par rīcību un veikta nepieciešamā darbība un studējošais informēts. Rakstveida sūdzības ir rets gadījums, tā kā studējošiem tiek nodrošināta individuāla pieeja gan no akadēmiskā, gan administratīvā personāla un vadības puses, piemēram, dekāns, studiju prorektors un rektors ir pieejams ikvienam studējošam.

2.2.4. Informācija par augstskolas izveidoto statistikas datu apkopošanas mehānismu

Būtiskākie statistikas rādītāji tiek ievākti un apkopoti studiju administrēšanas informācijas sistēmā www.lais.lv vai manuāli caur Google veidlapām un datu analīzes rīkiem.

2.2.tabula Statistikas datu apkopošanas mehānisms Ventspils Augstskolā

Statistikas datu veids	Apkopošanas biežums	Rezultātu izmantošana studiju virzienā
Studējošo atbilžu rezultāti, aizpildot aptauju "Studējošo aptauja studiju procesa novērtēšanai un uzlabošanai"	Reizi semestrī	Rezultāti tiek izskatīti un ņemti vērā, plānojot nākamo semestru studiju plānus, veidojot pašnovērtējuma ziņojumu un vispārīgi monitorējot izglītības kvalitāti studiju virzienā.
Studējošo atbilžu rezultāti, aizpildot aptauju "Absolventu aptauja iegūtās izglītības novērtēšanai"	Reizi gadā	Rezultāti tiek izskatīti un ņemti vērā, plānojot nākamo semestru studiju plānu, veidojot pašnovērtējuma ziņojumu, analizējot VeA absolventu nodarbinātības rādītājus un vispārīgi monitorējot izglītības kvalitāti studiju virzienā.
Studējošo eksmatrikulācijas gadījumu skaits un iemesli	Reizi semestrī	Eksmatrikulācijas dinamika tiek cieši skatīta kopā ar eksmatrikulācijas aptaujām, kur tiek norādīti iemesli, ieteikumi un sūdzības. Šos rezultātus skata studiju programmas direktors un fakultātes dekāns, lai mazinātu gadījumu skaitu, kas ir atkarīgi no VeA.
Studentu uzņemšanas rezultāti	Reizi gadā	Tiek ņemti vērā, plānojot nodarbību grafiku un docētāju slodzes, lai nodrošinātu efektīvu resursu izlietojumu un labāko pieeju jaunajiem VeA studējošajiem.

Studentu sekmju vērtējumi	Reizi semestrī	Studentu sekmju vērtējumi ir pamatkritērijs konkursā uz valsts finansēto studiju vietu sadali jeb rotāciju katra semestra beigās. Sekmju vērtējumi tiek ņemti vērā arī valsts minimālo stipendiju sadalē.
Absolventu skaits	Reizi gadā	Tiek ņemts vērā plānojot studiju virziena attīstību un sadarbību ar industriju.
E-mācību vides Moodle lietošanas aktivitāte	Reizi semestrī	Tiek pārskatīts un analizēts vai visi nepieciešamie studiju materiāli ir studentiem pieejami un vai tie atbilst iekšējo normatīvo aktu regulējumam.
Darba devēju aptauju rezultāti	Reizi gadā	Rezultāti tiek izskatīti un ņemti vērā, plānojot nākamo semestru studiju plānu, veidojot pašnovērtējuma ziņojumu, analizējot VeA absolventu nodarbinātības rādītājus un vispārīgi monitorējot izglītības kvalitāti studiju virzienā.

Raksturojot studiju virziena, tai skaitā, studiju programmu pilnveides procesu Ventspils Augstskolā, katra semestra beigās tiek veikta studējošo aptauja, kuras mērķis ir regulāra informācijas iegūšana no studentiem par Ventspils Augstskolā īstenotā studiju procesa kvalitāti. Studējošo aptauja ir jāaizpilda elektroniski LAIS par katru studiju kursu, kurš tika docēts esošajā semestrī, ietverot jautājumus par kursa satura un docētāja darba novērtējumu. Aptaujā tiek uzdoti jautājumi par to, kā studējošie vērtē kursa nepieciešamību savas kvalifikācijas izaugsmē, kursa nepieciešamību savā praktiskajā darbībā, kursa organizācijas līmeni, docētāja zinātniskās un pedagoģiskās kvalifikācijas līmeni. Aptaujas aizpildīšana ir obligāts nosacījums, lai varētu reģistrēties nākamā semestra studiju kursiem.

Katra studiju gada noslēgumā tiek veikta absolventu, kuri pašreizējā studiju gadā ir absolvējuši Ventspils Augstskolu, aptauja, lai uzzinātu viņu vērtējumu par iegūtās izglītības kvalitāti, izmantoto studiju metožu novērtējumu un studiju programmas novērtējumu kopumā. Minētās aptaujas tiek veiktas saskaņā ar "Nolikumu par studējošo, absolventu un darba devēju aptaujām studiju procesa novērtēšanai un uzlabošanai" un to rezultāti un rekomendācijas studiju procesa uzlabošanai tiek apspriesti Ekonomikas un pārvaldības fakultātes domes, Studiju programmu padomes un VeA Senāta sēdēs.

Studējošo pārstāvji ir ievēlēti Studiju programmu padomē, kur tiek skatīti jautājumi par studiju programmu īstenošanu un turpmāko attīstību.

Studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātu analīze pievienota pielikumā 2.1.

2.2.5. Informācijas par studiju virzienu un studiju programmām publicēšana

Informācija par studiju virzienu un tā studiju programmām latviešu un angļu valodā tiek publicēta Ventspils Augstskolas mājaslapā www.venta.lv. Par informācijas ievietošanu mājaslapā latviešu un angļu valodā ir atbildīga sabiedrisko attiecību speciāliste.

2.3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums

2.3.1. Studiju un pētniecības finansējums

VeA studiju procesa finansēšanas avotu struktūru veido valsts budžeta līdzekļi, pašvaldības budžeta līdzekļi, ieņēmumi no studiju maksas un citi ieņēmumi no maksas pakalpojumiem, kas attiecas uz Ventspils Augstskolas Ekonomikas un pārvaldības fakultāti.

Nozīmīgu finansiālo atbalstu jau kopš dibināšanas brīža VeA saņem no Ventspils valstspilsētas pašvaldības domes (turpmāk – pašvaldība). Pašvaldība finansē piemaksas docētājiem un pētniekiem ar doktora grādu, kā arī stipendijas doktorantūras studentiem. Papildu valsts budžeta finansējumam, VeA piesaista finanšu līdzekļus, īstenojot starptautiskus un vietējas nozīmes projektus, tai skaitā:

- ES struktūrfondu līdzfinansēti zinātniskie un infrastruktūras projekti, kas tiek īstenoti ar Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas, Vides aizsardzības un reģionālas attīstības ministrijas, Finanšu ministrijas citu ministriju un to padotībā esošo aģentūru (CFLA, VRAA, LIAA u. c.) starpniecību;
- ES struktūrfondu līdzfinansēti zinātniskie un infrastruktūras projekti, kas tiek īstenoti Eiropas Komisijas programmas "Apvārsnis 2020" ietvaros;
- Eiropas Kosmosa aģentūras finansēti zinātniskie projekti;
- Latvijas Zinātnes padomes grantu finansēti pētniecības projekti.

2022. gada 1. septembrī EPF kopējais studējošo skaits bija 258 studenti, no kuriem 89 – par fizisku vai juridisku personu līdzekļiem (studiju semestra ietvaros mainās gan studējošo skaits, gan proporcija starp "budžeta" un "maksas" studējošajiem).

Studiju programmu īstenošanai izdevumi tiek plānoti, ņemot vērā plānotos ieņēmumus, ko galvenokārt veido valsts finansējums un ieņēmumi no studiju maksas.

VeA īstenotajām studiju programmām tiek veikts pašizmaksas aprēķins, pie izmaksām pieskaitot:

- docētāju, programmu direktoru, fakultātes vispārējā un administratīvā personāla atlīdzību;
- studējošo stipendiju izmaksas;
- pamatlīdzekļu iegādes izdevumi EPF vajadzībām;
- preces un pakalpojumi EPF darbības nodrošināšanai;
- citas papildu izmaksas.

Docētāju darba samaksa, ievērojot Ministru kabineta 2006. gada 05. jūlija noteikumos Nr.445 "Pedagogu darba samaksas noteikumi" noteikto, tiek noteikta saskaņā ar Ventspils Augstskolas noteikumiem par vienotu atlīdzības sistēmu un atbilstoši VeA budžetam, kas tiek apstiprināts VeA

Padomes sēdē, kas balstīts uz VeA koleģiālajās lēmējinstitūcijās: EPF Domes sēdē un VeA Senāta sēdē – izskatītajām un apstiprinātajām akadēmiskajām slodzēm studiju programmās.

Studiju programmu direktoru darba samaksa tiek noteikta saskaņā ar VeA noteikumiem par vienotu atlīdzības sistēmu un atbilstoši VeA budžetam, kas tiek apstiprināts VeA Padomes sēdē, ievērojot kritērijus, kas piesaistīti katras studiju programmas rādītājiem.

Fakultātes vispārējā un administratīvā personāla atlīdzības apmērs ir zināms precīzi un tiek sadalīts starp studiju programmām proporcionāli studējošo skaitam katrā studiju programmā.

Studējošo stipendijas tiek ņemtas vērā aprēķinā, saskaņā ar IZM sniegtajiem datiem par piešķirto valsts dotāciju studijām.

Pamatlīdzekļu iegādes izdevumos tiek iekļautas izmaksas, kas saistītas ar EPF darbības, t.sk. studiju procesa nodrošināšanai nepieciešamo pamatlīdzekļu iegādi.

Preču un pakalpojumu izmaksās tiek iekļauti tieši EPF vajadzībām veiktie (un fakultātes dekāna apstiprinātie) izdevumi, saskaņā ar apstiprināto VeA budžetu. Pamatojoties uz EPF studiju procesa nodrošināšanai nepieciešamās VeA infrastruktūras apjomu, tiek aprēķināts EPF proporcija no kopējiem VeA uzturēšanas izdevumiem. Aprēķinātā EPF proporcija tiek piemērota katrai studiju programmai, ņemot vērā katrā programmā studējošo skaita īpatsvaram pret kopējo EPF studentu skaitu. Vēl preču un pakalpojumu izmaksās tiek iekļautas izmaksas, kas tiek piesaistītas konkrētām studiju programmām. Pārējās attiecināmās izmaksas attiecas arī uz tādām EPF studiju programmām kā, piemēram, "Starptautiskais bizness un eksporta menedžments", kuras īstenošana paredz dalības maksu, kas tiek maksāta Kremsas Lietišķo zinātņu universitātei par programmas īstenošanu, kā arī doktora studiju programmai "Ekonomika un uzņēmējdarbība", kas tiek vienlaikus īstenota vairākās augstākās izglītības iestādēs un starp šīm iestādēm tiek veikti norēķini par savstarpēji sniegtajiem pakalpojumiem programmas īstenošanas ietvaros.

Kā citas papildu izmaksas EPF darbībai tiek uzskaitītas konkrētas ar EPF darbību un studiju procesu saistītas izmaksas, kas saistītas, piemēram, ar pedagoģiskā personāla komandējumiem, tādiem nodokļu izdevumiem, kas nav darbaspēka nodokļi (piem., PVN vai nodevas, kas saistītas ar dokumentu noformēšanu ārvalstu studentiem), kā arī EPF studiju procesā nodarbināto veselības apdrošināšanas izdevumi. Kopējās šīs EPF izmaksas tiek sadalītas proporcionāli katrā studiju programmā studējošo studentu skaitam.

Tradicionāli lielāko daļu no studiju programmu izdevumiem veido atlīdzība (atalgojums + darba devēja VSAOI) docētājiem — aptuveni 75%. Pārējās izdevumu pozīcijas veido iepriekš minētie komandējumu izdevumi, komunālie un uzturēšanas pakalpojumi, grāmatu iegādes izdevumi, pārējie pakalpojumi.

Finansējuma piešķiršanu akadēmiskā personāla pētnieciskās darbības nodrošināšanai nosaka šādi nolikumi:

• Ventspils Augstskolas noteikumi par vienotu atlīdzības sistēmu (apstiprināts ar VeA Senāta 21.11.2018. lēmumu Nr.18 - 98)

- Nolikums par papildu atalgojumu Ventspils Augstskolas darbiniekiem (apstiprināts ar VeA Senāta 11.01.2012. lēmumu Nr. 12-02);
- Nolikums finansējuma piešķiršanas kārtībai komandējumiem dalībai konferencēs (apstiprināts ar VeA Senāta 24.05.2017. lēmumu Nr. 17-83);
- Nolikums par finansējuma piešķiršanu mācību līdzekļu, zinātnisko monogrāfiju un zinātnisko rakstu krājumu izdošanai (apstiprināts ar VeA Senāta 21.06.2017. lēmumu Nr. 17-104);
- Konkursa "Zinātniskās darbības attīstība Ventspils Augstskolā" nolikums (apstiprināts ar VeA Senāta 24.05.2017. lēmumu Nr. 17-86).

Studiju virzienam plānoto finanšu resursu izmantošanu pārrauga fakultātes dekāns, kontrolē Finanšu nodaļa un izpilddirektors.

2.3.2. Infrastruktūras un materiāltehniskā nodrošinājuma raksturojums

Studiju procesa nodrošināšanai studiju virzienā tiek izmantota Ventspils Augstskolas materiāli tehniskā un informatīvā bāze. Nodarbības notiek VeA telpās Ventspilī, Inženieru ielā 101 un 101a. Studiju nodrošinājumu veido modernas nodarbību telpas un laboratorijas, un Ventspils bibliotēkas fīliāle Augstskolā, augsta līmeņa studiju nodrošināšanas tehniskie līdzekļi (projektori, interaktīvās tāfeles, monitori), vairākas datoru klases, divas modernas amfiteātra auditorijas ar 190 un 140 vietām, kas aprīkotas ar multimediju audiovizuālo tehniku un sinhronās tulkošanas līdzekļiem, kā arī docētāju darba kabineti ar datorizētām darba vietām.

Studiju procesa nodrošināšanai 2022./2023. akadēmiskajā gadā ir pieejamas 5 datorklases ar 27-30 datoriem katrā, un 4 ar 16–24 darba vietām. Visas auditorijas aprīkotas ar datoriem un projektoriem. Kopējais datoru skaits augstskolas tīklā ir aptuveni 300. Visi augstskolas datori ir savienoti vienotā tīklā. Līdztekus tam augstskolas un arī dienesta viesnīcas telpās ir pieejams bezvadu tīkls.

Pēdējos gados VeA tika īstenoti un turpināti vairāki projekti, no kuriem IT infrastruktūras modernizēšanā ievērojama nozīme bija Latvijas Akadēmiskā tīkla un "Ventspils Augstskolas kā zinātniskas institūcijas ekselences un kapacitātes stiprināšana" projektiem. VeA ir īstenots "Ventspils Augstskolas STEM mācību programmu modernizācija" projekts. Tā ietvaros tika veikts remonts deviņās auditorijās, tajās izveidots moderns interjers un tās iekārtotas ar jaunām ergonomiskām auditorijas mēbelēm. Attīstīta laboratoriju un auditoriju infrastruktūra, tās aprīkotas ar modernām interaktīvām tāfelēm un citām tehnoloģiju iekārtām, nodrošinot studiju programmās nepieciešamo tehnoloģiju pieejamību. Ieviesti augstskolai nepieciešamie informācijas un komunikācijas tehnoloģiju risinājumi un veikta datortehnikas modernizācija. Pateicoties šim projektam Ventspils Augstskolā ir nodrošināta modernam studiju procesam nepieciešamā un darba tirgus prasībām atbilstošā studiju kvalitāte, dodot iespēju studentiem strādāt ar jaunākajām tehnoloģijām un iegūt iespējami daudz praktisku iemaņu, piesaistīt lielāku skaitu studentu no Ventspils, Kurzemes reģiona, visas Latvijas un citām valstīm. Papildu šī projekta ietvaros pilnveidota pieeja cilvēkiem ar kustību traucējumiem "A" korpusā. Ierīkots lifts, kas nodrošina ērtu pārvietošanos starp visiem "A" korpusa stāviem, un ierīkots un diagonālais pacēlājs, kas sniedz iespēju cilvēkiem ar kustību traucējumiem pārvietoties starp "A"

un "B" korpusiem. Īstenojot projektu nodrošināts, to, ka visi VeA korpusi ir pilnībā pielāgoti cilvēkiem ar kustību traucējumiem.

2015. gadā VeA ir pieslēgusies Latvijas akadēmiskā tīklam ar 10 Gbps joslu. Ir modernizēts VeA "Campus" tīkls, kur tā mugurkauls darbojas vismaz ar 10 Gbps veiktspēju un gala iekārtas var darboties vismaz ar 1 Gbps ātrumu. Tāpat modernizēta daļa bezvadu tīkla iekārtu, un VeA ir pieejams 802.11ac standarta bezvadu tīkls. Iegādāta un atjaunota programmatūra zinātniski pētnieciskajam darbam, tai skaitā "Matlab" tīkla licences darbiniekiem un datorklasēm, SPSS un cita. Datori datorklasēs un personālam tiek mainīti tā, lai to vecums nepārsniegtu 5 gadus.

Augstskolas datu centrā visi serveri ir virtualizēti un izvietoti klasterī, kas darbojas ar "ProxMox". Servisu risinājumiem pamatā tiek izvēlēti atvērtā koda produkti. Piemēram, Ventspils Augstskola viena no pirmajām Latvijas augstskolām ieviesa atvērtā koda e-mācību sistēmu "Moodle", kuru pašreiz plaši izmanto arī citas augstskolas. Kā e-pasta sistēmu Ventspils Augstskola izmanto "Google Apps for Education".

Kopš 2012. gada VeA ir ieviesta Latvijas Augstskolu Informatīvā sistēma (LAIS), kas ietver daļu no Latvijas Universitātes Informatīvās sistēmas (LUIS) funkcionalitātes, kas pielāgota augstskolu vajadzībām. LU nodrošina VeA pieeju LU servera resursiem, kas tai nepieciešami LAIS izmantošanai VeA. LU nodrošina LAIS ieviešanu, konsultācijas un pieeju VeA ieviestām vai no jauna izveidotām funkcijām sekojošās LAIS programmatūras apakšsistēmās: administrēšana, studentu reģistrs, studentu rīkojumi, studentu maksājumi, darbinieku reģistrācija, kursu reģistrācija, studiju plāns, studentu sekmes, studentu līgumi, diplomu un diploma pielikumu sagatavošana.

Ventspils Augstskolas piedalās vairākās programmās — "Microsoft Education 365 A3", "Azure Developer Tools for Education", "Oracle Academy" un "Cisco Networking Academy". Šo programmu ietvaros tiek piedāvāta programmatūra, mācību kursi un citi resursi, ko pasniedzēji un studenti var izmantot gan studiju procesā gan pašmācībai un kvalifikācijas celšanai.

Ventspils Augstskolas materiāltehniskā nodrošinājuma uzturēšanu veic Informātikas un tehnisko mācību līdzekļu (ITML) nodaļa. Līdztekus datoru, serveru, datortīkla, audiovizuālā aprīkojuma un cita materiāltehniskā aprīkojuma uzturēšanai, ITML nodaļa nodrošina arī dažādu servisu — "Moodle", Ziņojumu dēļa, "Wiki" u. c. informatīvo resursu piedāvājumu.

2.3.3. Informatīvais un metodiskais nodrošinājums

Studenti un docētāji mācību procesa nodrošināšanai izmanto VeA un Ventspils pilsētas bibliotēkas pakalpojumus.

VeA bibliotēka ir izvietota divos stāvos ar plašu mācību literatūras, periodikas un arī daiļliteratūras nodaļu. Lasītavā ir pieejamas gan jaunākās dažādu nozaru vārdnīcas, gan audio un audiovizuālie materiāli, e-grāmatu lasītājs, jaunākās grāmatas un periodiskie izdevumi. Augstskolas bibliotēkas fondā ir grāmatu krājums ~32 600 sējumi un ~800 audiovizuālie materiāli (CD, DVD, CD-ROM, audio un videokasetes) matemātikā, fizikā, datorzinībās, elektronikā, pārvaldībā, ekonomikā, jurisprudencē,

fīlozofijā, psiholoģijā, valodniecībā, translatoloģijā, literatūrzinātnē, u. c). Studiju virziena nodrošināšanai tiek abonēti šādi drukātie izdevumi: "Bilance", "Dienas Bizness", "IR", "Forbes", "Bloomberg Businessweek"; "Harvard Business Review USA"; "The Economist".

Pateicoties gaišajām un plašajām telpām, Augstskolas bibliotēka ir piemērota dažādu grupu darbu veikšanai. Ir iespēja izmantot arī klusināto lasītavu, kas šobrīd atrodas mediatēkas telpās.

Bibliotēkā darba un studiju vajadzībām pieejami pieci brīvpieejas datori ar interneta pieslēgumu. No visiem bibliotēkas telpās esošajiem stacionārajiem datoriem bezmaksas ir pieejamas visas VeA bibliotēkas abonētās datubāzes.

VeA studentiem un docētājiem ir arī pieejams bagātīgs daiļliteratūras, humanitāro, tehnisko u. c. zinātņu izdevumu fonds, kas ir izvietots pilsētas bibliotēkas centrālajā ēkā Ventspilī, Akmeņu ielā 2. Visi bibliotēkā esošie izdevumi fiksēti vienotā elektroniskajā katalogā, un lasītāju apkalpošana ir automatizēta. Visu bibliotēkas darbības sfēru automatizāciju nodrošina sistēma ALISE, tai skaitā arī iespēju publicēt bibliotēkas katalogus internetā, kā arī piekļūt citu bibliotēku katalogiem caur tīklu. Ir pieejams arī starpbibliotēku abonements — gan lokāli starp Ventspils bibliotēkas struktūrvienībām, gan ar citām lielāko augstskolu akadēmiskajām bibliotēkām un Latvijas Nacionālo bibliotēku.

Tā kā EBSCO datubāzē (kur ir pieejams plašs elektronisko grāmatu klāsts) ir pieejama pilnvērtīgu studiju procesa nodrošināšanai nepieciešamai papildmateriāli, VeA docētāji un studenti tieši datubāzes izmanto informācijas ieguvei, līdz ar to bibliotēkai nav nepieciešamības iegādāties drukātos materiālus lielā skaitā.

Bibliotēka veic arī VeA studentu izstrādāto bakalaura un maģistra darbu un docētāju lekciju materiālu arhīva funkcijas.

VeA datortīkla lietotājiem bez maksas ir pieejamas šādas datubāzes:

- LETA;
- Letonika;
- Lursoft laikrakstu bibliotēka; uzņēmumu datubāze;
- EBSCO:
- Britannica Online Academic Edition;
- Periodika.lv;
- LNB Digitālā bibliotēka;
- Scopus;
- Science Direct:
- Web of Science.

 Projekta "Vienota nacionālas nozīmes Latvijas akadēmiskā pamattīkla zinātniskās darbības nodrošināšanai izveide" ietvaros ir nodrošināta pieeja "Science Direct" un "Scopus" un "Web of Knowledge" datubāzēm.

Bibliotēkas darbalaiks:

- no pirmdienas līdz ceturtdienai no 9:00 līdz 20:00;
- piektdienā, sestdienā no 11:00 līdz 18:00;
- svētdien slēgts.

Ventspils Augstskolas bibliotēkas piedāvātie pakalpojumi:

- abonētās datubāzes;
- CD-ROM datubāzes;
- datori ar interneta pieslēgumu;
- grupas un individuālās informācijpratības nodarbības;
- e-grāmatu lasītāja izmantošana bibliotēkas telpās;
- izdevumu rezervēšana, nodošanas termiņa pagarināšana;
- klusināta lasītava, kas aprīkota ar vajadzīgo tehniku privātstundu vadīšanai (audio un video aparatūra un dators ar interneta pieslēgumu);
- kopēšana, datorizdruka;
- Kurzemes virtuālais kopkatalogs;
- mediatēka;
- periodiskie izdevumi (laikraksti, žurnāli u.c.);
- skenēšana;
- starpbibliotēku abonements;
- uzziņas, konsultācijas.

Bibliotēkā ir 100 lasītāju vietas.

Ventspils Augstskolā studiju procesa norisi un saturu reglamentē vairāki Senātā un fakultāšu domēs apstiprinātie nolikumi, noteikumi, metodiskie norādījumi, starp kuriem kā studējošajiem aktuālākie minami:

- Nolikums par studiju kārtību Ventspils Augstskolā;
- Nolikums "Pārbaudījumu organizēšanas kārtība un studentu zināšanu vērtēšana Ventspils Augstskolā" un tā pielikums "Noteikumi par studentu zinātniski pētniecisko darbu izstrādāšanā";

- Profesionālās bakalaura studiju programmas "Biznesa vadība" prakses nolikums un Ventspils Augstskolas profesionālās maģistra studiju programmas "Uzņēmējdarbības vadība" prakses noteikumi;
- Ventspils Augstskolas Ekonomikas un pārvaldības fakultātes maģistra darba, bakalaura darba un kursa darba izstrādāšanas, noformēšanas un aizstāvēšanas metodiskie norādījumi;
- Ventspils Augstskolas Valsts pārbaudījumu komisijas nolikums. Studējošiem aktuālie nolikumi, noteikumi, metodiskie norādījumi, citi metodiska rakstura dokumenti studentiem ir pieejami "Moodle" vidē.

2.3.4. Studiju procesā izmantoto informācijas un komunikācijas tehnoloģiju risinājumu raksturojums un novērtējums

Ventspils Augstskolas mācībspēku un studentu rīcībā esošās informācijas un komunikācijas tehnoloģijas tiek sistemātiski izmantotas un attīstītas, lai nodrošinātu mācību procesu caurspīdīgumu un efektivitāti. Zemāk pievienotajā 2.3. tabulā parādīts risinājumu nosaukums, statuss un sniegts īss IKT sistēmas raksturojums.

Izmantoto IKT sistēmu risinājumu pārskats

2.3. tabula

Nr.	IKT sistēma	Statuss	IKT sistēmas īss raksturojums
1	Moodle	Aktīvs	Galvenā vieta studiju kursu materiāliem, dekanātu publiskajai informācijai studentiem, mācībspēku semināru ierakstiem un tml.
2	Google Workspace ekosistēma	Aktīvs	E-pasts, individuālie un kopīgie diski, faili (dokumenti, izklājlapas, prezentācijas, veidlapas, vietnes) koplietošana, kalendārs.
3	Ziņojumu dēlis	Aktīvs	Iekšējā informācijas izziņošanas sistēma (līdztekus e-pastam): notikumi, studiju informācija, stipendijas un konkursi, studentu padome, sludinājumi.
4	BigBlueButton	Aktīvs	Atvērtā koda tiešsaistes konferences sistēma attālinātu nodarbību un sapulču vadīšanai.
5	LAIS	Aktīvs	Latvijas augstskolu informācijas sistēma, kur tiek administrēts studiju process (studentu sekmju vērtējumi, rīkojumi, reģistrācija studiju kursiem u.c.).
6	VeApp	Izstrādāts Ieviešanas procesā	Moderna un mūsdienīga informācijas uzziņas un apziņošanas sistēma kopā ar nodarbību plānotāju un nodarbību sarakstu ar iespēju publicēt aktuālās izmaiņas.

Informācijas pieejamība un caurspīdīgums

Katram EPF studiju kursam Ventspils Augstskolas Moodle vietnē ir izveidots savs kurss, kurā ir pieejama vispārīgā informācija par kursa prasībām, norisi un saturu.

Studijas nodaļas darbiniekiem ir piešķirta loma "Vietnes pārvaldnieks", tādējādi viņu rīcībā ir iespēja piekļūt katram kursam, pēc vajadzības veicot izvērtēšanu. Piemēram, vai tajā atrodas visi pamata elementi, norādītas mācību tēmas un ievietoti materiāli. Līdzīga loma ir arī katras fakultātes dekāniem, un studiju metodiķiem, lai viņi fakultātes ietvaros varētu piekļūt un pārlūkot studiju kursus. Moodle lomas piešķir Moodle administrators.

Nākamie attīstības soļi:

Visi studentu semestra (rudens/pavasaris) laikā iegūtie vērtējumi tiek ievietoti Moodle vērtējumu sistēmā. Novērtējumus veido kontroldarbi (pārbaudes darbi), praktiskie darbi/laboratorijas darbi un citi, atbilstoši katra studiju kursa specifikai.

Komunikācija

Informācijas sniegšanai un saziņai docētāju un studentu vidū tiek izmantota augstskolas *Google Workspace* ekosistēmā balstītā e-pasta sistēma, kā arī iekšējais Ziņojumu dēlis. Studējošie jautājumu docētājam sava kursa ietvaros var uzdot arī Moodle sistēmā, izmantojot sarakstes iespēju. Līdzīgi docētājs var uzdot uzdevumu studējošajiem. Pēc vajadzības, ļoti ātrai ziņapamaiņai konkrētiem studiju kursiem var tikt veidota WhatsApp grupa. To organizē docētājs un paši studenti.

Nākamie attīstības soļi:

Palaist izmantošanā izstrādāto informācijas uzziņas un apziņošanas vadības risinājumu "VeApp", kas sevī ietver atsevišķas sadaļas par svarīgo un aktuālo informāciju studentiem, docētājiem, tai skaitā par stipendijām un praksēm, ERASMUS+ un tml.

Arī atjaunots ziņojumu dēlis, kontaktu sadaļa, lai sazinātos ar docētāju, augstskolas kartes ar auditorijām (sevišķi aktuāli jaunajiem 1. kursa studentiem), kvalitātes uzraudzības sistēma, kur students var iesniegt jautājumu no piedāvātas tēmas. VeApp risinājumā ir arī bloga sadaļa ar pieredzes rakstiem no studentiem un docētājiem.

Ļoti būtiska sastāvdaļa ir nodarbību plānotājs un arī nodarbību saraksts. To visu kopā var saukt par *augstskola Tavā kabatā*. Studenti un docētāji savā viedtālrunī var redzēt nodarbības plānojumu, docētāji var veikt ierakstu par izmaiņām u. tml., studenti saņems uzlecošā loga paziņojumu (ja tas aktivizēts iestatījumos).

VeApp risinājums ir izstrādāts gan darbvirsmas (ang. desktop) versijai, gan arī viedtālruņu Android un iOS operētājsistēmām. Darbvirsmas versija nodrošina ērtu un praktiski efektīvu nodarbību grafika sastādīšanu, aizstājot tradicionālo metodi Excel izklājlapās.

Būtiski strādāt pie aktivitātēm sekmējot to, lai docētāji pilnvērtīgāk izmantotu Moodle sniegtās komunikācijas iespējas.

Mācību materiāli

Docētāji paši izvēlas sev piemērotākos risinājumus mācību materiāliem. No Ventspils Augstskolas puses tiek izvirzīta prasība, lai materiāls būtu pieejams attiecīgajā Moodle kursā kā augšupielādēti faili vai kā hipersaite. Iepriekšējos gadus Ventspils Augstskola ir aktīvi atbalstījusi docētājus jaunu tehnoloģiju apguvē. Regulāri notiek pilnveides semināri un ir pieejamas instrukcijas un citi atbalsta materiāli, tai skaitā, par video lekciju veidošanu, interaktīva satura radīšanu ar H5P un dažādām Moodle aktivitātēm, u.c.

Nākamie attīstības soli:

Turpināt atbalstīt docētājus mūsdienīgu mācību materiālu radīšanā, organizējot seminārus un praktiskas darbnīcas ņemot vērā katra pasniedzēja digitālās prasmes. Līdz ar to šādas apmācības ir iespējams organizēt pa prasmju līmeņiem, ilgtermiņā panākot vienlīdzīgu samērību, stiprināt digitālo pratību.

Mācību process

Mācību procesa nodrošināšana klātienē un attālināti balstās uz diviem galvenajiem pīlāriem: Moodle platformā tiek ievietots mācību materiāls, sniegti uzdevumi, organizēti testi un saņemta atgriezeniskā saite. Attālinātai komunikācijai tiek izmantots tiešsaistes konferences risinājums BigBlueButton, kas uzstādīts uz VeA serveriem (citkārt arī Zoom vai Google Hangouts, ja kādu tehnisku iemeslu dēļ ir problēmas ar BBB).

Nozīmīga loma mācību procesā arī ir Google Workspace piedāvātajām iespējām, tai skaitā, mākoņglabātuvei, kopīgu dokumentu, izklājlapu un prezentāciju veidošanai Google diskā un anketu izveidei Google veidlapās.

Docētāji aktīvi izmanto virkni citu tehnoloģiju, tai skaitā, tiešsaistes aptaujas un mācību priekšmetam specifiskus risinājumus. Augstskola atbalsta šos centienus, veicinot pieredzes apmaiņu starp docētājiem un apkopojot labo praksi.

Nākamie attīstības soļi:

Sagatavot pāreju uz Moodle 4.0 2023. gada II pusē, tai skaitā, ciešākas sasaistes starp Moodle un BigBlueButton nodrošināšana, atbalsta materiālu pārstrādāšana, docētāju informēšana u.c.; turpināt izstrādāt vadlīnijas, instrukcijas un pedagoģiskās pilnveides piedāvājumus izglītības tehnoloģiju efektīvai izmantošanai mācību procesā.

2.3.5. Mācībspēku piesaistes un nodarbinātības procesi

Mācībspēku piesaiste un nodarbinātība notiek, ievērojot normatīvo aktu prasības un korporatīvās pārvaldības paraugprakses principus, kas tostarp ietver cilvēkresursu vadības procesu caurskatāmību un atklātumu. Ievēlēšanu akadēmiskajos amatos reglamentē MK 2021. gada 25. februāra noteikumi Nr. 129 "Profesora vai asociētā profesora amata pretendenta un amatā esoša profesora vai asociētā profesora zinātniskās un pedagoģiskās kvalifikācijas vai mākslinieciskās jaunrades darba rezultātu novērtēšanas kārtība" un 2021. gada 31. augustā Ventspils Augstskolas Senātā apstiprinātā kārtība "Ventspils Augstskolas akadēmiskā personāla atlases kārtība".

Lai sekmētu augstākās izglītības un zinātnes attīstību atbilstoši tautsaimniecības vajadzībām un Latvijas ekonomiskās attīstības interesēm un virzītu VeA darbību uz konkurētspējīgu Eiropas līmeņa universitāti, kas sniedz būtisku ieguldījumu izglītības un zinātnes attīstībā starptautiskā līmenī, radot atlīdzības noteikšanā līdzsvarotības un konkurētspējas priekšnosacījumus augsti profesionāla cilvēkresursu kapitāla piesaistei un noturēšanai VeA, ir izstrādāti un apstiprināti VeA Senātā "Ventspils Augstskolas noteikumi par vienotu atlīdzības sistēmu".

2.3.6. Akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes novērtējums

Akadēmiskā personāla profesionālā pilnveide ietver gan atbilstošu profesionālās pilnveides programmu apguvi, gan pieredzes apmaiņu un piedalīšanos konferencēs un semināros, ko apliecina to noslēgumā izsniegtie dokumenti.

Saskaņā ar nolikumu par kārtību, kādā Ventspils Augstskolas (VeA) docētājiem tiek piešķirts akadēmiskais atvaļinājums zinātniskiem pētījumiem vai zinātniskā darba veikšanai ārpus savas darbavietas, akadēmiskajam personālam ik pēc sešiem gadiem pienākas apmaksāts sešu kalendāro mēnešu akadēmiskais atvaļinājums zinātniskā darba veikšanai ārpus savas darbavietas.

Kārtību, kādā tiek izvērtēta un uzskaitīta VeA ievēlēto docētāju profesionālā pilnveide atbilstoši augstākās izglītības pakāpes pedagogam nepieciešamajai profesionālajai kvalifikācijai nosaka "Nolikums par vēlētā akadēmiskā personāla profesionālo pilnveidi un tās uzskaiti Ventspils Augstskolā", kas izstrādāts saskaņā ar LR MK 2018. gada 11. septembra noteikumiem Nr. 569 "Noteikumi par pedagogiem nepieciešamo izglītību un profesionālo kvalifikāciju un pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kārtību".

VeA ievēlētie docētāji profesionālai pilnveidei atbilstoši kvalifikāciju var iegūt, apgūstot profesionālās pilnveides programmu par inovācijām augstākās izglītības sistēmā, augstskolu didaktikā vai izglītības darba vadībā vai īstenojot nolikuma 3.2. punktā uzskaitītos profesionālās pilnveides mērķim atbilstošus pasākumus.

Katrs docētājs atbildīgs par savu profesionālo pilnveidi. VeA docētājiem līdz ievēlēšanas termiņa beigām jāapgūst profesionālās pilnveides programma 160 stundu apjomā (tajā skaitā — vismaz 60 kontaktstundas). VeA docētājs reizi gadā iesniedz atskaiti par profesionālo pilnveidi ar pievienotajiem apliecinājumiem.

VeA docētājiem regulāri tiek piedāvāta iespēja apgūt uz vietas VeA telpās dažādus profesionālās pilnveides kursus. 2022./2023. akadēmiskajā gadā notika šādi kursi:

- "Ievads Power BI";
- "Līderība emocionālā inteliģence";
- "Līderība vadītājs kā līderis";
- "Līderība komandas vadīšana";
- "Līderība sevis un runas pasniegšanas prasmes publikas priekšā";

- "Mācību video: no satura līdz ierakstīšanai";
- "Excel TOP useful tricks";
- "GDPR Basics in Practice";
- "Par digitālo attēlu veidošanu, apstrādi, brošūru, bukletu u.c. drukas un digitālo failu maketēšanu, par produktu virzību starptautiskajā tirgū";
- "Video filmēšana, viedo pirmsapstrāde, pēcapstrāde, dažādi formāti, tiešraižu veidošana";

Tai skaitā iespēja piedalīties ENDORSE projekta "Enhancing development of entrepreneurial strategies at university locations affected by brain drain" (Nr.2021-1-AT01-KA220-HED-000029602), starptautiskajā konferencē, kuras ietvaros tiek meklēti risinājumi, kā novērst intelektuālā darbaspēka aizplūšanu no reģioniem.

Docētāju profesionālajā pilnveidē ietilpst arī dalība Erasmus+ projektā, kur docētājiem tiek sniegta iespēja doties uz kādu no sadarbības parteru universitātēm pieredzes un zināšanu apmaiņā kā arī dalībai konferencēs.

Akadēmiskā personāla pedagoģiskais, zinātniskais, kā arī organizatoriskais darbs tiek vērtēts, izskatot fakultātes domes sēdē studiju virziena pašnovērtējuma ziņojumu, izskatot atskaiti par īstenoto profesionālo pilnveidi. Pedagoģiskā personāla individuālais novērtējums tiek veikts saskaņā ar Ventspils Augstskolas noteikumiem par vienotu atlīdzības sistēmu Ventspils Augstskolā, ņemot vērā amata aprakstā, citos saistošos dokumentos noteikto, darba sarežģītību, garīgo piepūli, sadarbību, vadības funkciju, atbildību par darba rezultātiem, atbildību par lēmumiem, pedagoģiskā, organizatoriskā un zinātniskā darba ieguldījumu, amata pienākumu izpildei nepieciešamo izglītību un profesionālo pieredzi, kā arī papildu ik gadu izskatot akadēmiskā personāla ar doktora grādu sasniedzamo rezultātu individuālās kartes. Studējošiem ir iespēja izteikt savu viedokli par docētāju un viņa docēto studiju kursu, piedaloties aptaujās LAIS.

2.3.7. Studiju virziena mācībspēku skaits un slodzes novērtējums

Studiju virziena "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" īstenošanu 2022./2023. akadēmiskajā gadā nodrošināja 53 docētāji, no kuriem 7 bija vēlēti Ekonomikas un pārvaldības fakultātē.

Studiju virziena īstenošanu EPF 2022./2023. akadēmiskajā gadā nodrošināja 15 zinātņu doktori. Sociālo zinātņu doktora studiju programmā studē 8 EPF mācībspēki — Elīna Feldmane, Valentīna Semakina, Ivo Lemšs, Sanita Lasmane, Uldis Drišļuks, Diāna Līduma, Dmitrijs Smirnovs, Gvido Grīnbergs.

No EPF vēlētiem docētājiem LZP eksperta tiesības 2022./2023. akadēmiskajā gadā ir Ilzei Balodei (līdz 04.01.2026.) un Unai Libkovskai (līdz 12.07.2026.).

Analizējot studiju virziena studiju programmu īstenošanā iesaistīto mācībspēku (gan EPF, gan citu fakultāšu) pedagoģisko slodzi 2022./2023. akadēmiskā gada rudens un pavasara semestrī, jāsecina, ka:

• 24% - nodrošina profesori;

- 9% asociētie profesori;
- 16% docenti;
- 50% lektori.

Ievērojamo lektoru skaita proporciju veido profesionālās bakalaura studiju programmas "Jaunuzņēmumu vadība" docētāji, kas lielākoties ieņem vieslektora amatu.

Vērtējot EPF mācībspēku mobilitātes, jāsecina, ka to skaits ir neliels, kas skaidrojams ar pietiekami lielo noslodzi arī administratīvajā darbā.

<u>Pielikumā 2.2.</u> pievienots studiju virziena īstenošanā iesaistīto mācībspēku saraksts.

2.3.8. Studējošajiem pieejamā atbalsta novērtējums

Atbalstu studiju procesā studējošajiem galvenokārt sniedz fakultātes studiju lietvedis, kas ietver informācijas, ar studiju procesu saistīto notikumu norises un lietvedības nodrošināšanu. Atsevišķos jautājumos studējošie var griezties pie Studiju nodaļas speciālistiem, studiju programmas direktora, fakultātes dekāna.

Ārvalstu studējošajiem atbalstu sniedz speciālisti ārējo sakaru jautājumos.

2.4. Zinātniskā pētniecība

2.4.1. Studiju virziena zinātniskās pētniecības raksturojums un novērtējums

Studiju virziena zinātniskā pētniecība notiek, ņemot vērā Ventspils Augstskolas attīstības stratēģijā laika posmam no 2021. līdz 2027. gadam definētos zinātnes attīstības virziena mērķus:

- Paplašināt dalību pētniecības projektos un tīklos nacionālā un starptautiskā līmenī, t. sk. starptautiskā izcilība un iesaiste tehnoloģiju izstrādē un pirmrindas pētījumos radioastronomijas un citās viedās specializācijas virzienos, izaugsmes prioritātēs un jomās, kā arī aktīvāka dalība Eiropas Savienības un citās starptautiskās programmās un projektos.
- Palielināt starptautiskajās datubāzēs indeksētu publikāciju skaitu.
- Regulāri rīkot starptautiskas zinātniskas konferences un seminārus VeA pētniecības virzienos, publicējot rakstus starptautiski atzītos izdevumos.
- Nodrošināt zinātniskā personāla ataudzi, pamatojoties uz VeA absolventiem, un piesaistīt jaunos zinātniekus no citām universitātēm, t. sk.:
  - O Zinātniskā personāla skaita ar doktora grādu īpatsvara palielināšana.
  - O Augsti kvalificētu (t. sk. ārvalstu) pētnieku piesaiste VeA zinātnes turpmākai attīstībai un starptautiskās konkurētspējas nodrošināšanai.

- o Doktorantu un jauno zinātnieku piesaiste VeA zinātniskajos pētījumos.
- o Palielināt studentu iesaisti pētījumu veikšanā un publikāciju sagatavošanā, nodrošinot pēctecības principu VeA īstenojamās studiju jomās.
- Pilnveidot sadarbību ar reģiona, valsts un ES uzņēmumiem un zinātniskajām institūcijām, nodrošinot kompetences un pētījumu rezultātu pārnesi tautsaimniecības attīstībai, t. sk.:
  - Veikt pētījumus tautsaimniecības attīstībai un uzņēmējdarbībai nozīmīgās nozarēs, īpaši
     Viedās specializācijas virzienos, izaugsmes prioritātēs un jomās.
  - o Palielināt pasūtījuma un sadarbības pētījumu īpatsvaru.
  - o Sekmēt zināšanu un tehnoloģiju komercializāciju.

Fakultātē notiek intensīvs zinātniskais darbs – fakultātē strādājošie docētāji raksta zinātniskus rakstus, piedalās starptautiskās zinātniskās konferencēs, piedalās valsts nozīmes un starptautiskos pētījumos un vada tos, kā arī, uzturot regulārus kontaktus ar Ventspils pilsētas un Kurzemes reģiona uzņēmējiem, veicina modernās vadībzinātnes atziņu ieviešanu praksē.

Studiju virziena **docētāju pētniecības tēmas** iekļaujas vienā no VeA definētajiem stratēģiskās specializācijas virzieniem sociālajās zinātnēs — uzņēmējdarbība, inovācijas, reģionālā attīstība, ekonomika un sociālā kapitāla vadība:

- prof. K. Krēsliņam uzņēmējdarbība, inovācijas, jaunās tehnoloģijas, izglītība;
- prof. S. Hiļķevičam makroekonomika, uzņēmumu finanšu darbības analīze, finanšu teorija;
- prof. U. Libkovskai darba tirgus, cilvēkresursu vadība, teritoriālā attīstība, mārketings;
- doc. D. Štefenbergai reģionālā ekonomika, inovācijas; projektu vadība, komandas veidošana uzņēmējdarbībā
- doc. L. Reselei stratēģiskā vadīšana, konkurētspēja, inovācijas, izglītības vadība;
- lekt. I. Ozolai mārketings, digitālais mārketings, reģionālā ekonomika;
- lekt. D. Smirnovam makroekonomika, valsts finanses.

6 studiju virziena īstenošanā iesaistītie docētāji pašnovērtējuma ziņojuma sagatavošanas brīdī (2023. gada oktobra dati) ir **Latvijas Zinātnes Padomes eksperti**: Una Libkovska (ekonomika un uzņēmējdarbība, eksperta tiesības līdz 25.05.2025.), Ilze Balode (ekonomika un uzņēmējdarbība, eksperta tiesības līdz 04.01.2026.), Inese Lūsēna-Ezera (ekonomika un uzņēmējdarbība, eksperta tiesības līdz 01.12.2024.), Dzintra Atstāja (ekonomika un uzņēmējdarbība, eksperta tiesības līdz 06.01.2024., sociālā un ekonomiskā ģeogrāfija, eksperta tiesības līdz 02.03.2025.), Jānis Grasis (tiesību zinātne, eksperta tiesības līdz 07.06.2026.).

Raksturojot VeA akadēmiskā personāla **dalību profesoru padomēs**, profesors Kārlis Krēsliņš un profesors Sergejs Hiļķevičs ir Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas, Vidzemes augstskolas un Ventspils Augstskolas apvienotās Ekonomikas un uzņēmējdarbības, t.sk. Vadības zinātnes profesoru padomes locekļi. Profesors Kārlis Krēsliņš ir Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskola "RISEBA", Banku augstskolas un Ventspils Augstskolas kopīgās profesoru padomes ekonomikas un uzņēmējdarbības, t.sk. vadības zinātnēs loceklis.

Akadēmiskā personāla dalība pētniecības projektos, kā arī to studijas doktorantūrā un zinātniskā grāda aizstāvēšana veicina akadēmiskā personāla ataudzi, pētniecības kvalitātes paaugstināšanu un zinātniskās pētniecības sinerģiju studiju darbā.

Kārlis Krēsliņš no 2019. gada piedalās Valsts pētījumu programmā "INTERFRAME-LV", kura mērķis ir pētīt Latvijas valsts un sabiedrības izaicinājumus un risinājumus starptautiskā kontekstā. K. Krēsliņa galvenais uzdevums šajā programmā ir izpētīt digitālās spējas un prasmes starptautiskā aspektā.

2022. gadā VeA lektore Dace Štefenberga Latvijas Lauksaimniecības universitātē aizstāvēja promocijas darbu "Inovatīvā uzņēmējdarbība reģiona ekonomikā" un ieguva zinātniskā doktora Ph. D. grādu zinātnes doktors ekonomikā un uzņēmējdarbībā. Promocijas darbs izstrādāts un tā rezultāti aprobēti tīs valsts pētījumu programmu ietvaros:

- 1) valsts pētījumu programmas (VPP) "Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai" ("Ekosoc-LV") 5.2.3. projektā "Latvijas lauku un reģionālās attīstības procesi un iespējas zināšanu ekonomikas kontekstā";
- 2) VPP "Latvijas mantojums un nākotnes izaicinājumi valsts ilgtspējai" projektā "Latvijas valsts un sabiedrības izaicinājumi un to risinājumi starptautiskā kontekstā" ("Interframe-LV");
- 3) VPP "Covid-19 seku mazināšanai" projektā "Ekonomiskais, politiskais un juridiskais ietvars Latvijas tautsaimniecības potenciāla saglabāšanai un konkurētspējas pieaugumu veicināšanai pēc pandēmijas izraisītās krīzes" ("reCOVery-LV").

2022. gada jūnijā, Latvijas Zinātņu akadēmija izdeva kolektīvo monogrāfiju "Latvijas spēks ilgi pastāvēt", kurā apkopoti projekta partneru, t.sk. VeA docentes D. Štefenbergas 2018.-2022. gada pētījumu rezultāti un ieguldījums tautsaimniecības attīstībā reģionu, valsts un starptautiskā līmenī.

VeA doktoranti Sanita Lasmane, Valentīna Semakina, Ivo Lemšs nodrošina nodarbības visās bakalaura līmeņa studiju programmās un, izstrādājot savu promocijas darbu, sniedz nozīmīgu ieguldījumu jaunā zinātniskā un akadēmiskā personāla ataudzē Ventspils Augstskolā. Docētāju pētījumu tēmas ir saistītas ar viņu docētajiem studiju kursiem, tādejādi paaugstinot zinātnes un studiju sinerģiju un nodrošinot pētniecības izcilību.

Kopīgās doktora studiju programmas "Ekonomika un uzņēmējdarbības" izveide un īstenošana iekļaujas un saskan ar virziena zinātniskās pētniecības mērķiem. Programmā tiek veicināta ekonomikas zināšanu pārnese uzņēmējdarbības praktiskajā vidē, veicinot vienotu Latvijas tautsaimniecības attīstību. Programmas realizācijā tiek iesaistīts visu trīs augstskolu (VeA, ViA un RTA) vadošais zinātniskais personāls, tādejādi nodrošinot arī vienotu zināšanu pārnesi akadēmiskajā vidē. Programma no citām Baltijas valstīs īstenotajām programmām atšķiras arī ar to, ka visi programmas teorētiskās daļa studiju kursi ir fokusēti uz pētniecību. Programmas struktūra un studiju kursu saturs, to īstenošanas metodes un formas Latvijas akadēmiskajā vidē ir inovatīvas, nodrošinot zinātniskā personāla kapacitātes pieaugumu un veicinot sociāli ekonomiskos aspektus akadēmiskajā vidē, kā arī sniedzot ieguldījumu Latvijas tautsaimniecības izaugsmei kopumā.

2.4.2. Zinātniskās pētniecības sasaiste ar studiju procesu

Pētniecības sasaisti ar studiju procesu raksturo docētāju pētniecības darbs, kura rezultāti tiek izmantoti docēto studiju kursu satura pilnveidošanai un aktualizēšanai, kā arī studējošo pētniecības iemaņu attīstīšanai. Arī docētāju vadītie kursa, bakalaura un maģistra darbi pārsvarā ir saistīti ar viņu pētījumu jomu.

Piemēram, profesora Kārļa Krēsliņa pētniecības joma saistīta ar inovācijām un tehnoloģijām. Pētniecībā iegūtās atziņas tiek nodotas studējošiem, vadot doktora, maģistra un bakalaura darbus, kā arī īstenojot tādus studiju kursus kā "Ekonomika un informātika", "Informācijas un biznesa procesi", "Inovāciju un tehnoloģiju vadība".

Profesors Sergejs Hiļķevičs ir izveidojis darba grupu, kas sastāv no maģistrantiem, doktorantiem un citu augstskolu akadēmiskā personāla pārstāvjiem, kas pēta makroekonomiskos procesus valstī. Profesors S. Hiļķevičs docē arī studiju kursu "Makroekonomika", vada ar makroekonomiku saistītus bakalaura, maģistra un doktora darbus. Kā piemērus var minēt šī pašnovērtējuma brīdī izstrādājamus doktora darbus "Latvijas darba tirgus makroekonomisko modeļu pamatojums", "Ekonomiskā prognozēšana uz DSGE un DCF metožu pamata".

2.4.3. Starptautiskās sadarbības zinātniskajā pētniecībā raksturojums un novērtējums

Starptautiskā sadarbība zinātniskajā pētniecībā notiek docētāja pētāmās jomas ietvaros. Tā atspoguļota pievienoto zinātnisko publikāciju sarakstā. Ņemot vērā lielo noslodzi studiju darbā, pētnieciskai darbībai pieejamais laiks docētājiem ir ierobežots.

Fakultātes attīstības plāni ir saistīti ar studiju programmu turpmāko attīstību, zinātniskiem pētījumiem, sadarbību ar akadēmiskiem partneriem un uzņēmumiem, līdzdalību reģionālās ekonomiskās attīstības procesos. Latvijas ekonomikā notiek straujas pārmaiņas, un šo procesu izpratne un rekomendāciju izstrāde reģionālās ekonomikas attīstībai ir viens no fakultātes galvenajiem uzdevumiem.

Starptautiskā sadarbība pētniecībā un zinātnē ir viens no virzieniem, kas jāturpina attīstīt. Turpmākie plāni starptautiskās sadarbības attīstībā ir saistīti ar esošā pētniecības virziena attīstību, ievērojot specializācijas jomas. Turpmāko gadu laikā ir plānots:

- mērķtiecīgs darbs ar zinātniskā personāla grupām, lai uzlabotu motivāciju publicēt aktuālu pētījumu rezultātus un palielināt citējamību;
- aktīvāku pētniecību starptautiskā apritē, iesaistoties pētniecības projektos, kuri vērsti uz tīklošanos un sadarbību projektu pieteikumu un augstvērtīgu publikāciju veidošanu;
- līdzdalību (kā partneris) kādā no Horizon Europe 2027 uzsaukumu projektiem;
- aktīvāku esošās pētnieciskās infrastruktūras un instrumentu izmantošanu un attīstību, tai skaitā, zinātnisko žurnālu un projektu attīstību.

Fakultātes docētāji (L. Resele, D. Štefenberga, vieslektore L. Koloda) sadarbībā ar Latvijas zinātņu akadēmiju, Norvēģijas bioekonomikas pētījumu institūtu, Igaunijas dzīvības zinātņu universitāti un Vitautas Magnus universitāti Kauņā izstrādāja starpdisciplināru pētījumu projektu par IT un attālinātā darba iespēju paaugstināšanu inovāciju ekosistēmas veidošanai reģionā. Pētījumu projektu plānots

paplašināt un atkārtoti iesniegt tādējādi veicinot sadarbību, inovāciju attīstību un ziemeļvalstu labās prakses pārņemšanu reģiona ekonomikas attīstībā.

2.4.4. Mācībspēku iesaiste zinātniskajā pētniecībā

Mācībspēku iesaiste zinātniskajā pētniecībā VeA tiek veicināta vairākos veidos.

Saskaņā ar nolikumu "Par papildu atalgojumu Ventspils Augstskolas darbiniekiem" VeA ievēlētajam akadēmiskajam personālam ar doktora zinātnisko grādu, kurš iepriekšējos divos akadēmiskajos gados ir izpildījis vienu no nolikuma 3. punktā minētajiem kritērijiem, tiek noteikts papildu atalgojums. Saskaņā ar šo nolikumu docētājiem, kuri ieguvuši LZP eksperta statusu, tiek piešķirts vienreizējs maksājums.

Saskaņā ar nolikumu finansējuma piešķiršanas kārtībai komandējumiem dalībai konferencēs VeA docētājiem tiek apmaksāta dalība starptautiskās zinātniskās konferencēs — segti transporta un naktsmītņu izdevumi un dalības maksa konferencē.

Docētājiem tiek piešķirts finansējums arī iekšējiem pētniecības projektiem. Kārtību, kādā tiek izsludināti, pieteikti, vērtēti un apstiprināti iekšējie pētniecības projekti reglamentē konkursa "Zinātniskās darbības attīstība Ventspils Augstskolā" nolikums. Saskaņā ar šo nolikumu projektus konkursam VeA drīkst pieteikt augstskolas darbinieki, kuriem ir doktora zinātniskais grāds. Nosacījums ir, ka projekta izpildītāju skaitā ir jāiekļauj vismaz viens maģistrs un/vai doktoranti un jaunie zinātnieki (līdz pieciem gadiem pēc doktora grāda iegūšanas). Projekta īstenošanā vēlams iesaistīt studējošos.

Saskaņā ar nolikumu par kārtību, kādā Ventspils Augstskolas (VeA) docētājiem tiek piešķirts akadēmiskais atvaļinājums zinātniskiem pētījumiem vai zinātniskā darba veikšanai ārpus savas darbavietas, docētājiem, kuri VeA akadēmiskos amatos ir nostrādājuši vismaz sešus gadus un kuri šāda veida atvaļinājumu ir izmantojuši ne vēlāk kā pirms sešiem gadiem un kuriem VeA ir ievēlēšanas vieta, ir tiesības pieprasīt apmaksātu sešu kalendāro mēnešu akadēmisko atvaļinājumu.

Pielikumā 2.3. pievienots:

- kvantitatīvo datu apkopojums par akadēmiskā personāla studiju virzienam atbilstošām zinātniskās un/vai lietišķās pētniecības aktivitātēm pārskata periodā akadēmiskā personāla publikācijām, dalību konferencēs, dalību projektos, sakārtojot pēc nozīmīguma;
- mācībspēku ar studiju programmu saistītās zinātniskās publikācijas recenzējamos izdevumos vai pētniecības sasniegumi un patenti pēdējo sešu gadu laikā.

2.4.5. Studējošo iesaiste zinātniskajā pētniecībā

Pētnieciskā darbība ir studiju programmas īstenošanas būtiska sastāvdaļa. Lai nostiprinātu un attīstītu studējošo pētniecības zināšanas un prasmes, katrā studiju programmā ir iekļauts studiju kurss par pētījuma metodēm, metodoloģiju. Visās studiju programmās pēdējā semestrī studējošiem jāraksta bakalaura vai maģistra darbs.

Profesionālās bakalaura studiju programmas "Jaunuzņēmumu vadība" ietvaros studiju laikā veiktie pētījumi saistīti ar klientu-uzņēmumu pasūtījumu izpildi, tas ir, noteikta projekta īstenošanu, vai arī ar pētījumu, kas nepieciešams studējošo-jauno uzņēmēju biznesa idejas vai projekta īstenošanai. Šīs studiju programmas ietvaros teorijas apguve saistīta ar literatūras patstāvīgu apguvi un analītisku eseju rakstīšanu. Pēdējā semestrī studējošajiem jāraksta bakalaura darbs.

Profesionālajā bakalaura studiju programmā "Biznesa vadība" 3. gadā studējošiem jāraksta kursa pētījums. darbs. kas ir neliels Daudzos gadījumos pētījums saistīts ar konkrēta problēmu uznēmuma/organizācijas aktuālo jautājumu, risināšanu tiek veikts uzņēmuma/organizācijas interesēs. Arī studiju prakses laikā atseviškos gadījumos studējošie veic nelielus pētījumus.

Maģistra studiju programmā "Uzņēmējdarbības vadība" uzdevums prakses laikā ir "patstāvīgi veikt praktisku pētījumu, kurā reālu uzņēmējdarbības vai organizācijas pārvaldības problēmu risināšanā izmantotas studiju laikā apgūtās teorētiskās zināšanas un apgūtās praktiskās iemaņas".

Studējošiem tiek piedāvātas iespējas piedalīties VeA īstenotajos pētījumos un projektos. Piemēram, laika posmā no 2019. gada 1. septembra VeA tiek ieviests projekts Kurzemes Inovāciju granti studentiem (KInGS, projekta Nr. 1.1.1.3/18/A/004). Projekta mērķis ir veicināt to, ka jaunieši pēc iespējas agrāk apzinās savas spējas un prasmes iesaistīties reālas dzīves problēmu risināšana, radot inovācijas gan procesu optimizācijā, gan jaunu produktu veidošanā, lai absolvējot studenti veidotu maksimāli daudz veiksmes stāstu, balstoties uz jau uzkrāto praktisko pieredzi. Dalību projektā ņēmuši ap 240 studentu, kuri guvuši praktisku pieredzi, veicot komersantu uzdotus pētījumus, vai strādājot pie saviem pētījumiem un biznesa idejām.

Docētāji iesaista studējošos arī zinātnisko rakstu sagatavošanā – studējošie ir šo publikāciju līdzautori. Studējošie piedalās arī starptautiskās zinātniskās konferencēs. Piemēram, profesors Sergejs Hiļķevičš 2021. un 2022. gadā kopā ar doktorantiem Valentīnu Semakinu, Sanitu Lasmani, Elīnu Feldmani, Artūru Kokaru un Alekseju Hiļķeviču sagatavoja 12 ziņojumus (pēc tam publikācijas) un piedalījās šādās starptautiskās zinātniskās konferencēs — Latvijas Universitātes 79. starptautiskā zinātniskā konference "Tautsaimniecības strukturālās transformācijas problēmas un risinājumi", 14. gadskārtējā Baltijas zinātniskā biznesa vadības konference ASBBMC 2021 "Ekonomika un bizness: prognozējot izaicinājumus un iespējas", 7. starptautiskais zinātniskais simpozijs "Ekonomika, bizness un finanses", 8. starptautiskais zinātniskais simpozijs "Ekonomika, bizness un finanses" un Daugavpils Universitātes 17. starptautiskā zinātniskā konference "Sociālās zinātnes reģionālajai attīstībai".

Bakalaura un maģistra darbu pētījumu ietvaros tiek pētīti pilsētai, reģionam, valstij nozīmīgi jautājumi un meklēti risinājumi aktuālām problēmām. Kā dažus piemērus var minēt zemāk 2.4. tabulā redzamos darbus.

2.4. tabula

Bakalaura un maģistra darbu piemēri par pilsētai, reģionam, valstij aktuālām tēmām

Darba nosaukums latviešu valodā	Darba nosaukums angļu valodā
BAKALAURA DARBI	

Lauksaimniecības nozares uzņēmumu attīstības	Development opportunities for enterprises in		
iespējas Kuldīgas novadā	agricultural sector in Kuldiga district		
Finansējuma iespēju analīze maziem un vidējiem uzņēmumiem Latvijā	Financing option analysis for small and medium enterprises in Latvia		
,	*		
Latvijas jauno uzņēmumu atbalsta iespējas dibināšanas procesā	Opportunities for new businesses in the start-up process in Latvia		
Klientu lēmumus ietekmējošie faktori transporta	Factors influencing customer decisions in choosing a		
uzņēmuma izvēlē Latvijā	transport company in Latvia		
MAĢISTRA DARBI			
Dinamisko stohastisko līdzsvara modeļu	The use of dynamic equilibrium models for modeling		
izmantošana Latvijas ekonomikas modelēšanai	the Latvian economy		
Latvijas ārējās tirdzniecības attīstības tendences	Latvian foreign trade development trends		
Energoefektivitātes novērtējuma nozīme ražošanas	The Role of Evaluation of Energy Efficiency in		
uzņēmumu konkurētspējas paaugstināšanā	Improvement of Competitiveness of Production		
, 131 2	Enterprises		
Latvijas darba tirgus attīstības tendences	Development trends in the Latvian labour market		
Baltijas valstu ekonomiskās attīstības salīdzinošā	Comparative analysis of the economic development		
analize	of the Baltic States		
Pieejamais atbalsts Latvijas sociālajiem uzņēmumiem	Available support for Latvian social enterprises		

2.4.6. Augstskolas darbībā, galvenokārt novērtējamā studiju virzienā, piemēroto inovāciju formu raksturojums un novērtējums

2019. gada augustā tika saņemta licence jaunai unikālai bakalaura studiju programmai "Jaunuzņēmumu vadība". Lai nodrošinātu esošo un nākotnes pieprasījumu pēc augsta līmeņa ar nepieciešamajam prasmēm apveltītiem profesionāļiem, VeA tika izveidota unikāla, Somijas pieredzē balstīta, biznesa vadības studiju programma, kur uzsvars tiek pārnests no mācīšanu uz mācīšanos un kur studējošiem galvenais uzdevums ir reāla uzņēmuma izveide un vadīšana, paralēli apgūstot nepieciešamās teorētiskās zināšanas. Programma vērsta uz darba devēju, nevis darba ņēmēju sagatavošanu, uz motivācijas, atbildības, mērķtiecības, līderības veicināšanu. Studijas notiek radošā vidē, studiju procesā tiek izmantota atšķirīga terminoloģija, mācīšanās metodes nekā tradicionālajā studiju pieejā. Detalizēta informācija par studiju programmu "Jaunuzņēmumu vadība" sniegta turpmāk tekstā attiecīgajā nodaļā par programmas raksturojumu.

Tā kā VeA docētājas Liene Resele un Dace Štefenberga apguvušas "mācīšanās darot" (learning by doing"), jeb Somijas "Team Academy" modeli un ieguvušas kvalifikāciju "Special Qualification in Coaching Team Entrepreneurship & Developing Team_Entrepreneurial Ecosystems" 30KP apjomā, pēc atsevišķiem šī modeļa principiem tiek īstenoti arī studiju kursi citās studiju programmās, veicinot studentu kritisko un uzņēmējdarbības domāšanu.

Studiju procesā būtiska vieta ir ieguldījumiem IKT iespēju paplašināšanā kā rezultātā rodas tehnoloģiskās inovācijas. Kopš 2018. gada 1. novembra VeA ir iesaistījusies projektā "Eiropas nākamās paaudzes mazās pilsētas" ("Next Generation Micro Cities of Europe"). Projekta īstenošanas gaitā ir izstrādāti vairāki inovatīvi produkti digitālo risinājumu ieviešanai un izmantošanai studiju procesā. Šos inovatīvos produktus var izmantot gan VeA darbinieki, gan studenti.

Viens no šiem produktiem ir VeApp informācijas sistēma, kas izstrādāta kā unikāls ikdienas mācību un aktivitāšu plānošanas, informācijas apmaiņas un komunikācijas rīks VeA studentu un darbinieku ērtībām. VeApp ir pieejams iPhone, iPad un Android viedtālruņu lietotājiem.

Lietotnē lietotāji var skatīt savu pašreizējo mācību vai notikumu kalendāru. Tagad studenti var atrast un sazināties ar pasniedzējiem un VUAS darbiniekiem, kā arī ātri atrast telpas universitātē. Izmantojot lietotnē iebūvēto reģistrācijas funkciju, studenti var ērti atzīmēt sevi lekcijās un pasākumos, izmantojot viedtālruņus, lai skenētu QR kodus, kas tiek parādīti īpašos LCD ekrānos pie visbiežāk izmantotajām klasēm. Šajos ekrānos tiks parādīts lekciju saraksts, visas publicētās izmaiņas un QR kodi, kas nepieciešami digitālajai reģistrācijai, izmantojot viedtālruni. Turklāt aplikācija kalpo kā informatīva platforma, caur kuru reāllaikā var kopīgot svarīgus paziņojumus par jaunumiem un iespējām universitātē. Tikmēr VeApp satura kontroles sistēma ļauj VUAS administratīvajam personālam viegli un droši kontrolēt lietotnes sadaļas un saturu reāllaikā, ļaujot ātri un efektīvi pielāgoties dažāda līmeņa izmaiņām.

Citi inovatīvi sasniegumi un uzlabojumi ietver jauno video studiju, kas kalpo kā instruments jaunu materiālu radīšanai un esošo modernizācijai. Studija nodrošina profesionālu filmēšanas, gaismas un skaņas aparatūru, kā arī augstākās klases montāžas un ierakstīšanas programmatūru. Iekārtu un programmatūru var izmantot straumēšanai un tiešsaistes nodarbībām, video ierakstīšanai un rediģēšanai dažādiem mērķiem. Piemēram, 2022. gada rudenī video studijā tika uzfilmēts materiāls un izveidoti četri studiju kursi katrs 1 kredītpunkta apmērā, kas studējošiem tika piedāvāti kā brīvās izvēles studiju kursi — "Datorspēles izstrādes pamati", "Ievads elektronikas inženierzinātnē", "Izproti uzņēmējdarbību", "Datorspēļu lokalizācija".

Projekta laikā C310 telpa tika modernizēta un izveidota par interaktīvo digitālo klasi, lai ar dažādiem rīkiem palīdzētu docētāju ikdienas darbā. Tā sniedz mācībspēkiem ērtu lekcijas prezentāciju gan klātienē, gan attālināti, vai jauktā režīmā, pat ja studenti atrodas klātienē un pasniedzējs strādā attālināti. Mācību kabinets ir aprīkots ar mikrofonu un kameru pasniedzēja tiešsaistes pārraidei, kā arī studentiem paredzētas tīmekļa kameras, digitālās planšetes zīmēšanai un rakstīšanai datorā un interaktīvo tāfeli, kas nodrošina attālinātu piekļuvi.

Projektā vārds "novatorisks" neaprobežojas tikai ar tehnoloģijām un instrumentiem, bet arī ietver metodoloģiju, kurai ir svarīga loma. Piemēram, tika organizētas 36 stundu apmācības par tēmām par mūsdienīga tiešsaistes kursa izveidi, rīkiem un daudzpusīgajām iespējām Moodle, tai skaitā interaktīvo rīku izmantošanu, modernizētiem ITF kursiem, turklāt VeA fakultātes un Mūžizglītības centrs izstrādāja. tālmācības kursu ar video saturu. Pieaudzis impulss dažādu IKT rīku efektīvai un jēgpilnai izmantošanai studiju kursu pasniegšanas procesā.

2.5. Sadarbība un internacionalizācija

2.5.1. Studiju virziena ietvaros īstenotās sadarbības ar dažādām Latvijas un ārvalstu institūcijām raksturojums

Studiju virziena "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" ietvaros īstenotā sadarbība ar dažādām Latvijas un ārvalstu institūcijām nodrošina virziena mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu. Šādu sadarbību paredz arī "Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021.—2027. gadam" un Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija — "Latvija 2030". Sadarbība tiek īstenota dažādos veidos. Tā ir neatņemama studiju procesa sastāvdaļa un viens no būtiskiem nosacījumiem kvalitatīvas akadēmiskās darbības nodrošināšanā.

Studiju virziena studiju programmu izstrāde ir notikusi un notiek tiešā sadarbībā ar valstī vadošajiem speciālistiem uzņēmējdarbības vadībā. Darba devēju pārstāvji kā EPF Studiju programmu padomes locekļi piedalās gan jaunu studiju programmu izstrādes, gan esošo studiju programmu aktualizēšanas procesos.

EPF studiju un pētnieciskais darbs notiek ciešā sadarbībā ar darba devējiem un profesionālajām organizācijām. Darba devēju pārstāvji vada un recenzē bakalaura un maģistra darbus, piedalās to aizstāvēšanā, vada atsevišķas nodarbības studiju kursu ietvaros, kļūst par viesdocētājiem un pasniedz studiju kursus, sniedz iespēju apmeklēt uzņēmumus/iestādes un iepazīties klātienē ar to darbību, piedāvā studējošiem prakses vietas.

Sadarbība tiek īstenota arī karjeras dienās, dažādos semināros un konferencēs, citos pasākumos, kā arī docētāju personisko kontaktu laikā.

Darba devēji sniedz arī finansiālu atbalstu, gan sponsorējot dažādus pasākumus, gan piešķirot stipendijas studentiem. Kā piemēru var minēt SIA "Bucher Municipal" stipendiju, VeA EPF absolventa Mārtiņa Lauvas izveidoto prof. A. Klausa stipendiju, SIA "HansaMatrix" stipendiju.

Starp uzņēmumiem/iestādēm, ar kuriem EPF ir cieša sadarbība, var minēt nodibinājumu "Ventspils Augsto tehnoloģiju parks" (VATP), Biznesa atbalsta centrs, SIA "Bucher Municipal", LIAA Ventspils Biznesa Inkubators, Ventspils brīvostas pārvalde, AS "Swedbank", SIA ""Ventspils nafta" termināls", AAS "Balta", PSIA "Ventspils siltums", Ventspils Digitālais centrs, Ventspils pilsētas dome un citus (skatīt pielikumu 2.4.).

Sadarbība ar citām Latvijas augstskolām, kurās tiek īstenotas līdzīgas studiju programmas, notiek gan akadēmiskajā jomā — dalība bakalaura darbu un maģistra darbu pārbaudījumu komisijās, bakalaura un maģistra darbu vadīšanā, gan zinātniskajā jomā — doktorantu darbu vadīšana, dalība un zinātnisko pētījumu rezultātu prezentācija semināros, starptautiskajās konferencēs, zinātnisko publikāciju sagatavošana, kopprojekti. Nozīmīgs sadarbības rezultāts ir konsorcija izveide starp VeA, ViA un RTA un kopīgas doktora studiju programmas "Ekonomika un uzņēmējdarbība" izstrāde un īstenošana.

Būtiska vieta sadarbības veidošanai ar nozari un darba devējiem ir dalība un darbība dažādās asociācijās un profesionālajā organizācijās. Pie VeA sadarbības partneriem var minēt:

- Latvijas Lielo pilsētu asociāciju (LLPA);
- Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru (LRTK);
- Latvijas Darba devēju konfederāciju (LDDK);
- Ventspils pilsētas pašvaldību (LPS);
- Ventspils novada pašvaldību;
- Latvijas Elektrotehnikas un elektronikas rūpniecības asociāciju (LETERA);
- Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociāciju (LIKTA);
- Latvijas Kokrūpniecības federāciju (LKF);
- Mašīnbūves un metālapstrādes Rūpniecības Asociāciju (MASOC),
- Ventspils Augstskolas Padomnieku konventu, kur tiek pārstāvētas Ventspils pilsētas un novada pašvaldības, Ventspils pilsētas vispārējās izglītības iestādes, Kuldīgas pilsētas pašvaldības, Talsu pilsētas pašvaldības, IKT nozares uzņēmēju, profesionālās izglītības kompetences centra "Ventspils tehnikums", Latvijas Zinātņu akadēmijas, nodibinājuma "Ventspils Augsto tehnoloģiju parks" u.c. intereses.

Projekta SAM 8.2.2. ietvaros studiju virziena docētāji stažējās nozares uzņēmumos, kas sekmē gan profesionālo pilnveidi, gan paplašina sadarbības partneru loku.

Tā kā sadarbība ar darba devējiem notiek daudz dažādos veidos, nepastāv vienots viņu piesaistes mehānisms. EPF sadarbību ar darba devēju var iniciēt gan studējošais, gan docētājs, gan studiju programmas direktors, EPF dekāns. Starp sadarbības partneriem ir daudz EPF, kā arī citu VeA fakultāšu absolventi. Galvenie kritēriji sadarbības veidošanai ar darba devējiem ir nepieciešamība sadarboties ar nozari tās aktualitāšu apzināšanā studiju kvalitātes uzlabošanas nolūkā, nepieciešamība iesaistīt augsta līmeņa profesionāļus docēšanā un studiju procesa pilnveidē, iesaistīt studentus pētījumos uzņēmumos un iestādēs, izveidot stabilu prakšu vietu tīklu, sekmēt studentu nodarbinātību pēc studiju beigām. Izvēloties sadarbības partnerus, nozīmīgs faktors ir arī pašu darba devēju ieinteresētība un atvērtība sadarbībai.

Pielikumā pievienota informācija par noslēgtajiem sadarbības līgumiem ar citām institūcijām.

2.5.2. Studiju virziena ietvaros īstenotās sadarbības ar dažādām ārvalstu institūcijām raksturojums

VeA tiek nodrošinātas dažādas sadarbības iespējas ārvalstīs: studentu un personāla mobilitāte Erasmus+ programmas ietvaros, starpaugstskolu sadarbība ārpus Erasmus+ programmas, sadarbība starptautisko organizāciju/partneru tīklu ietvaros, piemēram, CEEMAN, sadarbība ar ārvalstu uzņēmumiem, pašvaldībām, valsts un nevalstiskajām organizācijām. Piemēram, bakalaura studiju programmā "Vadībzinātne" 2020./2021., 2021./2022. un 2022./2023. akadēmiskā gadā studiju kursu

"Marketing" (4 KP), "Marketing Management" (4 KP) un "Strategic Management" (3 KP) īstenošanā bija iesaistīts ārvalstu pasniedzējs Krzystof Piotr Cieslikowski. Bakalaura studiju programmas "Jaunuzņēmumu vadība" izveidē kā konsultants bija piesaistīts Mikaels Hirvi – komandas vecākais mentors (koučs) un augsti novērtēts koučinga metodoloģijas un vadības eksperts. 2020./2021. un 2021./2022. akadēmiskajā gadā M. Hirvi piedalījās arī studiju kursu īstenošanā, studentu komandas mentorēšanā.

Būtisks sadarbības aspekts ir dubultdiploma ieguves iespēju nodrošināšana sadarbībā ar ES un partneraugstskolām ārpus ES. Līdz 2022./2023. akadēmiskā gada beigām VeA kopā ar Kremsas Lietišķo zinātņu universitāti īstenoja kopīgu maģistra studiju programmu "Starptautiskais bizness un eksporta menedžments". Pēc studiju programmas sekmīgas izpildes absolventi iegquva divu valstu — Austrijas un Latvijas diplomus. Sakarā ar programmā veiktajām būtiskām izmaiņām Kremsas Lietišķo zinātņu universitātē, sadarbība šīs programmas īstenošanā tika pārtraukta un studiju programma tika slēgta 2022./2023. akadēmiskā gada beigās.

VeA ir noslēgti vairāk kā 50 Erasmus+ sadarbības līgumi ar augstskolām aptuveni 20 valstīs, kas paredz EPF personāla un/vai studentu apmaiņu. Erasmus+ partneraugstskolu saraksts aplūkojams VeA tīmekļa vietnē sadaļā "Studijas" → "Starptautiskā mobilitāte". Katru gadu notiek studējošo un docētāju mobilitāte uz attiecīgajām partneraugstskolām.

2.5.3. Ārvalstu studējošo un mācībspēku piesaiste un skaita dinamika

Ārvalstu studējošo piesaistes veicināšanai tiek veiktas dažādas aktivitātes:

- tiek apmeklētas izglītības izstādes ārzemēs;
- tiek izvietota informācija izglītības platformās, kur potenciālie studējošie meklē iespējas studēt ārvalstīs;
- potenciālie studējošie tiek uzrunāti arī sociālajos tīklos un ar aģentu palīdzību.

Tiek veidoti vebināri studējošiem un aģentiem, lai veicinātu patiesas un pilnīgas informācijas izplatīšanu. VeA speciālisti, kuri atbild par ārvalstu studējošo piesaisti, sazinās ar potenciālajiem studējošiem un aģentiem un sniedz visu nepieciešamo informāciju par studiju iespējām VeA, dzīvi Ventspilī un Latvijā, imigrācijas un sadzīves jautājumiem. Studējošiem tiek sniegts atbalsts ne tikai pirms studiju uzsākšanas, bet arī studiju laikā un nereti arī pēc VeA absolvēšanas. VeA ir noteikusi minimālās prasības studējošiem, kas nepieciešamas, lai viņu pieteikumi tiktu izvērtēti, kā arī ir parakstījusi labas prakses vienošanos ar IZM par ārvalstu studējošo piesaisti un VeA ir Augstākās izglītības eksporta apvienības biedrs. Lai reflektanta pieteikums tiktu izskatīts, ir jābūt sasniegtiem vismaz 60% iepriekšējās izglītības rezultātos, kā arī nedrīkst būt minimālā pozitīvā atzīme profilējošos priekšmetos (matemātikā un angļu valodā). Tiek organizēti iestājpārbaudījumi un ar visiem studējošiem tiek veiktas intervijas pirms viņu apstiprināšanas studijām. Nepieciešamības gadījumā var tikt noteiktas papildu prasības — iesniedzami dokumenti vai atkārtota intervija.

Visi bakalaura līmeņa ārvalstu studējošie (apmaiņas un pilna laika), kuri studē angļu valodā, tiek imatrikulēti studiju programmā "Vadībzinātne", kas tiek īstenota angļu valodā. EPF studējošie ir bijuši vieni no aktīvākajiem Erasmus+ studiju iespēju izmantotājiem. Interese par Erasmus+ prakses

iespējām studiju un pēc studiju laikā arvien palielinās un gaidāms intereses pieaugums, jo arvien vairāk tiek uzsvērts starptautiskās pieredzes nozīmīgums.

Ārvalstu mācībspēku piesaistes mehānismi ir VeA akadēmiskā personāla personīgais kontakts, dalība konferencēs, sadarbība projektu, pētījumu, pasākumu ietvaros, sludinājumi. Mācībspēkiem tiek nodrošināta pieeja infrastruktūrai un resursiem tādā pašā apmērā kā vietējam personālam.

Saskaņā ar statistikas datiem ārvalstu studējošo skaits pēdējos piecos akadēmiskajos gados bijis mainīgs gan VeA kopumā, gan EPF, sasniedzot lielāko ārvalstu studējošo skaitu 2018./2019. akadēmiskajā gadā: VeA – 53 ārvalstu pilna laika studējošie, tai skaitā, EPF – 32. Lielākais skaits ārvalstu studējošo šinī gadā bija no Indijas. Pēdējos gados ģeogrāfiskā dinamika virzījusies Dienvidāzijas un Rietumāfrikas virzienā.

Studējošo izejošā un ienākošā mobilitāte VeA un EPF 2022./2023. akadēmiskajā gadā samazinājušās COVID-19 pandēmijas dēļ.

Pielikumā pievienots:

- statistikas dati par ārvalstu studējošajiem un mācībspēkiem;
- statistikas dati par studējošo mobilitāti pa studiju programmām;
- statistikas dati par mācībspēku izejošo un ienākušo mobilitāti.

III. Profesionālās bakalaura studiju programmas "Jaunuzņēmumu vadība" raksturojums

3.1. Studiju programmas raksturojošie parametri

3.1.1. Bakalaura studiju programmas parametri

Studiju programmas nosaukums	Jaunuzņēmumu vadība	
Studiju programmas nosaukums angļu	Start-up Management	
valodā		
Studiju programmas kods saskaņā ar	47345	
Latvijas izglītības klasifikāciju		
Studiju programmas zinātnes nozare		neta 2018. gada 23. janvāra
(attiecināms uz doktora studiju		oteikumi par Latvijas zinātnes
programmām)	nozarēm un apakšnozarēm	
Studiju programmas veids un līmenis	Profesionālā bakalaura stu	<u> </u>
Iegūstamais kvalifikācijas līmenis	5. profesionālās kvalifikāc	ijas līmenis
(NKI/EKI)		
Profesijas kods profesiju klasifikatorā	1120 01	
Studiju programmas apjoms (KP,	160 KP	
rekomendējoši arī ECTS)		
Īstenošanas forma, veids, ilgums (ja nepi		
pilna laika klātiene	4 gadi	Angļu
pilna laika neklātiene		
pilna laika neklātiene (tālmācība)		
nepilna laika klātiene		
nepilna laika neklātiene		
nepilna laika neklātiene (tālmācība)		
Īstenošanas vieta	Ventspils Augstskola, In LV3601	nženieru iela 101, Ventspils,
Studiju programmas direktors/-e		
Uzņemšanas prasības	3. kvalifikācijas līmenis	saskaņā ar LR Profesionālās
	izglītības likuma 5. punkta	ı 3) apakšpunktu
		rasības: centralizētais eksāmens
	` '	zētais eksāmens vai STIP angļu
	× /:	eksāmens latviešu valodā (P3)
	un VeA iestājpārbaudījum	· , ,
	Konkursa vērtējums tiek a	prēķināts kā svērtais vidējais: P1
	$\cdot 0,25 + P2 \cdot 0,25 + P3 \cdot$	$0.1 + P4 \cdot 0.4$

Piešķiramais grāds, profesionālā	Profesionālā bakalaura grāds uzņēmējdarbības vadībā,
kvalifikācija vai grāds un profesionālā	Uzņēmuma vadītājs
kvalifikācija	,
Studiju programmas mērķis	Sagatavot Latvijas un starptautiskajā darba tirgū konkurētspējīgus speciālistus ar Latvijas Republikas profesionālās augstākās izglītības valsts standartam atbilstošu bāzes izglītību biznesa vadībā.
Studiju programmas uzdevumi	 Nodrošināt bakalaura studiju līmenim un starptautiskiem standartiem atbilstošu konkurētspējīgu izglītību un sagatavot studējošos praktiskam darbam, attīstīt zinātniski pētnieciskā darba iemaņas un veicināt to izmantošanu. Attīstīt darba tirgum atbilstošas prasmes, veicināt interesi par turpmāko izglītošanos un pilnveidošanos, akadēmisko un profesionālo zināšanu papildināšanu. Stimulēt studentu attīstību par pozitīvu, mūsdienīgu, sociāli atbildīgu un rīcībspējīgu personību, kas prot patstāvīgi pieņemt lēmumus un rīkoties.
Sasniedzamie studiju rezultāti	Skatīt turpmāk tekstā 3.2. punktā
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Bakalaura darbs

3.1.2 Analīze un novērtējums par studiju programmas atbilstību studiju virzienam. Analīze par programmas nosaukuma, koda, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti. Studiju programmas īstenošanas ilguma un apjoma (tajā skaitā atšķirīgiem studiju programmas īstenošanas variantiem) raksturojums un lietderības novērtējums.

Studiju programmas "Jaunuzņēmumu vadība" mērķis ir sagatavot Latvijas un starptautiskajā darba tirgū konkurētspējīgus speciālistus ar Latvijas Republikas profesionālās augstākās izglītības valsts standartam atbilstošu bāzes izglītību biznesa vadībā.

Iegūstamais profesionālais bakalaura grāds uzņēmējdarbības vadībā ar kvalifikāciju "Uzņēmuma vadītājs" ir atbilstošs programmas nosaukumam "Jaunuzņēmumu vadība", kas ir uzņēmuma vadība ar uzsvaru uz inovācijām, tehnoloģiju izmantošanu konkurētspējas veicināšanai, jaunu produktu attīstību un modernu uzņēmuma un darbinieku pārvaldību.

Ņemot vērā programmas un iegūstamo rezultātu specifiku, uzņemšanas prasības, kas sastāv no nepieciešamības reflektantam būt ieguvušam vidējo izglītību, kā arī tiek vērtēti centralizēto eksāmenu rezultāti matemātikā, latviešu valodā un angļu valodā, ir tieši saistīti ar studentu nepieciešamajām zināšanām un prasmēm, uzsākot studijas. Papildus tiek vērtēts arī Ventspils Augstskolas "Jaunuzņēmumu vadība" programmas veidots tests, kas sastāv no loģikas, matemātikas, personības

tipa, tehnoloģiju terminoloģijas zināšanu pārbaudes, kas ir būtiska sastāvdaļa kvalitatīva studiju procesa realizācijai, lai piemeklētu studentus ar atbilstošām interesēm un priekšzināšanām.

3.1.3 Studiju programmas ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, analīze par absolventu nodarbinātību.

2022./2023. akadēmiskajā gads ir pirmais gads, kad studiju programmā ir absolventi. Studiju programmas absolventi lielākoties ir nodarbināti tehnoloģiju uzņēmumos, kas nodarbojas ar inovatīvu IKT risinājumu izstrādi, kā piemēram, Accenture Latvijas filiāle, SIA "Monetization Solutions" un Gallantway Pty Ltd.

3.1.4. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

Pirmā gada veiksmīgas potenciālo studentu piesaistes darbības rezultātā studijas uzsāka 9 un otrajā gadā 16 studenti, kas ir vērtējams, kā pozitīvs rezultāts. 3.gadā nedaudz pasliktinājās uzņemšanas rādītāji, kas izpaužas 9 jaunu studentu piesaistē studiju programmai, bet tas skaidrojams ar 2.gada salīdzinoši neveiksmīgu aktivitāšu mēģinājumiem piesaistīt studentus pandēmijas apstākļos, kā arī nepietiekamu studiju programmas cilvēkresursu skaitu attiecīgajā gadā. Sākot ar 3.gadu tika piesaistīti papildus mentori, kas veicināja studentu piesaistes aktivitāšu uzlabojumus, kas rezultējās 19 pieteikumos un 13 uzņemto studentu skaitā, kas uzsāka studijas 2022./2023. akadēmiskajā gadā. Šobrīd darbā pieņemto mentoru un 4 studiju grupu apjoms ļauj veiksmīgi realizēt studentu piesaistes aktivitātes. Turklāt, sākot ar nākamo gadu, plānots būtiski vairāk resursu piešķirt studējošo piesaistei no ārvalstīm, lai veicinātu ārvalstu studentu pievienošanos studiju programmai.

Studējošo skaita dinamika studiju programmā "Jaunuzņēmumu vadība" 2019.-2023. gads skatāma pielikumā 3.2. Studējošo atbirums ir minimāls, izņemot otrajā studiju programmas pastāvēšanas gadā uzņemto studentu grupā, kur 3 studenti bija izvēlējušies paņemt akadēmisko gadu un 6 studenti pameta studijas dažādu iemeslu dēļ, galvenokārt ietekmējošais faktors bija jau 1.gadā COVID-19 pandēmijas iestāšanās un nespēja izveidot pietiekamu saikni ar Ventspils Augstskolu un studiju programmu, kā arī 2 studenti nespēja apvienot savu ikdienas uzņēmējdarbību ar studijām. Ņemot vērā šos precedentus, ir pieņemts lēmums kritiskāk izvērtēt studentus, kuri, uzsākot studijas jau ir aktīvā uzņēmējdarbībā un neatrodas Ventspilī. 2 no 3, kas paņēmuši akadēmisko gadu, jau ir atgriezušies, kā arī viens atgriezīsies, sākot ar pavasara semestri, kas pierāda, ka studiju programma sniedz būtisku pievienoto vērtību jauniešiem, kas to arī novērtē, atgriežoties pēc 1 gada mērķtiecīgi pavadīta gada aktīvā karjeras attīstīšanā/uzņēmējdarbībā. Līdzīgi arī 2022./2023. akadēmiskajā gadā 1 studējošais pārtrauca studijas minot iemeslu, ka nespēja izveidot pietiekamu saikni ar Ventspils Augstskolu un studiju programmu (skat. pielikumu 3.1.).

3.2. Studiju saturs un īstenošana

3.2.1 Studiju programmas satura analīze. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes ar studiju

programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums, vai un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm.

Studiju programma "Jaunuzņēmumu vadība" tiek aktualizēta atbilstoši mūsdienu nozares, darba tirgus un attīstības tendencēm, piesaistot nozares profesionāļus, kuri sniedz informāciju par mūsdienu tendencēm. Uzņēmējdarbība ir prasme, ko var iemācīties. Veiksmīga biznesa vadīšanai nav jābūt dzimušam uzņēmējam. Par uzņēmēju var kļūt, attīstot biznesa domāšanu un prasmes. Tā kā Eiropai ir vajadzīgi vairāk uzņēmēju, kas rada darbavietas, ir nepieciešams atbalstīt šāda veida izglītību visās ES valstīs. Eiropas Komisija (EK) ir formulējusi, ka EK galvenais mērķis ir veicināt uzņēmējdarbības izglītību un uzsvērt tās nozīmi visos līmeņos, sākot no pamatskolas līdz universitātei un ārpus tās. Tiek norādīts, ka biznesa domāšanu un prasmes var efektīvi veidot tikai ar praktisku, reālās dzīves pieredzi un projektu darbu. (https://ec.europa.eu/growth/smes/promoting-entrepreneurship/support/education_en)

Jaunā profesionālā bakalaura studiju programma "Jaunuzņēmumu vadība" ir praksē balstīta, kur uzsvars tiek pārnests no mācīšanu uz mācīšanos un paralēli reāla uzņēmuma izveidei un vadīšanai studenti apgūst nepieciešamās teorētiskās zināšanas.

Studiju programmas īstenošana notiek ciešā sadarbībā ar nozarēm — studiju programmas īstenošanā aktīvi piedalīsies nozaru speciālisti, uzņēmumu vadītāji. Šādas sadarbības modeli paredz arī "Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021.—2027. gadam" un Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija — "Latvija 2030".

Studiju programmas apguves galvenie iegūstamie **studiju rezultāti** zināšanu, prasmju un profesionālo kompetenču formā. Kā avots izmantots "Uzņēmuma vadītāja /vadītāja vietnieka profesijas standarts".

Zināšanas

- 1. Priekšstata līmenī par ekonomisko sistēmu attīstības tendencēm pasaulē un globalizācijas nozīmi ekonomisko procesu attīstībā.
- 2. Izpratnes līmenī par ekonomikas teoriju, ekonomiski matemātiskām metodēm, starptautisko komercdarbības vidi, uzņēmuma darbības ilgtspējīgas attīstības plānošanu, korporatīvo sociālo atbildību, inovāciju vadīšanu, sociālo dialogu, loģistiku, profesionāliem terminiem valsts valodā un vismaz divās svešvalodās.
- 3. Lietošanas līmenī par stratēģisko vadīšanu, personāla vadīšanu, vadības psiholoģiju, ražošanas un pakalpojumu organizēšanu, finanšu un vadības grāmatvedību, finanšu vadīšanu, vadības informācijas sistēmām, kvalitātes vadības sistēmām, tirgzinībām, datorzinībām, komercdarbības normatīviem aktiem, darba tiesiskām attiecībām, vides aizsardzību, darba aizsardzību, lietišķo komunikāciju, ētiku. Jāprot vismaz divas svešvalodas saziņas līmenī.

Prasmes

- 1. Izprast aktuālās ekonomiskās attīstības likumsakarības un principus.
- 2. Izprast uzņēmuma darbības kopsakarības.
- 3. Analizēt ekonomiskajā vidē notiekošos procesus un pieņemt lēmumus atbilstoši situācijas izmainām.

- 4. Analizēt uzņēmuma darbību, identificēt problēmas un izstrādāt to risinājumus.
- 5. Analizēt, sistematizēt, sintezēt un integrēt uzņēmuma darbībai nepieciešamo informāciju.
- 6. Izmantot ekonomiski matemātiskās metodes vadīšanas procesā.
- 7. Lietot modernās informācijas iegūšanas, apstrādes un sistematizēšanas tehnoloģijas.
- 8. Organizēt un vadīt personāla darbu, prast risināt konflikta situācijas.
- 9. Vadīt komandas/grupas darbu.
- 10. Strādāt komandā/grupā, deleģēt un koordinēt pienākumu izpildi.
- 11. Izvēlēties, novērtēt un motivēt personālu.
- 12. Ieviest progresīvus risinājumus un metodes uzņēmuma darba, ražošanas un vadīšanas organizācijā.
- 13. Formulēt uzņēmuma mērķus, izstrādāt attīstības stratēģisko plānu un veikt tā izpildes novērtējumu.
- 14. Izprast tirgvedības principus un tās lomu uzņēmuma stratēģiskajā attīstībā.
- 15. Izprast ražošanas un pakalpojumu organizēšanas principus un paņēmienus.
- 16. Izprast uzņēmuma finanšu un tehnoloģiskās darbības rādītājus un pieņemt lēmumus, lai veicinātu uzņēmuma darbības optimizāciju un pelnīt spējas uzlabošanu.
- 17. Analizēt, novērtēt un plānot uzņēmuma finanses.
- 18. Izmantot jaunākās darba organizācijas formas un vadības informācijas sistēmas uzņēmuma vadīšanas procesa nodrošināšanā.
- 19. Izprast īpašnieku un citu ieinteresēto pušu intereses un integrēt tās uzņēmuma attīstības stratēģiskajā plānā.
- 20. Komunicēt un sadarboties ar personālu, partneriem, īpašniekiem, masu saziņas līdzekļiem, valsts un nevalstiskajām institūcijām.
- 21. Orientēties uzņēmumu darbību reglamentējošajos dokumentos un normatīvajos aktos.
- 22. Patstāvīgi apgūt jaunas zināšanas.
- 23. Efektīvi plānot un organizēt savu darbu.
- 24. Sagatavot un sniegt prezentācijas.
- 25. Ievērot normatīvos aktus un ētikas normas.
- 26. Pārvaldīt valsts un vismaz divas svešvalodas saziņas līmenī.
- 27. Lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā un vismaz divās svešvalodās.
- 28. Ievērot darba aizsardzības, ugunsdrošības un vides aizsardzības noteikumus.
- 29. Ievērot darba tiesisko attiecību noteikumus.

Iegūtās zināšanas un prasmes rezultējas **profesionālās kompetencēs**:

- 1. Spēja izmantot teorētiskās un praktiskās zināšanas un prasmes uzņēmuma un tā struktūrvienību efektīvā vadīšanā.
- 2. Spēja izstrādāt uzņēmuma darbības stratēģiju, misiju un mērķus valsts, īpašnieku un sabiedrības interesēs.
- 3. Spēja plānot un prognozēt uzņēmuma efektīvu darbību atbilstoši noteiktajiem mērķiem, ekonomiskajai videi un darba tirgus situācijai.
- 4. Spēja organizēt uzņēmuma racionālu darbību atbilstoši noteiktajiem mērķiem, ekonomiskajai videi un darba tirgus situācijai.
- 5. Spēja vadīt nacionālu un internacionālu multikulturālu darbinieku kolektīvu.

- 6. Spēja strādāt individuāli un grupā, izmantojot savas zināšanas un līdera prasmes, spēja uzņemties atbildību par savas darbības rezultātiem.
- 7. Spēja pārstāvēt uzņēmumu darījumos ar citiem uzņēmumiem, organizācijām, iestādēm, ieskaitot pašvaldības un valsts institūcijas.
- 8. Spēja sadarboties ar citiem uzņēmumiem, īpašniekiem un citām ieinteresēto personu grupām uzņēmuma mērķu sasniegšanai.
- 9. Spēja sazināties valsts valodā un vismaz divās svešvalodās.
- 10. Spēja veikt pētījumus ar zinātnisko vērtību vadībzinību jomā.
- 11. Spēja lietot informācijas tehnoloģijas savas darbības veikšanai.
- 12. Spēja nodrošināt darba aizsardzības un ugunsdrošības normatīvo aktu prasību ievērošanu uznēmumā.
- 13. Spēja nodrošināt darba tiesisko attiecību normu ievērošanu uzņēmumā.
- 14. Spēja nodrošināt vides aizsardzības normatīvo aktu ievērošanu uzņēmumā.

Jaunajā studiju programmā studenti attīsta savu kā eksperta profilu septiņās kompetenču jomās:

- 1. Mācīšanās un informācijas apstrādes prasmes attiecas uz pašmācības prasmēm, jaunas informācijas meklēšanu, analīzi, modelēšanu, praktisku izmantojumu, novērtēšanu un ziņošanu.
- 2. Radošuma un inovācijas prasmes prasmes un instrumenti, kas nepieciešami radošiem darbiem, inovācijas īstenošanai un šo procesu vadībai.
- 3. Līderības prasmes attiecas uz pašvadīšanas (*self-management*), komandas, projektu un organizāciju vadības un mācību prasmēm.
- 4. Klientu attiecības un mārketinga prasmes attiecas uz prasmēm, kas nepieciešamas klientu attiecību un mārketinga procesu plānošanā, īstenošanā, vadīšanā un novērtēšanā.
- 5. Komunikācijas prasmes attiecas uz mutvārdu un rakstveida komunikāciju un mijiedarbības prasmēm dažādos kanālos, kā arī tīklošanas un internacionalizācijas prasmēm.
- 6. Uzņēmējdarbības prasmes attiecas uz spēju veikt peļņu nesošas darbības un izprast plašāku kontekstu, kas ietekmē uzņēmējdarbības rezultātus.
- 7. Digitālo tehnoloģiju prasmes attiecas uz tādu sistēmu un viedo tehnoloģiju apguvi, kas tiek izmantotas datu iegūšanai, apstrādei, analīzei, satura radīšanai, un informācijas attēlošanai un piegādei.

Zemāk pievienotajā 3.2. tabulā sniegts iepriekš minēto studiju rezultātu apkopojums septiņās kompetenču jomās.

3.2. tabula Studiju programmas "Jaunuzņēmumu vadība" apguves galvenie iegūstamie studiju rezultāti

Nr.	Studiju rezultāti	Profesionālās kompetences Nr.	Profesionālā kompetence
SR1	Attīstītas mācīšanās un	Prof. komp. 1	Spēja izmantot teorētiskās un praktiskās zināšanas un prasmes uzņēmuma un tā struktūrvienību efektīvā vadīšanā
SKI	mācīšanās un informācijas	Prof. komp. 2	Spēja izstrādāt uzņēmuma darbības stratēģiju, misiju un mērķus valsts, īpašnieku un sabiedrības interesēs

	apstrādes	Prof. komp. 3	Spēja plānot un prognozēt uzņēmuma efektīvu darbību atbilstoši		
	prasmes	1 Tor. Komp. 3	noteiktajiem mērķiem, ekonomiskajai videi un darba tirgus situācijai		
		Prof. komp. 7	Spēja pārstāvēt uzņēmumu darījumos ar citiem uzņēmumiem, organizācijām, iestādēm, ieskaitot pašvaldības un valsts institūcijas		
		Prof. komp. 8	Spēja sadarboties ar citiem uzņēmumiem, īpašniekiem un citām ieinteresēto personu grupām uzņēmuma mērķu sasniegšanai		
		Prof. komp. 9	Spēja sazināties valsts valodā un vismaz divās svešvalodās		
		Prof. komp. 10	Spēja veikt pētījumus ar zinātnisko vērtību vadībzinību jomā		
SR2	Attīstītas radošuma un	Prof. komp. 1	Spēja izmantot teorētiskās un praktiskās zināšanas un prasmes uzņēmuma un tā struktūrvienību efektīvā vadīšanā		
SKZ	inovācijas prasmes	Prof. komp. 10	Spēja veikt pētījumus ar zinātnisko vērtību vadībzinību jomā		
		Prof. komp. 1	Spēja izmantot teorētiskās un praktiskās zināšanas un prasmes uzņēmuma un tā struktūrvienību efektīvā vadīšanā		
		Prof. komp. 2	Spēja izstrādāt uzņēmuma darbības stratēģiju, misiju un mērķus valsts, īpašnieku un sabiedrības interesēs		
		Prof. komp. 4	Spēja organizēt uzņēmuma racionālu darbību atbilstoši noteiktajiem mērķiem, ekonomiskajai videi un darba tirgus situācijai		
SR3	Attīstītas līderības prasmes	Prof. komp. 5	Spēja vadīt nacionālu un internacionālu — multikulturālu darbinieku kolektīvu.		
		Prof. komp. 6	Spēja strādāt individuāli un grupā, izmantojot savas zināšanas un līdera prasmes, spēja uzņemties atbildību par savas darbības rezultātiem		
		Prof. komp. 7	Spēja pārstāvēt uzņēmumu darījumos ar citiem uzņēmumiem, organizācijām, iestādēm, ieskaitot pašvaldības un valsts institūcijas		
an 1	Attīstītas klientu attiecības un	Prof. komp. 7	Spēja pārstāvēt uzņēmumu darījumos ar citiem uzņēmumiem, organizācijām, iestādēm, ieskaitot pašvaldības un valsts institūcijas		
SR4	mārketinga prasmes	Prof. komp. 8	Spēja sadarboties ar citiem uzņēmumiem, īpašniekiem un citām ieinteresēto personu grupām uzņēmuma mērķu sasniegšanai		
	ı	Prof. komp. 4	Spēja organizēt uzņēmuma racionālu darbību atbilstoši noteiktajiem mērķiem, ekonomiskajai videi un darba tirgus situācijai		
		Prof. komp. 5	Spēja vadīt nacionālu un internacionālu – multikulturālu darbinieku kolektīvu.		
SR5	Attīstītas komunikācijas	Prof. komp. 6	Spēja strādāt individuāli un grupā, izmantojot savas zināšanas un līdera prasmes, spēja uzņemties atbildību par savas darbības		
	prasmes	Prof. komp. 7	rezultātiem Spēja pārstāvēt uzņēmumu darījumos ar citiem uzņēmumiem, organizācijām, iestādēm, ieskaitot pašvaldības un valsts institūcijas		
		Prof. komp. 8	Spēja sadarboties ar citiem uzņēmumiem, īpašniekiem un citām ieinteresēto personu grupām uzņēmuma mērķu sasniegšanai		
		Prof. komp. 4	Spēja organizēt uzņēmuma racionālu darbību atbilstoši noteiktajiem mērķiem, ekonomiskajai videi un darba tirgus situācijai		
		Prof. komp. 7	Spēja pārstāvēt uzņēmumu darījumos ar citiem uzņēmumiem, organizācijām, iestādēm, ieskaitot pašvaldības un valsts institūcijas		
92.	Attīstītas	Prof. komp. 8	Spēja sadarboties ar citiem uzņēmumiem, īpašniekiem un citām ieinteresēto personu grupām uzņēmuma mērķu sasniegšanai		
SR6	uzņēmējdarbības prasmes	Spēja podrošināt darba aizsardzības un uguns			
		Prof. komp. 13	Spēja nodrošināt darba tiesisko attiecību normu ievērošanu uzņēmumā		
		Prof. komp. 14	Spēja nodrošināt vides aizsardzības normatīvo aktu ievērošanu uzņēmumā		

	Attīstītas digitālo	Prof. komp. 11	Spēja lietot informācijas tehnoloģijas savas darbības veikšanai
SR7	tehnoloģiju prasmes	Prof. komp. 10	Spēja veikt pētījumus ar zinātnisko vērtību vadībzinību jomā

Pielikumā:

- studiju kursu kartējums;
- studiju programmas plāns;
- studiju kursu apraksti.

3.2.2. Studiju īstenošanas metožu (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums

Profesionālās bakalaura līmeņa izglītības vērtēšanas pamatprincipus un kārtību nosaka "Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu" (MK noteikumi Nr. 512, 26.08.2014.), un tā notiek saskaņā ar Ventspils Augstskolā spēkā esošiem normatīvajiem aktiem.

Ventspils Augstskolā vērtēšanas sistēmu reglamentē nolikums "Pārbaudījumu organizēšanas kārtība un studentu zināšanu vērtēšana Ventspils Augstskolā".

Studiju programmā ir šādi izglītības vērtēšanas pamatprincipi (MK noteikumi Nr. 512, 26.08.2014. "Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu"):

- pārbaudes obligātuma princips nepieciešamība iegūt pozitīvu vērtējumu par programmas satura apguvi, t. i., par katru programmā apguvei paredzēto studiju kursu;
- vērtēšanas kritēriju atklātības un skaidrības princips uzsākot studijas, studējošais tiek informēts par atbilstošā studiju kursa saturu, prasībām un vērtēšanas procedūru;
- vērtēšanā izmantoto pārbaudes veidu dažādība;
- vērtējuma atbilstības princips pārbaudes darbos studentiem tiek sniegta iespēja apliecināt savas analītiskās, radošās un pētnieciskās spējas, apgūtās zināšanas atbilstošos uzdevumos un situācijās;
- pozitīvo sasniegumu summēšanas princips iegūtā izglītība tiek vērtēta, summējot pozitīvos sasniegumus.

Pārbaudēs iekļaujamais satura apjoms atbilst kursu programmās noteiktajam saturam un profesiju standartā noteiktajām prasmju un zināšanu prasībām.

Studiju kvantitatīvais rādītājs ir studiju priekšmeta apjoms kredītpunktos. Katrā semestrī iegūstamo kredītpunktu summa tiek norādīta studiju plānā. Izpildīto darbu kvantitatīvi novērtē katru semestri un studiju gadu, tādējādi kontrolējot studējošā izpildītā darba apjoma atbilstību studiju plānā paredzētajam.

Iegūto zināšanu un prasmju kontrole ir regulāra visu semestri, izmantojot studiju kursa aprakstā norādītos pārbaudes veidus (analītiskas esejas, prezentācijas un citus).

Zināšanu un prasmju vērtēšana visos studiju kursos notiek pēc 10 ballu sistēmas. Studiju kursu uzskata par nokārtotu (studējošajam ieskaita kredītpunktus), ja vērtējums ir no 4 (gandrīz viduvēji) līdz 10 (izcili) ballēm. Pārbaudījuma veids noteikts katra studiju kursa aprakstā. Regulārs darbs semestrī ietekmē galīgo vērtējumu studiju priekšmetā. Par attiecīgā studiju kursa pārbaudījuma formu un prasībām studējošie tiek informēti semestra pirmo divu nodarbību laikā.

Ņemot vērā "Jaunuzņēmumu vadība" modulāro kursu struktūru un studiju formātu, vērtējums kursa ietvaros sastāv no:

- iesaistes un praktisko uzdevumu vērtējuma nodarbībās;
- izstrādāto projektu un prezentāciju vērtējuma;
- esejas vērtējuma (par vienu no obligātās literatūras tēmām izklāstu, izpratni un praktisko izmantojumu aprakstu);
- "Coursera/HubSpot" tiešsaistes kursu vērtējuma;
- specifiska papildu uzdevuma atkarībā no kursa vērtējuma.

Šāda vērtējuma kombinācija veicina pilnīgāku novērtējumu saistībā ar studenta izpratni par attiecīgo kursu tēmām, jo tiek ņemts vērā vērtējums gan procesā, gan par kursa un projektu rezultātu, turklāt programmas formāts nosaka praktiskas izmantošanas principus, kā students spēj lietot iegūtās zināšanas praktiskos apstākļos, kas tiek vērtēti tajā skaitā.

Ja studiju programma ir sekmīgi apgūta, studējošajam tiek piešķirts diploms par otrā līmeņa profesionālo augstāko izglītību, kas apliecina arī iegūto piekto profesionālās kvalifikācijas līmeni.

Studējošajiem ir apelācijas tiesības par saņemtajiem vērtējumiem. Fakultātes dekāns triju darba dienu laikā organizē studējošā apelācijas iesnieguma izskatīšanu.

3.2.3. Studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaiste ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu

Studējošo prakse, galvenokārt, tiek organizēta tehnoloģiju uzņēmumos, kas nodarbojas ar inovatīvu IKT risinājumu izstrādi, kā piemēram, Accenture Latvijas filiāle, SIA "Monetization Solutions" un Gallantway Pty Ltd. Precīzāk – jaunie uzņēmēji-studējošie praksi iziet komandas veidotajā uzņēmumā. Visa studiju programma ir praksē balstīta.

Prakse tiek īstenota saskaņā ar prakses līgumu, kur tiek ietverts: prakses mērķis, uzdevumi, prakses norises plānojums, prakses sasniegumu vērtēšanas kārtība, kā arī pušu pienākumi un atbildība.

3.2.4. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē

3.3. tabula

2022./ 2023. akadēmiskā gada iesniegtās bakalauru darbu tēmas un vērtējumi

Tēmas nosaukums LV	Tēmas nosaukums EN	Iegūtais vērtējums
Riska vadības metodoloģiju ietekme uz tehnoloģiju jaunuzņēmumiem Latvijā	The Impact of Risk Management Methodologies on Technology Startups in Latvia	8 (ļoti labi)
Reklāmas kampaņas priekšnosacījumi un analīze jaunuzņēmumam	In-Game Advertising Campaign Preconditions and Analysis for the Startup	9 (teicami)
Irbenes radioteleskopa kompleksa pakalpojumu cenas aprēķins	Price calculation of Irbene radio telescope complex services	7 (labi)
Jaunuzņēmumu vadības izaicinājumi — metodoloģija nepietiekamas biznesa ētikas un iekšējās komunikācijas pārvarēšanai četrās jaunuzņēmumu fāzēs	Startup Management Challenges – Methodology of Overcoming Leadership Threats of Disruptive Team Work (Business) Ethics & Internal Communication of Four Startup Stages	9 (teicami)
ClickUp darbu pārvaldības rīka ietekme uz digitālā mārketinga aģentūras realizējamo projektu efektivitāti	The Impact of The Clickup Work Management Tool on The Effectiveness of Digital Marketing Agency Projects	9 (teicami)

Bakalaura tēmas ir aktuālas mūsdienīgai un dinamiskai jaunuzņēmumu vadībai. Pētītie jautājumi ļauj padziļinātāk ieskatīties vadības, komandas un informācijas menedžmenta procesos, lai spētu ieteikt un ieviest nepieciešamos uzlabojumus. Darbi ataino EU un Latvijas Start-up ekosistēmas aktuālitātes. Protams balstoties uz izpētītām tēmām vienmēr ir iespēja padziļinātākiem darbiem un tas arī atspuguļojas esošajai bakalaura darbos, jo tēmas būs aktuālas vēl tuvākajā nākotnē.

3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

3.3.1. Resursu un nodrošinājuma atbilstība studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai.

Resursu un nodrošinājuma atbilstības novērtējums studiju un programmas īstenošanai un studiju rezultātu sasniegšanai detalizēti sniegts šī pašnovērtējuma ziņojuma II. daļas 2.3.1. punktā.

3.3.2. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajā studiju programmā, tā finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju programmas attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo šīs studiju programmas ietvaros, norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas

un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām. Minimālais studējošo skaits studiju programmā, lai nodrošinātu studiju programmas rentabilitāti.

Attiecas studiju programmām kopumā

Veicot studiju programmas īstenošanai nepieciešamā un faktiskā finanšu nodrošinājuma apkopošanu, VeA aprēķinā iekļauj studiju programmai faktiski vai proporcionāli atbilstošos ieņēmumus un izdevumus. **Ieņēmumos** tiek ietverta valsts dotācija studiju procesa nodrošināšanai (1630,11 EUR par vienu budžeta vietā studējošo), kā arī ieņēmumi no mācību maksas (atbilstoši katrai studiju programmai faktiski). Ieņēmumos tiek iekļauts arī pašvaldības piešķirtais finansējums studiju procesa nodrošināšanai. **Izdevumu** proporcija tiek noteikta, apkopojot divu veidu aprēķinu rezultātā iegūto informāciju:

- VeA centralizēti tiek noteikti 26% t.sk. atskaitījumi katrai fakultātei (rēķinot tos no LR IZM apstiprinātās valsts dotācijas un mācību maksas ieņēmumiem), kas paredzēti VeA vispārējo uzturēšanas izdevumu segšanai;
- Katrai studiju programmai tiek aprēķināta proporcionālā izdevumu daļa no fakultātei aprēķinātajiem vispārējiem VeA uzturēšanas izdevumiem vai tieši konkrētās fakultātes darbības nodrošināšanai nepieciešamos izdevumus, ņemot vērā studentu skaitu konkrētajā programmā.

Vispārējo uzturēšanas izdevumos tiek iekļauts valsts dotācijas t.s. atskaitījums 26% apmērā (VeA noteikts atskaitījumu apmērs visām fakultātēm vienādi), kas paredzēts VeA uzturēšanas izdevumu segšanai:

- komunālo pakalpojumu izmaksas elektroenerģija, siltuma padeves, ūdens un kanalizācijas pakalpojumi, atkritumu izvešanas pakalpojumi;
- telpu un ēkas uzturēšanas, t.sk. remontu pakalpojumu izmaksas;
- IT sistēmu pakalpojumi;
- mārketinga izdevumi;
- izdevumi par VeA studentu sporta nodarbībām (vietējā olimpiskā centra sporta zāles abonements);
- izdevumi par vispārējiem reprezentācijas izdevumiem (piemēra, dzeramā ūdens nodrošinājums VeA telpās);
- dalēji administrācijas atalgojuma izdevumi;
- iestādes vispārējie nodokļu maksājumi u.tml.

Fakultātes tiešos izdevumus, kas nepieciešami un identificējami kā tieši konkrētās fakultātes veiktie izdevumi, tiek sadalīti proporcionāli pa studiju programmām, ņemot vērā programmā studējošo studentu skaita īpatsvaru pret fakultātes kopējo studentu skaitu. Izdevumi, kas paredzēti, veikti un identificējami kā konkrētas studiju programmas izdevumi, tiek iekļauti konkrētās studiju programmas izmaksās. Šajos iepriekšminētajos izdevumos tiek iekļauti izdevumi par fakultātes akadēmiskā un

vispārējā personāla atalgojumu, nodokļu izdevumi, apdrošināšanas un komandējumu izdevumi, kā arī izdevumi par pamatlīdzekļu, inventāra, mācību līdzekļu iegādi u.c. fakultātes izdevumi.

Gan ieņēmumi, gan izdevumi tiek norādīti arī uz vienu studējošo, katrā studiju programmā atsevišķi (parasti par vienu kalendāro gadu), kā arī tiek noteikta katras izdevumu grupas īpatsvars no kopējiem fakultātes vai studiju programmas izdevumiem.

Lai noteiktu iespējamo t.s. studiju programmas **bezzaudējuma punktu**, iespējams izmantot dažādas aprēķina metodes — kāpinot studējošo skaitu, palielinot valsts finansējumu uz vienu studējošo vai paaugstinot mācību maksu. VeA līdz šim izmanto pirmo minēto metodi — projicējot minimāli nepieciešamo studējošo skaitu, jo ņemot vērā esošo gan valsts, gan pasaules ekonomisko situāciju, kā arī vietējo iedzīvotāju finanšu situāciju, VeA neuzdrošinās paaugstināt mācību maksu, tā vietā būtiskus resursus novirza studentu piesaistes pasākumiem, kā arī vēlas ziņot par neatliekamu nepieciešamību paaugstināt valsts finansējumu studijām.

Attiecas uz studiju programmu "Jaunuzņēmumu vadība"

Studiju programmā "Jaunuzņēmumu vadība" 01.10.2022. studē vidēji 37 studenti, kas ir ~14% no kopējā fakultātes studentu skaita. Attiecīga proporcija tiek piemērota arī aprēķinot studiju programmai attiecināmo valsts dotāciju un pašvaldības finansējumu. Programmā par maksu studējošiem noteikta mācību maksa 3000 EUR gadā. Minētie ieņēmumi vidēji sadalās sekojoši — dotācija 9%, pašvaldības finansējums 8%, ieņēmumi no mācību maksām 83%.

Programmai attiecināmie izdevumi sadalās – atalgojums 59%, stipendijas 16%, preces un pakalpojumi (fakultātes) 3%, pārējie izdevumi 22%.

3.4. Mācībspēki

3.4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Vērtējot mācībspēku izglītību, studiju programmas "Jaunuzņēmumu vadība" īstenošanā ir iesaistīti mācībspēki, kuri ieguvuši izglītību biznesa, uzņēmējdarbības vadībā un/vai docējamā studiju kursa jomā:

- 1 doktors ekonomikā un uzņēmējdarbībā;
- doktorants (no nozares);
- 9 pārstāvji no nozares ar maģistra grādu uzņēmumu/organizāciju pārstāvji, kuriem ir ievērojama praktiskā pieredze saistībā ar studiju programmā ietvertajām tēmām.
- 3 pārstāvji no nozares ar bakalaura grādu uzņēmumu/organizāciju pārstāvji, kuriem ir ievērojama praktiskā pieredze saistībā ar studiju programmā ietvertajām tēmām.

Studiju programmas "Jaunuzņēmumu vadība" īstenošanu nodrošina VeA EPF mācībspēki un viesdocētāji:

- uzņēmēji;
- cilvēkresursu, mārketinga, finanšu, IKT speciālisti;
- profesionāli biznesa mentori;
- biznesa engeļi un riska kapitāla investori.

Visiem mācībspēkiem angļu valodas prasmes ir augstāk par nepieciešamo B2 līmeni – C1 un C2 līmenī (skatīt 3.3. tabulu). Visiem piemīt labas komunikācijas, prezentācijas, vadības prasmes, par ko liecina gan CV, gan pārrunas ar attiecīgajiem mācībspēkiem, gan atsauksmes.

3.3. tabula Bakalaura studiju programmas "Jaunuzņēmumu vadība" 2022./2023. akadēmiskā gada mācībspēku kvalifikācijas raksturojums

Vārds, uzvārds	Izglītība	Vismaz 5 gadu praktiskā darba stāžs	Atpazīstamība/sasnie gumi nozarē	Pedagoģiskā, mentora darba pieredze	Angļu valodas prasme vismaz B2 līmenī	Labas komunikā cijas, prezentāci jas, vadības prasmes
Guntis Čoders	Profesionālais bakalaura grāds uzņēmējdarbības vadīšanā ar uzņēmuma vadītāja kvalifikāciju, Maģistrants	Ir – kopš 2008. gada Dažādas nozares, lielākoties IKT joma Uzņēmuma īpašnieks, vadītājs, IT un mārketinga speciālists	Ir: Tai skaitā, uzņēmuma "Walmoo" īpašnieks un vadītājs, projekta "Atverlogu.lv" izveidotājs, Accenture Baltics Kurzemes reģiona vadītājs un Projektu vadītājs	Ir: VeA – citās studiju programmās LIAA biznesa inkubatorā Ventspilī	C1	Ir
Salvis Roga	Maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā	Ir – kopš 2007. gada Dažādas nozares, uzņēmumu/ organizāciju īpašnieks, dibinātājs, vadītājs	Ir: Tai skaitā, VATP valdes loceklis, SIA "Kurzemes Biznesa inkubators" līdzdibinātājs, SIA "Senso Tech" dibinātājs un vadītājs	Ir: VeA – citās studiju programmās Kurzemes Biznesa inkubators	C1	Ir

		1	1	1		
Dace Štefenberga	Doktora grāds ekonomikā un uzņēmējdarbībā (PHD)	Ir — kopš 2004. gada Mācīšanas, pētniecības eksperte Pieredze projektu vadīšanā	Ir: Ievērojama pieredze studiju darbā un pētniecībā	Ir: VeA – citās studiju programmās	C1	Ir
Inga Gleizdāne	Maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā Doktorante	Ir – kopš 2005. gada Dažādas nozares, konsultante	Ir: Ievērojama pieredze konsultāciju jomā Tai skaitā, SEE "Mentoru kluba" valdes priekšsēdētāja	Ir: VeA – citās studiju programmās Rīgas Ekonomikas augstskola	C1	Ir
Anda Ozoliņa	Maģistra grāds, specializācija - starptautiskais bizness un eksporta menedžments	Ir – kopš 2008. gada Tulks Ir - kopš 2013. gada Bankas sektorā, Korporatīvajā nodaļā	Ir: Ievērojama pieredze bankas sektorā ar paaugstinājumiem amatā	Ir: VeA – citās studiju programmās, Bankas iekšējo apmācību vadība	C1	Ir
Kristaps Banga	Maģistra grāds, specializācija - mārketings	Ir – kopš 2002. gada Dažādas nozares, mārketinga joma, inovācijas	Ir: Ievērojama pieredze ar jaunuzņēmumiem, inovatīviem projektiem, kā arī Accenture Baltics Inovāciju vadītājs un Pārdošanas aktivitāšu attīstītājs	Ir: Mentora pieredze "Startup Wise Guys" kā arī vairakos citos biznesa ideju attīstības konkursos un hakatonos.	C1	Ir
Aivars Līpenītis	Maģistrs uzņēmējdarbības vadībā, specializācija - inovatīvā uzņēmējdarbība	Ir – kopš 2011. gada Dažādas nozares, mārketinga joma, izpilddirektors	Ir: Atpazīstamība mārketinga jomā	Ir: Biznesa augstskola "Turība"	C2	Ir
Edgars Niklass	Maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā	Ir – kopš 2014. gada Būvniecības nozare, valdes loceklis, izpilddirektors	Ir: Uzņēmumu sekmīga vadība vairāku gadu garumā	Ir: 3 gadu pieredze vadot lekcijas šajā programmā, kā arī izstradājot un vadot apmācībaas vidējā līmeņa vadītājiem uzņēmumos, kurus pārvalda	C1	Ir

Laura Čodere	Maģistra grāds biznesa vadībā, specializācija - starptautiskais bizness un eksports	Ir – kopš 2011. gada Dažādas nozares, Administratīvā un projektu vadības darba pieredze	Ir: Pieredze jaunuzņēmuma izveidošanā, veiksmīga starptautiska uzņēmuma filiāles atvēršanā un starptautisku projektu vadībā ar vairāk kā 10 partneriem un 6M EUR budžetu	Ir: 3 gadu pieredze vadot lekcijas šajā programmā, kā arī izstrādājot un vadot apmācībaas uzņēmumu darbiniekiem	C1	Ir
Gints Reķēns	Bakalaura grāds biznesa vadībā, specializācija - starptautiskais bizness un mārketings	Ir — kopš 2013. gada Dažādas nozares, Jaunuzņēmumu veidošana un attīstīšana, Biznesa Inkubatora vadība un uzņēmumu konsultēšana	Ir: Jaunuzņēmumu veidošana un attīstīšana, veiksmīga Biznesa Inkubatora vadība un uzņēmumu konsultēšana un apmācību programmu izstrāde vadīšana	Ir: Biznesa Inkubatora uzņēmumu konsultēšana un apmācību programmu izstrāde vadīšana	C1	Ir
Gvido Grinbergs	Maģistra grāds biznesa vadībā, specializācija - starptautiskais bizness Doktorants	Ir – kopš 2013. gada Dažādas nozares, Jaunuzņēmumu veidošana un attīstīšana, Dažādu biznesa atbalsta instrumentu koordinēšana un uzņēmumu konsultēšana	Ir: Jaunuzņēmumu veidošana un attīstīšana, veiksmīga biznesa atbalsta instrumentu aktivitāšu vadība, ideju autoru konsultēšana un apmācību programmu izstrāde vadīšana	Ir: VeA – citās studiju programmās	C1	Ir
Kristaps Milts	bakalaura grāds vadībzinātnē	Ir - vairāk kā 10 gadu pieredze dažādos ražošanas uzņēmumos, no kuriem vairāk kā 7 ir ražošanas vadībā.	Ir - realizēti dažādi projekti, esmu piedalījies un līdzdarbojies standartu ieviešanā (piemēram HansaMatrix As9100 standarta ieviešanā). Darbojies uzņēruma vadības grupās, kopīgi sastādot uzņēmuma budžetus, mērķus un stratēģiskos plānus.	Ir - pedagoģiskā ir neliela, trešais gads augstskolā novadot lekcijas kursā Manufacturing. Esmu izveidojis un novadījis apmācības uzņēmuma darbiniekiem par ražošanu, plānošanu un darba organizēšanu. Izstrādājis un kontrolējis mentoringa plānus un to izpildi jaunajiem darbiniekiem ražošanas nodaļā.	C1	Ir

3.4.2. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti

2022./2023. akadēmiskajā gadā nebija neviena mācībspēku sastāva izmaiņu. 2022./2023. akadēmiskajā gadā notika šādas izmaiņas:

- Studiju programmas "Jaunuzņēmumu vadība" kolektīvam pievienojās vieslektors Kristaps Milts docējot studiju kursu "Ražošana (Manufacturing)" trešā kursa studējošiem, 2023. gada pavasara semestrī.
- 3.4.3. Mācībspēku savstarpējās sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai studiju programmas īstenošanā un studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Šīs studiju programmas īpatnība ir pastāvīgs mentors katrai studentu grupai, kas koordinē gan mācībspēku un studentu komunikāciju, gan VeA un mācībspēku komunikāciju un sadarbību, tādējādi būtiski uzlabojot kvalitāti un efektivitāti, kā arī sadarbību un lekciju projektu mantojamību. Studiju kursu savstarpējo sasaisti daļēji raksturo studiju kursu kartējums un studiju kursu aprakstos iekļautā informācija.

2022./ 2023. akadēmiskajā gadā studiju programmā "Jaunuzņēmumu vadība" studēja 38 studenti, un programmas īstenošanā iesaistīti 13 docētāji veidojot studējošo un mācībspēku skaita attiecību: 37/13 = 2,85.

IV. Profesionālās bakalaura studiju programmas "Biznesa vadība" raksturojums

4.1. Studiju programmas raksturojošie parametri

4.1.1. Apraksts un analīze par izmaiņām studiju programmas parametros, kas veiktas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas, tajā skaitā par izmaiņām, kas plānotas studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros.

Profesionālā bakalaura studiju programma "Biznesa vadība" tiek īstenota kopš 2014. gada. Izvērtējot attīstības tendences un ievērojot mūsdienu darba tirgus prasības, vienlaikus salīdzinot ar citām ES valstīs atzītu augstskolu studiju programmām, kā arī izprotot sadarbības partneru un nozares uzņēmumu vērtības un ieteikumus, sabalansējot to ar saviem resursiem un ievērojot AIKA sniegtos ieteikumus attīstībai, VeA ir izstrādājusi vairākas būtiskas izmaiņas studiju programmā, kuras plānots izskatīt studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros. Turpmāk plānots sniegt publiskajā un privātajā sektorā pietiekošas un piemērotas digitālās transformācijas un inovāciju kompetences, prasmes un zināšanas, lai vairotu ienesīgākas aktivitātes vērtību ķēdēs un spētu pielāgoties nākotnes profesiju vajadzībām, vienlaikus mainot Uzņēmuma vadītāja kvalifikāciju uz Funkcionālā vadītāja kvalifikāciju, nodrošinot padziļinātu profesionālo specializāciju: Tirgvedības (Mārketinga) vadītājs, Starptautisko sakaru vadītājs, Finanšu vadītājs.

Studiju programmas nosaukums	Biznesa vadība	
Studiju programmas nosaukums	Business Administration	
angļu valodā		
Studiju programmas kods saskaņā	42 345	
ar Latvijas izglītības klasifikāciju		
Studiju programmas veids un	Profesionālā bakalaura studiju programma	
līmenis		
Iegūstamais kvalifikācijas līmenis	Piektais profesionālās kvalifikācijas līmenis (5.PKL), kas atbilst	
(NKI/EKI)	sestajam Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenim (6. LKI)	
Profesijas kods profesiju	Tirgvedības (Mārketinga) vadītājs – 1221 – 03	
klasifikatorā	Starptautisko sakaru vadītājs — 1213 — 07	
	Finanšu vadītājs — 1211 — 03	
Studiju programmas apjoms (KP,	160 KP (240 ECTS)	
rekomendējoši arī ECTS)*		
Īstenošanas forma, veids, ilgums ur		
pilna laika klātiene	4 gadi Latviešu valoda	
Īstenošanas vieta	Ventspils Augstskola, Inženieru iela 101, Ventspils	
Studiju programmas direktore	Mg. lektore Elīna Feldmane,	
Uzņemšanas prasības	Vispārējā vidējā izglītība vai profesionālā vidējā izglītība	
	(3.kvalifikācijas līmenis saskaņā ar LR Profesionālās izglītības likuma	
	5. punkta 3. apakšpunktu)	

Piešķiramais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija	Profesionālais bakalaura grāds biznesa vadībā. Funkcionālā vadītāja kvalifikācija atbilstoši profesionālajai specializācijai:
	 Tirgvedības (Mārketinga) vadītājs;
	 Starptautisko sakaru vadītājs;
G. 1"	Finanšu vadītājs. I Vietu da iztorija izto
Studiju programmas mērķis	Nodrošināt sabiedrības ilgtspējai un tautsaimniecības attīstībai atvērtu un uzņēmējdarbību veicinošu profesionālās augstākās izglītības ieguves iespēju, lai sagatavotu mūsdienu prasībām un nākotnes izaicinājumiem atbilstošus kompetentus, kritiski domājošus, emocionāli inteliģentus un digitāli prasmīgus speciālistus ar starpdisciplinārām zināšanām nodarbinātībai vadošos amatos privātajā un publiskajā sektorā, vienlaikus stiprinot spēju konkurēt globālajā tirgū.
Studiju programmas uzdevumi	Uzdevumi:
	 nodrošināt studentiem nepieciešamo vispārējo un profesionālās jomas zināšanu grozu un šo zināšanu kritisku izpratni par uzņēmējdarbības vadības un ekonomikas procesu darbību un attīstības tendencēm;
	 veidot un attīstīt prasmes un kompetences, lai apgūto zināšanu izmantošana rezultētos ar profesionālas, inovatīvas un pētnieciskas darbības veikšanu, kuras ietvaros individuāla vai komandas darba rezultātā tiek identificēta un analītiski izvērtēta informācija, problēmas un risinājumi zinātnes nozarē vai profesijā;
	 veidot studentiem prasmes un kompetences sniegt skaidrojumus, spējot diskutēt par tiem gan ar ekspertiem, gan citiem sabiedrības pārstāvjiem, pieņemot lēmumus un rodot radošus risinājumus mainīgos vai neskaidros apstākļos, kā arī uzņemoties atbildību un iniciatīvu, vienlaikus spējot izvērtēt savas profesionālās darbības ietekmi uz vidi un sabiedrību un spējot patstāvīgi strukturēt savu un citu izglītošanos un profesionālo pilnveidi;
	 radīt priekšnoteikumus pievilcīgas karjeras attīstībai un vairot studentiem izpratni par profesionālo ētiku, praktizējoties privātajā vai publiskajā sektorā, kas nodrošina iespēju līdzdarboties pārvaldības procesu plānošanā, īstenošanā un attīstībā, vienlaikus meklējot un rodot risinājumus problēmām reālajā darba vai uzņēmējdarbības vidē nacionālā vai starptautiskā mērogā.
Sasniedzamie studiju rezultāti	Atbilstoši profesijas standartam "Funkcionālais vadītājs" un profesionālo kvalifikāciju prasībām Tirgvedības (Mārketinga) vadītājam, Starptautisko sakaru vadītājam un Finanšu vadītājam, noteikti sasniedzamie studiju rezultāti: Zināšanas:

- zina un izprot komercdarbības vidi un to ietekmējošos faktorus, kā arī likumsakarības un procesus uzņēmējdarbības vadībā un tautsaimniecībā, sasaistot to ar konkrētu profesionālās specializācijas jomu un tās lomu vienota organisma darbībā;
- pārzin uzņēmuma funkcionālās jomas vadību atbilstoši uzņēmējdarbības un organizācijas vadības teorijām un attīstības tendencēm;
- spēj pierādīt kritisku izpratni par vispārējām, specializētām un starpdisciplinārām zināšanām, kas nodrošina profesionālās darbības attīstības iespējas un tās ietekmi uz vidi un sabiedrību.

Prasmes:

- izmantojot zinātniskās pētniecības metodes, spēj novērtēt organizācijas darbību kopumā un konkrēto funkcionālo jomu, analizējot to ietekmējošos faktorus, ekonomiskās attīstības tendences un attīstības iespējas vietējā un starptautiskā mērogā;
- prot novērtēt organizācijas kopējo darbību un politiku, identificējot pilnveides iespējas un izstrādājot, kā arī ieviešot organizācijas un konkrētās funkcionālās jomas procesus stratēģiskajai attīstībai un risku novēršanai;
- prot kontrolēt stratēģijas izpildi, ikdienas darījumus, organizācijas struktūrvienību darbības vispārējo uzdevumu izpildi,
- prot pielietot regulējošo normatīvo aktu prasības;
- prot izvēlēties un lietot digitālās tehnoloģijas darba pienākumu veikšanai, pētniecībai un mācīšanās mērķiem.

Kompetences:

- spēj patstāvīgi iegūt, atlasīt un analizēt informāciju un to izmantot savas darbības jomas lēmumu pieņemšanā, rodot radošus risinājumus mainīgos vai neskaidros apstākļos, ieviešot inovācijas attiecīgajā funkcionālajā jomā;
- spēj formulēt funkcionālās jomas stratēģiskos, taktiskos un operatīvos mērķus, saskaņojot tos ar organizācijas mērķiem, izvērtējot organizācijas attīstības iespējas un riskus, atbilstoši organizācijas darbības stratēģijai, vienlaikus spējot izskaidrot vides izmaiņu radītās sekas un veikt racionālu darbību organizācijas konkurētspējas stiprināšanā;
- spēj vadīt savas funkcionālās atbildības sfēras darbību, nodrošinot resursu, tai skaitā finanšu, racionālu izmantošanu noteikto uzdevumu izpildei, kā arī spējot nodrošināt struktūrvienības efektīvu vadīšanu, plānojot, organizējot un koordinējot padotā personāla darbību noteikto uzdevumu precīzai, savlaicīgai un kvalitatīvai izpildei;

	 spēj uzņemties atbildību un būt profesionāli ētiskam multikulturālā vidē, vienlaikus spējot strauji pielāgoties pārmaiņām un nākotnes izaicinājumiem, saglabājot emocionālo inteliģenci un pašdisciplīnu;
	 spēj atbildīgi un droši pielietot digitālo pratību dažādās situācijās profesionālajā darbībā, pētniecībā, mūžizglītībā, organizējot un vadot komandas darbu, kā arī apgūt, radīt un koplietot digitālo saturu.
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Bakalaura darbs

4.1.2. Analīze un novērtējums par studiju programmas atbilstību studiju virzienam. Analīze par programmas nosaukuma, koda, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti. Studiju programmas īstenošanas ilguma un apjoma (tajā skaitā atšķirīgiem studiju programmas īstenošanas variantiem) raksturojums un lietderības novērtējums.

Veicot būtiskās izmaiņas studiju programmā, tika analizēta studiju programmas iekļaušanās Ekonomikas un pārvaldības fakultātes studiju virzienā "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" un atbilstība Ventspils Augstskolas stratēģiskajiem un kvalitatīvajiem mērķiem.

Studiju virziena "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" profesionālā bakalaura studiju programma "Biznesa vadība" ir veidota sasaistē ar starptautiska, nacionālā un reģionāla līmeņa attīstības plānošanas dokumentiem, kā arī, saskaņā ar Ventspils Augstskolas misiju, vīziju un attīstības stratēģiju 2021. — 2027. gadam. Papildus, veicot būtiskas izmaiņas studiju programmā, analizēta programmas iespējamā attīstība ilgtermiņā saskaņā ar attīstības tendencēm pasaulē un nozarē.

Būtisko izmaiņu veikšanas mērķis studiju programmā ir nodrošināt iespēju studentiem četru gadu laikā pilna laika klātienē iegūt vispārējās, profesionālās darbības jomas un profesionālās specializācijas zināšanas, caurvijot starpdisciplinārās zināšanas, prasmes un kompetences, ietverot tehnoloģiju un digitālo prasmju attīstību un stiprinot konkurētspēju starptautiskā līmenī un pielāgošanos spēju nākotnes profesijām. Balstoties uz digitālajiem faktoriem un cilvēka faktora, proti, prasmēm darbā ar datiem, mākslīgo intelektu, jaunām tehnoloģijām, gan arī prasmēm, kas nodrošina veiksmīgu procesu pārvaldību un cilvēku mijiedarbību (tirgvedības, finanšu, starptautisko sakaru un citās jomās), gan vispārīgām prasmēm kā radošums, problēmu risināšana, sarunu vadīšana, kritiskā domāšana, prasme strādāt komandā, sociāli emocionālā kompetence, starpkultūru komunikācijas prasme, prasme pielāgoties un vadīt pārmaiņas, studentam tiks nodrošināts nepieciešamais zināšanu, prasmju un kompetenču grozs, lai varētu veiksmīgi sevi pozicionēt darba tirgū un veicināt uzņēmējdarbības attīstību.

Lai nodrošinātu studējošā iegūstamās augstākās izglītības kvalitāti atbilstoši studiju laikā izvēlētajai profesionālajai specializācijai, studējošie papildu profesionālās specializācijas studiju kursiem izstrādā studiju darbu, apgūst praksi un aizstāv bakalaura darbu izvēlētās profesionālās specializācijas jomā.

Profesionālā bakalaura studiju programmas "Biznesa vadība" studiju noslēgumā tiek iegūts profesionālais bakalaura grāds biznesa vadībā un profesionālā kvalifikācija atbilstoši profesionālajai specializācijai.

Būtiskās izmaiņas studiju programmā ietver izmaiņas iegūstamajā profesionālajā kvalifikācijā (skatīt zemāk pievienoto 4.1. tabulu).

4.1. tabula Izmaiņas iegūstamajā profesionālajā kvalifikācijā

	Esošā studiju programma	Pilnveidotā studiju programma
Nosaukums	Profesionālā bakalaura studiju programma "Biznesa vadība"	Profesionālā bakalaura studiju programma "Biznesa vadība"
Studiju virziens	Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība	Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība
Grāds	Profesionālais bakalaura grāds biznesa vadībā	Profesionālais bakalaura grāds biznesa vadībā
Profesionālā kvalifikācija	Uzņēmuma vadītāja kvalifikācija (Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes 2019. gada 18. septembra sēde, protokols Nr. 6. Pilns dokumenta izklāsts pieejams elektroniskajā saitē: https://registri.visc.gov.lv/profiz glitiba/dokumenti/standarti/201 7/PS-115.pdf)	Funkcionālā vadītāja kvalifikācija (Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes 2019. gada 12. jūnija sēdē, protokols Nr. 4. Pilns dokumenta izklāsts pieejams elektroniskajā saitē: https://registri.visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/stand arti/2017/PS-107.pdf) vienā no šādām specializācijām: - Tirgvedības (Mārketinga) vadītājs (Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes 2019. gada 18. septembra sēdē, protokols Nr. 6. Pilns dokumenta izklāsts pieejams elektroniskajā saitē: https://registri.visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/prof_kval_pamatprasibas/2017/PKP-062.pdf); - Starptautisko sakaru vadītājs (Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes 2019. gada 11. decembra sēdē, protokols Nr. 8. Pilns dokumenta izklāsts pieejams elektroniskajā saitē: https://registri.visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/prof_kval_pamatprasibas/2017/PKP-066.pdf); - Finanšu vadītājs (Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes 2019. gada 16. oktobra sēdē, protokols Nr. 7. Pilns dokumenta izklāsts pieejams elektroniskajā sapakšpadomes 2019. gada 16. oktobra sēdē, protokols Nr. 7. Pilns dokumenta izklāsts pieejams elektroniskajā saitē:

	https://registri.visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/prof_kval_pamatprasibas/2017/PKP-064.pdf).
--	---

Balstoties uz iegūstamo grādu un kvalifikāciju, ir noteikts profesionālās bakalaura studiju programmas "Biznesa vadība" mērķis, uzdevumi, kā arī identificēti studiju sasniedzamie rezultāti, kas savstarpēji ir saistīti (skat. pielikumu 4.1.).

Studijām profesionālajā bakalaura studiju programmā "Biznesa vadība" var pieteikties personas ar vispārējo vidējo izglītību vai profesionālo vidējo izglītību (3.kvalifikācijas līmenis saskaņā ar LR Profesionālās izglītības likuma 5. punkta 3) apakšpunktu). Uzņemšanas prasības un kārtību reglamentē Ventspils Augstskolas noteikumi "Uzņemšanas noteikumi un imatrikulācijas kārtība Ventspils Augstskolā". Uzņemšanas noteikumu prasības: centralizētais eksāmens matemātikā; centralizētais eksāmens vai STIP (STIP – starptautiskas testēšanas institūcijas pārbaudījums svešvalodā) angļu valodā un centralizētais eksāmens latviešu valodā. Konkursa vērtējums tiek aprēķināts kā svērtais vidējais: P1 · 0,5 + P2 · 0,3 + P3 · 0,2; kur P1 = CE matemātikā, P2 = CE vai STIP angļu valodā, P3 = CE latviešu valodā. Priekšrocības: ārpus konkursa budžeta vietā tiek ieskaitīti reflektanti, kuri pēdējo divu gadu laikā ieguvuši godalgotu vietu Latvijas vai starptautiskās priekšmetu olimpiādēs matemātikā, informātikā, biznesa ekonomiskajos pamatos.

Profesionālās bakalaura studiju programmas "Biznesa vadība" nosaukums ir atbilstošs norādītajam programmas līmenim un saturam un tās īstenošanas principus nosaka Ministru kabineta 2014. gada 26. augusta noteikumi Nr. 512 "Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu".

4.1.3. Studiju programmas ekonomiskais un sociālais pamatojums, analīze par absolventu nodarbinātību.

Plānotās izmaiņas studiju programmā ir cieši saistītas ar attīstības tendencēm pasaulē, kā arī ar Latvijas valsts un Kurzemes reģiona tautsaimniecības kapacitātes stiprināšanu draudzīgas un digitāli transformētas uzņēmējdarbības vides veidošanā, vienlaikus stiprinot zināšanās un inovācijās balstītu ekonomiku.

Analizēta programmas iespējamā attīstība ilgtermiņā saskaņā ar attīstības tendencēm pasaulē un nozarē. Pasaules un tai skaitā ES tirgū notiek straujas un visaptverošas pārmaiņas, kas saistītas gan ar tehnoloģiskajiem jauninājumiem, gan ar inovāciju globalizāciju, gan ar strauji mainīgo ģeopolitisko un ekonomisko situāciju.

Apvienoto nāciju organizācija izvirzījusi 17 ilgtspējīgas attīstības mērķus, tai skaitā kvalitatīvu izglītību, kas ietver līdz 2030. gadam nodrošināt, ka visi apmācāmie apgūst zināšanas un prasmes, kas vajadzīgas ilgtspējīgas attīstības veicināšanai, tostarp izglītojot par ilgtspējīgu attīstību un ilgtspējīgu dzīvesveidu, cilvēktiesībām, dzimumu līdztiesību, veicinot miera un nevardarbības kultūru, globālo pilsoniskumu un radot izpratni par kultūras daudzveidību un kultūras ieguldījumu ilgtspējīgā attīstībā, paredzot, ka izglītība ir mācību process, kas virzīts uz kompetenču veidošanu un izglītībā vairāk uzmanības tiek veltīts digitālo prasmju apguvei, tādējādi veicinot nākotnes ekonomikai un tās izaugsmei atbilstošas zināšanas un prasmes, kas cilvēkam nepieciešamas darbā un citās dzīves jomās.

Ilgtspējīgas attīstības programmā "Ilgtspējīga Eiropa līdz 2030. gadam" noteikto mērķu sasniegšana ietver pasākumus izglītības modernizācijai, zinātniskās darbības potenciāla attīstībai un vienlīdzīgas augstākās izglītības pieejamības nodrošināšanai.

Vienlaikus Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030.gadam ietver prioritāti, kas paredz sniegt jaunas iespējas radošiem un uzņēmīgiem indivīdiem izvēlēties reģionu un pilsētas, kur veiksmīgi sākt uzņēmējdarbību, kas vienuviet ietver iespējas atbilstošas izglītības ieguvei un piemērotai uzņēmējdarbības videi kā priekšnoteikumu, lai iekļautos un spētu konkurēt globālajā tirgū, tādējādi stiprinot uzņēmējdarbību kā inovāciju virzītājspēku un padarot pievilcīgāku karjeras izvēli lielākajai sabiedrības daļai.

Jāatzīmē, ka Nacionālajā attīstības plānā 2021. — 2027. gadam, kā galvenajā valsts vidējā termiņa attīstības plānošanas dokumentā, atspoguļotā vīzija par sabiedrību kā zināšanu sabiedrību ietver kvalitatīvas, iekļaujošas un mūsdienīgas izglītības stiprināšanu, veidojot noturīgu demokrātisko sabiedrību, starptautiski izcilu zinātni, inovatīvus uzņēmumus un kompetentu darbaspēku gan privātajā sektorā, gan valsts pārvaldē, kas atbilst mūsdienu prasībām un ir atvērta arī nākotnes izaicinājumiem, sagatavojot kritiski domājošus, emocionāli inteliģentus un digitāli prasmīgus sava aroda speciālistus.

Izglītības attīstības pamatnostādnēs 2021. — 2027.gadam, kas nosaka vienotu valsts politiku un attīstības stratēģiju izglītībā, nozīmīga uzmanība vērsta uz modulāru, elastīgu un prasmju pilnveidi veicinošu, pētniecībā balstītu studiju programmu attīstību, kas tai skaitā ietver tehnoloģiju un digitālo prasmju attīstību, lai mazinātu "digitālās plaisas" rašanos, vienlaikus stiprinot konkurētspēju starptautiskā līmenī un pielāgošanos spēju nākotnes profesijām.

Cilvēkkapitāla stiprināšanā būtiska nozīme ir atbilstoša izglītības satura nodrošināšanā, sekmējot jaunu prasmju un zināšanu apgūšanu un panākot nākotnē darba tirgū nepieciešamu zināšanu apguvi, ka ietver mērķtiecīgu sabiedrības izpratnes maiņu par nākotnē pieprasītām un labklājību nodrošinošām zināšanām un prasmēm.

Augstākās izglītības piedāvājums, kas veidots inovācijās, zināšanās un prasmēs balstītu vērtību palielināšanai sniegs attīstības ieguldījumu gan kopējā ekonomikā, gan katra uzņēmuma radītajā vērtībā.

Īstenojot būtiskās izmaiņas profesionālajā bakalaura studiju programmā "Biznesa vadība", tiks vairotas nākotnes profesijām atbilstoša izglītības piedāvājuma iespējas reģionālā, valsts un starptautiskā mērogā sagatavot augsti kvalificētus speciālistus uzņēmējdarbības vadības jomā studiju virzienā "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība".

Ņemot vērā nostādnes augstākajā izglītībā ES un pasaulē, uzsvars un prioritāte tiek dotas tām studiju programmām, kuru ietvaros tiek piešķirta profesionālā kvalifikācija, kas nodrošina veiksmīgāku iekļaušanos darba tirgū, jo tiek nodrošināta uzņēmumu pārstāvju iesaiste apmācību procesā.

Šādas izmaiņas nodrošinātu sabiedrības ilgtspējai atvērtu un uzņēmējdarbību veicinošu profesionālās augstākās izglītības ieguves iespēju, kas ir priekšnoteikums cilvēkkapitāla pieejamībai caur stratēģisko un profesionālo kompetenču attīstību.

Būtiski atzīmēt, ka Ekonomikas un pārvaldības fakultātē tiek veikta zinātniski pētnieciskā darbība, kuras mērķis ir veikt sistemātiskus pētījumus dažādās ekonomikas un uzņēmējdarbības attīstības jomās, kas sekmē pētniecībā balstītas studijas.

Ventspils Augstskolas Ekonomikas un pārvaldības fakultātei ir spēja un kapacitāte, lai nodrošinātu šobrīd un nākotnē darba tirgus prasībām atbilstošu kompetenču un prasmju kopuma apguves iespējas, kas ietver kvalificēta mācībspēku esamību, piemērotu materiālo bāzi un labas iespējas gan ekonomikas un uzņēmējdarbības nozares izpētei, gan augsta līmeņa speciālistu sagatavošanai, gan priekšnoteikumu biznesa ideju attīstībai.

Ciešā sadarbība ar uzņēmējiem, pašvaldībām, sabiedriskajām organizācijām, profesionālajām asociācijām, izglītības un zinātnes institūcijām u.c. rezultējas veiksmīgā VeA īstenotās profesionālā bakalaura studiju programmas "Biznesa vadība" absolventu integrācijā uzņēmējdarbības vidē un darba tirgū privātajā un publiskajā sektorā. Jau studiju laikā nodrošinātā studējošo prakse nozares uzņēmumos vai publiskajā pārvaldē pilsētas, reģiona un nacionālā mērogā, pielietojot studiju laikā iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču grozu praktisku pienākumu veikšanā, kā arī bakalaura darba tēmu izvēles un izstrādes atbilstība uzņēmējdarbības vides stiprināšanai un darba devēju vajadzībām, rada priekšnoteikumus absolventu karjeras attīstībai un ieguldījumam tautsaimniecībā, esot nodarbinātiem vidējā līmeņa un augsta līmeņa speciālistu, kā arī vadītāju amatos finanšu, ekonomikas, mārketinga un sabiedrisko attiecību, starptautisko sakaru, cilvēkresursu vadības, loģistikas, radošās industrijas, sporta, veselības u.c. jomās.

4.1.4. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums.

Profesionālajā bakalaura studiju programmā "Biznesa vadība" kopumā studē 93 studenti. Studējošo skaitā 2022./2023. akadēmiskā gada ietvarā vērojama augšupejoša tendence, salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, par ko liecina 34% pieaugums uzņemto studentu pozīcijā, tostarp palielinot turpmāko gadu absolventu skaitu uzņemto studentu pārcelšanā augstākos kursos pielīdzināšanas rezultātā (skatīt pielikumu 4.2. par studējošo skaita dinamiku).

Kā vienu no svarīgākajiem studentu skaitu ietekmējošajiem faktoriem var minēt, COVID — 19 pandēmijas radītās grūtības ne tikai izglītībā, bet tautsaimniecības attīstībā kopumā, kas ietvēris gan attālināto studiju pieeju, gan liedzis iespēju nodrošināt nepieciešamos mārketinga pasākumus studentu pilnvērtīgai piesaistei, tostarp veidojot klātienes dialogu gan ar vispārējās, gan profesionālās vidējās izglītības iestāžu pedagogiem un audzēkņiem.

Vienlaikus būtiski uzsvērt vitālo nepieciešamību profesionālās bakalaura studiju programmas "Biznesa vadība" pilnveidei. Veicot būtiskās izmaiņas profesionālajā bakalaura studiju programmā "Biznesa vadība", tiks palielināta studiju programmas attīstības perspektīva piesaistīt vairāk studentus vienlaikus arvien vairāk stiprinot reģionālo attīstību augsti kvalificēto speciālistu sagatavošanā. Būtisko izmaiņu rezultātā studentiem četru gadu laikā pilna laika klātienē būs iespēja iegūt vispārējās, profesionālās darbības jomas un profesionālās specializācijas zināšanas, caurvijot starpdisciplinārās zināšanas, prasmes un kompetences, kas balstītas uz digitālajiem faktoriem un cilvēka faktora, proti, prasmēm darbā ar datiem, mākslīgo intelektu, jaunām tehnoloģijām, gan arī prasmēm, kas nodrošina veiksmīgu procesu pārvaldību un cilvēku mijiedarbību, gan vispārīgām prasmēm kā radošums, problēmu

risināšana, sarunu vadīšana, kritiskā domāšana, prasme strādāt komandā, sociāli emocionālā kompetence, starpkultūru komunikācijas prasme, prasme pielāgoties un vadīt pārmaiņas.

4.2. Studiju saturs un īstenošana

4.2.1. Studiju programmas satura analīze. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums, vai un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm.

Profesionālās bakalaura studiju programmas "Biznesa vadība" saturā un apjomā tiek ievērots Augstskolu likums, Izglītības likums, Ministru kabineta noteikumi Nr.512 "Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu" (turpmāk — MK noteikumi Nr.512), Ministru kabineta noteikumi Nr.264 "Noteikumi par Profesiju klasifikatoru, profesijai atbilstošiem pamatuzdevumiem un kvalifikācijas pamatprasībām" un citi saistošie tiesību akti un dokumenti (pielikums "Profesionālās bakalaura studiju programmas "Biznesa vadība" atbilstība valsts izglītības standartam"). Studiju programmas satura un apjoma struktūra veidota ievērojot MK noteikumos Nr. 512 noteiktu satura un apjoma struktūru:

- vispārizglītojošie studiju kursi ir vismaz 22 kredītpunktu apjomā;
- nozares (profesionālās darbības jomas) teorētiskie pamatkursi un informācijas tehnoloģiju kursi vismaz 36 kredītpunktu apjomā;
- nozares (profesionālās darbības jomas) profesionālās specializācijas kursi vismaz 64 kredītpunktu apjomā;
- izvēles daļas kursi vismaz sešu kredītpunktu apjomā;
- prakse vismaz 20 kredītpunktu apjomā;
- bakalaura darba izstrāde un aizstāvēšana, vismaz 12 kredītpunktu apjomā.

Studiju programmas apguves rezultātā tiek iegūts profesionālais bakalaura grāds biznesa vadībā un Funkcionālā vadītāja kvalifikācija ar profesionālo specializāciju: Tirgvedības (Mārketinga) vadītājs, Starptautisko sakaru vadītājs, Finanšu vadītājs (skatīt pielikumu "Iegūstamās kvalifikācijas atbilstība profesijas standartam un profesionālās kvalifikācijas prasībām"). Pamatojoties uz profesiju standarta "Funkcionālais vadītājs" izvirzītajām prasībām un profesionālo kvalifikāciju prasībām, tika noteikti sasniedzamie studiju rezultāti zināšanu, prasmju un profesionālo kompetenču grozam. Funkcionālais vadītājs atbilstoši tirgvedības (mārketinga) starptautisko sakaru vai finanšu specializācijai:

- spēj analizēt, izstrādāt un ieviest konkrētās funkcionālās jomas procesus, pilnveidot tos, plānot, vadīt un kontrolēt stratēģijas izpildi, organizācijas struktūrvienību efektīvu un racionālu darbību;
- spēj patstāvīgi iegūt, atlasīt un analizēt informāciju un to izmantot savas darbības jomas lēmumu pieņemšanā;
- spēj rast radošus risinājumus mainīgos vai neskaidros apstākļos, ieviest inovācijas attiecīgajā funkcionālajā jomā;
- spēj analītiski aprakstīt problēmas un risinājumus, tos izskaidrot un argumentēti diskutēt gan ar vadību, gan ar citām iesaistītām pusēm;
- spēj izvērtēt savas profesionālās darbības ietekmi uz vidi un sabiedrību;
- izprot profesionālo ētiku;
- spēj uzņemties atbildību un iniciatīvu, veicot darbu individuāli, komandā un vadot citu cilvēku darbu.

Studiju kursu kartējuma, kas pievienots pielikumā, studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai ietvarā tika noteikti turpmāk minētie sasniedzamie studiju rezultāti, kas nodrošinās sabiedrības ilgtspējai un tautsaimniecības attīstībai atvērtu un uzņēmējdarbību veicinošu profesionālās augstākās izglītības ieguves iespēju, lai sagatavotu mūsdienu prasībām un nākotnes izaicinājumiem atbilstošus kompetentus, kritiski domājošus, emocionāli inteliģentus un digitāli prasmīgus speciālistus ar starpdisciplinārām zināšanām nodarbinātībai vadošos amatos privātajā un publiskajā sektorā, vienlaikus stiprinot spēju konkurēt globālajā tirgū.

Zināšanas

- zin un izprot komercdarbības vidi un to ietekmējošos faktorus, kā arī likumsakarības un procesus uzņēmējdarbības vadībā un tautsaimniecībā, sasaistot to ar konkrētu profesionālās specializācijas jomu un tās lomu vienota organisma darbībā;
- pārzin uzņēmuma funkcionālās jomas vadību atbilstoši uzņēmējdarbības un organizācijas vadības teorijām un attīstības tendencēm;
- spēj pierādīt kritisku izpratni par vispārējām, specializētām un starpdisciplinārām zināšanām, kas nodrošina profesionālās darbības attīstības iespējas un tās ietekmi uz vidi un sabiedrību.

Prasmes

- izmantojot zinātniskās pētniecības metodes, spēj novērtēt organizācijas darbību kopumā un konkrēto funkcionālo jomu, analizējot to ietekmējošos faktorus, ekonomiskās attīstības tendences un attīstības iespējas vietējā un starptautiskā mērogā;
- prot novērtēt organizācijas kopējo darbību un politiku, identificējot pilnveides iespējas un izstrādājot, kā arī ieviešot organizācijas un konkrētās funkcionālās jomas procesus stratēģiskajai attīstībai un risku novēršanai;

- prot kontrolēt stratēģijas izpildi, ikdienas darījumus, organizācijas struktūrvienību darbības vispārējo uzdevumu izpildi,
- prot pielietot regulējošo normatīvo aktu prasības;
- prot izvēlēties un lietot digitālās tehnoloģijas darba pienākumu veikšanai, pētniecībai un mācīšanās mērķiem.

Kompetences

- spēj patstāvīgi iegūt, atlasīt un analizēt informāciju un to izmantot savas darbības jomas lēmumu pieņemšanā, rodot radošus risinājumus mainīgos vai neskaidros apstākļos, ieviešot inovācijas attiecīgajā funkcionālajā jomā;
- spēj formulēt funkcionālās jomas stratēģiskos, taktiskos un operatīvos mērķus, saskaņojot tos ar organizācijas mērķiem, izvērtējot organizācijas attīstības iespējas un riskus, atbilstoši organizācijas darbības stratēģijai, vienlaikus spējot izskaidrot vides izmaiņu radītās sekas un veikt racionālu darbību organizācijas konkurētspējas stiprināšanā;
- spēj vadīt savas funkcionālās atbildības sfēras darbību, nodrošinot resursu, tai skaitā finanšu, racionālu izmantošanu noteikto uzdevumu izpildei, kā arī spējot nodrošināt struktūrvienības efektīvu vadīšanu, plānojot, organizējot un koordinējot padotā personāla darbību noteikto uzdevumu precīzai, savlaicīgai un kvalitatīvai izpildei;
- spēj uzņemties atbildību un būt profesionāli ētiskam multikulturālā vidē, vienlaikus spējot strauji pielāgoties pārmaiņām un nākotnes izaicinājumiem, saglabājot emocionālo inteliģenci un pašdisciplīnu;
- spēj atbildīgi un droši pielietot digitālo pratību dažādās situācijās profesionālajā darbībā, pētniecībā, mūžizglītībā, organizējot un vadot komandas darbu, kā arī apgūt, radīt un koplietot digitālo saturu.

Lai studiju programmas absolventi spētu pieņemt stratēģiskus, ambiciozus un radošus lēmumus un strādāt vadošos amatos privātajā un publiskajā sektorā, tiek apgūtas un attīstītas vispārējās un nozares darbības jomas zināšanas, prasmes, attieksmes un kompetences (pielikumā pievienoti studiju kursu apraksti un studiju programmas plāns).

Izvērtējot attīstības tendences un ievērojot mūsdienu darba tirgus prasības, vienlaikus salīdzinot ar citām ES valstīs atzītu augstskolu studiju programmām, kā arī izprotot sadarbības partneru un nozares uzņēmumu vērtības un ieteikumus, sabalansējot to ar saviem resursiem un ievērojot AIKA sniegtos ieteikumus attīstībai, ir izstrādātas būtiskas izmaiņas studiju programmā un studiju kursos, kuras plānots izskatīt studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros.

Pielikumā:

- studiju kursu kartējums;
- studiju programmas plāns;

- studiju kursu apraksti;
- studējošo prakses īstenošanas pārskats prakses uzņēmumu saraksts;
- studējošo gala pārbaudījumu darbu pārskats.

4.2.2. Studiju īstenošanas metožu (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums

Profesionālā bakalaura studiju programma "Biznesa vadība" tiek īstenota kā pilna laika studiju programma četru gadu periodā. Nolūkā sniegt skaidru caurskatāmu studiju kursa īstenošanas ietvaru studentiem, studiju kursa īstenošanas sākumā tiek definēts studiju kursa mērķis, studiju kursa saturs, kalendārais plāns, sasniedzamie rezultāti studiju kursa ietvarā, studiju kursa rezultātu vērtēšana un kritēriji, kā arī studējošā individuālā patstāvīgā darba organizācija.

Zināšanu, prasmju, attieksmju un kompetenču apguve studiju kursa īstenošanas ietvaros aptver vairākas metodes, tostarp aktīvu darbu nodarbībās, ietverot teorētisko zināšanu ieguvi un šo zināšanu pārnesi praktiskā darba ietvaros, veicot to individuāli vai grupās, caurvijot diskusijās dialoga veidošanai un praktisko iemaņu stiprināšanai, izmantojot "Prāta vētru", simulāciju u.c.. Lekcijas un semināri, kā arī praktiskais darbs individuāli vai grupās notiek klātienē vai tiešsaistē, izmantojot digitālās platformas, nodrošinot studējošajiem teorētisko zināšanu groza ieguvi un to pielietojuma nostiprināšanu praktiskajā darbā, patstāvīgi analizējot informāciju, datus, izstrādājot studiju kursa ietvaros noteiktos studiju darbus, referātus, esejas, prezentācijas u.c. Aktīva diskusija nodarbību laikā, kā arī patstāvīgā darba prezentācija individuāli vai komandā veido studējošā kritisko izpratni par noteikto tēmu, vienlaikus stiprinot radošumu, sarunu vadīšanu, prasmi strādāt komandā, sociāli emocionālo kompetenci. Būtiska loma katra studiju kursa apguvei ir katra studējošā patstāvīgais darbs, kas ietver: regulāru studiju kursa vielas apgūšanu, izmantojot lekciju materiālus, obligāto mācību literatūru, interneta resursus u.c.; patstāvīga praktiskā darba izstrādi; mājas darbu izstrādi; gatavošanos pārbaudes darbiem u.c. Studiju process norisinās un balstīts uz problēmsituāciju analīzēm, lai attīstītu studentu teorijas pielietojuma spējas, diskusijas, argumentācijas un prezentācijas prasmes, analizējot pētniecisko literatūru un nozares praktiskās problēmas. Uzmanība tiek pievērsta arī pētniecībai un pētniecības metožu un rezultātu integrēšanai studiju procesā.

Lai nodrošinātu padziļinātu izpratni par nozari, kas balstīta uz aktuālajām attīstības tendencēm un problēmu risinājumiem, studējošajiem ir iespēja apmeklēt nozares vai profesionālās darbības jomas ekspertu vieslekcijas vai ārvalstu docētāju seminārus, kas rada priekšnoteikumus arī starpkultūru komunikācijas prasmes attīstībai.

Studiju programmas docētāji un studējošie izmanto e-mācību vidi "Moodle" un konferenču tiešsaistes programmu "BigBlueButton". Platformā "Moodle" ir ievietoti studiju kursu materiāli. Izmantojot iepriekš minētās digitālās tehnoloģijas, tiek nodrošināta arī viedokļu un informācijas apmaiņa starp pasniedzēju un studentiem, kā arī starp pašiem studentiem.

Studiju procesā tiek izmantotas dažādas zināšanu, prasmju, attieksmju un kompetenču novērtēšanas metodes mutvārdos un rakstveidā gan studiju kursa apguves laikā, gan noslēgumā: kontroldarbs, mājas, darbs, tests, eseja, referāts, studiju darbs, prezentācijas demonstrācija, eksāmens. Studiju kursa apguves laikā, kā arī novērtēšanā būtiska uzmanība tiek pievērsta akadēmiskajam godīgumam un ētikas principu ievērošanai, kas pieejami VeA personālam un studējošajiem.

Studiju darbu un bakalaura darbu izstrādes vadības procesā, kā arī novērtēšanas procesā tiek piesaistīts ne tikai VeA akadēmiskais personāls, bet arī profesionālās darbības jomas eksperti un speciālisti, tādējādi stiprinot studējošo profesionalitāti atbilstoši zinātnes nozarei un tautsaimniecības vajadzībām.

Studentcentrētas pieejas nodrošināšanā docētāji gan studiju kursa apguves laikā, gan zināšanu, prasmju un kompetenču novērtēšanas posmā ievēro katra studenta iespējas un sadarbības nozīmīgu atgriezeniskās saites īstenošanā. Vienlīdzīgas individuālās pieejas ietvarā, studentiem tiek piedāvātas konsultācijas, individuālās pārrunas gan klātienē gan attālināti, tādējādi radot priekšnoteikumus studējošajiem, lai mazinātu studentu atšķirīgo iepriekš iegūto zināšanu līmeni, intereses, kultūras atšķirības, pieredzi u.c. Savstarpējā studenta un docētāja sadarbība vērsta uz veiksmīgu studiju programmas rezultātu sasniegšanu.

4.2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju, tajā skaitā norādīt, vai augstskola/ koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietu. Ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā, sniegt informāciju, kā tiek nodrošinātas prakses iespējas svešvalodā, tajā skaitā ārvalstu studējošajiem. Sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu.

Lai nodrošinātu zināšanu, prasmju un kompetenču stiprināšanu iegūstamajā kvalifikācijā, profesionālās bakalaura studiju programmas "Biznesa vadība" ietvaros paredzēta profesionālā prakse 20 KP apjomā. Veicot būtiskās izmaiņas studiju programmā, prakses vietas izvēle un saturs tiks cieši saistīts un veidots atbilstoši sasniedzamajiem studiju rezultātiem profesionālās specializācijas ietvaros: Tirgvedības (Mārketinga) vadītājs, Starptautisko sakaru vadītājs, Finanšu vadītājs.

VeA ilggadējas darbības laikā ir izveidojusi ciešu sadarbību ar nozares uzņēmumiem un citām organizācijām privātajā un publiskajā sektorā, kas ietver nozares vajadzību un sabiedrības interešu integrēšanu uzņēmējdarbības stiprināšanā un darba tirgus vajadzībām atbilstošu speciālistu sagatavošanā. Šāda sadarbība nodrošina studējošajiem nozīmīgu individualizētu atbalstu prakses vietas nodrošināšanai, vienlaikus veicinot turpmāko karjeras attīstību (pielikumā pievienots prakses nolikums).

Studējošajiem prakses vietas atbilstoši iegūstamajai kvalifikācijai tiek piedāvātas gan privātajā, gan publiskajā sektorā pilsētas, reģiona, nacionālā un starptautiskā mērogā, kā piemēram, SIA "Bucher Municipal", AS "Swedbank", AS "Wasserkabel Baltic", SIA "VNK serviss", SIA "Ventspils nafta termināls", SIA "Hansa Matrix Ventspils", SIA "TechGym", SIA Baltic Logistic Solutions, SIA "PricewaterhouseCoopers", SIA "Kurekss", Ventspils, Kuldīgas un Talsu pašvaldības iestādēs un kapitālsabiedrībās, LIAA Ventspils Biznesa Inkubators, Nodibinājumā "Ventspils Augsto tehnoloģiju parks", Biedrībā "Zaļo un Viedo Tehnoloģiju Klasteris", Basketbols klubā "Ventspils", Ventspils Augskolā u.c.. Vienlaikus jāuzsver, ka ERASMUS+ programmā studentiem ir iespēja doties praksē uz ārvalstu uzņēmumiem vai iestādēm, kas atrodas kādā no ERASMUS+ programmas dalībvalstīm. Jāatzīmē, ka studējošā prakses vietas izvēle atbilstoši iegūstamajai kvalifikācijai var būt patstāvīga izvēle, saskaņojot to VeA noteiktajā kārtībā.

Tiek slēgts trīspusējs līgums starp VeA, studentu un prakses vietu. Studentu praksi vada atbilstošas kvalifikācijas speciālists no prakses vietas (uzņēmuma vai organizācijas) un norīkots VeA Ekonomikas un pārvaldības fakultātes docētājs ar maģistra vai doktora grādu.

Prakses mērķis ir profesionālā vidē — reālos uzņēmuma vai organizācijas darba apstākļos pilnveidot studējošā profesionālās prasmes, attieksmes un kompetences, kā arī papildus teorētiskajām studijām dot praktiskas zināšanas un darba iemaņas, kas nepieciešamas, lai absolvējot studiju programmu studējošais iegūtu Funkcionālā vadītāja kvalifikāciju vienā no specializācijām: Tirgvedības (Mārketinga) vadītājs, Starptautisko sakaru vadītājs, Finanšu vadītājs.

Studenta uzdevumi prakses laikā ir: patstāvīgi veikt praktisku darbu, kurā reālu uzņēmējdarbības vai organizācijas pārvaldes problēmu risināšanā izmantotas studiju laikā apgūtās teorētiskās zināšanas un apgūtās praktiskās iemaņas; dokumentēt prakses norisi; sagatavot prakses atskaiti un ziņojumu par prakses norisi un paveikto darbu. Prakses atskaites aizstāvēšanai tiek izveidota Prakses atskaišu aizstāvēšanas komisija, kura sastāv no Ekonomikas un pārvaldības fakultātes studiju programmu realizācijā iesaistītā akadēmiskā personāla, kā arī neatkarīgiem nozares vai profesionālās darbības jomas ekspertiem. Prakse tiek vērtēta 10 ballu sistēmā.

4.2.5. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem

Studējošais bakalaura darba tēmu izvēlas individuāli. Lai nodrošinātu studenta izraudzītā temata atbilstību attiecīgajai studiju programmai un iegūstamajai kvalifikācijai, students konsultējas ar atbilstošo studiju kursu pasniedzējiem vai profesionālās darbības jomas speciālistiem. Apspriežoties ar potenciālo zinātnisko vadītāju, students sagatavo bakalaura darba temata pieteikumu, kur līdzās bakalaura darba tematam formulē arī darbā izvirzīto hipotēzi. Ņemot vērā to, ka izvēlētās tēmas ir saistītas ar studējošā plānoto profesionālās darbības sfēru, topošie finanšu speciālisti vai vadītāji pētījumu veic par investīciju piesaisti un pārvaldību, vērtspapīru tirgu, banku darbību, apdrošināšanas tirgu u.c., savukārt, topošie mārketinga speciālisti vai vadītāji pētījumus izstrādā saistībā klientu apmierinātību, mārketinga un sabiedrisko attiecību pasākumu analītiku un pilnveides iespējām, zīmolvedību, kā arī tiek izstrādāti bakalaura darbi loģistikas un starptautisko sakaru veidošanas jomā u.c.

Balstoties uz veicamajām būtiskajām izmaiņām iegūstamajā kvalifikācijā, paredzot specializācijas tirgvedības (mārketinga) vadībā, starptautisko sakaru vadībā un finanšu vadībā, turpmāk plānots bakalaura darba tēmu un pētījumu sasaisti ar specializāciju, tādējādi nodrošinot padziļinātu zināšanu, prasmju un kompetenču stiprināšanu izvēlētajā specializācijā.

4.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

4.3.1. Resursu un nodrošinājuma atbilstība studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai.

Resursu un nodrošinājuma atbilstības novērtējums studiju un programmas īstenošanai un studiju rezultātu sasniegšanai detalizēti sniegts šī pašnovērtējuma ziņojuma II. daļas 2.3.1. punktā.

4.3.2. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajā studiju programmā, tā finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju programmas attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo šīs studiju programmas ietvaros, norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām. Minimālais studējošo skaits studiju programmā, lai nodrošinātu studiju programmas rentabilitāti.

Par studiju programmu finansējumu, finansēšanas avotiem, izmaksām un izmaksu pozīcijām informācija sniegta ziņojuma 3.3.2. punktā.

Attiecas uz studiju programmu "Biznesa vadība"

Studiju programmā "Biznesa vadība" 01.10.2022. studē vidēji 93 studenti, kas ir ~36% no kopējā fakultātes studentu skaita. Attiecīga proporcija tiek piemērota arī aprēķinot studiju programmai attiecināmo valsts dotāciju un pašvaldības finansējumu. Programmā par maksu studējošiem noteikta mācību maksa 1520 EUR gadā. Minētie ieņēmumi vidēji sadalās sekojoši – dotācija 84%, pašvaldības finansējums 13%, ienēmumi no mācību maksām 4%.

Programmai attiecināmie izdevumi sadalās – atalgojums 59%, stipendijas 16%, preces un pakalpojumi (fakultātes) 3%, pārējie izdevumi 22%.

4.4. Mācībspēki

4.4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Kā galvenais attīstības virziens VeA cilvēkresursu attīstības un efektīvas pārvaldības sasniegšanai noteikts rīcības virziens "Cilvēkresursu attīstība", kas saistīts ar akadēmiskā un vispārējā personāla atjaunotnes sekmēšanu un pēctecības nodrošināšanu, pilnveidojot atbalsta sistēmu jaunajiem docētājiem un pētniekiem (mentorings, hospitācija, darbā ievadīšanas programma), kā arī funkciju stiprināšanu docētāju pedagoģiskās izaugsmes, metodisko līdzekļu izstrādes, pedagoģiskās un digitālās kompetences pilnveides pasākumu plānošanas un īstenošanas u.c. atbalsta pasākumiem. Minēto VeA nākotnes ieceru īstenošana tiek veikta saskaņā ar septiņām VeA vērtībām, kas saistītas ar izcilību pētniecībā un studijās, komandas darbu un atbalsta sistēmām, spēju pielāgoties mainīgajiem apstākļiem un virzīties uz sasniegumiem, atbilstoši VeA izstrādātajai un apstiprinātajai Cilvēkresursu vadības politikai un attīstības plānam 2021. — 2027.gadam, kas darbojas ciešā sazobē ar VeA dzimum līdztiesības politiku.

Profesionālā bakalaura studiju programmas "Biznesa vadība" mācībspēki atbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām un tiek piesaistīti studiju kursa īstenošanai nepieciešamo individuālās kvalifikācijas un prasmju izvērtēšanas rezultātā.

Profesionālās bakalaura studiju programmas "Biznesa vadība" docētāju valodu prasmes atbilst Ministru kabineta 2022. gada noteikumiem Nr. 157 "Noteikumi par valsts valodas zināšanu apjomu, valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību un valsts nodevu par valsts valodas prasmes pārbaudi".

Piesaistot augsti kvalificētu akadēmisko personālu atbilstoši VeA akadēmiskā personāla atlases kārtībai, tiek vērtēta akadēmiskā pieredze un sasniegumi zinātnē, kas nodrošinātu studējošiem nepieciešamo teorētisko un praktisko zināšanu, prasmju un kompetenču, pētniecisko iemaņu apguvi. No nozares un profesionālās darbības jomas piesaistīto ekspertu pievienotā vērtība profesionālās darbības jomas attīstībā, nodrošina studējošajiem profesionālo zināšanu, prasmju, attieksmju un kompetenču grozu vispārējās un profesionālās izaugsmes stiprināšanai.

Akadēmiskā personāla kvalifikācijas novērtējums tiek īstenots gan caur akadēmiskā personāla vēlēšanām, gan ikgadējās darbības novērtēšanas rezultātā, gan arī analizējot studējošo aptaujas un saņemto vērtējumu studējošo organizētā pasākuma "Gada Balva" ietvaros.

Studiju procesā iesaistītie docētāji darbojas zinātniskajā pētniecībā, praktiskajā uzņēmējdarbībā, starptautisko projektu vadībā, nepārtraukti papildina un pilnveido savas profesionālās zināšanas, t. sk. izmantojot docētāju mobilitātes programmu ERASMUS+ u. c.

Profesionālās bakalaura studijas programmas "Biznesa vadība" īstenošanā iesaistīts 31 docētājs (neietverot profesionālās prakses, maģistra darba izstrādi), t.sk.:

- Ventspils Augstskolas vēlēts akadēmiskais personāls 42 % (13);
- viesdocētāji profesionālās darbības jomas eksperti, tai skaitā 6 Ventspils Augstskolas darbinieki 58% (18).

No profesionālās bakalaura studijas programmas "Biznesa vadība" īstenošanā iesaistītā personāla:

- akadēmiskais personāls ar zinātnes doktora grādu 39% (12);
- akadēmiskais personāls, kas studē doktorantūrā 32% (10);
- akadēmiskais personāls ar maģistra grādu 26% (8);
- akadēmiskais personāls ar bakalaura grādu 3% (1).

Docētāju augstu profesionālo kvalifikāciju apliecina iesaistīšanās pētnieciskajā darbā un tiesības veikt ekspertu darbu. Latvijas Zinātnes padomes (LZP) eksperta tiesības ir piešķirtas diviem studiju programmas docētājiem:

- profesore Una Libkovska zinātnes nozare: ekonomika un uzņēmējdarbība;
- asociētā profesore Ilze Balode zinātnes nozare: ekonomika un uzņēmējdarbība.

Detalizēta informācija par docētāju individuālo kvalifikāciju, prasmēm un kompetencēm ir apkopota docētāju dzīves gājuma aprakstā (CV).

Liela nozīme studiju programmas studiju rezultātu veiksmīgajā sasniegšanā ir sadarbībai ar nozari un darba devējiem. Studiju programmas īstenošanā ir iesaistīti docētāji, kas veiksmīgi darbojas uzņēmējdarbībā vietējā un starptautiskā mērogā, valsts un pašvaldību institūciju vadībā, apliecinot teicamas profesionālās zināšanas un vadībprasmes, piemēram:

• Ilze Bule – Nodrošinājuma valsts aģentūras Finanšu un grāmatvedības pārvaldes vadītāja, ar profesionālā darba pieredzi valsts sektorā dažādu grāmatvedības uzskaišu nodrošināšanā;

- Gvido Grīnbergs Ventspils Augstskolas Zinātniskā institūta "Tehnoloģiju pārneses un inovāciju centrs" direktora p.i. ar vairāk kā 7 gadu pieredzi uzņēmuma SIA "Aspired" valdes priekšsēdētāja amatā;
- Ivo Lemšs Kurzemes reģiona Vides dienesta vadītājs;
- Agnese Rozniece SIA "Krap Records" radošā direktore ar profesionālo pieredze izglītības, izklaides, mārketinga un sabiedrisko attiecību nozarē;
- Baiba Rozenberga līdzīpašniece "Bitstream Capital Ltd" un valdes locekle DIY Investment Ltd ar 18 gadu pieredzi investīciju projektu attīstības nozarē;
- Linda Rudzroga SIA "Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca" sabiedrisko attiecību vadītāja;
- Zane Rūmniece PSIA "Ventspils labiekārtošanas kombināts" galvenā grāmatvede;
- Jānis Vucāns Latvijas Republikas Saeimas deputāts;
- Ilze Zandberga "Attīstības finanšu institūcija Altum" AS Kurzemes reģiona vadītāja;
- u.c.

Studiju programmas realizācijā iesaistīto docētāju augstā kvalifikācija nodrošina studiju programmas mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu, tas ir, nodrošina kvalitatīvu pētniecisko iemaņu, teorētisko zināšanu, prasmju un kompetenču apgūšanu.

4.4.2. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti

Pamatojoties uz Ventspils Augstskolas izvirzītajiem mērķiem un virzību uz studiju kvalitātes izcilību, kā arī ievērojot sadarbības partneru, uzņēmēju un darba devēju ieteikumus, šobrīd sagatavotas būtiskas izmaiņas profesionālās bakalaura studiju programmas "Biznesa vadība" īstenošanā.

Profesionālās bakalaura studiju programmas īstenošanā tiek veiktas izmaiņas studiju saturā atbilstoši iegūstamajai kvalifikācijai, izanalizētajām attīstības tendencēm un darba tirgus vajadzībām, līdz ar to arī docētāju sastāvā ir veiktas būtiskas izmaiņas, no jauna piesaistot vairāk kā 30 % pasniedzēju — gan akadēmiskā personāla, gan profesionālās darbības jomas ekspertu (iepriekšējā punkta pielikums "Profesionālā bakalaura studiju programmas "Biznesa vadība" mācībspēku atbilstība studiju programmas īstenošanas nosacījumiem"). Kā galvenais kritērijs docētāju izvēlē ir docētāju individuālā kvalifikācija un prasmes, lai nodrošinātu studējošo zināšanu, prasmju un kompetenču apguvē pievienoto vērtību.

Veiktās izmaiņas studiju programmā nodrošinās nepieciešamo pētniecisko iemaņu, teorētisko un praktisko zināšanu, prasmju un kompetenču apguvi, lai sasniegtu studiju rezultātus (skatīt pielikumu 4.7.).

4.4.3. Mācībspēku savstarpējās sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai studiju programmas īstenošanā un studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Profesionālā bakalaura studiju programmā "Biznesa vadība" iesaistīto mācībspēku — gan VeA akadēmiskā personāla, gan piesaistīto profesionālās darbības jomas ekspertu sadarbība tiek veidota un attīstīta, izmantojot dažādus mehānismus, gan lietišķā, gan neformālā vidē.

Ļoti būtiska ir mācībspēku iesaiste un dalība studiju programmas izvērtēšanas un iespējamās pilnveides apspriedēs gan studiju programmas padomes sēžu ietvarā, gan Ekonomikas un pārvaldības fakultātes apspriežu ietvarā, kur vienlaikus savu līdzdalību veic arī studējošie, darba devēju un uzņēmēju pārstāvji, tādējādi nodrošinot studiju kursu savstarpējo sasaisti.

Nolūkā nodrošināt studiju programmas īstenošanas nepārtrauktību un iesaistīto mācībspēku pēctecību, nozīmīga uzmanība tiek vērsta uz sadarbības veidošanu studiju programmas īstenošanā iesaistītā personāla ataudzei, kas paredz jauno docētāju, tai skaitā VeA doktorantu, integrēšanu pedagoģiskajā un pētnieciskajā darbā VeA profesoru vadībā. Kā piemēru var minēt VeA profesoru S. Hiļķeviču. Iepriekš minētā sadarbība atspoguļojas un rezultējas zinātniskajā darbībā, piedaloties VeA un citu augstskolu ikgadējās zinātniskajās konferencēs.

Profesionālajā bakalaura studiju programmā studē 93 studenti. Studiju procesu nodrošina 31 docētājs. Studējošo un docētāju attiecība: 93/31= 3. Studējošiem ir nodrošinātas kvalitatīvas studijas un iespēja individuālai pieejai studiju procesa laikā.

V. Akadēmiskās bakalaura studiju programmas "Vadībzinātne" raksturojums

5.1. Studiju programmas raksturojošie parametri

Akadēmiskā bakalaura studiju programma "Vadībzinātne" tiek īstenota kopš 2014. gada pilna laika studijās angļu valodā. Lai nodrošinātu iespējas iegūt augstāko izglītību reģiona iedzīvotājiem, kas strādā normālu darba laiku, 2018.gadā tika izstrādāta studiju programmas "Vadībzinātne" nepilna laika neklātienes studiju forma latviešu valodā un iesniegta akreditācijai iekļaujot studiju virzienā. Studiju programmas apjoms ir 120 KP (180 KP ECTS).

5.1.1. Apraksts un analīze par izmaiņām studiju programmas parametros, kas veiktas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas, tajā skaitā par izmaiņām, kas plānotas studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros.

Studiju programmas nosaukums	Bakalaura studiju programma "Vadībzinātne"
Studiju programmas nosaukums	Bachelor study programme "Business Administration"
angļu valodā	
Studiju programmas kods saskaņā ar	43345
Latvijas izglītības klasifikāciju	
Studiju programmas zinātnes nozare	
Studiju programmas veids un	Akadēmiskā bakalaura studiju programma
līmenis	

Studiju programmas apjoms (KP,	120 (180 ECTS)
rekomendējoši arī ECTS)	l nepilni gadi, norādīt mēnešos) un īstenošanas valoda
pilna laika klātiene	3 gadi angļu valoda
nepilna laika neklātiene	4 gadi latviešu valoda
Īstenošanas vieta	Ventspils Augstskola, Inženieru iela 101, Ventspils
	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·
Studiju programmas direktors/-e	Dace Štefenberga, Ph.D. zinātniskā doktora grāds ekonomikā un uzņēmējdarbībā
Uzņemšanas prasības	Vispārējā vidējā un profesionālā vidējā izglītība, centralizēto eksāmenu sertifikāts matemātikā (P1), latviešu valodā (P3) un angļu valodā vai starptautiskas testēšanas institūcijas pārbaudījums angļu valodā (P2). Konkursa vērtējums tiek aprēķināts kā svērtais vidējais:
	$P1 \cdot 0.45 + P2 \cdot 0.45 + P3 \cdot 0.1.$
	Personām, kas ieguvušas vidējo izglītību pirms 2004. gada, tiek ņemts vērā attiecīgais vērtējums sekmju izrakstā. Personām, kas vidējo izglītību ieguvušas ārvalstīs, attiecīgajos priekšmetos ir jākārto VeA organizēts iestājpārbaudījums
Piešķiramais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija	Sociālo zinātņu bakalaura grāds vadībā un administrēšanā
Studiju programmas mērķis	Studiju programmas virsmērķis ir nodrošināt valsts akadēmiskās izglītības standartam atbilstošu, konkurētspējīgu, kvalitatīvu, teorētiskajās zināšanās un to praktiskajās kompetencēs balstītu augstāko izglītību, sagatavojot speciālistus reģiona attīstībai nozīmīgās tautsaimniecības nozarēs, tādējādi sniedzot būtisku ieguldījumu uzņēmējdarbības attīstībā Latvijā un starptautiskā līmenī Studiju programmas stratēģiskie mērķi ir:
	 nodrošināt studējošiem teorētisko zināšanu un pētniecības iemaņu apguvi;
	 sagatavot Latvijas un starptautiskajā darba tirgū konkurētspējīgus speciālistus;
	 sagatavot speciālistus privātām tautsaimnieciskām struktūrām darbam Latvijā, citās Eiropas Savienības dalībvalstīs un ārvalstīs ārpus ES;
	 nodrošināt ekonomikas, kultūras un sociālajām vajadzībām atbilstošas studijas,
	 nodrošināt nozares zinātņu teorētiskajos pamatos sakņotas, akadēmiskās izglītības standartiem atbilstošas, praktiski piemērojamas akadēmiskās studijas.
	Studiju programmas specifiskais mērķis ir sagatavot speciālistus, kuri spēj:

	1
	 profesionāli veikt pētniecības darbus, kas balstīti uz vadībzinātnes teorētiskās bāzes dažāda veida Latvijas un ārvalstu institūcijās, uzņēmumos un birojos;
	 pamatojoties uz iegūto izglītības un metodisko bāzi, kā arī apgūto profesionālo prasmju un iemaņu kompleksu, konkurēt darba tirgū un operatīvi reaģēt uz izmaiņām tajā;
	 sekmīgi apgūt turpmāku izglītību citās mācību iestādēs.
Studiju rezultāti	 Sniegt studentiem tādu teorētisko zināšanu un prasmju kopumu pārvaldībā, tiesību zinātnēs, uzņēmējdarbības un ekonomisko procesu analīzē, informācijas tehnoloģijās, kā arī citās jomās, kas tiem pēc bakalaura studiju programmas absolvēšanas ļautu sekmīgi konkurēt un iespējami ātri adaptēties praktiskās uzņēmējdarbības vidē vai arī iekļauties darbā valsts vai Eiropas Savienības pārvaldes institūcijās;
	 Sagatavot studentus turpmākām studijām atbilstoša profila maģistrantūras studiju programmās Latvijā (tai skaitā – VeA profesionālajā maģistra studiju programmā "Uzņēmējdarbības vadība") un ārvalstīs, dodot tiem nopietnas iemaņas pētniecības darbā;
	 Sekmēt absolventu konkurētspēju mainīgos sociālekonomiskajos apstākļos un starptautiskajā darba tirgū;
	 Nodrošināt studiju kvalitātes atbilstību Eiropas u. c. ekonomiski attīstīto pasaules valstu līmenim, pilnveidojot mācību procesa metodisko, zinātnisko un materiāli tehnisko nodrošinājumu un veicinot sadarbību ar citām Latvijas un ārvalstu augstskolām;
	 Savlaicīgi pārveidot programmas saturu un pasniegšanas metodes, reaģējot uz izmaiņām starptautiskajā darba tirgū, kā arī pareizi prognozējot izmaiņas turpmākā nākotnē;
	 Veidot ciešu studiju procesa saistību ar reālo praksi nacionālos un starptautiskos uzņēmumos.
Studiju noslēgumā paredzētais pārbaudījums	Bakalaura darbs

5.1.2. Analīze un novērtējums par studiju programmas atbilstību studiju virzienam. Analīze par programmas nosaukuma, koda, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti. Studiju programmas īstenošanas ilguma un apjoma (tajā skaitā

atšķirīgiem studiju programmas īstenošanas variantiem) raksturojums un lietderības novērtējums.

Akadēmiskā bakalaura studiju programma "Vadībzinātne" un tās izvirzītie mērķi atbilst 2021. gadā apstiprinātai "Ventspils Augstskolas attīstības stratēģijai 2021.-2027.". gadam formulētajai misijai un nākotnes redzējumam. Saskaņā ar Ventspils Augstskolas stratēģiju 2021.-2027. gadam noteikta augstskolas vīzija, misija, noteikti attīstības mērķi un uzdevumi.

Studiju programma "Vadībzinātne" ir perspektīva un tiek īstenota saskaņā ar Latvijas Republikas un Eiropas augstākās izglītības telpas interesēm. Akadēmiskās bakalaura studiju programmas "Vadībzinātne" nosaukums ir atbilstošs norādītajam programmas līmenim un saturam.

Balstoties uz iegūstamo grādu, ir noteikts akadēmiskās bakalaura studiju programmas "Vadībzinātne" mērķis, uzdevumi, kā arī identificēti studiju sasniedzamie rezultāti, kas savstarpēji ir saistīti (skat. pielikumu 5.1.).

Studiju programma tiek īstenota gan angļu valodā pilna laika klātienes studiju formā (3 gadi), gan latviešu valodā nepilna laika neklātienes studiju formā (4 gadi), līdz ar to nodrošinot dažādu mērķa grupu piesaisti, sniedzot ieguldījumu gan ārvalstu studentu piesaistē, gan arī Latvijas valstspiederīgo, pilna laika strādājošo izglītošanā, īpaši Kurzemes reģionā. Lai gan studiju rezultāti, studiju programmas mērki un uzdevumi ir definēti vienādi, atškiras studentu motivācija un personīgie mērki studējot minētajā studiju programmā. Ārvalstu studenti pārsvarā pārstāv NVS (Uzbekistāna, Kazahstāna), Āzijas (Indija, Pakistāna) un Āfrikas (Gana, Kamerūna, u.c.) valstis. Viņu mērķis ir integrēties Eiropas darba tirgū vai arī iegūt Eiropā atzītu augstāko izglītību un atgriezties mītnes zemē jau kā kvalificētam vadībzinātnes speciālistam. Studiju programmā ir studējuši arī pārstāvji no Eiropas valstīm (Portugāle), kā arī ir zināms stabils Eiropas valstu studējošo īpatsvars mobilitātes programmas ERASMUS+ ietvaros. Studiju programmas esamība veicina mobilitātes iespējas Ventspils Augstskolā. Neklātienē latviešu valodā studējošo mērķi ir iegūt zināšanas papildus jau uzkrātajai darba pieredzei atbilstošajā jomā (nepārtraucot darba dzīvi), kā arī celt savu kvalifikāciju un paaugstināt karjeras iespējas uzņēmumā. Daļai studentu dažādu iemeslu dēļ ir iesāktas vai nepabeigtas studijas līdzīgās studiju programmās un dalība Vadībzinātnes studiju programmā ir iespēja šīs studijas pabeigt un iegūt bakalaura grādu un atzītu augstākās izglītības diplomu.

Lai paplašinātu personu loku, kas iegūs kvalitatīvu augstāko izglītību un sasniegtu "Europe 2030" ilgtermiņa mērķi — 40% augstāko izglītību ieguvušo skaits vecumā no 30 līdz 34 gadiem, Ventspils Augstskola ieviesa izmaiņas studiju programmā "Vadībzinātne" un piedāvā šīs programmas pieejamību neklātienē. Ir sagatavota studiju programma, akreditēta studiju virziena ietvaros un uzsākta programmas īstenošana. Ventspils Augstskola ir iesaistījusies sadarbības programmas "Pilsētu inovatīvās darbības" projektā "Eiropas nākamās paaudzes mazās pilsētas", kura ietvaros tika uzlabotas inovatīvas metodes un paaugstinātas prasmes un kompetences augstākajā izglītībā, kā arī piedalīsies šīs programmas nākamajā projektā "Digitālās dzīves kvalitātes pilotprojekts", kura ietvaros tiks attīstītas tālmācības satura metodes, tostarp IT un augsto tehnoloģiju jomā. Tādējādi ir uzsākta neklātienes studiju attīstība esošajā studiju virzienā.

Uzņemšanas prasības ir atbilstošas apgūstamajiem studiju kursiem, jo studiju kursi ir vērsti uz kompetenču pilnveidi un jaunu apgūšanu, kuru sākotnējā līmenī nepieciešama vispārējā vidējā

izglītība. Iepriekš apgūtos studiju kursus citās augstskolās un studiju programmās, rūpīgi izvērtējot, iespējams pielīdzināt esošajai studiju programmai.

2022. gadā tika uzņemti 7 studiju programmas nepilna laika neklātienes studiju studenti. Lielākā daļa uzņemto studentu ir dažādās nozarēs un uzņēmumos strādājoši ar vēlmi iegūt kvalitatīvu augstāko izglītību, kas iespējama, studentiem piedāvājot individuālu pieeju rezultātu sasniegšanai un iedziļinoties katra studenta vajadzībās.

5.1.3. Studiju programmas ekonomiskais un/vai sociālais pamatojums, analīze par absolventu nodarbinātību.

Pasaules ekonomikas forumā 2020 (World Economic forum, 2020) tika uzsvērts publiskais dialogs un pārvaldība kā izšķirošais faktors, lai nodrošinātu nākotnes tehnoloģiju atbildīgu un godīgu izmantošanu. Definētas desmit būtiskākās prasmes 2025. gadam – analītiskā domāšana un inovācija; aktīva mācīšanās un mācīšanās stratēģijas; kompleksa problēmu risināšana; kritiskā domāšana un analīze; radošums, oriģinalitāte un iniciatīva; līderība un sociālā ietekme; tehnoloģiju pielietojums; monitorings un kontrole; tehnoloģiju dizains un programmēšana; pielāgošanās spēja; stresa noturība un elastīgums; klasificējot četros tipos šīs prasmes: pašorganizēšanās, problēmu risināšana, darbs ar cilvēkiem, tehnoloģiju pielietojums un attīstība. Studiju programmas īstenošanā vairākos studiju kursos ir integrētas iespējas studentiem šīs prasmes pilnveidot. Tāpat Latvijas Nacionālais plāns par virsmērķi definē "Cilvēku drošumspēju", kas zināmā mērā atkarīga no indivīda spējām pielāgoties dinamiski mainīgiem ārējās vides apstākļiem un situācijām pirms tās iestājušās. NAP 2021.-2027. stratēģiskie mērki ir sociālā uzticēšanās, produktivitāte un ienākumi, vienlīdzīgas iespējas un reģionālā attīstība. Studiju programmas īstenošana reģionā veicina cilvēkresursu piesaisti un noturēšanu šajā reģionā. Zināšanu sabiedrība kā ilgtermiņa plānošanas fundamentālo pārmaiņu virziens NAP pilnībā atbilst studiju virziena un studiju programmas īstenošanas priekšnoteikumiem. Nemitīga personības pilnveide dod iespēju indivīdam paaugstināt savu kvalifikāciju un uzlabot iespējas nodrošināt savu sociālo un ekonomisko vidi; studijas bakalaura studiju programmā arī ir viens no nozīmīgiem soļiem jebkura indivīda personības attīstībā.

Studijas bakalaura studiju programmā "Vadībzinātne" (abās studiju formās) pilnībā tiek īstenotas par juridisko vai fizisko personu līdzekļiem, tādēļ arī reizēm atšķirīgas ir studentu vēlmes un prasības, kā arī paša motivācija ieguldīt sevi visu studijās. Reizēm no ārvalstu studentiem jūtamas multikulturālas atšķirības un uzskatu nesaderība ar studentu pienākumiem un tiesībām, iesaistoties studiju programmas apguvē, kas izpaužas kā nevēlēšanās pielikt lielākas pūles augstāku rezultātu sasniegšanā, argumentējot ar maksas studijām. Tādos gadījumos nepieciešams papildus skaidrojums, ka students mācās, pirmkārt, tikai sev un savai izaugsmei. Atšķirīga ir situācija neklātienes formas studentu motivācijā, jo ir studenti, kuru studijas finansē uzņēmums, kurā students strādā, jo ir ieinteresēts savu darbinieku izaugsmē. Un tie studenti, kas studijas finansē no saviem līdzekļiem, skaidri definējuši sev mērķi un tiecas to arī sasniegt.

Absolventu nodarbinātība galvenokārt saistīta ar to, vai pilna laika studenti atgriežas mītnes zemēs, vai uzsākuši darbu, bieži vien starptautiskos uzņēmumos, ar iespēju strādāt attālināti. Interesanti, ka studenti iesaistās savas valsts kopienas veidošanā Latvijā, bieži izvēloties darbu uzņēmumos, kurus vada vai dibinājuši viņu valstspiederīgie. Lai gan studiju programmas neklātienes forma latviešu

valodā tiek īstenota tikai otro gadu, 2022. gadā bija divi tās absolventi, kuriem tika atzītas iepriekšējās studijās iegūtie rezultāti. Viena no absolventēm strādā privātā uzņēmumā tūrisma jomā, savukārt otrs absolvents pārstāv lielu loģistikas un transporta uzņēmumu un bakalaura grāds devis karjeras izaugsmes iespējas šajā uzņēmumā.

5.1.4. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums.

Kopējais studējošo skaits kopš studiju programmas īstenošanas uzsākšanas 2014. gadā ir 125 uzņemti studenti. Tā kā akadēmiskā bakalaura studiju programma "Vadībzinātne" tiek īstenota angļu valodā, un kopš 2021. gada arī latviešu valodā, tad visi studenti studē par fizisku vai juridisku personu līdzekliem. Studējošo skaita dinamika redzama pielikumā 5.2.

Studējošo skaita dinamika studiju programmā "Vadībzinātne" ir salīdzinoši neprognozējams lielums, jo to ietekmē vairāki faktori, kā, piemēram, interese par VeA studiju programmām dažādās starptautiskās izstādēs, sadarbība ar ārvalstu aģentūrām, studentu spējas un prasmes adaptēties studiju vidē Latvijā un Ventspilī, pat arī triviāli faktori kā laika apstākļi, kas atšķiras no dzimtajā zemē ierastajiem un ietekmē studentu veselību un uzņēmību pret dažādām sezonālām saslimšanām, studentu spējas un prasmes iemācīties dzīvot svešā valstī vieniem, bez vecāku atbalsta un uzraudzības, finansiālie apstākļi un, visnozīmīgākais — vēlme un spējas organizēt savu laiku, disciplinēt un sasniegt studiju rezultātus. Tas ir nozīmīgs izaicinājums ikvienam, studentiem jo īpaši. Studiju process ir nemitīga sadarbība — starp studentu un docētāju — un tā veiksmīgai īstenošanai ieinteresētām ir jābūt abām pusēm. Studējošo skaitā iekļauj arī ERASMUS studentus, kas studē parasti vienu semestri.

Uzsākot īstenot nepilna laika neklātienes studiju formu latviešu valodā, fokuss ir uz studentiem, kas strādā normālu darba laiku un vēlas iegūt augstāko izglītību. Tie ir galvenokārt, Kurzemes reģiona iedzīvotāji, vecumā līdz 35, kas ieguvuši kādu profesionālo kvalifikāciju un ilgtermiņa darba pieredzi, bet kaut kādu iemeslu dēļ pametuši studijas un nav bakalaura grādu ieguvuši neilgi pēc vidusskolas absolvēšanas. Studenti strādā vairākos reģiona lielajos uzņēmumos un viņu konkurētspējīgā priekšrocība ir liela vēlme iegūtajai un uzkrātajai praktiskajai pieredzei pievienot zināšanu bāzi un jaunu prasmju pielietojumu jaunā kvalitātē. Tā kā studiju programma "Vadībzinātne" ir tikai maksas studiju programma, uzņēmumi veicina savu darbinieku izglītošanos, nodrošinot studiju maksas apmaksu studentam bez akadēmiskajiem parādiem. 100% studenti mācās, izmantojot fīzisko vai juridisko personu līdzekļus.

Studiju programmas statistiskos rādītājus nopietni ietekmēja pandēmijas izraisītais pārvietošanās ierobežojums 2020., 2021. gada rudenī, īpaši klātienes studiju formu angļu valodā. Valstīs, kurās nav Latvijas vēstniecības, laiks uzturēšanās atļaujas saņemšanai un reālai iespējai nokļūt Latvijā bija ļoti ilgs un tādējādi sarežģīja studentu nokļūšanu Ventspilī.

Izmaiņas studiju programmā uzsāktas 2018. gadā, un 2021.gadā pēc akreditācijas tika uzņemti pirmie studenti nepilna laika neklātienes studiju formā latviešu valodā.

5.2. tabula

Studiju programmā "Vadībzinātne" imatrikulēto studentu skaits 1. kursā, sadalījumā pa valstīm

Akadēmisk ais gads	Kopā 1.kursā imatrikulēto studējošo skaits	Valstis
2014./2015.	13	Uzbekistāna – 9 studenti, Latvija – 2 studenti,
20112015.	15	Tadžikistāna – 1 students, Igaunija – 1 students
2015./2016.	6	Uzbekistāna – 6 studenti
2016./2017.	8	Uzbekistāna – 4 studenti, Šrilanka – 3 studenti, Indija
2010./2017.	8	− 1 students
2017./2018.	5	Uzbekistāna – 1, Indija – 2, Ēģipte – 1, Latvija – 1
2019 /2010	6	Kamerūna – 1, Ēģipte – 1, Uzbekistāna – 1, Indija –
2018./2019.	6	1, Latvija – 1
2019./2020.	16	Bangladeša – 2, Indija – 12, Gana – 2
2020./2021.	13	Kamerūna, Portugāle, Indija
2021./2022.	6 – klātiene,	Klātienes studenti – Kamerūna, Lietuva, Pakistāna;
2021./2022.	9 – neklātiene	neklātienes studenti no dažādiem Latvijas novadiem
2022./2023.	4 – klātiene	Klātienes studenti - Ghana, Indija, Pakistāna
2022./2023.	5 – neklātiene	neklātienes studenti no dažādiem Latvijas novadiem

Kā redzams tabulā, nozīmīgu daļu studējošo veido Ganas, Indijas un Pakistānas valsts piederīgie. Šeit jāņem vērā starpkultūru atšķirības un citas nacionālās paražas un tendences, jo katrs students uzsāk studijas Ventspilī ar saviem uzskatiem par studiju kvalitāti, ambīcijām, prasībām pret augstskolu un arī pirmkārt, pret sevi, kas ne vienmēr sakrīt ar augstskolā pieņemtajām tradīcijām, vērtībām un normām. Tomēr jānorāda, ka ir vairāki studenti, kas, uzsākot studijas studiju programmā "Vadībzinātne", tās pabeiguši jau nākamajā līmenī — dubultā grāda starptautiskajā maģistra studiju programmā "Eksporta menedžments", ko VeA īstenoja kopā ar Kremsas lietišķo zinātņu universitāti Austrijā.

Vēl viens izaicinājums, kuru nepieciešams pieminēt, raksturojot studentu uzņemšanu, ir katrā mītnes zemē atšķirīgā procedūra zināšanu līmeņa novērtēšanā un tās ilgums, kamēr studenti var tikt uzņemti studijām Latvijā. Vēl arī starpposms — Latvijas institūciju smagnējā darbības sistēma, jo, lai gan studenti dokumentu kārtošanu uzsāk laicīgi, daļa no 1. kursā imatrikulētajiem uz studijām Ventspilī var ierasties tikai krietni pēc 1. septembra, kas var ietekmēt studentu zināšanu apguves līmeni un zināmā mērā arī studiju rezultātu sasniegšanu. Nozīmīgu ietekmi gan studentu uzņemšanas procesā, gan studiju apguvē, atstāja 2020. gada sākumā Covid-19 pandēmija, jo īpaši uz studentu iespējām ierasties no ārvalstīm.

5.2. Studiju saturs un īstenošana

5.2.1. Studiju programmas satura analīze. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Studiju kursu/ moduļu

satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums, vai un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm.

Viens no būtiskiem "Europe 2030" ilgtermiņa mērķiem ir Eiropā nodrošināt ilgtspējīgas attīstības un izglītības pieejamību, savukārt Eiropas līmeņa stratēģijā Eiropa 2020¹ mērķis definēts — palielināt augstāko izglītību ieguvušo personu skaitu līdz 40% vecumā no 30 līdz 34 gadiem. Savukārt gan Eiropā, atbilstoši *OECD* uzstādījumiem, gan arī ārpus Eiropas robežām, palielinās uzsvars uz izglītības pieejamības paplašināšanu un studiju internacionalizāciju. Arī Latvijā, ņemot vērā Nacionālais attīstības plāns definē prioritāti "Tautas saimniecības izaugsme" ar stratēģisko mērķi "Attīstīta pētniecība, inovācija un augstākā izglītība", ². prioritāti "Cilvēka drošumspēja" — rīcības virzienu "Kompetenču attīstība", un prioritāti "Izaugsmi atbalstošas teritorijas — rīcības virzienus "Ekonomiskās aktivitātes veicināšana reģionos — teritoriju potenciāla izmantošana" un "Pakalpojumu pieejamība līdzvērtīgāku darba iespēju un dzīves apstākļu radīšanai".

Plānotais rezultāts: balstot studiju programmu uz sistēmiskuma principa un akcentējot tajā prasmīgas pārvaldības lomu tautsaimniecisko struktūru racionālas darbības nodrošināšanā, panākt, lai bakalaura studiju noslēgumā studenti spētu:

- izprast un ar mūsdienu zinātņu attīstības līmenim atbilstošām metodēm analizēt uzņēmumu kā elementu atbilstošajā uzņēmējdarbības vidē;
- izprast saiknes starp uzņēmumu un vidi un vadītāja lomu šo saikņu veidošanā;
- būtu pienācīgi sagatavoti gan patstāvīgas uzņēmējdarbības uzsākšanai (t. i., jaunas komercsabiedrības izveidošanai), gan arī atbildīgu uzņēmējdarbības pārvaldībā balstītu amatu pildīšanai jau eksistējošos uzņēmumos;
- sekmīgi turpināt pētniecisko un zinātnisko darbību, izmantojot apgūto metodoloģiju praktiskos pētījumos par vadībzinātnes, uzņēmējdarbības attīstību mūsdienu globalizācijas vidē.

Otrā līmeņa akadēmiskās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas "Vadībzinātne" akadēmiskā bakalaura grāda iegūšanai saturs nodrošina profesionālo kompetenci jeb zināšanu un prasmju kopumu.

Zināšanas:

- izpratne par ekonomikas, uzņēmējdarbības un vadības pamatjēdzieniem un pamatprincipiem;
- izpratne par uzņēmējdarbības būtību un funkcijām;
- izpratne par uzņēmuma ārējo un iekšējo vidi;
- izpratne par uzņēmuma darbības organizēšanu un ar to saistītajām metodēm un līdzekļiem.

_

¹ https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-and-fiscal-policy-coordination/eu-economic-governance-monitoring-prevention-correction/european-semester/framework/europe-2020-strategy_en

² https://likumi.lv/doc.php?id=253919

Prasmes un spējas:

- prasme un spēja izvērtēt un analizēt uzņēmuma ārējo vispārējo vidi kopumā, kā arī tās atsevišķus aspektus ekonomisko, tiesisko u. c. kā arī uzņēmuma ārējo specifisko vidi un iekšējo vidi;
- prasme un spēja plānot un organizēt uzņēmuma darbu ar mūsdienīgu metožu un līdzekļu palīdzību;
- prasme un spēja atrast, izvērtēt un radoši izmantot informāciju ar uzņēmējdarbību saistītu uzdevumu izpildei un problēmu risināšanai;
- prasme un spēja patstāvīgi strādāt, izglītoties un pilnveidoties, lai piemērotos profesionālai darbībai mainīgos tirgus apstākļos;
- prasme un spēja sadarboties ar citu organizāciju un citu profesiju pārstāvjiem;
- prasme un spēja darboties projektu izstrādē, īstenošanā un vadīšanā.

Attieksmes:

- attīstīta motivācija turpmākās karjeras veidošanai un izglītošanās turpināšanai;
- vēlme un spēja plānot un veikt darba uzdevumus individuāli, komandā vai vadot komandas darbu;
- uzdrīkstēšanās un spēja uzņemties kompleksu (t. i., gan kvantitātes, gan kvalitātes aspektos) atbildību par profesionālās darbības rezultātiem;
- apzinīgums, kas balstīts spējā strādāt un pildīt pienākumus, ievērojot kvalitātes un vides standartus, pastāvīgi meklējot un ieviešot inovācijas pašreizējo darbību uzlabošanai, un būtu vērsts uz iespējami ekonomisku pieejamo resursu izmantošanu.

Atbilstoši izvirzītajām prasībām zināšanu, prasmju un kompetenču apguvē noteikti studiju programmas galvenie iegūstamie studiju rezultāti, kas redzami pielikumā.

5.2.2. Studiju programmas īstenošanas, tajā skaitā kursu/ moduļu īstenošanas metožu, novērtējums, norādot metodes un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Kopīgas studiju programmas gadījumā, vai gadījumā, ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā vai tālmācības studiju formā, detalizēti raksturot izmantotās metodes šādas studiju programmas nodrošināšanai. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Studiju programma tiek īstenota kā pilna laika studiju programma angļu valodā un nepilna laika neklātienes studiju programma latviešu valodā. Studiju programmas studiju kursu īstenošana notiek klātienes nodarbībās angļu valodā un klātienes vai tiešsaistes nodarbībās latviešu valodā. Atkarībā no studiju kursa aprakstā definētā mērķa un rezultāta studentiem semestra sākumā tiek definēti plānotie rezultāti un pārbaudījumu forma. Visi studiju programmas studenti patstāvīgi organizē savu individuālo, patstāvīgo darbu studiju programmas mērķu sasniegšanai. Tādējādi studiju procesā tiek izmantotas vairākas studiju metodes, īpašu uzsvaru nodrošinot atgriezeniskajai saitei.

Studiju programmas studiju kursu īstenošana notiek klātienes nodarbībās, ko veido lekcijas, semināri, praktiskās nodarbības. Atkarībā no studiju kursa mērķa un rezultāta, studentiem semestra sākumā tiek definēti plānotie rezultāti un pārbaudījumu forma. Darbs auditorijā un dalība diskusijās ir nozīmīgs mācīšanās instruments, kas tiek izmantots studiju programmas rezultātu sasniegšanā. Šajā procesā īpaši aktīvi iesaistās ERASMUS+ apmaiņas programmas studenti. Dalība ikgadējā Ventspils Augstskolas Studentu zinātniskajā konferencē ir motivējošs faktors studiju rezultātu veicināšanā. Studentcentrēts izglītības princips caurvij visu studiju programmas kursus, tomēr jānorāda, ka arī studentam jāuzņemas atbildība par uzņemto saistību izpildi un atbilstošu pieeju studijām un tajās paredzēto uzdevumu īstenošanā.

Neklātienes studiju formā, klātienes (tiešsaistes) nodarbības tiek nodrošinātas 20% apjomā no kopējā nodarbību apjoma, turpmākais ir individuālais darbs un intensīva sadarbība studentam ar studiju kursu docētāju "Moodle" vidē un elektroniskajos saziņas līdzekļos.

5.2.3. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem

Akadēmiskā bakalaura studiju programma "Vadībzinātne" atbilst 13.05.2014. MK noteikumiem Nr. 240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu", kas paredz nodrošināt studējošiem zinātņu teorētisko zināšanu un pētniecības iemaņu apguvi, sasniedzot studiju programmā noteiktos studiju rezultātus, kas atbilst Eiropas kvalifikācijas atbilstošā līmeņa prasmēm, kompetencēm un zināšanām, kas definētas Latvijas izglītības klasifikācijā.

Noslēguma darbu tēmas studenti izvēlas patstāvīgi, konsultējoties ar zinātniskajiem vadītājiem. Parasti šīs tēmas ir saistītas ar studentiem aktuālām tēmām viņu mītnes zemē (ārvalstu studentiem), vai arī profesionālo darbību (neklātienes studentiem). Lielākā daļa absolventu izvēlējušies rakstīt bakalaura darbus par ar savu turpmāko darbību vai uzņēmējdarbības pamatjēdzieniem tuvām tēmām. Pirmie programmas absolventi, sakarā ar to, ka lielākā daļa bija no Uzbekistānas, bakalaura darbu tēmas izvēlējās saistītas ar aktuālajām nozarēm Uzbekistānā un to salīdzinājumu ar Eiropas vai Amerikas tirgu. Visi aizstāvētie bakalaura darbi tiek nodoti VeA bibliotēkā uzglabāšanai.

Pēdējo sešu gadu laikā (2017. - 2023.) studiju programmā izstrādāti un aizstāvēti šādi bakalaura darbi:

- 1. Latvijas pasažieru pārvadāšanas uzņēmumu attīstības iespējas (neklātiene 2023.g.);
- 2. Tehnoloģiju un automatizācijas potenciālie draudi uzņēmumos (The Potential Threat of Technology and Automation in Businesses);
- 3. Mārketinga komunikācijas nozīme tirdzniecības uzņēmumā "Mājai un dārzam" (neklātiene, 2022.g.);
- 4. Ventspils uzņēmuma "BioVenta" attīstība un konkurētspēja (neklātiene, 2022.g.);
- 5. Influence of advertisement in consumer behavior (Reklāmas ietekme uz klientu uzvedību);
- 6. Strategic management of catering business: problems and development perspectives (Stratēģiskā vadība ēdināšanas uzņēmējdarbībā: problēmas un attīstības perspektīvas);
- 7. Analysis of Market Entry Strategy: Case of Milk Product in Latvian Market (Tirgū ieiešanas stratēģijas analīze: piena produktu tirgus Latvijā);
- 8. Analysis of competitiveness of metalworking company "X" in Ventspils (Metālapstrādes uzņēmuma "X"konkurētspējas analīze Ventspilī);

- 9. Ārvalstu tiešo investīciju nozīmīgākās nozares Uzbekistānā;
- 10. Visaptveroša tirgus analīze: "RedBull" un "McDonalds";
- 11. Baltijas valstu pieredzes izmantošana Uzbekistānas inovatīvo uzņēmumu attīstībā;
- 12. Aviosabiedrības vadības stratēģijas gaisa transporta tirgū;
- 13. Liela mēroga zinātnes infrastruktūras objektu zinātniskās un socio-ekonomiskās atdeves analīze.

Studiju programmas noslēguma darbu vērtējumu dalījums apkopots 5.3. tabulā.

5.3.tabula

Studiju programmas "Vadībzinātne" bakalaura darbu vērtējums pa gadiem

Vērtējums	2017.	/2018.	2018./2	2019.	2019./	/2020.	2020./2	2021.	2021./2	2022.	2022./2	023.
ballēs	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
10 (izcili)	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	1	50%
9 (teicami)	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	1	50%
8 (ļoti labi)	2	40%	0	0%	1	25%	0	0%	1	50%	0	0%
7 (labi)	2	40%	0	0%	0	0%	1	100%	1	50%	0	0%
6 (gandrīz labi)	1	20%	0	0%	3	75%	0	0%	0	0%	0	0%
5 (viduvēji)	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
4 (gandrīz viduvēji)	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%

5.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

5.3.1. Resursu un nodrošinājuma atbilstība studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai.

Resursu un nodrošinājuma atbilstības novērtējums studiju un programmas īstenošanai un studiju rezultātu sasniegšanai detalizēti sniegts šī pašnovērtējuma ziņojuma II. daļas 2.3.1. punktā.

5.3.2. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajā studiju programmā, tā finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju programmas attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo šīs studiju programmas ietvaros, norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām. Minimālais studējošo skaits studiju programmā, lai nodrošinātu studiju programmas rentabilitāti (atsevišķi norādot informāciju par katru studiju programmas īstenošanas valodu, veidu un formu).

Par studiju programmu finansējumu, finansēšanas avotiem, izmaksām un izmaksu pozīcijām informācija sniegta ziņojuma 3.3.2. punktā.

Attiecas uz studiju programmu "Vadībzinātne"

Studiju programmā "Vadībzinātne" 01.10.2022. studē vidēji 26 studenti, kas ir ~10% no kopējā fakultātes studentu skaita. Attiecīga proporcija tiek piemērota arī aprēķinot studiju programmai attiecināmo valsts dotāciju un pašvaldības finansējumu. Programmā par maksu studējošiem noteikta mācību maksa 1700 EUR gadā pilna laika klātienes plūsmai un 1100 EUR gadā nepilna laika neklātienes plūsmai. Minētie ieņēmumi vidēji sadalās sekojoši — dotācija 87% un pašvaldības finansējums 13%.

Programmai attiecināmie izdevumi sadalās – atalgojums 59%, stipendijas 16%, preces un pakalpojumi (fakultātes) 3%, pārējie izdevumi 22%.

5.4. Mācībspēki

5.4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Akadēmiskās bakalaura studiju programmas "Vadībzinātne" īstenošanu veic augsti kvalificēts akadēmiskais personāls ar nozīmīgu praktisko pieredzi uzņēmējdarbībā, kas studējošiem nodrošina nepieciešamo pētniecisko iemaņu, teorētisko un praktisko zināšanu, prasmju un kompetenču apguvi (skatīt 5.4. tabulu).

5.4.tabula Studiju programmas "Vadībzinātne" akadēmiskā personāla izglītība un docētie studiju kursi

Vārds	Uzvārds	Akadēmisk ais amats	Zinātniskais grāds, kvalifikācija	Docētie studiju kursi
Sergejs	Hiļķevičs	Profesors	Doktora grāds fizikā (Dr. phys.) (LU)	Finanšu ekonomika (ENG) Uznēmējdarbība (ENG)
Kārlis	Krēsliņš	Profesors	PhD (Loughborough University, Apvienotā Karaliste)	Ievads studijās un vadībzinātnē (ENG) Informācijas un biznesa procesi (ENG, LV)
Una	Libkovska	Profesore	Doktora grāds (Dr.Sc.admin.) (LU)	Pārvaldības ētika (LV)
Liene	Resele	Docente	Doktora grāds vadībzinātnē, uzņēmējdarbības vadības apakšnozarē (Dr.sc.administr.) (VeA)	Stratēģiskā vadīšana (LV) Zinātnisko pētījumu metodoloģija (ENG, LV) Statistika (ENG, LV)
Dace	Štefenberga	Docente	Ph.D. zinātnes doktore ekonomikā un uzņēmējdarbībā (LLU)	Ievads studijās un vadībzinātnē (LV) Projektu vadība (ENG, LV) Lietvedība (ENG, LV) Vadības teorijas (ENG, LV)

Guntars	Dreijers	Asoc. prof.	Dr.philol. filoloģijas doktors (VeA un LiepU)	Pārvaldības psiholoģija (ENG, LV) Biznesa ētika (ENG)
Eva	Fībiga-Zikova	Lektore	MBA (Kremsas lietišķo zinātņu universitāte, VeA)	Uzņēmējdarbības pamati (LV) Uzņēmumu veidošana un attīstība (LV)
Ivo	Lemšs	Lektors	VeA doktorants Profesionālais maģistra grāds vides zinātnēs (LU)	Sabiedrības ilgtspēja un zaļā domāšana (ENG, LV) Civilā aizsardzība (ENG, LV)
Sanita	Lasmane	Lektore	VeA doktorante. Profesionālais maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā, uzņēmējdarbības vadītāja kvalifikācija. (VeA)	Mikroekonomika (ENG, LV)
Sergejs	Zikovs	Lektors	MBA (Kremsas lietišķo zinātņu universitāte, VeA)	Produktu attīstības vadība (LV, ENG)
Valentīna	Semakina	Lektore	MBA Profesionālais maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā, uzņēmējdarbības vadītāja kvalifikācija (VeA)	Makroekonomika (LV, ENG)
Raivo	Šteins	Vieslektors	Mg. iur., jurista kvalifikācija	Komerctiesības (LV)
Jānis	Grasis	Vieslektors	Dr.iur. (LU)	Komerctiesības (ENG)
Krzystof Piotr	Cieslikowski	Vielsketors	PhD	Tirgzinības (ENG)
Mikael	Hirvi	Vieslektors	Bakalaura grāds uzņēmējdarbībā	Cilvēkresursu vadība (ENG)
Zaiga	Oborneko	Viesdocente	PhD doktora grāds ekonomikā un uzņēmējdarbībā (LLU)	Tirgzinības (LV; ENG)
Inga	Ieviņa	Vieslektore	Humanitāro zinātņu maģiostra grāds	Sabiedriskās attiecības (ENG)
Sintija	Ozoliņa	Vieslektore	Profesionālais maģistra grāds juridisko tekstu tulkošanā	Latviešu valodas komunikāciju aspekti (LV, ENG)
Rigonda	Tīdenberga	Vieslektors	Mg. oec.	Grāmatvedības pamati (LV)
Inta	Ozola	Lektore	MBA	Tirgzinības(LV, ENG) Mārketinga Menedžments (LV, ENG)
Kristiāna	Balode	Lektore	MBA Profesionālais maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā, uzņēmējdarbības vadītāja kvalifikācija	Komunikācijas prasmes (LV)
Sandija	Skudra	Lektore	Mg.translat.	Komunikācijas aspekti (ENG)
Liene	Polence	Lektore	Maģistra grāds angļu valodā, skolotāja kvalifikācija	Angļu valoda (LV)
Ieva	Vizule	Lektore	Maģistra grāds humanitārajās zinātnēs	Biznesa angļu valoda (LV)

Studiju programmā iesaistītie docētāji ir mācību grāmatu un zinātnisko monogrāfiju autori.

Akadēmiskās bakalaura studiju programmas "Vadībzinātne" docētāju valodu prasmes atbilst Ministru kabineta 2022. gada noteikumiem Nr. 157 "Noteikumi par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai".

Liela nozīme studiju programmas studiju rezultātu veiksmīgajā sasniegšanā un zināšanu sinerģijā ar praktisko pieredzi ir sadarbībai ar uzņēmējiem. Studiju programmas īstenošanā ir iesaistīti docētāji, kas veiksmīgi darbojas uzņēmējdarbībā, valsts un pašvaldību institūciju vadībā, apliecinot teicamas profesionālās zināšanas un vadībprasmes, piemēram:

- Salvis Roga Biedrības Kurzemes biznesa inkubatora vadītājs;
- Sergejs Zikovs EPAM Latvia produktu vadītājs;
- Ivo Lemšs Kurzemes reģiona Vides dienesta vadītājs;
- Edgars Čeporjus AS "Kurzemes radio" padomes priekšsēdētājs, AS "Latvijas mediji";
- Eva Fībiga Zikova LIAA Ventspils biznesa inkubatora projektu vadītāja;
- Liene Polence Ventspils pilsētas izglītības pārvaldes metodiķe.

Studiju programmas realizācijā iesaistīto docētāju augstā kvalifikācija nodrošina studiju programmas mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu, t. i., nodrošina kvalitatīvu pētniecisko iemaņu, teorētisko zināšanu, prasmju un kompetenču sinerģiju.

5.4.2. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti

Atbilstoši 2020. gada akreditācijas ekspertu rekomendācijām, akadēmiskās bakalaura studiju programmas īstenošanā tika veiktas izmaiņas, salāgojot pilna laika klātienes studiju kursus angļu valodā ar no jauna izstrādāto un aktualizēto studiju programmas nepilna laika neklātienes formu latviešu valodā. Veikta studiju kursu loģiskās pēctecības nodrošināšana, kā arī samazināts matemātiskās metodes iekļaujošo studiju kursu apjoms. Iekļautie kursi nodrošina jaunāko starpdisciplināro digitālo tendenču apguvi un studiju rezultātu pielietošanu profesionālajā jomā, īpaši nepilna laika neklātienes studiju programmā. Līdz ar to daļēji mainījies arī mācībspēku sastāvs, jo studijas angļu valodā nereti nodrošināt var atšķirīgi docētāji, kā profesionāļi specifiskā jomā latviešu valodā.

Studiju programmas ietvaros vieslekcijās piedalās attiecīgās jomas profesionāļi, kas sniedz studentiem skatījumu no savas perspektīvas, savukārt, neklātienes studiju formas studenti arī dalās profesionālajā pieredzē, tādējādi nodrošinot atgriezenisko saiti specifiskā jomā.

Veiktās izmaiņas studiju programmā nodrošina nepieciešamo pētniecisko iemaņu, teorētisko un praktisko zināšanu, prasmju un kompetenču apguvi, kas nodrošina studiju rezultātu sasniegšanu.

5.4.3. Mācībspēku savstarpējās sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai studiju programmas īstenošanā un studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma zinojuma iesniegšanas brīdī).

Akadēmiskā bakalaura studiju programmas "Vadībzinātne" absolventiem tiek piešķirts sociālo zinātņu bakalaura grāds vadībzinātnē.

Studiju programma "Vadībzinātne" angļu valodā Ventspils Augstskolā tiek īstenota no 2014. gada, to nodrošina VeA Ekonomikas un pārvaldības fakultāte. Tiek nodrošināta arī starpdisciplinaritāte un resursu koplietošana, jo vairāki studiju kursi, kā piemēram "Psiholoģija", "Angļu valoda", "Starpkultūru komunikācijas aspekti", "Projektu vadība", "Lietvedība", Cilvēkresursi", "Ilgtspēja un zaļā domāšana" tiek īstenoti kopā ar "Valodas un starpkultūru komunikācijas" studiju programmas studentiem (programmu īsteno VeA Tulkošanas studiju fakultāte), kā arī programmas īstenošanā iesaistīti vairāki Tulkošanas studiju fakultātes un Informāciju tehnoloģiju fakultātes docētāji. Šāda sadarbība ir ļoti nepieciešama laikā, kad mainās mākslīgā intelekta un cilvēciskuma savstarpējā mijiedarbība. Visām studiju programmām ir viens kopējs mērķis – nākotnes speciālistu izaugsmes veicināšana. Ārvalstu starptautiskajās izglītības izstādēs joprojām ir vērojams pieprasījums pēc uzņēmējdarbības izglītības neatkarīgi no valsts. Tādējādi starpdisciplinaritāte tikai paplašina studentu un arī docētāju redzesloku, jo visi nemitīgi mācās. Augstākās izglītības uzdevums ir iemācīt studentu kritiski domāt un izvērtēt jebkuru situāciju no sev pieejamo zināšanu, prasmju un kompetenču skatupunkta un apjoma. Vienlaikus studijām, būtiski ir arī jauniešu socializācijas pasākumi, augstskolā regulāri tiek organizēti kultūras vakari – nacionālo ēdienu gatavošanā, kas veicina ārvalstu studentu integrēšanos studiju vidē Latvijā un Ventspilī.

Studiju programmas obligātās daļas studiju kursi sniedz pamatzināšanas fundamentālajās zinātnēs: "Makroekonomika", "Mikroekonomika", "Matemātika", "Statistika" u. c., savukārt nozares kursi dod iespēju iegūtās pamazināšanas izmantot konkrētu nozares jautājumu risināšanā. To nodrošina kursi: "Grāmatvedība", "Uzņēmējdarbība", "ES politika un ekonomika", "Biznesa modelēšana", "Projektu vadība", "Lietvedība", "Vadības teorijas", "Stratēģiskā vadība", Psiholoģija un citi kursi arī personības izaugsmei. Brīvās izvēles kursi sniedz ieskatu nacionālā identitātē — "ASV studijas", Ķīniešu valoda", "Angļu valodas starpkultūru aspekti" u. c. Studiju kursu rezultāti vērsti uz studiju programmas rezultātu sasniegšanu.

Ieviešot izmaiņas studiju programmas neklātienes satura nodrošināšanai, mehānisms studiju programmas īstenošanai ir divos būtiskākajos virzienos: 1) klātienes nodarbības Ventspils Augstskolā semestra sestdienās no 10:00 līdz 18:00 — līdz 20% kontaktstundu apjomā; 2) individuālais darbs un kontaktēšanās ar docētāju e-vidē. Izstrādājot atbilstošu kursu saturu e-vidē, tiek nodrošināta tālmācības studentu piesaiste un esošo studiju programmu saturu atbilstība mainīgajām tirgus vajadzībām. Ventspils Augstskolā jau vairākus gadus plaši tiek izmantota "Moodle" vide — gan kā mācību materiālu izplatīšanas kanāls studentiem, gan arī kā patstāvīgo darbu un kontroldarbu novērtējuma platforma, kas ir radoša, audiovizuāla un interaktīva informācijas nodošanas un zināšanu pārbaudes iespēja, būtiski uzlabojot saikni starp studentiem un docētājiem. Zināšanu pārbaudes moduļi tiek izmantoti studentu patstāvīgo darbu vērtēšanā. Tiek izmantota arī saziņas iespējas un konsultācijas e-pastā. Izmaiņas studiju plānā attiecas uz studiju procesa apguvi ilgākā termiņā un būtiskāko studiju kursu intensīvu apmācību.

VI. Profesionālās maģistra studiju programmas "Uzņēmējdarbības vadība" raksturojums

6.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji

6.1.1. Apraksts un analīze par izmaiņām studiju programmas parametros, kas veiktas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas, tajā skaitā par izmaiņām, kas plānotas studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros.

G 111	D 0 1 -1- 111
Studiju programmas nosaukums	Profesionālā maģistra studiju programma
	"Uzņēmējdarbības vadība"
Studiju programmas nosaukums angļu	Professional Master's Degree Study Programme
valodā	"Business Administration"
Studiju programmas kods saskaņā ar	47 345
Latvijas izglītības klasifikāciju	
Studiju programmas veids	Profesionālā maģistra studiju programma
Profesionālā kvalifikācija	Organizācijas vadītājs
Iegūstamās izglītības un kvalifikācijas	Piektais profesionālais kvalifikācijas līmenis (5.PKL);
līmenis	Septītais Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenis
	(7.LKI)
Studiju programmas direktora amats,	Prof. Dr. sc. admin. Una Libkovska
zinātniskais grāds, vārds, uzvārds, e-	una.libkovska@venta.lv, 63629657
pasts, tālrunis	,
Īstenošanas vietas adrese	Inženieru iela 101, Ventspils, LV-3601
Studiju programmas mērķis	Profesionālās maģistra studiju programmas
,	"Uzņēmējdarbības vadība" galvenais mērķis ir
	konkurētspējīgu vadītāju un vadošo speciālistu sagatavošana
	profesionālai praktiskai darbībai uzņēmējdarbības vadības
	jomā.
Studiju programmas uzdevumi	
Zoudaja programmas azao (ami	 sagatavot konkurētspējīgus vadītājus profesionālai praktiskai darbībai uzņēmējdarbības jomā;
	 nodrošināt studiju rezultātu (zināšanas, prasmes un kompetences) sasniegšanu atbilstoši Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajām Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūras 7. līmeņa zināšanām, prasmēm un kompetencēm;
	 nodrošināt veiksmīgu profesionālo zināšanu, prasmju un kompetenču apguvi atbilstoši organizācijas vadītāja profesijas standartam;

- attīstīt studējošo vispārējās prasmes un kompetences, veicinot komunikatīvo un digitālo prasmju attīstību, analītisko un kritisko domāšanu, radošumu, pilsonisko atbildību, spēju veiksmīgi vadīt sevi un darboties komandā, uzņemties atbildību par darbības rezultātiem, nodrošinot veiksmīgas personības izaugsmi;
- īstenot sadarbību ar citām augstskolām, institūcijām, organizācijām, darba devējiem, piesaistot programmas īstenošanā augsti kvalificētus un profesionālus mācībspēkus.

Sasniedzamie studiju rezultāti

Mērķa sasniegšana nodrošina profesionālā maģistra grāda uzņēmējdarbības vadībā un organizācijas vadītāja profesionālās kvalifikācijas ieguvi, iegūstot:

Zināšanas

- gūst zināšanas un vispusīgu izpratni par organizācijas stratēģisku vadīšanu, vadības teorijām, procesiem un funkcijām, jaunākajām vadīšanas metodēm;
- gūst detalizētas zināšanas un vispusīgu izpratni par komandas vadību, finanšu vadību, laika vadību, cilvēkresursu plānošanu, piesaisti, atlasi, novērtēšanu, attīstīšanu, vadītāju lomu un funkcijām organizācijas vadīšanā;
- pārzina jaunākās starptautiskās organizāciju vadīšanas tendences un izaicinājumus.

Prasmes

- spēj vērtēt, argumentēti pamatot un diskutēt par organizācijas vadīšanas aktualitātēm, problēmjautājumiem un jaunākajām starptautiskās organizāciju vadīšanas nostādnēm, nodrošina globālo nozares procesu un organizācijas procesu pārraudzību;
- patstāvīgi pielieto vadības teorijas un konceptuālās pieejas organizācijas analīzes kontekstā,
- spēj veidot organizācijas vadības sistēmu, politiku, stratēģiju, plānot laiku, motivēt, plānot un novērtēt personālu, vadīt to krīzes situācijā;
- spēj sadarboties, darboties komandā, plānot un patstāvīgi organizēt darbu, spēj diskutēt, izklāstīt un pamatot savu viedokli, lietot profesionālo terminoloģiju, ievērot profesionālo ētiku, profesionāli darboties multikulturālajā sabiedrībā.

Kompetences

 spēj identificēt un kritiski analizēt sarežģītas un pretrunīgas profesionālās problēmas organizācijas vadīšanas jomā;

	• pētīt, izvērtēt, analizēt un argumentēti diskutēt par vadīšanas modeļiem un procesiem biznesa vidē;
	 atlasīt, apstrādāt un prezentēt vadības stratēģiju, finanšu informāciju profesionālajā darbības jomā, analizēt un piedāvāt idejas likumprojektu, normatīvo aktu un politikas dokumentu izstrādē organizācijas un cilvēkresursu vadīšanas jomā;
	 ir attīstītas organizatoriskās un vadības kompetences, tostarp, kompetence plānot, vadīt, organizēt darbu komandā, un nostiprināt horizontālās sadarbības prasmes, uzņemties atbildību par darbības rezultātiem.
Studiju programmas noslēgumā	Maģistra darba aizstāvēšana
paredzētais noslēguma pārbaudījums	

Studiju programmas varianti

Studiju veids un forma	Pilna laika klātiene
Studiju programmas apjoms (KP/ECTS)	80/120
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	24
Īstenošanas valoda	Latviešu valoda
Uzņemšanas prasības	Imatrikulācijai studijām profesionālajā maģistra studiju programmā uzņem LR pilsoņus un personas, kurām ir Latvijas Republikas izdota nepilsoņa pase, kā arī personas, kurām ir izsniegta pastāvīgās uzturēšanās atļauja, un ārzemniekus, ievērojot prasības: • akadēmiskā bakalaura grāds studiju virzienā "Ekonomika", "Vadība, administrēšana un nekustamo
	 īpašumu pārvaldība"; akadēmiskā bakalaura vai profesionālā bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība citā studiju virzienā un divu gadu vadošā darba pieredze. Reflektantu konkursa rezultāts veidojas no bakalaura studijās iegūtās vidējās svērtās atzīmes.
Iegūstamais grāds	Profesionālais maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā
Iegūstamā profesionālā kvalifikācija	Organizācijas vadītājs

Studiju veids un forma	Pilna laika klātiene
Studiju programmas apjoms (KP/ ECTS)	40/60
Īstenošanas ilgums (gados)	1
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	12
Īstenošanas valoda	Latviešu valoda
Uzņemšanas prasības	Imatrikulācijai studijām profesionālajā maģistra studiju
	programmā uzņem LR pilsoņus un personas, kurām ir
	Latvijas Republikas izdota nepilsoņa pase, kā arī personas,

	kurām ir izsniegta pastāvīgās uzturēšanās atļauja, un ārzemniekus, ievērojot prasības:
	 profesionālā bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība un/vai piektā līmeņa profesionālā kvalifikācija studiju virzienā "Ekonomika" vai "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība".
	Reflektantu konkursa rezultāts veidojas no bakalaura studijās iegūtās vidējās svērtās atzīmes.
Iegūstamais grāds	Profesionālais maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā
Iegūstamā kvalifikācija	Organizācijas vadītājs

Izmaiņas studiju programmā tiks veiktas, pamatojoties uz izmaiņām Augstskolu likumā un akreditācijas ziņojumā izteiktām rekomendācijām, absolventu un darba devēju atziņām. Būtiskas izmaiņas profesionālajā maģistra studiju programmā "Uzņēmējdarbības vadība", pirmkārt, tiek veiktas studiju programmas satura plānojumā, lai nodrošinātu studentiem iespēju apgūt individuālu studiju brīvās izvēles daļu, ko nosaka Augstskolu likuma 6. panta 2 (4) daļa. Līdz ar to, mainot studiju plānojumā obligātā satura sadalījumu, mainās iegūto kredītpunktu apjoma sadalījums studiju programmas daļās. Papildu studiju programmas saturs, kas, galvenokārt, ir sasaistīts ar izmaiņām nozarē un saskaņā ar darba tirgus prasībām. Studiju programmas saturs un plānojums veikts ar mērķi integrēt studiju saturā nozares jaunākās teorētiskās atziņas, sniegt informāciju par aktuālajiem informācijas tehnoloģiju rīkiem, tādējādi veicinot studiju programmas atpazīstamību un konkurētspēju. (skat.6.1. tabulu)

6.1. tabula

Studiju programmas satura dalījums

Studiju programmas satura obligātā daļa	Studiju programmas satura dalījums	
	Apjoms 80 KP	Apjoms 40 KP
Studiju kursi, kas nodrošina jaunāko sasniegumu apguvi		
nozares teorijā un praksē	6	6
Pētnieciskā darba, jaunrades darba, projektēšanas darba un		
vadībzinību studiju kursi	26	6
Brīvās izvēles studiju kursi	2	2
Prakse	6	6
Profesionālā prakse	20	
Maģistra darbs	20	20
Kredītpunkti kopā	80	40

6.1.2. Analīze un novērtējums par studiju programmas atbilstību studiju virzienam. Analīze par programmas nosaukuma, koda, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas

prasību savstarpējo sasaisti. Studiju programmas īstenošanas ilguma un apjoma (tajā skaitā atšķirīgiem studiju programmas īstenošanas variantiem) raksturojums un lietderības novērtējums.

Par studiju programmas nosaukuma — "Uzņēmējdarbības vadība" — atbilstību izglītības tematiskajai jomai liecina Izglītības un mācību nozaru klasifikācijā (ISCED-F³) noteiktās izglītības tematiskās grupas, kur viena no grupām definēta ar nosaukumu "Uzņēmējdarbība un vadība" ("Business and administration") ar piederību tematiskajai jomai "Komerczinības un administrēšana", kas ietilpst izglītības tematiskajā grupā "Sociālas zinības, komerczinības un tiesības". Savukārt, atbilstoši OECD klasifikācijai studiju programma atbilst Ekonomikas un uzņēmējdarbības zinātnes nozarei, kur iezīmēta apakšnozare "Uzņēmējdarbības vadība". Tādējādi studiju programmas nosaukums nav pretrunā un atbilst izvēlētajam studiju virzienam "Vadība, administrēšana un nekustāmo īpašumu pārvaldība", atbilstoši MK noteikumi Nr. 793 "Studiju virzienu atvēršanas un akreditācijas noteikumi".

Profesionālā maģistra studiju programmas "Uzņēmējdarbības vadība" mērķis, uzdevumi un studiju rezultāti definēti saskaņā ar:

- MK noteikumos Nr. 322 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju" noteikto Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūrai atbilstošu nacionālo klasifikāciju ietvarstruktūru. Maģistra studiju programma atbilst LKI 7. līmenim, tās studiju rezultāti definēti saskaņā ar 7. līmenim atbilstošiem zināšanu, prasmju un kompetenču aprakstiem.
- Piektā profesionālās kvalifikācijas līmeņa profesijas standarta "Organizācijas vadītājs" prasībām, sekojot, lai profesijas standartam atbilstošs studiju programmas saturs korelētu ar studiju programmai definētiem mērķiem, uzdevumiem un studiju rezultātiem.
- MK noteikumos Nr.512 "Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu" paredzēto vispārizglītojošo studiju kursu, nozares (profesionālās darbības jomas) teorētisko pamatkursu un informācijas tehnoloģiju kursu un nozares (profesionālās darbības jomas) profesionālās specializācijas kursu sabalansētību.

Profesionālās maģistra studiju programmas "Uzņēmējdarbības vadība" galvenais mērķis ir konkurētspējīgu vadītāju un vadošo speciālistu sagatavošana profesionālai praktiskai darbībai uzņēmējdarbības vadības jomā.

Programmas uzdevumi:

sagatavot konkurētspējīgus vadītājus profesionālai praktiskai darbībai uzņēmējdarbības jomā;

- nodrošināt studiju rezultātu (zināšanas, prasmes un kompetences) sasniegšanu atbilstoši Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajām Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūras 7. līmeņa zināšanām, prasmēm un kompetencēm;
- nodrošināt veiksmīgu profesionālo zināšanu, prasmju un kompetenču apguvi atbilstoši organizācijas vadītāja profesijas standartam;

_

³ EUROSTAT (ISCED) Pieejams: http://c.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index. International_Standard_Classification_of_Education_(ISCED)

- attīstīt studējošo vispārējās prasmes un kompetences, veicinot komunikatīvo un digitālo prasmju attīstību, analītisko un kritisko domāšanu, radošumu, pilsonisko atbildību, spēju veiksmīgi vadīt sevi un darboties komandā, uzņemties atbildību par darbības rezultātiem, nodrošinot veiksmīgas personības izaugsmi;
- īstenot sadarbību ar citām augstskolām, institūcijām, organizācijām, darba devējiem, piesaistot programmas īstenošanā augsti kvalificētus un profesionālus mācībspēkus.

Studiju programmas atbilstība Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajām Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūras 7. līmeņa zināšanām, prasmēm un kompetencēm, pamato programmas piešķirtā koda 47 345 atbilstību:

- 47 norāda uz izglītības programmas veidu un līmeni maģistra studiju programma;
- 47 (3) norāda uz izglītības tematisko grupu "Sociālās zinātnes";
- 47 3(45) norāda uz izglītības tematisko jomu un izglītības programmas grupu "Vadība un administrēšana".

Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti atbilst izvirzītajam mērķim un ļauj uzrādīt pamata un specializētas zināšanas organizācijas vadībā, izmantot tās profesionālas, inovatīvas vai pētnieciskas darbības veikšanai. Studiju rezultātu mijiedarbība apkopota studiju kursu kartējumā.

Lai nodrošinātu interesentiem iespēju iegūt augstākā līmeņa speciālista kvalifikāciju, iegūstot maģistra grādu un augstāko profesionālo kvalifikāciju, studiju programma tiek piedāvāta kā divu līmeņu programma, ko nosaka programmas saturs, kredītpunktu apjoms un īstenošanas laiks. Studiju programma veidota tā, lai profesionāla bakalaura grādu ieguvušie varētu turpināt studijas, padziļināti apgūstot studiju kursus nozarē, apgūstot programmu 40 KP apjomā. Studējošie ar akadēmiskā bakalaura izglītību un izglītību, kura iegūta citās izglītības tematiskajās grupās, profesionālā maģistra grādu un augstāko profesionālo kvalifikāciju var iegūt, apgūstot programmu 80 KP apjomā. Tādējādi studējošajiem tiek dota iespēja apgūt pamata studijas un augstākā līmeņa studijas piecos gados, atbilstoši Eiropas komisijas izteiktām rekomendācijām un valsts augstāko izglītību reglamentējošiem dokumentiem. Studiju programmas uzņemšanas rezultātu dati liecina, ka programmas piedāvātais īstenošanas modelis ir pamatots, veicina programmas konkurētspēju un atpazīstamību.

Studiju programmas mērķu, uzdevumu un studiju rezultātu sasniegšanai, tiek rīkots konkurss pretendentiem uzņemšanai studiju programmā. Atbilstoši studiju programmas saturam, noteiktajam studiju apjomam ir noteiktas uzņemšanas prasības:

- 1. Studiju programmā ar apjomu 80 KP imatrikulācijai studijām profesionālajā maģistra studiju programmā uzņem LR pilsoņus un personas, kurām ir Latvijas Republikas izdota nepilsoņa pase, kā arī personas, kurām ir izsniegta pastāvīgās uzturēšanās atļauja, un ārzemniekus, ievērojot prasības:
- akadēmiskā bakalaura grāds studiju virzienā "Ekonomika", "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība";
- akadēmiskā bakalaura vai profesionālā bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība citā studiju virzienā un divu gadu vadošā darba pieredze.

- 2. Studiju programma ar apjomu 40 KP imatrikulācijai studijām profesionālajā maģistra studiju programmā uzņem LR pilsoņus un personas, kurām ir Latvijas Republikas izdota nepilsoņa pase, kā arī personas, kurām ir izsniegta pastāvīgās uzturēšanās atļauja, un ārzemniekus, ievērojot prasības:
- profesionālā bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība un/vai piektā līmeņa profesionālā kvalifikācija studiju virzienā "Ekonomika" vai "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība".

Reflektantu konkursa rezultāts veidojas no bakalaura studijās iegūtās vidējās svērtās atzīmes.

Uzņemšanas prasības reglamentē VeA "Uzņemšanas noteikumi", kurus katru gadu apstiprina Senāts. No studējošā imatrikulācijas brīža līdz eksmatrikulācijai, izpildot visus programmas nosacījums, students saskaņā ar studiju programmas izvirzīto mērķi, uzdevumiem un sasniedzamajiem rezultātiem gūst zināšanas, prasmes un kompetences, iegūstot profesionālo maģistra grādu uzņēmējdarbības vadībā un organizācijas vadītāja profesionālo kvalifikāciju.

Studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, profesionālā kvalifikācija, programmas mērķis, uzdevumi ir savstarpēji saskaņoti un nodrošina programmas mērķa sasniegšanu.

6.1.3. Studiju programmas ekonomiskais un/vai sociālais pamatojums, analīze par absolventu nodarbinātību.

Profesionālā maģistra studiju programma "Uzņēmējdarbības vadība" veidota un īstenota kā pilna laika klātienes studiju programma ar mērķi sagatavot konkurētspējīgus vadītājus un vadošos speciālistus profesionālai praktiskai darbībai uzņēmējdarbības vadības jomā. Studiju programmas absolventi iegūst profesionālo maģistra grādu uzņēmējdarbības vadībā un organizācijas vadītāja kvalifikāciju. Programmai ir būtiska loma augsta līmeņa speciālistu sagatavošanā.

Lai vērtētu studiju programmas ieviešanas pamatotību un nozīmi, kā arī sniegtu sociāli ekonomisko vērtējumu, sākotnēji studiju programmas saturs un īstenošanas forma salīdzināta ar līdzvērtīgām programmām citās Latvijas un ārvalstu augstskolās.

Studiju programmas īstenošana ir ekonomiski pamatota, jo studējošo skaits grupās nav mazāks par desmit studentiem, tādēļ augstskolai neveidojās zaudējumi studiju programmas realizēšanā. Studiju programmas sociālo nozīmīgumu pamato tas, ka uzņēmējdarbības izglītībai ir īpaša nozīme tautsaimniecības attīstībā:

• Ņemot vērā Ekonomikas ministrijas 2022. gadā sagatavoto ziņojumu "Informatīvais ziņojums par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm" var secināt, ka pieprasījums pēc augstas kvalifikācijas speciālistiem (vadītājiem, vecākiem speciālistiem, speciālistiem) nākotnē tikai pieaugs. Ziņojums norāda, ka būs nepieciešami augsti kvalificēti speciālisti ar zināšanām, prasmēm un kompetencēm uzņēmējdarbības attīstībā visās nozarēs. Tas saistīts ar mūsdienu

_

⁴ Ekonomikas ministrijas 2022. gadā ziņojums "Informatīvais ziņojums par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm" (https://www.em.gov.lv)

tehnoloģiju attīstību un nepieciešamības pēc efektīvas pārvadīšanas. Šādiem speciālistiem ir būtiska loma ekonomikas izaugsmē, uz ko norāda arī darba devēji.

- Kā norādīts OECD ziņojumā par nākotnes prasmju attīstību⁵, tiek prognozēts un nākotnē desmit pieprasītāko darbavietu sarakstā iekļauti biznesa organizāciju attīstības speciālisti. Šiem speciālistiem nepieciešamas kompleksu problēmu risināšanas prasmes, spēja domāt un spriest kritiski, pieņemt lēmumus, radošums, spēja vadīt personālu, pārvaldīt emocijas un stresu, kuri orientēti uz pakalpojumiem un spēj pielāgoties dažādām situācijām, īpaši attīstot digitālās prasmes.
- Studiju programmu saturs ir balstīts ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķu⁶ īstenošanā, studiju programmā tiek sagatavoti speciālisti, kuri atbalsta ilgtspējīgu, atbildīgu un ētisku uzņēmējdarbību.

Tādējādi var apgalvot, ka studiju programma ir konkurētspējīga, un programmā tiek sagatavoti augstākā līmeņa organizācijas vadītāji darbam uzņēmējdarbības jomā organizācijās un uzņēmumos Latvijā un starptautiskā vidē, kuri veicina ilgtspējīgu un atbildīgu uzņēmējdarbības attīstību.

Studiju programma var tikt analizēta arī no profesionālās pilnveides un mūžizglītības perspektīvas, jo to studēt izvēlas dažāda vecuma cilvēki, kam jau ir augstākā izglītība un profesionālā pieredze. Šie studējošie norāda, ka programma papildina jau esošās prasmes un viņi vēlas pilnveidot savu profesionālo kvalifikāciju tieši uzņēmējdarbības jomā. Analizējot datus par absolventu nodarbinātību, var apgalvot, ka studiju programmā studē cilvēki ar augstu motivāciju, jo viņi jau ir ieguvuši augstāko izglītību un lielākai daļai ir darba pieredze. Studējošo vidējais vecums ir 34,3 gadi un visiem ir darba pieredze, kas nav mazāka par vienu gadu un dažiem pārsniedz divdesmit gadus. Maģistra studiju programmas studējošie norāda, ka ir nodarbināti, daudzi programmas studējošie ir uzņēmuma vadītāji un īpašnieki un paši ir darba devēji. Šie apgalvojumu norāda uz zemu risku, ka studējošie, absolvējot studiju programmu, varētu zaudēt darbu un nonāk bezdarbnieku statusā.

Studiju programmas absolventi ir nodarbināti gan starptautiskajos, gan Latvijas uzņēmumos un iestādēs. Piemēram, SIA "Bucher Municipal", SIA "HansaMatrix", SIA "Malmar Sheet Metal", SIA "Ventspils nafta termināls", Kurzemes biznesa inkubators, Ventspils Augsto tehnoloģiju parks, Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca u.c.

Studiju programma tiek īstenota saskaņā ar Ventspils Augstskolas Attīstības stratēģiju 2021.-2027. gadam. VeA stratēģijā izvirzītie mērķi un uzdevumi sekmē gan studiju programmu attīstību, gan studiju virziena attīstību kopumā. VeA stratēģiskie attīstības mērķi ir atbilstoši Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā "Latvija 2030" aprakstītiem rīcības virzieniem un Latvijas nacionālajā attīstības plānā 2021.-2027. gadam noteiktajiem stratēģiskajiem mērķiem, kur kā prioritāte definēta policentriska attīstība — Tāpēc var apgalvot, ka studiju programmai ir būtiska loma reģiona attīstībā, jo paaugstina reģiona speciālistu profesionālo kvalifikāciju un to konkurētspēju darba tirgū.

Studiju programmas īstenošanas nepieciešamību nosaka valsts un reģiona ekonomiskā attīstība un integrācija Eiropas Savienībā un globālajā tirgū. Mainīgā biznesa vide izvirza jaunas prasības uznēmējiem un vadītājiem, zināšanu ekonomikas pārmainas prasa atbilstošas zināšanas, prasmes un

⁶ Sustainable Goals, ANO (https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/)

-

⁵ OECD (2020), OECD Skills Strategy (http://ecd.org/skills/centre-for-skills/OECD_Skills_Strategy)

kompetenci uzņēmējdarbības jomā. Izglītības attīstības pamatnostādnēs 2021.—2027.gadam kā vienu no mērķiem izvirza prasmju pilnveidi veicinošu, pētniecībā balstītu studiju programmu attīstību, kas tai skaitā ietver tehnoloģiju un digitālo prasmju attīstību. Izglītības pamatnostādnēs norādīts, ka prioritāte tiek dotas tām studiju programmām, kuru absolvējot tiek piešķirta profesionālā kvalifikācija. — Maģistra studiju programma "Uzņēmējdarbības vadība" tiek īstenota kā profesionāla programma, kuru absolvējot tiek iegūta organizācijas vadītāja profesionālā kvalifikācija. Augstākā līmeņa profesionālās kvalifikācijas iegūšana veicina absolventu veiksmīgas karjeras attīstību un konkurētspēju.

Apkopojot var secināt, ka studiju programmas īstenošana ir ekonomiski un sociāli pamatota, tai ir būtiska loma visa reģiona attīstībā.

6.1.4. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums.

Būtiskas izmaiņas studiju programmā veiktas 2019. gada septembrī, kad izveidota divu līmeņu studiju programma, kuru īstenošana notiek ar atšķirīgu programmas īstenošanas laiku un apjomu:

- īstenošanas apjoms 40 KP absolventiem ar profesionālo bakalaura grādu saistītajās nozarēs;
- īstenošanas apjoms 80 KP absolventiem ar akadēmisko bakalaura grādu un/vai citu nozaru un studiju virzienu absolventiem.

Pēc veiktajām izmaiņām programmas statistiskie rādītāji apliecina, ka studiju programmas attīstība ir stabila un tā ir ieguvusi nozīmīgu vietu reģionā augsti kvalificēto speciālistu sagatavošanā. Apkopojot informāciju par studiju programmā studējošajiem, būtiski vērtēt uzņemto studentu skaitu, absolventu skaitu, studiju pārtraukšanas gadījumus, jeb atbirumu.

Pēc veiktajām izmaiņām ir pieaudzis to uzņemto studējošo skaits, kuri ieguvuši profesionālo bakalaura grādu un turpina studijas maģistrantūrā, izvēloties programmu ar kopēju apjomu 40KP. Dati liecina, ka profesionālā maģistra studiju programma "Uzņēmējdarbības vadība" tiek uzskatīta kā profesionālās bakalaura studiju programmas "Biznesa vadība" secīgs turpinājums.

- 2019./2020. akadēmiskajā gadā uzņemts 41 students:
  - Studiju programma ar apjomu 40 KP 28 studenti.
  - Studiju programma ar apjomu 80 KP 13 studenti.
- 2020./2021. akadēmiskajā gadā uzņemti 40 studenti:
  - Studiju programma ar apjomu 40 KP 26 studenti.
  - Studiju programma ar apjomu 80 KP 14 studenti.
- 2021./2022. akadēmiskajā gadā uzņemti 37 studenti:
  - Studiju programma ar apjomu 40 KP 22 studenti.
  - Studiju programma ar apjomu 80 KP 15 studenti.
- 2022./2023. akadēmiskajā gadā uzņemti 38 studenti:
  - Studiju programma ar apjomu 40 KP 20 studenti.
  - Studiju programma ar apjomu 80 KP 18 studenti.

Salīdzinot studējošo skaitu līdzvērtīgās studiju programmās citās valsts augstskolās, var secināt, ka veiktās būtiskās izmaiņas studiju programmas saturā ir veiksmīgas. Tas veicinājis studijas programmas konkurētspēju un atpazīstamību reģionā.

Analizējot absolventu skaitu var norādīt, ka pārskata periodā studiju programmu absolvējuš 28 studenti, iegūstot profesionālā maģistra grādu un organizācijas vadītāja kvalifikāciju.

Vērtējot datus par studiju pārtraukšanu maģistra studiju programmā, vidēji 11% (8 studējošie) neturpina studijas programmā. Papildu var norādīt, ka uzsākot studijas, tās sākumposmā neturpina 3%, bet lielākā daļa nespēj izveidot kvalitatīvu pētniecisko darbu, neiesniedz maģistra darbu gala aizstāvēšanai. Galvenais iemesls, kāpēc tiek pārtrauktas studijas, ir nespēja savienot studijas ar darbu. Visiem studentiem tiek dota iespēja imatrikulēties vecākajos studiju posmos un veiksmīgi absolvēt maģistra studiju programmu.

Dalījuma pa izmantotajām valsts finansētajām budžeta vietām, profesionālajā maģistra studiju programmā pēdējo trīs akadēmisko gadu laikā maksas studentu skaits nav būtiski pieaudzis un vidēji 69% studējošo studēja valsts finansētajās studiju vietās, bet 31 % studējošu studēja par fizisko vai juridisko personu līdzekļiem, t.sk.:

- 2019./2020. akadēmiskajā gadā par valsts budžeta līdzekļiem studēja 83% studējošo, bet 17% studējošo izmantoja fizisko vai juridisko personu līdzekļus.
- 2020./2021. akadēmiskajā gadā par valsts budžeta līdzekļiem studēja 56% studējošo, bet 40% studējošo izmantoja fizisko vai juridisko personu līdzekļus.
- 2022./2023. akadēmiskajā gadā par valsts budžeta līdzekļiem studēja 100% studējošo.

Analizējot studējošo ģeogrāfisko sastāvu, jānorāda, ka studiju programmu izvēlas Kurzemes reģionā dzīvojošie un strādājošie, norādot, ka ieinteresēti studiju programmā, un augstskola atrodas tuvāk dzīves vietā. Dati liecina, ka 95% studējošo ir no Kurzemes un 5% ir no citiem reģioniem.

6.2. Studiju saturs un īstenošana

6.2.1. Studiju programmas satura analīze. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums, vai un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm.

Pamatojoties uz profesiju standarta "Organizācijas vadītājs" izvirzītajām prasībām, tika noteikti studiju programmas galvenie studiju rezultāti zināšanu, prasmju un profesionālo kompetenču apgūšanai. Profesionālā maģistra studiju programma "Uzņēmējdarbības vadība" atbilst darba tirgus vajadzībām,

programmā iekļaujot studiju kursus, kas nepieciešami profesionālo prasmju attīstībai un pilnveidošanai. Studiju kursu saturs ir veidots tā, lai sniegtu studējošajiem nepieciešamās zināšanas par uzņēmējdarbības vadību, palīdzot apgūt prasmes un sasniegt kompetenci, kas nepieciešama organizācijas vadītāja profesijā, veicinot studējošo konkurētspēju darba tirgū. Studiju programmā ietvertie studiju kursi tiek aktualizēti, iekļaujot informāciju par izmaiņām un aktualitātēm nozarē, papildinot gan ar jaunām teorētiskām nostādnēm, gan ar uzņēmējdarbības vadības jomas aktualitātēm. Studiju programmas satura izstrādē, studiju procesa nodrošināšanā tiek ņemtas vērā izmaiņas normatīvajā regulējumā.

Studiju programmas saturs veidots atbilstoši profesionālās augstākās izglītības valsts standarta prasībām⁷. Studiju programmas struktūru reglamentē Ventspils Augstskolas Senātā apstiprinātie noteikumi "Nolikums par studiju programmu izstrādes kārtību". Studiju programmas obligāto saturu veido:

- studiju kursi, kas nodrošina jaunāko sasniegumu apguvi nozares teorijā un praksē 6 KP;
- pētnieciskā darba, jaunrades darba, projektēšanas darba un vadībzinību studiju kursi 6 vai 26 KP;
- brīvās izvēles studiju kursi − 2 KP;
- prakse − 20 un/vai 6 KP;
- maģistra darbs izstrāde un aizstāvēšana 20 KP.

Studiju programmas saturs ir veidots tā, lai ietvertu uzņēmējdarbības izglītības misijas elementus:

- uz zinātniskiem sasniegumiem un faktiem balstīta domāšana;
- uzņēmējdarbības atbildība un ilgtspēja;
- empātija un multikulturālās vides izpratne;
- personības izaugsme un sevis apzināšana.

Studiju programmai "Uzņēmējdarbības vadība" ir definēti pieci galvenie sasniedzamie studiju rezultāti, kas ir mijiedarbībā ar profesijas standarta "Organizācijas vadītājs" sasniedzamajiem rezultātiem. Studiju kursa izvirzītie mērķi ir cieši saistīti ar studiju programmas sasniedzamajiem rezultātiem un skaidri norādīti studiju kursa aprakstā. Studiju programmas kursu aprakstos ir noteikts zināšanu, prasmju un kompetences kopums un to vērtēšanas sistēma, definēti studiju rezultāti, par kuru sasniegšanu tiek piešķirti kredītpunkti. Studiju kursa satura izstrāde notiek saskaņā ar Ventspils Augstskolā noteiktajām prasībām "Nolikums par vispārējām prasībām studiju kursa veidošanā un īstenošanā Ventspils Augstskolā".

Lai kontrolētu studiju kursa un studiju programmas rezultātu savstarpēju korelāciju, apstiprinātajā studiju kursa apraksta formā katrs docētājs definē sava studiju kursa rezultātus, saskaņojot to ar studiju programmas rezultātiem. Studiju kursu saturs ir pakārtots un veicina studiju programmas rezultātu

.

 $^{^7}$ MK noteikumi Nr. 512 "Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu"

sasniegšanu. Katru gadu notiek studiju kursu satura audits, kas palīdz kontrolēt un atjaunot studiju kursu saturu, pārskatīt mācību metodes un aktualizēt sasniedzamos rezultātus. Visi studiju programmas studiju kursi ir ievietoti un pieejami Latvijas Augstskolu Informatīvajā sistēmā (turpmāk tekstā – LAIS), kura ir noteikta kā pamata studiju procesa informācijas uzskaites sistēma Ventspils Augstskolā.

Studiju programmas saturs tiek pārskatīts, iesaistot studentus un citas ieinteresētās puses. Priekšlikumus precizējumiem studiju programmas saturā izvirza studiju kursu docētāji, programmas direktors, tiek vērtēti darba devēju ieteikumi. Studiju kursu satura aktualitātes, atbilstības ekonomikas un uzņēmējdarbības nozares un darba tirgus vajadzībām izvērtējums tiek veikts vairākos veidos un posmos:

- <u>Ikgadējā studiju virziena un studiju programmu pašnovērtējumu ziņojumu izstrādes procesā</u> analizēti statistiskie dati, analizēta studējošo aptaujās iegūtā informācija un darba devēju ierosinājumi, tādējādi iegūstot atgriezenisko saiti par studiju programmas īstenošanu un kvalitāti.
- <u>Ikgadējā studiju plānu izstrādes, saskaņošanas un apstiprināšanas procesā</u> tiek pārskatīti studiju programmas studiju kursi, t. sk. pārskatīts izmantojamās literatūras piedāvājums, aktualizēts saskaņojums ar studiju programmas studiju rezultātiem.
- Studiju programmu padomes sēdēs un fakultātes domes sēdēs notiek studiju programmu satura, studiju programmas un studiju kursu rezultātu, pētniecisko darbu izstrādes prasību, profesionālās prakses rezultātu apspriešana. Fakultātes domes sēdēs tiek diskutēts un sniegti priekšlikumi kandidātiem studiju programmas direktora amatam, kurš nodrošina studiju programmas vadību. Studiju programmu padomes sēdē piedalās darba devēji, kas sniedz savas rekomendācijas studiju programmas attīstībai.
- <u>Profesionālās prakses īstenošanas un aizstāvēšanas procesā</u> notiek diskusijas par prakses vietā gūto pieredzi, analizēta atgriezeniskā saite, kuru studiju programmas direktors saņem no uznēmuma par studējošā sagatavotību un profesionālajām prasmēm.
- <u>Maģistra darba priekšaiztāvēšanas un aizstāvēšanas procesā</u> notiek diskusijas par maģistra darba pētījumā gūto rezultātu analīze, sniegtas atziņas par nepieciešamajiem pilnveidojumiem.
- <u>Valsts pārbaudījumu komisijas sēdēs</u> piedaloties akadēmiskajam personālam, darba devējiem un citiem sadarbības partneriem, analizēti studējošo sasniegumi, apspriesti un vērtēti gala pārbaudījumu rezultāti, sniegtas rekomendācijas par maģistra darba izstrādes procesa pilnveidojumiem un pētījuma tēmu aktualitātēm, ar mērķi veicināt studiju programmas kvalitāti un studiju rezultātu sasniegšanu.
- <u>Fakultātes rīkotajās akadēmiskā personāla tikšanās</u> tiek diskutēts par studējošo iesaisti zinātniski pētnieciskajā darbībā, iespējamo dalību zinātniskajās konferencēs un pētnieciskajos projektos, studiju kursu docēšanas problēmām un materiāli tehnisko nodrošinājumu.
- Augstskolas lēmējinstitūciju, t. sk. Augstskolu padomes, Senāta, Studiju padomes, Zinātnes padomes sēdēs tiek diskutēts un vērtēts studiju programmu saturs, apstiprināts programmas studiju plāns akadēmiskajam gadam, izteikti priekšlikumi studiju programmu būtisko izmaiņu veikšanai un studiju programmu sasniedzamo rezultātu pārskatīšanai, analizēti akadēmiskā personāla profesionālie un zinātniskie sasniegumi, studējošo iesaiste pētnieciskajā darbībā. u.c.

Šādu sadarbības modeli paredz arī MK noteikumi Nr. 436 "Par Izglītības attīstības pamatnostādnēm 2021.-2027. gadam", Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija "Latvija 2030". Liela uzmanība tiek pievērsta pētniecībai, pētniecības metožu un rezultātu integrēšanai studiju procesā. Studiju programma, saglabājot samērā plašas nozares teorētisko un profesionālās pilnveides, informācijas tehnoloģiju studiju kursus atbilstoši nozares un zinātnes attīstības tendencēm, dod iespēju absolventiem turpināt tālāku profesionālo izglītību un studijas doktorantūrā. Studiju programma tiek realizēta saskaņā Ventspils Augstskolas stratēģijā 2021.-2027. gadam noteiktiem stratēģiskajiem mērķiem un atbilst uzņēmējdarbības vadības tendencēm Latvijā un pasaulē, atbilstoši darba tirgus vajadzībām.

6.2.2. Pamatojums, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.

Atbilstoši OECD klasifikācijai studiju programma atbilst Ekonomikas un uzņēmējdarbības zinātnes nozarei, kur iezīmēta apakšnozare "Uzņēmējdarbības vadība". Maģistra studiju programma piedāvā iespējas studēt un veikt pētniecību ekonomikas un uzņēmējdarbības nozares uzņēmējdarbības vadības apakšnozarē. Studiju programmā studējošie izstrādā pētījumus par dažādiem ar uzņēmējdarbības vadību saistītiem jautājumiem un procesiem, risinot problēmu situācijas dažādās tautsaimniecības nozarēs. Programmas pētnieciskā ievirze ir starpdisciplināra, tās vienojošais elements ir uzņēmējdarbība, bet uzņēmējdarbība var būt īstenota dažādās tautsaimniecības nozarēs. Noslēguma darbu, maģistra darbus studējošie izstrādā par aktuālām ekonomikas un uzņēmējdarbības zinātnes nozares tēmām. Izvērtējot pārskata periodā aizstāvēto maģistra darbu tēmas, var secināt, ka tās ir aktuālas un atbilstošas uzņēmējdarbības vadības aktualitātēm un problemātikai. Piemēram,

- Baltijas valstu ekonomiskās attīstības salīdzinošā analīze;
- Reģionu ilgtspējīgas attīstības ietekmējošie faktori: Kurzemes un Vidzemes situācijas analīze;
- Bioekonomikas nozīme lauksaimniecības nozares uzņēmumos Latvijā;
- Mazā un vidējā uzņēmējdarbība kā reģionālās attīstības virzītājspēks Ventspils novadā;
- Inovācijas lauksaimniecības attīstībā Kuldīgas novadā: granulu ražotnes izveide.
- Modeļu uzbūve vērtspapīru portfeļu snieguma analīzei un vērtēšanai. u.c.

Minēto maģistra darbu pētniecības rezultāti var būt uzskatīti par nozīmīgiem reģionu ekonomikas un uzņēmējdarbības pētījumu bagātināšanai un svarīgs pienesums uzņēmējdarbības vadības procesu pilnveidei un labas prakses attīstībai. Studiju programma ir veidota tā, lai studējošais spētu veikt patstāvīgu pētniecisku darbu maģistra darba vadītāja vadībā, un izpētes tēmas būtu aktuālas gan nacionālā, gan reģionālā, gan arī tautsaimniecības noteiktas nozares skatījumā.

Studējošo iesaiste pētniecības projektu tēmas, attīstīta zinātnisko projektu vadības un izpildes kompetences, kas ir saskaņā ar MK noteikumos Nr. 322 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju" noteikto Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūrai atbilstošu nacionālo klasifikāciju ietvarstruktūru. Maģistra studiju programma atbilst LKI 7. līmenim, tās studiju rezultāti definēti saskaņā ar 7. līmenim atbilstošiem zināšanu, prasmju un kompetenču aprakstiem.

Tādējādi piešķirtais grāds — profesionālais maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā ir atbilstošs un nav pretrunā ar Ekonomikas un uzņēmējdarbības zinātnes nozares apakšnozari "Uzņēmējdarbības vadība".

6.2.3. Studiju programmas īstenošanas, tajā skaitā kursu/ moduļu īstenošanas metožu, novērtējums, norādot metodes un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Kopīgas studiju programmas gadījumā, vai gadījumā, ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā vai tālmācības studiju formā, detalizēti raksturot izmantotās metodes šādas studiju programmas nodrošināšanai. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Studiju programma tiek īstenota kā pilna laika klātienes programma, ievērojot VeA normatīvajos regulējumos noteiktās prasības un paredzot, ka 30% no studiju programmas apjoma veido kontaktstundas. Studiju programmas studiju kursu īstenošana notiek klātienes nodarbībās un attālināti, ievērojot regulējumu, ka attālināto studiju īpatsvars nepārsniedz 50% no kopējā kontaktstundu skaita programmā⁸. Apstiprinot nodarbību plānojumu katram semestrim, skaidri tiek norādīta studiju organizēšana un īstenošana, norādot plānoto auditoriju klātienes nodarbībām, vai piekļuves saiti attālinātajām nodarbībām.

Studiju programmas organizācija un īstenošana notiek, izmantojot dažādas mācīšanas un mācīšanās metodes un formas, kas ietver lekcijas, seminārus, diskusijas, praktiskās nodarbības, sociālās simulācijas, lomu spēles, literatūras studijas, lietišķās spēles, individuālās un grupu konsultācijas, studiju vizītes, gadījumu analīzi, studentu patstāvīgo individuālo darbu, prezentācijas, konferences u.c. Zināšanu apguve, prasmju un kompetenču stiprināšana studiju programmā ietver teorijas, instrumentus, praktiskus piemērus, lekcijas, grupu uzdevumus, interaktīvās diskusijas un nozari pārstāvošu vieslektoru lekcijas. Mācīšanās studiju programmas ietvaros galvenokārt notiek darba grupās un patstāvīgi organizētajās studijās, kas ir visu studiju kursu būtiska mācīšanās daļa. Studiju programmas docētāju izmantotās metodes ir daudzveidīgas, bet dominē interaktīvās mācību metodes, kuras veicina studentu aktīvu un apzinātu līdzdalību studiju procesā. Jāakcentē, ka docētāji plaši pielieto gadījumu analīzi, kas balstīta uzņēmējdarbības praksē. Docētāju praktiskā pieredze uzņēmējdarbībā nodrošina teorētisko zināšanu un praktiskās pieredzes sinerģiju, kas, izmantojot daudzveidīgu mācību metodiku, pilnībā nodrošina studiju rezultātu un studiju mērķu sasniegšanu.

Atkarībā no studiju kursa mērķa un rezultāta studentiem semestra sākumā tiek definēti plānotie rezultāti un pārbaudījumu formas. Visi studiju programmas studenti patstāvīgi organizē savu individuālo, patstāvīgo darbu studiju programmas mērķu sasniegšanai. Studiju process norisinās un balstīts uz problēmsituāciju analīzēm (*problem-based learning*). Studiju programmā iesaistītie docētāji savā akadēmiskajā darbībā cenšas nodrošināt, lai studiju un zināšanu novērtēšanas metodes būtu objektīvas un tiktu konsekventi ievērotas. Studiju praktiskās nodarbībās tiek ievērots princips "mācīties darot", tiek aktīvi pielietoti attālinātas mācīšanās paņēmieni, kur tiek nodrošinātas iespējas mācīties patstāvīgi, plānojot savu laiku. Ikviena pārbaudījuma saturam un apjomam ir jāatbilst attiecīgā studiju kursa programmā norādītajam. Lai nodrošinātu studējošo individuālās mācīšanās vajadzības, studiju procesā būtiska loma ir ierādīta individuālajām konsultācijām. Mācībspēku konsultāciju grafiki ir publiski pieejami un norādīti e-mācību platformā "Moodle". Saziņa starp studentiem un docētāju notiek arī

_

⁸ MK noteikumi Nr.111 "Attālināto mācību organizēšanas un īstenošanas kārtība".

telefoniski, ar e-pasta, BBB platformu un e-mācību platformu. Savstarpējā studenta un docētāja sadarbība vērsta un nodrošina veiksmīgu studiju programmas rezultātu sasniegšanu.

Līdz ar to visa studiju procesa īstenošanā tiek ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi. Studējošie savu līdzdalību studiju procesa pilnveidošanā var realizēt tieši (personīgi) izsakot savas vēlmes mācību kursa docētājam, studiju programmas direktoram, dekānam, studiju nodaļas specialistiem vai vērsties ar Studentu padomes palīdzību, kuras pārstāvji ir Studiju programmu padomē, fakultātes domē un Senātā. Administratīvajos jautājumos studējošajiem tiek nodrošināta iespēja tikties ar studiju programmas direktoru un dekānu, lai risinātu individuālus jautājumus. Problēmsituācijās studējošie tiek aicināti uz pārrunām pie fakultātes dekāna. Vismaz reizi semestrī tiek organizētas studentu tikšanās ar studiju programmu direktori, nodrošinot iespēju studējošajiem apspriest un diskutēt par aktuālajiem jautājumiem. Tādā veidā tiek panākta maksimāla studiju procesa kvalitāte un operatīva reaģēšana uz studentu sniegto informāciju.

Īpaša nozīme ir studējošo aptaujām un kursa sapulcēm, kuras regulāri tiek organizētas vismaz divas reizes studiju gadā un objektīvi parāda studentu viedokli gan par konkrētu studiju kursu, gan par studiju procesa organizāciju. Tāpat elektroniskajā vidē LAIS katra semestra noslēgumā studentiem tiek veidotas aptaujas, kurās studenti izsaka savu viedokli par konkrētā studiju kursa realizēšanu, tiek vērtēta docētāja darba kvalitāte, studiju procesu organizācija un tehniskais nodrošinājums. Aptaujās iegūtie rezultāti tiek apkopoti un apspriesti Studiju programmu padomes un fakultātes domes sēdēs.

Studentcentrētās izglītības principus var apkopot un studiju programmā tie tiek īstenoti sekojoši:

- studiju kursu docētāji ņem vērā un respektē studentu dažādību un viņu vajadzību daudzveidību, izmantojot dažādus programmas īstenošanas veidus, atbilstoši studentu iespējām;
- docētāju un studentu savstarpējās attiecībās tiek veicināta studējošo un mācībspēku abpusēja cieņa, veidojot pozitīvu emocionālo fonu un radošu sadarbību;
- studiju kursi tiek apgūti studentu un mācībspēku sadarbības procesā, kur atbilstoši situācijai tiek pielietotas dažādas mācīšanas metodes un darba formas;
- tiek veicināta studējošo patstāvība, piedāvājot studentiem mācību metodes, kur viņi var individuāli vai grupā patstāvīgi demonstrēt savas zināšanas un prasmes;
- regulāri tiek izvērtētas pedagoģiskās metodes, mācīšanas, mācīšanās un novērtēšanas veidi;
- pārbaudes darbi, vērtēšanas kritēriji un metodes, kā arī kritēriji vērtēšanai ir iepriekš publiskoti un kopā ar studiju kursa aprakstu tie tiek ievietoti "Moodle" vidē un pārrunāti nodarbībās;
- studenti saņem atgriezenisko saiti, un, ja nepieciešams, docētāji sniedz atbalstu mācīšanās procesa uzlabošanai, kā arī studenti var pieteikties individuālajām konsultācijām;
- vērtēšana sniedz studentiem iespēju parādīt, kādā mērā tie ir sasnieguši sagaidāmos mācīšanās rezultātus;
- sasniegto studiju rezultātu vērtēšanu veic docētāji, pats students (pašizvērtēšana), citi studenti (savstarpējā vērtēšana);

- vērtēšana tiek īstenota atbilstoši augstskolas noteiktajām prasībām, tā ir konsekventa, taisnīga un piemērojama visiem studentiem;
- augstskolā darbojas procedūra studentu apelāciju izskatīšanai.

Studiju programmas pārbaudījumu organizēšana un vērtēšana ir objektīva, tiek ņemti vērā gan kvalitatīvie, gan kvantitatīvie rādītāji. Vērtēšana notiek saskaņā ar nolikumu "Nolikums par pārbaudījumu organizēšanas kārtību un studējošo zināšanu vērtēšanu Ventspils Augstskola" (skat 2.1.5 punktu).

Studiju procesa īstenošana notiek augstskolas mācību auditorijās ar atbilstošu tehnisko nodrošinājumu. Attālināto studiju nodrošināšanai tiek izmantota webkonferenču tiešsaistes programma BBB (BigBlueButton). Kā e-mācību vide studiju procesa nodrošināšanai tiek izmantota e-mācību platformā "Moodle", kur tiek ievietoti studiju kursu materiāli, lai papildus lekciju un nodarbību materiāliem foruma režīmā varētu notikt viedokļu un informācijas apmaiņa starp docētāju un studentiem, starp pašiem studentiem. "Moodle" lietošana notiek saskaņā ar Ventspils Augstskolas noteikumiem "Moodle" lietošanas noteikumi Ventspils Augstskolā". Īpaši nozīmīga e-mācību vides un tiešsaistes programmu pieejamība kļuva Covid-19 pandēmijas laikā, kas ļāva nodrošināt nepārtrauktu studiju procesu un studiju programmas satura apguvi.

Covid 19 pandēmijas laikā studijas, eksāmeni, darbu aizstāvēšanas, valsts pārbaudījuma (maģistra darba) aizstāvēšana notika attālināti, izmantojot BBB platformu. Gūtā pieredze bija veiksmīga. Gan docētāji, gan studenti apguva jaunas digitālās prasmes, meklēja jaunus komunikācijas veidus, mācībspēki apguva jaunas digitālai videi atbilstošas mācību metodes.

6.2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju, tajā skaitā norādīt, vai augstskola/ koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietu. Ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā, sniegt informāciju, kā tiek nodrošinātas prakses iespējas svešvalodā, tajā skaitā ārvalstu studējošajiem. Sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu.

Prakse ir būtiska profesionālās maģistra studiju programmas sastāvdaļa. Prakse notiek atbilstoši nolikumam "Profesionālās maģistra studiju programmas "Uzņēmējdarbības vadība" prakses nolikums" (turpmāk tekstā — Prakses nolikums), kas ir apstiprināts fakultātes domes sēdē. Prakse tiek īstenota saskaņā ar apstiprināto studiju plānu.

Lai sasniegtu studiju programmā plānotos rezultātus un nodrošinātu profesionālo kompetenci, kas nepieciešama organizācijas vadītājam, programmas saturā tiek paredzēta prakse, kura dalīta divās dalās:

- 1) prakse 20 KP un 6 KP apjomā studiju programmā ar apjomu 80 KP;
- 2) prakse 6 KP apjomā studiju programmā ar apjomu 40 KP.

Prakse ir saistīta ar studiju programmu, un galvenais prakses mērķis ir izmantot studiju procesā iegūtās teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas konkrēto uzdevumu risināšanai praktiskajā vidē, lai veicinātu studējošo profesionālo zināšanu, prasmju un kompetenču attīstību atbilstoši organizācijas vadītāja kvalifikācijai.

Prakses nolikumā ir noteikti prakses uzdevumi un formulēti prakses īstenošanas nosacījumi. Prakses nolikums ir publiski pieejams, ar to var iepazīties e-mācību platformā "Moodle" vai fakultātē. Prakse notiek uzņēmumos, valsts un pašvaldību iestādēs, organizācijas nozīmētā prakses vadītāja vadībā. Uzsākot praksi, tiek noslēgts trīspusējs līgums starp augstskolu, studējošo un uzņēmumu. Prakses līgums ir pamats studējošā norīkošanai praksē. Ventspils Augstskolas nozīmēts prakses vadītājs seko praktikanta gaitām un konsultē praktikantu prakses uzņēmumā, sekojot izvirzīto uzdevumu izpildei. Saskaņojot prakses uzdevumus un veidojot sadarbību ar uzņēmējiem, Ventspils Augstskola seko, lai tie darba pienākumi, kurus veic maģistranti, būtu saskaņā ar studiju programmas saturu un veicinātu studējošo profesionālo prasmju un kompetenču attīstību.

Prakses noslēgumā studējošajam jāizveido un jāiesniedz prakses atskaite, kur aprakstīta prakses gaita, veicamie uzdevumi un gūtā praktiskā pieredze. Prakses atskaite ir studējošā patstāvīgi veikts darbs. Prakses atskaiti, t.i. prakses laikā veiktos uzdevumus un gūtās atziņas, studējošais prezentē un aizstāv prakses aizstāvēšanas komisijā. Prakses aizstāvēšana ir publiska. Prakse tiek vērtēta ar atzīmi. Prakses aizstāvēšanas komisija analizē un vērtē prakses laikā veikto uzdevumu izpildi.

Prakses vietu maģistra studiju programmas studējošie var izvēlēties patstāvīgi, vai vērsties fakultātē ar lūgumu rekomendēt prakses vietu. Informācija par prakses vietu piedāvājumu studējošajiem tiek izsūtīta e-pastā. Analizējot noslēgtos prakses līgumus, var secināt, ka maģistra studiju programmas studējošie vairāk izvēlas uzņēmumus, kas ir saistīti ar viņu veikto profesionālo darbību un izmanto, ievieš mūsdienīgus inovatīvus risinājums un tehnoloģijas, kā arī nodrošina atbilstošu darba vidi un atrodas tuvāk viņu dzīves vietai. Prakses atskaitēs izteiktie secinājumi un veiktā uzņēmumu saimnieciskās darbības analīze, norāda uz studējošo izpratni par uzņēmējdarbības attīstības tendencēm. Lai veicinātu studentu veiksmīgu praktisko iemaņu un prasmju apgūšanu un realizētu studiju programmas mērķus, Ventspils Augstskola cieši sadarbojas ar darba devējiem. Šiem mērķiem ir noslēgti vairāki sadarbības līgumi par studentu prakses vietu nodrošināšanu. Kā piemēru var minēt veiksmīgu sadarbību studējošo praktiskajā apmācībā ar starptautiskiem un vietējiem uzņēmumiem, tādiem kā SIA "Bucher Municipal", SIA "Malmar Sheet Metal", SIA "Diana Sveces", SIA "HansaMatrix", SIA "Bio Venta", SIA "StenaLine", SIA "Ventspils Olimpiskais centrs "Ventspils" un citi.

Prakses vietas nozīmētais prakses vadītājs sniedz atgriezenisko saiti, aizpilda atsauksmi, kurā norāda vērtējumu par praktikanta zināšanām, teorētisko sagatavotību, komunikācijas prasmēm u.c. Līdz ar to tiek uzturēta nepārtraukta cieša saite ar nozares pārstāvjiem, tādējādi radot iespēju mācību programmu attīstīt un pilnveidot atbilstoši darba tirgus prasībām. Sadarbībā ar uzņēmējiem gūtā pieredze liecina, ka uzņēmumi labprāt noslēdz prakses līgumus ar maģistra studiju programmas studentiem. Analizējot studējošo aptaujas, jāsecina, ka studējošie ar prakses gaitu ir apmierināti un norāda, ka prakses vietu šobrīd netrūkst.

Lai rastu iespēju nodrošināt studējošiem starptautiskās uzņēmējdarbības pieredzi, papildu tiek piedāvāta iespēja iziet praksi starptautiskajos uzņēmumos Erasmus+ mobilitātes ietvaros. Visi studējošie tiek informēti par mobilitātes programmas iespējām. Informācija par Erasmus+ mobilitātes programmas pasākumiem ir publiski pieejama augstskolas mājas lapā un e-mācību platformā "Moodle". Pārskata periodā starptautiskās prakses iespējas netika izmantotas.

Pēc studentu aptaujām var secināt, ka maģistra studiju programmas studējošie retāk izvēlās līdzdalību mobilitātes programmas, jo ir pilna laika nodarbināti, un darba vietā pildītie pienākumi neļauj atrasties

ārpus darba vietas ilgstoši. Kā otru būtisku iemeslu studenti atzīmēja ģimenes stāvokli, norādot, ka ģimenēs aug bērni un ir jānodrošina bērnu izglītošanas iespējas, skolas apmeklējums.

6.2.5. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem

Maģistra darbs ir studiju programmas gala pārbaudījums. Maģistra darbu veido trīs galvenās daļas – teorētiskā, analītiskā un praktiskā. Maģistra darba daļas ir savstarpēji saistītas un papildinošas. Maģistra darba izstrādes posmi:

- problēmas identificēšana, pētniecības jautājumu un uzdevumu formulēšana, hipotēzes izvirzīšana;
- problēmas analīze un iespējamo risinājumu izvēle;
- uzdevumu praktiska realizācija, izmantojot efektīvas un inovatīvas pētījuma metodes;
- maģistra darbā iegūto rezultātu izvērtējums un secinājumi.

Maģistra darba izstrādi reglamentē noteikumi "Maģistra darba, bakalaura darba un kursa darba izstrādāšanas, noformēšanas un aizstāvēšanas metodiskie norādījumi", kuri ir apstiprināti fakultātes domes sēdē. Noteikumi definē maģistra darba saturu un tā izstrādes un noformējuma nosacījumus. Pirms maģistra darba izstrādes uzsākšanas tiek rīkota tikšanās ar studējošajiem, kur pārrunātas prasības darba izstrādei, bet mēnesi pirms maģistra darba nodošanas tiek rīkota maģistra darbu priekšaizstāvēšana. Tikai pēc veiksmīgas priekšaiztāvēšanas maģistra darbu rekomendē virzīt aizstāvēšanai valsts pārbaudījumu komisijā.

Profesionālo maģistra grādu un kvalifikāciju var iegūt, ja sekmīgi nokārtoti visi studiju kursi, aizstāvēta prakses atskaite un maģistra darbs. Noslēgumā maģistra darbus vērtē valsts pārbaudījumu komisija, kuras sastāva ir nozares pārstāvji. Maģistra darbu vērtējums ir komplekss. Gala vērtējumu veido gan maģistra darba vadītāja vērtējums, gan recenzenta vērtējums, gan darba prezentēšanas un aizstāvēšanas vērtējuma komponente, kuru nosaka valsts pārbaudījuma komisijas locekļi. Galīgo vērtējumu iegūst valsts pārbaudījumu komisijas koleģiāla lēmuma rezultātā.

Studentiem ir apelācijas tiesības. Trīs darba dienu laikā no vērtējuma izziņošanas jāiesniedz motivēts iesniegums VeA Studiju nodaļai, kura ar savu rīkojumu izveido apelācijas komisiju konkrētā iesnieguma izskatīšanai.

Maģistra darbu tēmas izvēle un tā pamatojums ir cieši saistīts ar reālo uzņēmējdarbības vidi. Studentiem ir iespēja pašam izvēlēties pētījuma tēmu un darba vadītāju. Maģistra darba izstrādes gaitā tēma tiek precizēta, lai tiktu saskaņots darba nosaukums un pētījuma mērķis. Izstrādājot maģistra darbu, studentam jāpierāda, ka spēj orientēties jaunākajā speciālajā literatūrā un citos avotos, tos analizējot, lietojot mūsdienu pētīšanas un datu apstrādes metodes, kā arī radoši strādāt, veicot konkrētu pētījumu.

Bieži studenti turpina noslēguma darbos pētīt jau prakses laikā iepazīto uzņēmumu problēmtēmas, bet ir gadījumi, kad tieši uzņēmēji ir ieinteresēti noteiktu jautājumu izpētē un maģistra temata izvēlē. Parasti maģistra darbu tēmu izvēle saistīta ar studējošā profesionālās darbības sfēru.

Maģistra studiju programmas studenti izvēlās pētīt Latvijas dažādu ekonomikas nozaru un uzņēmējdarbības jomu aktualitātes un jaunās tendencēs, daudz darbu izstrādāti par uzņēmējdarbības norisēm Kurzemes reģionā. Bieži maģistra darbos tiek meklēti risinājumi konkrētām uzņēmējdarbības problēmjomām — finanšu, personāla, mārketinga, kvalitātes, risku, procesu vadībā u.c.

Apkopojot maģistra darbu galvenās tematiskās grupas, tās var iedalīt pēc satura un pētījuma problēmas:

- 1) Aktuālas tendences ekonomikā un uzņēmējdarbībā, Kurzemes reģiona ekonomiskā attīstība:
  - Baltijas valstu ekonomiskās attīstības salīdzinošā analīze;
  - Reģionu ilgtspējīgas attīstības ietekmējošie faktori: Kurzemes un Vidzemes situācijas analīze;
  - Bioekonomikas nozīme lauksaimniecības nozares uzņēmumos Latvijā;
- Mazā un vidējā uzņēmējdarbība kā reģionālās attīstības virzītājspēks Ventspils novadā;
- 2) Uzņēmējdarbības vides un tirgus izpēte, jaunu produktu un pakalpojumu ieviešana:
  - Jaundibinātu uzņēmumu ražotās sausās pārtikas un bezalkoholisko dzērienu eksporta iespējas ES tirgū;
  - Uzņēmuma SIA "Energy Edition" izstrādātā elektro moduļa prototipa mērķa tirgus un konkurentu izpēte Eiropā;
  - Atbalsta iespējas energoefektīvas ražotnes izveidei;
  - Inovācijas lauksaimniecības attīstībā Kuldīgas novadā: granulu ražotnes izveide.
- 3) Finanšu analīze, banku darījumi, vērtspapīri un biznesa modeli:
  - Singulārās spektrālās analīzes pielietošana Latvijas un ASV akciju kursu prognozēšanai;
  - Nasdaq biržā iekļauto Baltijas akciju sabiedrību finansiālā stāvokļa novērtēšana;
  - Naftas cenu svārstības un to ietekme uz transporta un uzglabāšanas un apstrādes rūpniecības nozarēm Baltijas valstīs 2020. gadā;
  - Dinamisko stohastisko līdzsvara modeļu izmantošana Latvijas ekonomikas modelēšanai;
  - Modelu uzbūve vērtspapīru portfelu snieguma analīzei un vērtēšanai.
- 4) Uzņēmējdarbības procesu analīze un risinājumi, efektivitāte:
  - Siltumapgādes attīstība Talsu novadā un tās perspektīvas;
  - Uzņēmuma galveno snieguma rādītāju sistēmas izmantošana Ventspilī darbojošos kokapstrādes nozares uzņēmumu konkurētspējas celšanai;
  - Kvalitātes vadība viesmīlības uznēmumos Latvijā;
  - Ekonomiskās efektivitātes paaugstināšanas iespējas metālapstrādes uzņēmumā pirmsražošanas procesa optimizācijas rezultātā.

- 5) Mārketinga stratēģiskā plānošana, mārketinga komunikācija, klientu apmierinātības izpēte:
  - Mājaslapu optimizācijas meklētājprogrammām izmantojums pasākumu organizēšanas aģentūrās Latvijā;
  - Digitālais mārketings kā rīks būvniecības uzņēmumu attīstībai Kuldīgas novadā;
  - Klientu izmantoto pakalpojumu analīze bankas "X" Ziemeļkurzemes filiālēs;
  - Reklāmas stratēģijas uzlabošana futbola akadēmijai "X".
- 6) Uzņēmu stratēģiskā plānošana, konkurence un konkurētspēja:
  - Uzņēmuma "X" stratēģiskās attīstības plāna izstrāde;
  - Lean pieeja uzņēmuma efektivitātes un konkurētspējas paaugstināšanai;
  - Uzņēmuma iekšējās vides ietekme apstrādes rūpniecības uzņēmumu konkurētspējas paaugstināšanā Saldus novadā.
  - Energoefektivitātes novērtējuma nozīme ražošanas uzņēmumu konkurētspējas paaugstināšanā.
- 7) Inovāciju un tehnoloģiju vadība uzņēmējdarbībā:
  - Inovāciju nozīme mazo un vidējo ražošanas uzņēmumu Kurzemē attīstībai;
  - Valsts pārvaldes informāciju sistēmas attīstības perspektīvas;
  - Inovatīvu precīzās lauksaimniecības metožu ieviešana lauksaimniecības uzņēmumos;
  - E-komercijas un inovāciju izmantošana pārtikas mazumtirdzniecības sekmīgai attīstībai.
- 8) Nodarbinātība, darba tirgus, cilvēkresursu vadība:
  - Cilvēkresursu vadības efektivitātes analīze apstrādes rūpniecības nozarē Covid-19 pandēmijas laikā;
  - Cilvēkresursu vadība IKT nozares uzņēmumos Kurzemes reģionā;
  - Latvijas darba tirgus attīstības tendences;
  - IT risinājumu ieviešana personālvadībā.

Jānorāda, ka pēdējos gados maģistra darba tematiskajā izvēlē ir pētījumi par sociālās uzņēmējdarbības attīstības problēmām:

- Sociālās uzņēmējdarbības atbalsta instrumenti un investīciju piesaiste;
- Sociālo uzņēmumu novērtējums un attīstības iespējas Kurzemē.

Pārskata periodā (2022./2023. akadēmiskajā gadā) izstrādāti un aizstāvēti 28 maģistra darbi. Noslēguma darbu vidējie vērtējumi:

- Studiju programma ar apjomu 40 KP 7.71;
- Studiju programma ar apjomu 80 KP 8.36.

Augsts gala pārbaudījuma darba vērtējums norāda un ļauj secināt, ka studējošie ir sasnieguši studiju rezultātu mērķus, guvuši labas teorētiskās zināšanas, prasmes un kompetences.

6.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

6.3.1. Resursu un nodrošinājuma atbilstība studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai.

Resursu un nodrošinājuma atbilstības novērtējums studiju un programmas īstenošanai un studiju rezultātu sasniegšanai detalizēti sniegts šī pašnovērtējuma ziņojuma II. daļas 2.3.1. punktā.

6.3.2. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajā studiju programmā, tā finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju programmas attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo šīs studiju programmas ietvaros, norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām. Minimālais studējošo skaits studiju programmā, lai nodrošinātu studiju programmas rentabilitāti.

Par studiju programmu finansējumu, finansēšanas avotiem, izmaksām un izmaksu pozīcijām informācija sniegta ziņojuma 3.3.2. punktā.

Attiecas uz studiju programmu "Uzņēmējdarbības vadība"

Studiju programmā "Uzņēmējdarbības vadība" 01.10.2022. studē vidēji 70 studenti, kas ir ~27% no kopējā fakultātes studentu skaita. Attiecīga proporcija tiek piemērota arī aprēķinot studiju programmai attiecināmo valsts dotāciju un pašvaldības finansējumu. Programmā par maksu studējošiem noteikta mācību maksa 2270 EUR gadā. Minētie ieņēmumi vidēji sadalās sekojoši — dotācija 62%, pašvaldības finansējums 12% un ieņēmumi no mācību maksām 26%.

Programmai attiecināmie izdevumi sadalās – atalgojums 59%, stipendijas 16%, preces un pakalpojumi (fakultātes) 3%, pārējie izdevumi 22%.

6.4. Mācībspēki

6.4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Profesionālās maģistra studiju programmas īstenošanā būtiski ir apvienot akadēmiskās zināšanas ar praktisko pieredzi un praksi, tāpēc tiek studiju darbā iesaistīts augstskolas vēlētais akadēmiskais personāls un viesdocētāji ar praktisko pieredzi nozarē. Profesionālās maģistra studiju programmas "Uzņēmējdarbības vadība" īstenošanu veic augsti kvalificēts akadēmiskais personāls, kas studējošiem nodrošina nepieciešamo pētniecisko iemaņu, teorētisko un praktisko zināšanu, prasmju un kompetenču

apguvi. Studiju programmas realizācijā iesaistīto docētāju augstā kvalifikācija nodrošina studiju programmas mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu.

Programmā iesaistītā vēlētā personāla kvalifikācija atbilst Augstskolu likuma 39. panta (Profesionālo studiju programmu akadēmiskais personāls) prasībām. 2022./2023. akadēmiskajā gadā studiju programmas īstenošanā iesaistīti 16 docētāji, no tiem 69% ir ievēlēti Ventspils Augstskolā, bet 31% ir speciāli pieaicināti augsti kvalificēti speciālisti. Astoņi docētāji ir ar doktora grādu, no tiem seši ir asociētā profesora vai profesora amatā.

Viesdocētāju izvēli pamatā nosaka atpazīstamība profesionālajā vidē, praktiskā pieredze uzņēmējdarbībā Latvijā un ārvalstīs, kas nodrošina ciešu sasaisti ar nozari. Būtiski atzīmēt, ka daļa pieaicinātu speciālistu ir Ventspils Augstskolas doktorantūras studenti (Diāna Līduma, Ivo Lemšs, Sanita Lasmane, Dmitrijs Smirnovs), kuri veiksmīgi darbojas arī uzņēmējdarbībā. Doktorantūras studentu piesaiste veicina akadēmiskā personāla izaugsmi un liecina par augstu motivāciju un zinātniskās darbības pieredzi. Tādējādi VeA attīsta akadēmiskā personāla jauno paaudzi, piesaistot maģistra studiju absolventus un doktorantus. Studiju programmas īstenošanā ir iesaistīti docētāji, kas veiksmīgi darbojas uzņēmējdarbībā, valsts un pašvaldību institūciju vadībā, apliecinot teicamas profesionālās zināšanas un vadībprasmes, piemēram:

- Salvis Roga Biedrības Kurzemes biznesa inkubatora vadītājs;
- Jānis Vucāns Latvijas Republikas Saeimas deputāts;
- Ivo Lemšs Kurzemes reģiona Vides dienesta vadītājs;
- Ilze Bule Finanšu un grāmatvedības pārvaldes vadītāja, Nodrošinājuma valsts aģentūra.

Studiju procesā iesaistītie docētāji darbojas zinātniskajā pētniecībā, praktiskajā uzņēmējdarbībā, starptautisko projektu vadībā, nepārtraukti papildina un pilnveido savas profesionālās zināšanas, t. sk. izmantojot docētāju mobilitātes programmu ERASMUS+. Jānorāda, ka starptautiskās pieredze Covid-19 pandēmijas laikā bija ierobežota. Tomēr turpinot jau esošo sadarbību studiju programmas docētājiem bija iespēja bagātināt zināšanas un dalīties pieredzē citu valstu universitātēs, piemēram:

 2022./2023. akadēmiskais gads – Kārlis Krēsliņš piedalījās ERASMUS+ akadēmiskā personāla mobilitātē Dienvidu Britānijas Universitātē, Rennas akadēmijā Francijā.

Programmā iesaistītie docētāji aktīvi iesaistās pētnieciskajā darbībā, sagatavojot zinātniskās publikācijas un koppubikācijas, kas publicētas žurnālos un konferenču krājumos, kuri indeksēti datu bāzēs SCOPUS, Web of Sciences un EBSCO. Studiju programmā iesaistītie docētāji ir mācību grāmatu un zinātnisko monogrāfiju autori. Docētāju augstu profesionālo kvalifikāciju apliecina tiesības veikt ekspertu darbu pētniecībā. 2022./2023. akadēmiskajā gadā Latvijas Zinātnes padomes (LZP) eksperta tiesības bija piešķirtas studiju programmā iesaistītiem docētājiem:

- Ilzei Balode LZP eksperts: Ekonomika un uzņēmējdarbība (22.01.2023.);
- Unai Libkovska LZP eksperts: Ekonomika un uzņēmējdarbība (25.05.2023.);
- Inese Lūsēna-Ezera LZP eksperts: Ekonomika un uzņēmējdarbība (01.12.2024.)
- Dzintra Atstāja LZP eksperts: Ekonomika uz uzņēmējdarbība (06.01.2024.)

Studiju programmā iesaistītais akadēmiskais personāls veic zinātnisko pētniecību un īsteno uz pētniecību balstītu studiju procesu, kas ir augstskolas darba neatņemamu sastāvdaļu. VeA veiktās zinātniskās pētniecības mērķis ir zinātnisku atziņu iegūšana, studiju procesa zinātniskās darbības pamatošana un tālāka pilnveidošana, aktuālu uzdevumu risināšana ar pētniecīskām metodēm. Lai nodrošinātu uz pētniecību balstītu studiju procesu, programmas iesaistītie docētāji darbojās pētniecības un attīstības projektu programmās, piemēram:

- D. Štefenbergas darbība Valsts pētījumu programmas projektā "Ekonomiskais, politiskais un juridiskais ietvars Latvijas tautsaimniecības potenciāla saglabāšanai un konkurētspējas pieauguma veicināšanai pēc pandēmijas izraisītās krīzes (reCovery LV);
- K. Krēsliņš darbība projektā ENDORSE "Enhancing development of entrepreneurial strategies at university locations affected by brain drain (2022.-2024.)
- U. Libkovskas darbība projektā "Digitalizācijas iniciatīvas studiju kvalitātes pilnveidei".

VeA seko tam, lai mācībspēku kvalifikācija un docētie studiju kursi veidotu pozitīvu ietekmi uz studiju kvalitāti. Pēc katra studiju kursa studējošie aizpilda vērtējumus par studiju kursu, kas tiek nosūtīti mācībspēkiem. Regulāri tiek veiktas nodarbību hospitācijas, tādējādi vērtējot pasniedzēju profesionālo kvalifikāciju ikdienas darbā. Operatīvajā darbā, gadījumā, ja ir vērojamas problēmas studiju kursa docēšanā, studējošie pauž savu viedokli fakultātes administrācijai jau studiju kursa īstenošanas laikā.

Docētāji ir atbildīgi par savu profesionālo pilnveidi, par ko tiek iesniegta atskaite. Augstskola veicina akadēmiskā personāla profesionālo pilnveidi, piedāvājot apmeklēt metodiskos un profesionālās ievirzes mācību seminārus, iesaistīties stažēšanās pasākumos uzņēmumos, tādējādi pilnveidojot savas profesionālās zināšanas un prasmes. Papildu tiek rīkotas ārvalstu un citu augstskolu docētāju vieslekcijas par izglītības attīstības tendencēm, jaunākajām mācīšanās metodēm, tehnoloģiju ieviešanu studiju procesā. Augstskolas akadēmiskā personāla politika paredz mācībspēku ikgadēju sasnieguma izvērtējumu, vērtējot mācībspēku zinātniski pētnieciskā darba rezultātus, pedagoģiskos un organizatoriskos sasniegumus.

Akadēmiskais personāla pieņemšana pamatdarbā notiek atbilstoši Ventspils Augstskolas noteikumiem "Ventspils Augstskolas akadēmiskā personāla atlases kārtība", kas apstiprināti Ventspils Augstskolas Senātā. Noteicošie kritēriji docētāju atlasē ir iegūtā izglītība un kvalifikācija, akadēmiskie un zinātniskie grādi, darba pieredze, zinātniski pētnieciskā darba rezultātu analīze, kvalifikācijas paaugstināšana un metodiskās izstrādnes.

6.4.2. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti

Profesionālā maģistra studiju programma "Uzņēmējdarbības vadība" Ventspils Augstskolā tiek īstenota kopš 2001. gada. Pēc būtisko izmaiņu veikšanas 2019. gadā studiju programma ieņem nozīmīgu vietu reģionā augsti kvalificēto speciālistu sagatavošanā. Pārskata periodā maģistra studiju programmas īstenošanā iesaistīti 16 docētāji. Izmaiņas akadēmiskā personāla sastāvā ietekmējušas vairāku docētāju ilgstoša prombūtne un pensionēšanās, darba tiesisko attiecību pārtraukšana. Tādējādi salīdzinot 2021./2022. akadēmisko gadu un 2022./2023. akadēmisko gadu, var secināt, ka nav samazinājies docētāju skaits ar doktora grādu, t.sk. profesoru un asociēto profesoru skaits (skat. 6.2. tabulu).

Akadēmiskais personāls profesionālajā studiju programmā "Uzņēmējdarbības vadība"

Docētāji, kuri	Akadēmiskā personāla pamata ievēlēšanas vieta							
iesaistīti studiju programmas īstenošanā	Ievēlēts VeA	Nav ievēlēts VeA	Ievēlēts VeA	Nav ievēlēts VeA	Ievēlēts VeA	Nav ievēlēts VeA	Ievēlēts VeA	Nav ievēlēts VeA
	2019./	2020.	2020.	/2021.	2021	./2022.	2022.	/2023.
Docētāji ar doktora								
grādu	7	3	5	3	5	3	5	3
Docētāji ar maģistra	4	•	,	•	,	2	2	_
grādu	4	2	6	2	6	2	2	5
t.sk. profesori un asociētie profesori	4	3	3	3	3	3	3	3
Akadēmiskais							·	
personāls, kopā	11	5	11	5	11	5	7	9

Pārskata periodā nav novērojamas akadēmiskā personāla izmaiņas, kas saistītas ar darba attiecību pārtraukšanu un pensionēšanos, un jaunu studiju kursa viesdocētāju piesaisti.

Lai nodrošināti augstu kvalitāti studijās, programmas realizēšanā piedalās gan akadēmiskie mācībspēki, gan augsti kvalificēti nozares speciālisti. Studentu aptaujas rezultāti liecina, ka viņi ļoti augstu novērtē nozares ekspertu iesaisti mācību procesā. Stabilitāte docētāju pamatsastāvā ir ļāvusi attīstīt atgriezenisko saiti starp docētājiem un studējošajiem, tādējādi palielinot gan studiju kvalitāti, gan studējošo spēju piemērot iegūtās zināšanas darba vidē.

Studiju programmā plānotas būtiskas izmaiņas. Būtiskas izmaiņas tiek veiktas studiju programmas satura plānojumā, lai nodrošinātu studentiem iespēju apgūt individuālu studiju brīvās izvēles daļu, ko nosaka Augstskolu likuma 6. panta 2. (4) daļa. Veicot būtiskās izmaiņas programmas obligātā satura dalījumā, tiks precizēts studiju programmas saturs un studiju plāns. Atbilstoši izmaiņām studiju plānā tiks veikti precizējumi piesaistītā akadēmiskā personāla sastāvā. Tādējādi var apgalvot, ka būtiskas izmaiņas akadēmiskajā personālā nav plānotas. Noteicošie kritēriji docētāju atlasē ir iegūtā izglītība un kvalifikācija, akadēmiskie un zinātniskie grādi, darba pieredze, zinātniski pētnieciskā darba rezultātu analīze, kvalifikācijas paaugstināšana un metodiskās izstrādnes.

6.4.3. Mācībspēku savstarpējās sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai studiju programmas īstenošanā un studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Būtiskākie kritēriji akadēmiskā personāla atlasei ir zinātniskā un profesionālā kompetence, kas potenciāli nodrošina mācībspēku veiksmīgu savstarpēju sadarbību.

Studiju programmas mācībspēku sadarbība tiek veicināta, izmantojot gan formālus, gan neformālus VeA organizētos pasākumus. Studiju procesa īstenošanā ir iesaistīti docētāji no dažādām fakultātēm,

kas nodrošina dažādas pieredzes iegūšanu un veicina profesionālo izaugsmi. Programmā iesaistīto mācībspēku sadarbība pamatā atbilst pašnovērtējuma ziņojuma 3.4.4. nodaļā sniegtajam aprakstam, kas kopīgs visam studiju virzienam. Par studiju programmas mācībspēku veiksmīgu sadarbību liecina vairāki īstenoti pasākumi un to var apliecināt:

- <u>Akadēmiskā personāla starpdisciplināra sadarbība</u> piemēram, studiju programmā iesaistīti un nodarbināti dažādu virzienu mācībspēki, kas tiekoties organizētajās Studiju programmu padomes sēdēs, Fakultātes domes sēdēs, semināros, tikšanās ar darba devējiem u.c., var dalīties pieredzē un apspriest aktuālus jautājumus.
- Akadēmiskā personāla kopīga zinātniskā darbība piemēram, studiju programmā iesaistītie mācībspēki izstrādā kopīgas zinātniskās publikācijas, kuras norāda gan uz starpdisciplināru sadarbību, gan uz pētniecību un kopīgu darbību radnieciskajās zinātnes jomās. Piemēram, U. Libkovskas un I. Lūsēnas-Ezeras kopīgas publikācijas; I. Ozolas un I. Lemša kopīgas publikācijas; K. Krēsliņa un D. Štefenbergas kopīgas publikācijas; L. Reseles un U. Libkovskas kopīgas publikācijas u.c..
- <u>Mācībspēku sadarbība studiju programmas satura izstrādē</u> izstrādājot un pilnveidojot studiju programmas saturu, docētāji rūpīgi seko studiju kursā iekļautajam tematiskajam sadalījumam, savstarpēji saskaņojot tematiskās jomas un studiju rezultātu vērtēšanas mehānismu.
- Mācībspēku un atbalsta personāla sadarbība piemēram, Covid-19 pandēmijas ietekmē valstī tika izsludināta ārkārtas situācija, kas noteica jaunu sadarbības modeļu un studiju īstenošanas formu prioritāti. Studiju programmas īstenošanai īpaši nozīmīga kļuva mācībspēku un IT speciālistu sadarbība, nodrošinot pilnvērtīgas attālinātās studijas. Studiju procesa īstenošana attālināti notiek, pamatā izmantojot BBB (BigBlueButton) platformu u.c. Savukārt, studiju materiāli un visa informācija par studiju procesa organizēšanu un kārtību ir pieejama e-mācību platformā "Moodle".
- Mācībspēku un studējošo sadarbība piemēram, studiju programmā iesaistīti augsti kvalificēti un kompetenti docētāji, kas nodrošina studējošajiem nepieciešamo pētniecības iemaņu, teorētisko zināšanu, prasmju un kompetenču apguvi. Docētāji paralēli studiju procesam veic zinātniski pētniecisku darbību, kurā tiek iesaistīti arī studenti, tādējādi nodrošinot mācībspēku sadarbību ar studējošiem. Sadarbības rezultātā studentiem ir iespēja savu pētniecisko darbus prezentēt VeA un citu augstskolu ikgadējās zinātniskajās konferencēs.
- <u>Mācībspēku sadarbība ar citām VeA struktūrvienībām</u> piemēram, mācībspēku iesaiste projektu īstenošanā un vadībā. Kā piemēru var minēt K. Krēsliņa iesaiste projektā "ENDORSE", U. Libkovskas darbība.
- <u>Mācībspēku sadarbība ar citām augstskolām un valsts institūcijām</u> piemēram, mācībspēku iesaiste zinātniskajā pētniecībā un projektu darbā. Piemēram, D. Štefenbergas darbība Valsts pētījumu programmas projektā "Ekonomiskais, politiskais un juridiskais ietvars Latvijas tautsaimniecības potenciāla saglabāšanai un konkurētspējas pieauguma veicināšanai pēc pandēmijas izraisītās krīzes" (reCovery_LV). Mācībspēku līdzdalība valsts izglītības politikas veidošanā, kur J. Vucāns ir Saeimas izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšsēdētājs u.c.

Mācībspēku sadarbība ar darba devējiem – kā veiksmīgu sadarbības piemēru var minēt studiju programmas ietvaros organizētu profesionālo praksi. Studentu mācību praksi vada Ventspils Augstskolas mācībspēki un atbilstošas kvalifikācijas speciālisti no prakses vietas. Prakses laikā notiek sadarbība, informācijas apmaiņa starp prakses vietu, augstskolu un studentu. Prakses aizstāvēšanā piedalās arī uzņēmumu pārstāvji, kas veicina ciešāku sadarbību un izpratni par nepieciešamiem uzlabojumiem programmas īstenošanā, teorētisko zināšanu, prasmju un kompetenču apguvē atbilstoši mūsdienu darba tirgus prasībām.

Papildu studiju programmas mācībspēki tiek aicināti piedalīties organizētajos profesionālās pilnveides un metodiskajos semināros, kursos un diskusijās. Studiju programmas īstenošanas procesā notiek cieša mācībspēku sadarbība, piemēram, noslēguma darbu kvalitātes apspriešana fakultātes organizētajās sēdēs, diskutējot par vērtēšanas kritērijiem un noslēguma darbu kvalitātes uzlabošanas iespējām. Tāpat mācībspēki tiek iesaistīti nodarbību savstarpējā hospitācijā, kur pēc tam diskusijās tiek apspriesta psiholoģiski pedagoģisko pieeju un mācību metožu pielietošana. Visi piedāvātie pasākumi vērsti uz mācībspēku sadarbības veicināšanu, kas nodrošinātu studiju kursu, pētniecisko tēmu savstarpēju sasaisti. (skat. 6.3. tabulu)

6.3. tabula Studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros

Kritēriji	Pārskata periods
	(20222023.)
Studējošo skaits programmā (20222023.)	70
Pārskata periods (akadēmisko gadu skaits)	1
Docētāju skaits kopā, t.sk.:	16
VeA vēlētais akadēmiskais personāls	7
Ārējais akadēmiskais personāls	9
Studējošo un mācībspēku attiecība	4,38

Pārskata periodā profesionālajā maģistra studiju programmā studēja 198 studenti. Studiju procesu nodrošināja 16 docētāji. Vidējā mācībspēku un docētāju attiecība liecīna, ka uz vienu docētāju ir pieci studējošie. Studējošiem ir nodrošinātas kvalitatīvas studijas un iespēja individuālai pieejai studiju procesa laikā.

VII. Kopīgās doktora studiju programmas "Ekonomika un uzņēmējdarbība" raksturojums

7.1. Studiju programmu raksturojošie parametri

7.1.1. Apraksts un analīze par izmaiņām studiju programmas parametros, kas veiktas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas, tajā skaitā par izmaiņām, kas plānotas studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros.

1.	Studiju programmas nosaukums	Ekonomika un uzņēmējdarbība
2.	Studiju programmas nosaukums angļu valodā	Economics and Business
3.	Studiju programmas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	51345
4.	Studiju programmas zinātnes	Sociālās zinātnes
	nozare	Ekonomikas un uzņēmējdarbība
5.	Studiju programmas veids	Doktora studiju programma
6.	legūstamais kvalifikācijas līmenis (NKI/EKI)	8
7.	Studiju programmas apjoms (KP, ECTS)	120 KP (180 ECTS)
8.	Īstenošanas forma, veids, ilgums un īstenošanas valoda	Pilna laika klātiene, 3 gadi, latviešu un angļu
9.	Īstenošanas vieta	Rēzekne, Ventspils, Valmiera
10.	Uzņemšanas prasības	 Īstenošanai latviešu valodā: "Profesionālais vai akadēmiskais maģistra grāds sociālajās zinātnēs vai tam pielīdzināma augstākā izglītība. Promocijas darba izvērsts pieteikums". Īstenošanai angļu valodā: "Profesionālais vai akadēmiskais maģistra grāds sociālajās zinātnēs vai tam pielīdzināma augstākā izglītība. Promocijas darba izvērsts pieteikums. Angļu valoda B2 līmenī".
11.	Piešķiramais grāds	Zinātnes doktora grāds zinātnes doktors(-e) (Ph.D.) sociālajās zinātnēs
12.	Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Promocijas darbs
13.	Studiju programmas direktores	RTA – Profesore Dr. oec. Iveta Mietule VeA – Docente Dr. sc. administr. Liene Resele ViA – Profesore Dr. oec. Agita Līviņa

Kopīgā doktora studiju programma "Ekonomika un uzņēmējdarbība" tika vērtēta 2022. gada otrajā pusgadā procesa par licencētas studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā

ietvaros. Pozitīvs lēmums tika pieņemts studiju kvalitātes komisijas 2022. gada 14. septembra sēdē. Saskaņā ar studiju kvalitātes komisijas sēdē lemto ir precizētas uzņemšanas prasības, lai tās būtu vienādi formulētas ViA, RTA un VeA.

7.1.2. Analīze un novērtējums par studiju programmas atbilstību studiju virzienam. Analīze par programmas nosaukuma, koda, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti. Studiju programmas īstenošanas ilguma un apjoma (tajā skaitā atšķirīgiem studiju programmas īstenošanas variantiem) raksturojums un lietderības novērtējums.

Doktora studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, mērķi un uzdevumi, studiju rezultāti, kā arī uzņemšanas prasības ir savstarpēji saistītas. Apgūstot doktora studiju programmu "Ekonomika un uzņēmējdarbība", tiek piešķirts doktora zinātniskais grāds sociālajās zinātnēs. Studiju programmas mērķi, uzdevumi un rezultāti saistīti ar augstas kvalifikācijas pētnieku, vadītāju ar pētnieka kompetencēm sagatavošanu. Pretendēt uz studijām var, ja ir maģistra grāds sociālajās zinātnēs. Ja iepriekš iegūtā izglītība nav iegūta sociālajās zinātnēs vai tām atbilstošā profesionālās darbības jomā, pretendentam Ministru kabineta noteikumos Nr.505 "Ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas noteikumi" noteiktajā kārtībā ir jāapliecina darba pieredze/neformālā izglītība, kas atbilst Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras 7.līmenim noteiktajām zināšanām, prasmēm un kompetencēm.

Programmas **mērķis** ir īstenot doktora līmeņa akadēmiskās studijas uzņēmējdarbībā un ekonomikā, sagatavot augsti kvalificētus ekspertus (speciālistus), kuri spēj radīt jaunas zināšanas nozarē, un iegūst starptautiskajiem standartiem atbilstošu doktora grādu.

Programma paredz padziļināti apgūt dizaina un vizionāru domāšanu, daudznozaru pieeju, spēju izprast tautsaimniecības attīstību, organizācijas pārvaldību un indivīda uzvedību, pētījumos balstītu lēmumu pieņemšanu, attīstīt dinamisku noturību, lai mērķtiecīgi darbotos pētniecībā un inovāciju īstenošanā uznēmējdarbībā un ekonomikas viedā izaugsmē.

Studiju programmas **uzdevumi** ir attīstīt doktorantu kritiski analītiskās pētnieciskās iemaņas, integrējot teorētiskās zināšanas ar lietišķajiem pētījumiem, problēmu risinājumiem. Sagatavot zinātniekus, lietišķos pētniekus, ekspertus, augsta līmeņa profesionāļus analītiskajam, pētnieciskajam un vadošajam darbam publiskajā un privātajā sektorā. Paaugstināt pētniecības kvalitāti un kapacitāti Latvijā, Eiropā un kopējā pētniecības telpā.

Studiju programmas sasniedzamie **studiju rezultāti** atbilst augstākās izglītības mērķiem, Eiropas un Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūrai. Studiju programmas sasniedzamie studiju rezultāti definēti zināšanu, prasmju un kompetenču līmenī.

Zināšanas

1. Izprot ekonomikas, vadībzinātnes un uzņēmējdarbības teorijas, to veidošanos un attīstību, kā arī aktuālās tendences Latvijā, Eiropā un pasaulē.

- 2. Izprot sociālo zinātņu nozīmi sabiedrības attīstībā, pievienotās vērtības radīšanā, valsts labklājības veicināšanā un problēmsituāciju risināšanā atsevišķās tautsaimniecības nozarēs un ekonomikā kopumā.
- 3. Izprot faktorus, kas ietekmē noturīgu, iekļaujošu un ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi un jaunu pieeju izmantošanu organizāciju vadībā nenoteiktības un mainīgos apstākļos.
- 4. Pārzina jaunu un pārbaudītu metožu atlasi, pamatošanu, pielāgošanu (gan kvantitatīvās, gan kvalitatīvās pētniecības metodes) un metodoloģijas izstrādi ekonomikas, vadībzinātnes un uzņēmējdarbības nozarēs un saskarē ar citām zinātņu nozarēm, starpdisciplināru pieeju pētniecībā.
- 5. Pārzina efektīvu un elastīgu pieeju aktuālo un vēsturisko pētniecības datu izmantošanā un uzkrāšanā, autortiesību nosacījumus.

Prasmes

- 1. Prot analizēt un interpretēt globālus procesus, teorijas, politikas, izmantojot pasaulē atpazīstamu organizāciju pieredzi un piemērus, ekonomikā, vadībzinātnē un uzņēmējdarbībā.
- 2. Prot izmantot informācijas tehnoloģijas risinājumus pētniecībā un uzņēmējdarbībā, t.sk. datu vizualizācijas metodes.
- 3. Prot lietot tehnoloģijas, lielo datu analīzi un prognozēšanu (*forecast* un *foreseen*) nākotnes scenāriju izveidē, īstenojot oriģinālus pētījumus, no kuriem daļa ir starptautiski citējamu publikāciju līmenī.

Kompetences

- 1. Spēj patstāvīgi un sistemātiski atrast, analizēt un sintezēt informāciju, izmantojot zinātniskās datubāzes u.c. informācijas avotus.
- 2. Spēj patstāvīgi izvērtēt un argumentēti izvēlēties zinātniskiem pētījumiem atbilstošas metodes un metodoloģiju nenoteiktības un mainīgos apstākļos, lai radītu inovatīvus risinājumus ilgtspējīgas ekonomikas izaugsmei.
- 3. Spēj gan mutiski, gan rakstiski komunicēt un diskutēt par ekonomikas, vadībzinātnes un uzņēmējdarbības literatūru, aktuālajiem pētījumiem un atklājumiem ar studējošajiem, zinātniekiem, profesionāļiem un sabiedrību kopumā Latvijā un starptautiskā vidē.
- 4. Spēj vadīt uzņēmējdarbības, pārvaldības un pētniecības procesus uzņēmumos, iestādēs un organizācijās, izmantojot jaunākās pētniecībā balstītas zināšanas un prasmes un ievērojot ētiskas un sociāli atbildīgas rīcības principus.
- 5. Risināt ar nozari saistītas problēmas un pieņemt kompleksus lēmumus, lietojot dizaina domāšanas principus un izmantojot zināšanas par patērētāju vajadzībām, uzvedības maiņu, aprites ekonomiku, atbildīgu uzņēmējdarbību, vispārējās sociālās prasmes un emocionālo inteliģenci.
- 6. Spēj patstāvīgi paaugstināt savu zinātnisko kvalifikāciju.

Studiju programmas kopējais apjoms ir 120 KP un īstenošanas ilgums – 3 gadi. Aptuveni 31 procents no programmas apjoma (37 KP) veido studiju kursi un 69 procenti (83 KP) – promocijas darba izstrāde, tai skaitā, zinātnisko publikāciju sagatavošana, dalība ar ziņojumu starptautiskās zinātniskās konferencēs un dalība vasaras/ziemas doktora skolās.

7.1.3. Studiju programmas ekonomiskais un/vai sociālais pamatojums, analīze par absolventu nodarbinātību.

Kopīgās doktora studiju programmas "Ekonomika un uzņēmējdarbība" ekonomiskais un sociālais pamatojums sniegts šī ziņojuma 7.1.5.punktā.

Absolventi šī pašnovērtējuma ziņojuma sagatavošanas brīdī (2022. gada oktobrī) nav. Pieredze citu doktora studiju programmu īstenošanā liecina, ka doktora studiju programmas absolventi ir nodarbināti augstākā līmeņa amatos valsts pārvaldē, uzņēmējdarbībā un akadēmiskajā vidē kā profesori, asociētie profesori, docenti un vadošie pētnieki. Liela daļa no absolventiem paši ir darba devēji. Savas doktora studiju programmas īstenošana augstskolā ir svarīga akadēmiskā (īpaši vēlētā akadēmiskā) personāla ataudzes nodrošināšanā.

7.1.4. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums.

Studiju programmas licencēšanas dokumentos kopējais plānotais studējošo skaits pirmajā studiju gadā bija 10 doktoranti, no kuriem 4 – RTA (tai skaitā, 1 maksas students), 4 – VeA (tai skaitā, 1 maksas students) un 2 – ViA (2 maksas studenti). Faktiski studijas 2020./2021. akadēmiskajā gadā uzsāka 13 studējošie, 2021./2022. akadēmiskajā gadā – 20 studējošie, 2022./2023. akadēmiskajā gadā - 17 studējošie. Kopš doktora studiju programmas īstenošanas uzsākšanas studijas notiek tikai pilna laika formā latviešu valodā. Statistikas dati par studējošajiem kopīgajā doktora studiju programmā "Ekonomika un uzņēmējdarbība" pievienoti pielikumā.

7.1.5. Kopīgās studiju programmas izveides pamatojums un partneraugstskolu izvēles raksturojums un novērtējums, iekļaujot informāciju par kopīgās studiju programmas veidošanu un īstenošanu

Valsts un reģiona attīstībā nozīmīga loma ir ekonomikas zinātnes un uzņēmējdarbības mijiedarbībai. Ja ekonomika kā zinātnes nozare pēta kategorijas un likumsakarības produktu un pakalpojumu ražošanā, sadalē, maiņā un patēriņā no sabiedriskā viedokļa, tad uzņēmējdarbības pētījumi ļauj izvērtēt sasniegtos rezultātus, to atbilstību vēlamajam un sagatavot izveidojušās tautsaimniecības attīstības gaitas korekcijas politiku un pasākumus.

Uz zināšanām balstītas uzņēmējdarbības pētniecība un veidošana Latvijā ir attīstības sākumā un līdz šim kā vienota holistiska zinātnes nozare pētniecībai nav bijusi pieejama, lai gan Eiropas Savienība (stratēģija Eiropa 2020⁹) jau 2010. gadā par prioritāti izvirzīja viedo izaugsmi, kas paredz uz zināšanām un inovāciju balstītas ekonomikas attīstību. Tajā pašā laikā Augstākās izglītības padomes (AIP) eksperti jau 2012. gadā norādījuši, ka studiju saturs un process ir rūpīgi jāizvērtē un jāpielāgo darba tirgus prasībām. Latvijas augstākās izglītības iestādēm aktīvāk un mērķtiecīgāk jāsadarbojas, nodrošinot kopīgu studiju procesa īstenošanu, dalīšanos pieredzē, iesaistīšanos kopīgos projektos un studentu piesaistīšanu no ārvalstīm. Turklāt plašāka un efektīvāka sadarbība nepieciešama starp

_

⁹ Europe2020 strategy. Eiropa 2020: stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei. Eiropas Komisija, Briselē, 2010. http://ec.europa.eu/eu2020/pdf/1 LV ACT part1 v1.pdf

augstākās izglītības iestādēm maģistra un doktora studijās¹⁰. Šie norādījumi sasaucas ar RTA darbības un attīstības stratēģiju 2016.–2023. gadam¹¹, VeA stratēģiju 2021.–2027. gadam¹² un ViA stratēģiju¹³, kas paredz veicināt sadarbību ar citām augstākās izglītības iestādēm Latvijā un ārzemēs kopīgo studiju, īpaši doktora studiju programmu, veidošanā.

Ņemot vērā RTA, ViA un VeA pieredzi, realizējot bakalaura un maģistra studiju programmas ekonomikas, uzņēmējdarbības un vadībzinātnes virzienos, un paredzot sagatavot cilvēkresursus atbilstoši ekonomikas zināšanās balstītas uzņēmējdarbības principiem, augstākās izglītības iestādes apvienojušās, izveidojot doktora studiju programmu "Ekonomikas un uzņēmējdarbība".

Programmā tiek veicināta ekonomikas zināšanu pārnese uzņēmējdarbības praktiskajā vidē, veicinot vienotu Latvijas tautsaimniecības attīstību. Programmas realizācijā tiek iesaistīts visu trīs augstskolu vadošais zinātniskais personāls, tādejādi nodrošinot arī vienotu zināšanu pārnesi akadēmiskajā vidē. Programma no citām Baltijas valstīs īstenotajām programmām atšķiras arī ar to, ka visi programmas teorētiskās dala studiju kursi ir fokusēti uz pētniecību.

Programmas struktūra un studiju kursu saturs, to īstenošanas metodes un formas Latvijas akadēmiskajā vidē ir inovatīvas, nodrošinot zinātniskā personāla kapacitātes pieaugumu un veicinot sociāli ekonomiskos aspektus akadēmiskajā vidē, kā arī sniedzot ieguldījumu Latvijas tautsaimniecības izaugsmei kopumā.

Programma nodrošina Inovatīvo doktorantūras apmācību trīs principus (Eiropas Komisija, 2011): internacionalizāciju, starpdisciplinaritāti un starpnozaru pieeju. Programma ir izteikti starpdisciplināra, tās vienojošais elements ir uzņēmējdarbība, bet uzņēmējdarbība var tikt īstenota dažādās tautsaimniecības nozarēs. Lai nodrošinātu akadēmisko integritāti, promocijas darbam var tikt piesaistīti divi vadītāji: viens no uzņēmējdarbības/ekonomikas nozares un otrs no citiem studiju virzieniem konkrētajā pētījuma nozarē, nodrošinot konkrētās nozares specifikas izpratni un procesus (*Sursock*, 2017). Internacionalizācija tiks nodrošināta, gan uzņemot studējošos no dažādām valstīm, gan studiju plānā iekļaujot vasaras/ziemas institūtu kursu/kolokviju apmeklējumu ārvalstīs, piedalīšanos zinātniskās konferencēs, kā arī promocijas darba specifikai var tikt pieaicināti konsultanti no ārvalstu sadarbības augstskolām, institūtiem.

Programmas izveide un īstenošana ir nozīmīgs ieguldījums Nacionālā attīstības plānā definētajā policentriskā attīstībā, jo apvieno trīs augstākās izglītības institūciju resursus vienota mērķa sasniegšanai trīs dažādos Latvijas reģionos. Doktorantūras studiju iespējas nozīmīgi paaugstina reģiona iedzīvotāju kvalifikāciju un augstas kvalifikācijas personāla ilgtspēju un noturēšanu reģionā.

RTA darbības un attīstības stratēģija 2016.–2023. gadam, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, Rēzekne, 2016, https://www.rta.lv/par-rta

¹⁰ Ekspertu vērtējums pa studiju virzieniem Latvijā, Augstākā izglītības padome, Rīgā, 2012, http://www.aip.lv/ESF_projekts_publ_32_1.htm

VeA stratēģija 2021.—2027. gadam, Ventspils Augstskola, Ventspils, 2021, https://irp.cdn-website.com/f6b5d556/files/uploaded/VeA_Strategija_2021_2027.gadam.pdf

¹³ Vidzemes Augstskolas stratēģija, Vidzemes Augstskola, Valmiera, https://va.lv/lv/par-via/dokumenti

Nozares perspektīvajam raksturojumam ir ņemtas vērā Pasaules ekonomikas foruma 2019 Globalizācija 4.0. atziņas un Pasaules ekonomikas foruma sadarbībā ar *McKinsey* uzņēmumu 2019.g. sagatavotais ziņojums "Innovative Europe Competing for Global Innovation Leadership" ¹⁴.

Reģionu depopulācija ir būtisks izaicinājums Eiropas valstu lauku teritorijās, kas ietekmē arī visu Latvijas reģionu attīstību. Augstskolas kā zināšanu centri reģionos ir vienīgais resurss, kas veicina ilgtspējīgu reģiona attīstību. Ņemot vērā, ka Latvijā uz pusi ir samazinājies doktora zinātnisko grādu ieguvušo skaits (no 266 2012. gadā līdz 100 2020. gadā¹⁵), vairāku reģionu augstskolu kopīgu doktorantūru attīstība nodrošina reģionālās attīstības ilgtspēju un doktorantūras studiju kvalitāti, iesaistot vērtēšanā docētājus no konsorcija augstskolām.

Darba devēji (2019. gada jūnijs, ViA) ir norādījuši, ka doktorantūras līmeņa studijās būtiskas ir analītiskās prasmes un spējas analizēt, prognozēt attīstības procesus globālā mērogā. M. Kaprāns un I. Austers (2017)¹⁶ norāda, ka ilgtermiņa politikas plānošanas dokumentā Latvija 2030¹⁷ zinātnes loma vistiešāk ir pausta inovatīvas un ekoefektīvas ekonomikas kontekstā. Norādot, ka zinātnei ir jākoncentrējas uz tirgus pieprasījumu, pētniecības un attīstības internacionalizāciju, zināšanu pārnesi un uzņēmumu iesaisti zinātnes un pētniecības pārvaldībā. Programma dod ieguldījumu šo mērķu sasniegšanā.

7.2. Studiju saturs un īstenošana

7.2.1. Studiju programmas satura analīze. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums, vai un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm.

Programma tika veidota, ņemot vērā ES valstīs un Latvijā izvērtēto sekmīgāko pieredzi, t.sk. attiecībā uz studiju saturu, izmantotajām mācīšanas, mācīšanās un novērtēšanas metodēm. Programma plānota tā, lai tā sekmētu promocijas darba izstrādi un aizstāvēšanu noteiktajā studiju periodā. Lai nodrošinātu studentcentrētu pieeju, stiprinātu iespējamās doktorantu vājās puses, programma paredz specifiskus

http://www3.weforum.org/docs/WEF Innovate Europe Report 2019.pdf

¹⁴ Innovative Europe Competing for Global Innovation Leadership.

http://www3.weforum.org/docs/WEF_Innovate_Europe_Report_2019.pd

¹⁵ Pārskats par Latvijas augstāko izglītību 2020. gadā. Galvenie statistikas dati, Izglītības un zinātnes ministrija, 2019, https://www.izm.gov.lv/lv/media/12842/download

¹⁶ Latvijas sabiedrības, tautsaimniecības un zinātnes attīstībai aktuālie jautājumi, to nākotnes attīstības tendences un iespējas.

https://www.izm.gov.lv/sites/izm/files/latvijas_sabiedribas_tautsaimniecibas_un_zinatnes_attistibai_aktualie_jautajumi_t o_nakotnes_attistibas_tendences_un_iespejas2.pdf

¹⁷ Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam, https://pkc.gov.lv/sites/default/files/inline-files/Latvija_2030_7.pdf

īsus kursus – seminārus. Viens no šādiem semināriem ir plānots studiju pirmajā semestrī, lai savlaicīgi identificētu prasmes un zināšanas, kuras ir pastiprināti jāpilnveido.

Programma pēc OECD zinātņu nozaru klasifikācijas atbilst Sociālo zinātņu nozarei, Ekonomikas un uzņēmējdarbības apakšnozarei. Programmas apjoms 120 KP (ārvalstu studējošajiem 124 KP), ilgums – 3 gadi. Studiju kursi līdzīgi kā Igaunijas un Zviedrijas augstskolās, mērķtiecīgi veidoti ar lielāku KP apjomu, lai novērstu satura sadrumstalotību. Visi studiju kursi ir veidoti ar vienotu mērķi radīt un nostiprināt patstāvīgas pētnieciskās prasmes, lai katrs studiju kurss dotu ieguldījumu promocijas darba izstrādē un tā rezultātu pielietošanā, popularizēšanā. Studiju valodas — latviešu un angļu.

Kopīgā programma tiek īstenota trīs augstskolu (RTA, ViA un VeA) konsorcijā. Programmas izstrāde, ieviešana un īstenošana notiek saskaņā ar trīspusējo līgumu starp RTA, ViA un VeA par programmas izstrādāšanu un īstenošanu. Līgumā ir atrunātas programmas pārvaldības vispārējās nostādnes:

- lēmumu pieņemšana un atbildība par programmu īstenošanu;
- programmas padomes izveide, pienākumi un atbildība;
- kopīgas kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izveide un ieviešana;
- docētāju un doktorantu mobilitāte;
- finanšu jautājumi, izdevumu segšana un savstarpējie norēkini.

Atbilstoši konsorcija augstskolu kompetencei un akadēmiskajai pieredzei ir sadalīta atbildība par programmas moduļu īstenošanu (7.1. tabula)

7.1. tabula **Programmas saturs un augstskolu atbildības jomas**

Programmas struktūra	KP	Atbildīgā augstskola					
STUDIJU KURSI 37 KP (31 %)							
Kvantitatīvās pētījuma metodes	10	VeA					
Kvalitatīvās pētījuma metodes	6	RTA					
Uzņēmējdarbības un ekonomikas tendences	12	ViA					
Kompetenču novērtējums	1	ViA					
Zinātniskā rakstība	4	RTA					
Zinātnes komunikācija	2	RTA					
Promocijas eksāmens	2	RTA, VeA, ViA					
PĒTNIECISKAIS DARBS 83 KP (69 %)							

Programmas struktūra	KP	Atbildīgā augstskola
Promocijas darbs	83	RTA, VeA, ViA
KOPĀ	120	
Latviešu valoda (ārvalstu studējošajiem)	4	RTA
KOPĀ ārvalstu studējošajiem	124	

Studiju sākumā pirmie divi semestri veltīti teorētiskajām studijām — studiju kursu apguvei, nākošie četri semestri — pētījuma veikšanai un pētījuma rezultātu aprobācijai — promocijas darba un zinātnisko publikāciju izstrādei, dalībai starptautiskās zinātniskās konferencēs, vasaras/ziemas skolā.

Studiju kursa docētājs/-i pirms semestra sākuma pārskata studiju kursa saturu un nepieciešamības gadījumā aktualizē kursa saturu atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm. Grozītais studiju kursa apraksts tiek saskaņots ar studiju programmas direktoru, skatīts un apstiprināts kopīgās doktora studiju programmas padomes sēdē un katras augstskolas fakultātes domes sēdē.

Studiju kursu saturs izriet no studiju kursa mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem. Studiju kursu mērķis un sasniedzamie rezultāti izriet no programmas mērķa un sasniedzamajiem rezultātiem. Katrs studiju kurss nodrošina vairāku programmas sasniedzamo rezultātu apguvi. Katram programmas sasniedzamajam rezultātam atbilst vairāki studiju kursi. Studiju kursu kartējums (skatīt pielikumu 7.2.) ļauj pārliecināties, ka:

- plānotie studiju kursu studiju rezultāti korelē ar studiju programmas studiju rezultātiem;
- studiju kursu programmās nav novērojama tēmu pārklāšanās;
- definētie studiju programmas un studiju kursu rezultāti atbilst augstākās izglītības mērķiem (personības attīstība; aktīvu pilsoņu gatavošana darbībai demokrātiskā sabiedrībā; ilgtspējīga nodarbināmība; paplašinātas zināšanu bāzes veidošana), Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūrai un Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūrai.

Studiju programmas plāns, studiju kursu kartējums un studiju kursu apraksti ir pievienoti pielikumā.

7.2.2. Pamatojums, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās. Galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeniem.

Ventspils Augstskolas stratēģijā 2021.-2027. gadam definētos specializācijas virzienus var iedalīt trīs grupās un kopīgā doktora studiju programma "Ekonomika un uzņēmējdarbība" ir saistīta ar otro no tām:

- astronomija un astrofizika; satelīttehnoloģijas un elektronika; augstas veiktspējas skaitļošana;
   zemes virsmas tālizpēte; IKT un elektronika pielietojamās zinātnēs; signālu un attēlu apstrādes tehnoloģija; matemātiskā modelēšana fizikā; optisko signālu un spektroskopijas pielietojumi;
- <u>uzņēmējdarbība</u>; <u>inovācijas</u>; <u>reģionālā attīstība</u>; <u>ekonomika un sociālā kapitāla vadība</u>;
- vārds un teksts sastatījumā, kontaktā un tulkojumā; leksikogrāfija un terminoloģija; tulkošana un sabiedrība.

Kopīgās doktora studiju programmas "Ekonomika un uzņēmējdarbība" doktoranti pirmajā studiju semestrī iesniedz promocijas darba tēmas pieteikumu. Tas tiek izskatīts un apstiprināts programmas padomes sēdē. Tēmas prezentēšanas laikā tiek rūpīgi vērtēta tās saistība/atbilstība ekonomikas un uzņēmējdarbības zinātnes nozarei, aktualitāte un plānotā novitāte. Padomes sēdē tiek apstiprināts arī promocijas darba zinātniskais vadītājs/-i, vērtējot viņa pētnieciskās darbības sasaisti ar vadāmā doktoranta izvēlēto promocijas darba tēmu, pētnieciskā darba pieredzi. 2020. - 2022. gadā uzņemto doktorantu promocijas darbu tēmas redzamas zemāk pievienotajā 7.2. tabulā.

2020. - 2022. gadā kopīgajā doktora studiju programmā "Ekonomika un uzņēmējdarbība" uzņemto doktorantu promocijas darbu tēmas

7.2. tabula

Nr. p.	Uzņemšanas gads	Augsts kola	Promocijas darba tēma
1.	2022.	ViA	Latvijas militārā mantojuma tūrisma piedāvājums un tā potenciālā ekonomiskā atdeve
2.	2022.	ViA	Pārtikas amatniecība Latvijā: digitālie risinājumi un to pielietošanas iespējas nozares pievienotās vērtības radīšanai
3.	2022.	ViA	Tūrisma klāsteri (puduri) Latvijā un to nozīme, potenciāls valsts (reģiona) eksportspējas attīstībā
4.	2022.	VeA	Starpnozaru sadarbība, tehnoloģiju pārnese un zinātnes komercializācija zinātniskajos institūtos
5.	2022.	VeA	Kvalifikācijas ieguves atbilstība tautsaimniecības prioritātēm un ekonomikas transformācijai
6.	2022.	VeA	Valsts parāds un ekonomikas izaugsme
7.	2021.	ViA	Vēsturisko lauksaimniecības datu apkopošana un šo datu izmantošana lauksaimniecības politiku analīzei un plānošanai Latvijā
8.	2021.	ViA	Ilgtspējīgu inovāciju attīstība tūrisma un viesmīlības nozarē: dabas resursos balstītu produktu/pieredzējuma veidošana
9.	2021.	ViA	Attālinātā darba ietekme uz nekustamā īpašuma tirgu Latvijā
10.	2021.	VeA	Darba apstākļi un riski Latvijas uzņēmējdarbībā 20202021
11.	2021.	VeA	Latvijas pašvaldību digitālās transformācijas teorētiskie aspekti un praktiskie pielietojumi
12.	2021.	RTA	Izglītības iestāžu ilgtspējīga ēdināšanas pakalpojumu procesa organizēšanas modeļu izstrāde
13.	2021.	RTA	Jaunuzņēmumu biznesa modeļa izstrāde uzņēmējdarbības izaugsmes potenciāla attīstībai

Nr. p.	Uzņemšanas gads	Augsts kola	Promocijas darba tēma
14.	2020.	ViA	Darījumu un pasākumu tūrisma nozare Baltijas valstīs: tendences un attīstības iespējas
15.	2020.	ViA	Kompleksās analītikas adaptācijas izaicinājumi Latvijas organizācijās
16.	2020.	ViA	Iekšējās komunikācijas darbība stratēģiskā vadīšana uzņēmējdarbībā
17.	2020.	VeA	Publiskās ārtelpas vērtība revitalizējot postpadomju pilsētas
18.	2020.	VeA	Adaptēta modeļa izstrāde Latvijas mazo un vidējo uzņēmumu pārejai uz aprites ekonomiku ilgtermiņā
19.	2020.	VeA	Ūdens avoti Latvijas tautsaimniecībā un to ilgtspējīga apsaimniekošana
20.	2020.	RTA	Mārketinga risinājumi biznesa vērtību palielināšanai Z paaudzes patērētāju grupā
21.	2020.	VeA	Latvijas darba tirgus makroekonomisko modeļu pamatojums
22.	2020.	VeA	Ekonomiskā prognozēšana uz DSGE un DCF metožu pamata
23.	2020.	RTA	Apstrādes rūpniecības mazo un vidējo uzņēmumu komercdarbības efektivitātes novērtēšana
24.	2020.	VeA	Kultūras ekosistēmu pakalpojumu ekonomiskais novērtējums Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā

Studiju programmā iekļautajos studiju kursos liels uzsvars ir uz kvantitatīvo un kvalitatīvo pētniecības metožu apguvi, lai doktorants pētījuma veikšanai izvēlētos pētījuma tēmai un mūsdienu tehnoloģiskajiem risinājumiem atbilstošākās metodes un spētu tās pareizi pielietot. Tā kā doktorantam pirmajā semestrī promocijas darba tēma jau ir zināma, tad katrā studiju kursā ir iespējams to analizēt un uzdevumus saistīt ar šo tēmu. Piemēram, studiju kursā "Uzņēmējdarbības un ekonomikas tendences" iekļauti temati, kas ir aktuāli ekonomikas un uzņēmējdarbības pētījumos, parādot iespējas temata izpētē un situācijas/rezultātu skaidrošanā no dažādiem aspektiem. Arī studiju kursi "Zinātniskā rakstība" un "Zinātnes komunikācija" veidoti tā, lai tajos iegūtās zināšanas un prasmes tiktu pielietotas pētījuma rakstu sagatavošanā, iesniegšanā publicēšanai, pētījuma procesa un rezultātu komunicēšanai ar citiem pētniekiem, nozari un sabiedrību kopumā.

Studiju laikā doktorants, regulāri sadarbojoties ar darba zinātnisko vadītāju, izstrādā promocijas darbu, reizi semestrī ziņojot programmas padomes sēdē par progresu promocijas darba izstrādē.

Gatavam promocijas darbam tiek izvēlēts recenzents, tas tiek prezentēts programmas padomes sēdē, kur tiek vērtēta darba atbilstība šādiem kritērijiem¹⁸:

- vai pretendents ir pamatojis tēmas izvēli, definējis pētījuma mērķi un uzdevumus, raksturojis zinātniskos sasniegumus tēmas izpētē un izmantotās metodes, izklāstījis, kā arī apspriedis darbā gūtos rezultātus un atzinas, apkopojot tos secinājumos un aizstāvēšanai izvirzāmajās tēzēs;
- promocijas darbs ir pabeigts oriģināls pētījums, kura rezultātiem ir būtiska nozīme attiecīgajā zinātnes apakšnozarē;

¹⁸ Ministru kabineta noteikumi Nr.1001. Zinātniskā doktora grāda piešķiršanas (promocijas) kārtība un kritēriji. 27.12.2005. https://likumi.lv/ta/id/124787-zinatniska-doktora-grada-pieskirsanas-promocijas-kartiba-un-kriteriji

- zinātniskā darba apjoms ir pietiekams atbilstoši apstiprināto promocijas darba noformēšanas noteikumu noteiktajām prasībām;
- darbā lietotas mūsdienīgas analīzes un datu apstrādes metodes;
- darba rezultāti ir publicēti zinātniskos izdevumos vai monogrāfijā;
- darba rezultāti ir referēti starptautiskās zinātniskās konferencēs vai semināros;
- darbs nav viltojums vai plaģiāts vai nav izdarīts cits zinātniskās ētikas pārkāpums.

Kopīgās doktora studiju programmas īstenošana sniedz būtisku ieguldījumu maģistra un arī bakalaura studiju programmu attīstībā, jo akadēmiskais personāls, kas vada promocijas darbus un ir paši aktīvi iesaistīti attiecīgajos pētījumos, docējot studiju kursus un vadot gala darbus, dalās ar iegūtajiem pētniecības rezultātiem, ieinteresē un arī iesaista bakalaura un maģistra līmeņa studentus pētījumos.

7.2.3. Studiju programmas īstenošanas, tajā skaitā kursu/ moduļu īstenošanas metožu, novērtējums, norādot metodes un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Kopīgas studiju programmas gadījumā, vai gadījumā, ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā vai tālmācības studiju formā, detalizēti raksturot izmantotās metodes šādas studiju programmas nodrošināšanai. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Kopīgās doktora studiju programmas īstenošana balstīta šādos pamatprincipos:

- kvalitāte galvenais faktors akadēmiskajam personālam, kas sekmē būtiskus studiju un pētnieciskā darba rezultātus;
- sinerģija akadēmiskais personāls veic pētījumos balstītu akadēmisko darbību;
- motivācija akadēmiskais personāls ir motivēts attīstībai;
- ētika akadēmiskais personāls ievēro akadēmisko un korporatīvo ētiku.

Katrā no augstskolām ir studiju programmas direktors, kurš pārliecinās, ka:

- programmas īstenošanai iesaistītais akadēmiskais personāls pārzina studiju rezultātu novērtēšanas metodes un saņem atbalstu savu prasmju pilnveidošanai šajā jomā;
- vērtēšanas kritēriji un metodes ir publiskoti studiju kursa īstenošanas sākumā;
- vērtēšana sniedz doktorantiem iespēju parādīt, kādā mērā tie ir sasnieguši studiju rezultātus;
- vērtēšana ir konsekventa, taisnīgi piemērota visiem doktorantiem un tiek īstenota saskaņā ar apstiprinātajos studiju kursu aprakstos noteikto;
- doktoranti saņem informāciju, atgriezenisko saiti un nepieciešamības gadījumā padomus saistībā ar studiju un pētniecības procesu.

Studiju kursu aprakstos ir norādīti vērtējuma veidošanas kritēriji. Studiju metodes ir izvēlētas, lai doktorants studiju kursu laikā teorētiskā zināšanas praktizētu savā promocijas darba tēmā.

Kopīgās doktora studiju programmas īstenošanu un kvalitātes pārraudzību Ventspils Augstskolā veic Ekonomikas un pārvaldības fakultāte sadarbībā ar Tehnoloģiju pārneses un inovāciju centru (TPIC) un doktorantūras skolu, doktora studiju programmas direktors un VeA Studiju nodaļa.

Sekmīgai programmas īstenošanai ir izveidota **kopīgās doktora studiju programmas padome**, kas sastāv no sešiem locekļiem (diviem no katras augstskolas) un kuras uzdevums ir uzraudzīt un koordinēt programmas sekmīgai īstenošanai nepieciešamās aktivitātes, tai skaitā:

- izskatīt un saskaņot studiju semestra plānus;
- izskatīt un saskaņot izmaiņas studiju kursu aprakstos;
- izskatīt un apstiprināt doktorantu promocijas darbu tēmas un zinātniskos vadītājus;
- vismaz reizi semestrī izvērtēt katra doktoranta paveikto studiju un pētnieciskajā darbā;
- izskatīt un apstiprināt nepieciešamos grozījumus studiju programmas plānā;
- izskatīt savstarpējos norēķinus par akadēmisko gadu;
- izskatīt promocijas darbus un virzīt iesniegšanai promocijas padomē.

Kopīgajā doktora studiju programmā ir izveidota arī **konsultatīvā padome** ne mazāk kā desmit locekļu sastāvā. Tās izveides mērķis ir nodrošināt kopīgās doktora studiju programmas īstenošanas kvalitātes uzraudzību saskaņā ar kopīgās kvalitātes vadības politikas pamatnostādnēm. Konsultatīvās padomes sēdes tiek organizētas ne retāk kā vienu reizi studiju gadā ar mērķi izvērtēt un aktualizēt studiju programmas saturu atbilstoši nozares attīstības tendencēm, sabiedrības vajadzībām, doktorantu noslodzei, studiju virzībai un absolvēšanai, doktorantu apmierinātībai ar studiju programmu, augstskolu sniegto atbalstu studijās, pētniecības vidi un tās atbilstību studiju programmas mērķim.

Doktora studiju programmas īstenošanas gaitā tiek nodrošināta individuālā pieeja katram doktorantam. Studiju process norisinās, pamatā balstoties uz situāciju analīzēm un citiem materiāliem, lai attīstītu studentu teorijas izmantojuma spējas, diskusijas, argumentācijas prasmes, kā arī savu teorētisko atziņu prezentācijas prasmes, analizējot zinātnisko literatūru un nozares praktiskās problēmas. Doktorants tiek vērtēts, pamatojoties uz minēto prasmju pārbaudi. Jebkura studiju kursa norisē ir paredzētas individuālās konsultācijas ar docētāju, kurās tiek pārrunāti un izvērtēti konkrētā doktoranta sasniegumi.

Programmā visā tās satura plānošanas un izstrādes gaitā tika ievērota **studentcentrēta pieeja**. Tā tiek ievērota, arī regulāri aktualizējot programmu un tās studiju kursus, īpašu vērību veltot studiju rezultātu jēgpilnai formulēšanai, tādējādi veicinot docētāju un doktorantu dialogu par studiju saturu, organizācijas formām un metodēm. Korekti formulēti studiju rezultāti veicina doktorantu izpratni un līdzatbildību par savām studijām, pašvērtēšanu un izpratni par saņemto novērtējumu. Studiju procesā docētāji izmanto studiju mērķim un plānotajiem studiju rezultātiem atbilstošas metodes, pārbaudes formas un vērtēšanas kritērijus.

Doktoranti studiju procesā saņem atbalstu un atgriezenisko saikni no zinātniskā vadītāja un citiem programmas docētājiem. Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji ir iepriekš publiskoti. Vērtēšana sniedz doktorantiem iespēju parādīt, vai un kādā līmenī viņi ir sasnieguši sagaidāmos studiju rezultātus.

Studiju procesā dominē kombinētās mācību metodes, kurās ir nozīmīga doktoranta pastāvīgā darbība un savstarpējā komunikāciju, risinot reālas nozares problēmas un modelējot situācijas. Docētāji izmantos metodes, kas vērstas uz doktorantu aktīvu līdzdalību, kritiskās domāšanas attīstību, patstāvīgu padziļinātu pētniecisku darbību promocijas pētījuma izstrādē un refleksiju. Studiju procesā patstāvīgu studiju veicināšanai tiks izmantota arī e-studiju vide Moodle, kas ir pieejama visās partneraugstskolās.

Lai veicinātu studentu pētnieciskās kompetences attīstību, doktorantiem pēctecīgos kursos paredzēta iespēja analizēt un padziļināti pētīt viņus interesējošas problēmas nozarē.

Doktoranti tiek iesaistīti studiju kursu un studiju pētniecisko darbu vadīšanā bakalaura un maģistra līmeņa studentiem.

Studiju procesā tiek ņemtas vērā studentu priekšzināšanas, iepriekšējā profesionālā pieredze un pieredze pētniecībā, kas ļauj elastīgi plānot studiju kursu saturu un metodiku.

Programmas praktiskā īstenošana notiek saskaņā ar pirms semestra izveidoto nodarbību plānojumu. Nodarbības ir plānotas intensīvā laika grafikā, uz vienu KP plānojot 10 kontaktstundas. Rēķinoties ar to, ka doktoranti varētu būt arī pilnā laikā nodarbinātie, programmas kontaktnodarbības ir plānotas piektdienās un sestdienās. Studiju procesā tiek izmantotas arī digitālās tehnoloģijas, nodrošinot doktorantiem iespēju aktīvi iesaistītes grupas darbā, uzdot jautājumus, diskutēt.

Studiju materiālu tehniskā bāze partneraugstskolās veicina studentcentrētas pieejas īstenošanu: auditorijas ir ērti pārveidojamas grupu darbam, individuālajam darbam, studenti var izmantot digitālās tehnoloģijas, piemēram, e-komunikācijas platformas, kas nodrošina iespēju kvalitatīvi piedalīties sanāksmēs, nodarbībās, pieslēdzoties no jebkuras vietas, kur ir pieejams kvalitatīvs interneta pieslēgums.

Programmas īstenošanas gaitā tiek veicināta doktorantu un mācībspēku mobilitāte, doktoranti iesaistīsies akadēmiskā personāla iniciētos pētījumos un sociālajās aktivitātēs, tādējādi gūstot nozīmīgu praktisku studiju pieredzi.

Īstenojot iekšējo kvalitātes nodrošināšanas politiku, programma tiek īstenota tā, lai doktoranti tiktu iedrošināti aktīvi iesaistīties studiju procesa pilnveidošanā. Katrā partnerinstitūcijā pastāv kārtība un procedūras studentu ierosinājumu iesniegšanai un sūdzību risināšanai, studentu apelāciju izskatīšanai. Studiju procesa pilnveidē tiek izvērtēti un ņemti vērā arī doktorantu aptauju rezultāti.

7.2.4. Doktora studiju programmas studējošajiem nodrošināto promocijas iespēju un promocijas procesa novērtējums un raksturojums (ja attiecināms).

Tikai kopīgās doktora studiju programmas "Ekonomika un uzņēmējdarbība" padomē akceptēts promocijas darbs var tikt aizstāvēts Promocijas padomē. Doktora zinātnisko grādu piešķir Promocijas

padome, kurai ir deleģētas doktora zinātniskā grāda piešķiršanas (promocijas) tiesības atbilstoši Ministru kabineta 2005. gada 27. decembra noteikumiem Nr. 1000 "Noteikumi par doktora zinātniskā grāda piešķiršanas (promocijas) tiesību deleģēšanu augstskolām".

Kopīgajā doktora studiju programmā ir izveidota visu trīs augstskolu kopīgā promocijas padome, kurai ir tiesības piešķirta doktora zinātnisko grādu ekonomikā un uzņēmējdarbībā (Latvijas Zinātnes padomes 15.12.2022. lēmums Nr. 1-3.N-1896).

Balstoties uz noslēgto līgumu ar Latvijas Lauksaimniecības Universitāti par VeA, ViA un RTA doktorantu promocijas darbu pieņemšanu aizstāvēšanai, 2023. gada 28. aprīlī kopīgajā doktora studiju programmā "Ekonomika un uzņēmējdarbība" bija aizstāvēts pirmais promocijas darbs - RTA Ekonomikas un pārvaldības fakultātes lektore Inta Kotāne veiksmīgi aizstāvēja darbu par tēmu "Apstrādes rūpniecības mazo un vidējo uzņēmumu snieguma novērtēšana Latvijā" (promocijas darba vadītāja profesore Iveta Mietule).

7.2.5. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem

Doktorantu promocijas darbu plānoto tēmu un to aktualitātes nozarē (tai skaitā, darba tirgū) novērtējums sniegts 7.2.2. punktā.

7.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

7.3.1. Resursu un nodrošinājuma atbilstība studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai.

Resursu un nodrošinājuma atbilstības novērtējums studiju un programmas īstenošanai un studiju rezultātu sasniegšanai detalizēti sniegts šī pašnovērtējuma ziņojuma II. daļas 2.3.1. punktā.

7.3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums.

Kopīgā doktora studiju programma tiek īstenota sadarbībā ar ViA un RTA.

Studiju un zinātnes bāzes novērtējums

ViA programma galvenokārt tiek īstenota Sociālo zinātņu fakultātē un Sociāli ekonomisko un humanitāro pētījumu institūtā (HESPI), kurā ietilpst Telpiskās analīzes laboratorija, Mediju laboratorija un starptautiski atzīta UNESCO katedra "Biosfēra un cilvēks". Promocijas darbu izstrādē notiek sadarbība ar Zināšanu un tehnoloģiju centru, kas nodrošina zināšanu pārnesi. Tā kā mūsdienu mainīgā vide pieprasa starpdisciplināras zināšanas un prasmes, programmas īstenošanā tiks izmantots arī Inženierzinātņu fakultātes un Sociotehnisku sistēmu inženierijas institūta (SSII) akadēmiskais un zinātniskais personāls un infrastruktūra, piem. B-Lab (Biznesa izmēģinājumu laboratorija, I-Lab

(Inovāciju laboratorija) un S-Lab (studentu prakses laboratorija), kā arī RFID, Virtuālās un papildinātās realitātes laboratorija.

Programmas īstenošanā RTA tiek iesaistīts Biznesa un sabiedrības procesu pētniecības institūts, kas ir RTA Ekonomikas un pārvaldības fakultātes struktūrvienība. Tā mērķis ir nodrošināt zinātniskos pētījumus sociālo zinātņu nozarē un ar to saistītajās starpdisciplinārajās nozarēs Latvijas, Eiropas un pasaules kontekstā, kā arī sniegt pētniecisko un praktisko atbalstu fakultātes realizētajos studiju virzienos un RTA kopumā. Viens no institūta darbības virzieniem — uzņēmējdarbības attīstības iespējas reģionā un pētījumi sadarbībā ar reģiona uzņēmumiem to specifisko problēmu risinājumam. Lai stiprinātu zinātnes pārneses funkciju sabiedrībā, RTA darbojas Projektu pārvaldības un tehnoloģiju pārneses kontaktpunkts, kas gādā par RTA personāla (t.sk. doktorantu) iesaisti projektos un par pētnieciskās kapacitātes korelāciju ar nozaru transformācijas izaicinājumiem.

Informatīvās, metodiskās un materiāli tehniskās bāzes novērtējums

RTA bibliotēkas ēka ir uzcelta 2014. gadā, tās struktūru veido lasītava, mācību un nozaru literatūras abonements, krājuma veidošanas un kataloģizācijas sektors, bibliogrāfijas un informācijas sektors, divas individuālā darba telpas. 2016. gadā RTA bibliotēka atkārtoti tika akreditēta. RTA bibliotēkas darbības ilgtermiņa mērķis — izveidot bāzi RTA bibliotēkas kā zinātniskas struktūrvienības darbībai, sagatavojot tam nepieciešamos materiālus un cilvēkresursus.

RTA bibliotēkas lietotājiem tiek piedāvātas datu bāzes iFinanses, EBSCO, ScienceDirect, Scopus, Web of Science, ASTM Compass kolekcija, LNB Digitālā kolekcija u.c. Papildus elektroniskajam katalogam bibliotēka veido RTA docētāju darbu datu bāzi, kura bibliogrāfiskie ieraksti tiek papildināti ar hipersaitēm uz journals.rta.lv, kas ir RTA brīvpieejas zinātnisko rakstu pilntekstu datu bāze. Lai bibliotēkas lietotāji patstāvīgi varētu atrast informāciju, bibliotēkas mājas lapā ir izveidota sadaļa eresursi, kur ir apkopotas dažādas hipersaites ar pieeju datu bāzēm, RTA un citu augstskolu zinātniskajiem rakstiem, brīvpieejas resursiem. RTA bibliotēka nodrošina visus tradicionālos pakalpojumus, tai skaitā arī e-vidē. Elektroniskais katalogs atspoguļo informāciju par visām bibliotēkas krājumā esošajām grāmatām un žurnāliem. Zinātniskās un metodiskās darbības publicitātei un atvērtās piekļuves nodrošināšanai RTA darbojas izdevniecība, kas specializējas elektronisko izdevumu izdošanā (skat. books.rta.lv).

RTA studējošajiem ir pieejama RTA elektroniskās informācijas sistēma, kas darbojas LAIS ietvaros un kur studējošie var sekot studiju plāniem, nodarbību sarakstiem, vērtējumiem, reģistrēties studiju kursiem u.tml.

Doktorantu metodiskajam atbalstam RTA ir izstrādāta doktoranta rokasgrāmata, kas satur metodiskus ieteikumus promocijas darba izstrādei u.c. doktorantam aktuālus jautājumus. Šī rokasgrāmata tiks izmantota arī kopīgajai doktora studiju programmai.

ViA materiāli tehniskā bāze un infrastruktūra nodrošina, lai studentiem pieejamie resursi būtu atbilstoši un piemēroti katrai studiju programmai. ViA bibliotēka nodrošina akadēmiskajai un zinātniskajai darbībai nepieciešamos informatīvos resursus, piekļuvi zinātnisko rakstu un citām elektroniskās informācijas bāzēm no ViA bibliotēkas portāla. ViA e-studiju vide Moodle — interaktīva studentu

atbalsta vide, kurā ievietoti studiju materiāli, elektroniska dokumentu apmaiņa un saziņa ar docētāju, pārbaudes darbu un kontroldarbu izpildes nodrošināšana. ViA studiju materiāltehnisko bāzi veido 20 auditorijas, 3 datorklases, tulkošanas datorklase, telpiskās analīzes laboratorija, RFID un virtuālās realitātes laboratorija, datortīklu laboratorija, elektrotehnikas laboratorija, mediju studiju laboratorija, kā arī programmnodrošinājums atbilstoši studiju programmu prasībām.

ViA nodrošina efektīvu studiju programmu un citu darbību vadīšanai nepieciešamās informācijas vākšanu, izmantojot ViA mājas lapu, sociālos tīklus un iekštīklu, kā arī ViA Informācijas sistēmu (VAIS), kas savienota ar Latvijas augstskolu informāciju sistēmu (LAIS), nodrošinot iespēju apkopot datus par visiem studiju aspektiem un sekmīgi izmantot tos studiju procesā. ViA regulāri publicē aktuālu, neitrālu un objektīvu informāciju par piedāvātajām studiju programmām un iegūstamajiem grādiem/ kvalifikācijām augstskolas mājas lapā un sociālajos tīklos, kā arī drukātos informatīvos bukletos un popularizē studiju iespējas pieredzes apmaiņas un docēšanas vizītēs ārvalstu augstskolās gan Eiropā, gan ārpus tās. ViA docētāji, darbinieki un studējošie aktīvi līdzdarbojas arī sabiedriskās domas veidošanā reģionā un Latvijā, piedaloties konferencēs, semināros, publiskās lekcijās, darbojoties NVO, publicējot zinātniskās publikācijas.

7.3.3. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajā studiju programmā, tā finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju programmas attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo šīs studiju programmas ietvaros, norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām. Minimālais studējošo skaits studiju programmā, lai nodrošinātu studiju programmas rentabilitāti.

Programmas īstenošanai un attīstībai pieejamie finansējuma avoti ir — valsts budžeta finansējums, privātpersonu maksa par studijām un projektu finansējums, no kuriem dotajā brīdī dominē valsts budžeta finansējums.

Katra augstskola lemj par sev pieejamajiem resursiem, lai nodrošinātu valsts budžeta finansējuma vietas vai maksas studiju vietas. Kārtība, kādā notiek finansējuma sadale pa augstskolām atbilstoši studentu skaitam un īstenoto kredītpunktu skaitam, ir noteikta sadarbības līguma 10.3. un 10.4. punktā.

Katra augstskola sedz izdevumus, kas saistīti ar savā augstskolā ievēlētajiem docētājiem un viesdocētājiem, kā arī citus izdevumus, kas nepieciešami attiecīgās augstskolas atbildībā esošo studiju kursu nodrošināšanai un savu doktorantūras studentu pētniecības nodrošināšanai, kā arī savas augstskolas administratīvos un infrastruktūras uzturēšanas izdevumus.

7.4. Mācībspēki

7.4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku piesaisti un atalgojumu reglamentē "Nolikums par vēlēšanām akadēmiskajos amatos Ventspils Augstskolā" un "Ventspils Augstskolas noteikumi par vienotu atlīdzības sistēmu". Saistošs vēl ir "Nolikums par Ventspils Augstskolas docētāju pedagoģisko profesionālo pilnveidi un tās uzskaiti".

Doktora studiju programmā studiju kursus un promocijas darbus vada mācībspēki ar doktora grādu un augstām akadēmiskajām un pētnieciskajām kompetencēm, kā arī plašu starptautisku kontaktu tīklu. Mācībspēki zinātnisko darbu veic pētniecības jomās, kuras ir saistītas ar docējamo studiju kursu un /vai vadāmā promocijas darba tematiku. Programmas īstenošanā pārsvarā ir iesaistīti profesori un asociētie profesori.

Mācībspēku piesaiste programmā ir veikta, ņemot vērā šādus kritērijus:

- iesaiste pētniecībā pēdējos piecos gados (no 2014. gada) sociālajās zinātnēs un/vai citās zinātnes nozarēs, nodrošinot programmas interdiscplinaritāti (projekti, granti);
- mācībspēka publikācijas starptautiskos žurnālos un vai starptautisku konferenču rakstu krājumos;
- mācībspēka motivācija strādāt komandā ar doktorantiem;
- starptautiska pieredze mobilitātes vizītēs ārvalstīs (docēšana, pieredzes apmaiņa);
- piedalīšanās starptautiskās zinātniskās konferencēs ārvalstīs un Latvijā (gadā vismaz viena).

Programmas realizēšana RTA, ViA un VeA iesaistīs akadēmisko personālu ar augstu kompetenci, kas ļauj personālam efektīvi veikt savu darbu. RTA, ViA un VeA veic pasākumus akadēmiskā personāla izaugsmei un pilnveidei, veicina personāla kvalifikācijas pilnveidi:

- tehnoloģiju, t.sk. digitālie kursi, un inovāciju pielietošanā studiju procesā,
- svešvalodu apguvei C1, B2 internacionalizācijas procesa nodrošināšanai,
- augstskolu didaktikas un inovāciju augstākajā izglītībā regulārai pilnveidei.

VeA, ViA un RTA ir izveidota un ar Augstākās izglītības padomes 3.oktobra lēmumu (atzinums Nr. 1.10/32) apstiprināta apvienotā profesoru padome Ekonomikas un uzņēmējdarbības, t. sk., Vadības zinātēs akadēmiskā personāla ievēlēšanai profesora un asociētā profesora amatos.

Mācībspēku darba novērtēšanai tiek veiktas studējošo aptaujas par katra docētāja vadīto studiju kursu attiecīgajā semestrī. Mācībspēku individuālais novērtējums no vadības par studiju un pētnieciskā darba atbildīgo personu puses tiek veikts saskaņā ar Ventspils Augstskolas noteikumiem par vienotu atlīdzības sistēmu Ventspils Augstskolā, ņemot vērā amata aprakstā, citos saistošos dokumentos noteikto, darba sarežģītību, garīgo piepūli, sadarbību, vadības funkciju, atbildību par darba rezultātiem, atbildību par lēmumiem, pedagoģiskā, organizatoriskā un zinātniskā darba ieguldījumu, amata pienākumu izpildei nepieciešamo izglītību un profesionālo pieredzi, kā arī papildu ik gadu izskatot akadēmiskā personāla ar doktora grādu sasniedzamo rezultātu individuālās kartes.

7.4.2. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti

Lai nodrošinātu kvalitatīvu studiju kursu īstenošanu, kā arī sekmīgu promocijas darbu izstrādi, kopš studiju programmas īstenošanas uzsākšanas ir veiktas izmaiņas mācībspēka sastāvā. Visas izmaiņas tiek pārrunātas un katra semestra studiju plāni tiek apstiprināti kopīgās doktora studiju programmas padomes sēdēs.

Būtiskākās izmaiņas 2022./2023. akadēmiskajā gadā, salīdzinot ar 2021./2022. akadēmisko gadu:

- 25.08.2022. padomes sēdē bija apstiprinātas izmaiņas 2022./2023. akadēmiskā gada rudens semestra studiju kursu "Kvantitatīvās pētījumu metodes" īstenojošo docētāju sastāvā asoc. prof. I. Balodei atrodoties akadēmiskajā atvaļinājumā zinātniskā darba veikšanai, studiju kursa ietvaros plānots piesaistīt ārvalstu akadēmisko personālu.
- 2022./2023. akadēmiskā gada rudens semestrī plānotais studiju kurss "Zinātnes komunikācija"
   (2 KP) pie docentes S. Murinskas docētājas prombūtnes dēļ tika pārcelts uz pavasara semestri.

7.4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Informācija par mācībspēkiem, kuri iekļauti Latvijas Zinātnes padomes ekspertu datubāzē attiecīgajā zinātņu nozarē.

Kopīgās programmas VeA docētājiem ir publikācijas starptautiski atzītajās datu bāzēs Scopus un Web of Science (7.4. tabula).

7.4. tabula Kopīgās doktora studiju programmas "Ekonomika un uzņēmējdarbība" VeA docētāju zinātniskās publikācijas 2020.-2023. gadā

Docētājs	Zinātnisko publikāciju skaits 20202023. gadā	T. sk. Scopus, Web of Sciences
Una Libkovska Dr. sc. admin., prof.	7	7 (tai skaitā, 2 iesniegtas publicēšanai SCOPUS)
Sergejs Hiļķevičs Dr. phys., prof.	16	0
Kārlis Krēsliņš PhD, prof.	4 (divas publicētas online zinātniskajos žurnālos)	2 (iesniegtas un apstiprinātas indeksēšanai SCOPUS un Web of Science)
Inese Lūsēna-Ezera Dr. sc. administr., viesprof.	3	1
Marga Živitere Dr. oec., vad. pētniece	6	3

7.4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/

apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru.

Kopīgās doktora studiju programmas "Ekonomika un uzņēmējdarbība" VeA docētāju iesaiste pētniecības projektos laika periodā 2020.-2023. gads redzama 7.5. tabulā.

7.5. tabula

VeA docētāju iesaiste pētniecības projektos 2020.-2023. gadā

Docētājs	Pētniecības projekts	Finansējuma avots un apmērs	Laika periods
Una Libkovska Dr. sc. admin., prof.	Eiropas nākamās paaudzes mazās pilsētas (Next Generation Micro Cities of Europe)	6 246 405 EUR, tai skaitā ERAF līdzfinansējums 4 997 124 EUR	11.2018 10.2021.
Sergejs Hiļķevičs Dr. phys., prof.	-	-	-
Kārlis Krēsliņš PhD, prof.	Valsts pētījuma programma "INTERFRAME-LV"		20192021.
Inese Lūsēna-Ezera Dr. sc. administr., viesprof.	Eiropas Sociālā fonda projekta nr. 8.3.6.2/17/I/001 "Izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas izveide un īstenošana" darbības nr. 3.2. "īstenoti pētījumu programmas izglītībā komponentpētījumi" — pētījums "Modelis un instruments pieejas skola kā mācīšanās organizācija īstenošanas atbalstam izglītības iestādēs"	Eiropas Sociālā fonda līdzfinansējums, projekta kopējais finansējums 170 000 EUR	07.2022. – 10.2023.
Marga Živitere Dr. oec., vad. pētniece	Projekta "Eiropas nākamās paaudzes mazās pilsētas" ("Next Generation Micro Cities of Europe") dalībniece Sociāli-ekonomiskā eksperte "Water reuse policies advancement for resource efficient European regions"/Ūdens atkārtotas izmantošanas politika resursu efektīvu Eiropas reģionu attīstībai (Projekta vadītāja E. Konstantinova)	6 246 405 EUR, tai skaitā ERAF līdzfinansējums 4 997 124 EUR, INTERREG EUROPE programma, ERAF	01.11.2018. - 31.10.2022. 20182022.

7.4.5. Mācībspēku savstarpējās sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai studiju programmas īstenošanā un studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Studiju kursu savstarpējās sasaistes nodrošināšanai, kā arī tēmu sasaistes un secīguma nodrošināšanai, uzdoto darbu un vērtēšanas pārrunāšanai docētāji tiekas pirms katra studiju semestra sākuma un arī studiju kursa noslēgumā. Tā kā programmā ir ietverti studiju kursi ar lielu apjomu ("Kvantitatīvās pētījumu metodes", "Uzņēmējdarbības un ekonomikas tendences", savstarpējā sadarbība ir īpaši svarīga.

2022./2023. akadēmiskajā gadā kopīgajā studiju programmā VeA, ViA un RTA kopā studēja 17 doktoranti. Studiju procesu nodrošināja 18 docētāji. Studējošo un docētāju attiecība: 17/18=0,9. Studējošiem ir nodrošinātas kvalitatīvas studijas un iespēja individuālai pieejai studiju procesa laikā.

Pielikumi